

SKANSKA

Årsredovisning 2015
Vi bygger ett bättre samhälle

Omslag: Malmö har fått ett helt nytt citynära stadskvarter – Malmö Live. Här finns Malmö Symfoniorkesters nya konsert- hus med två konsertsalar och en akustik i världsklass. Här finns även ett kongresscenter för 1 500 deltagare och ett hotell med 444 rum och två restauranger. Hotellets skybar på 25e våningen erbjuder en panoramavy över både staden och Öresund. Malmö Live omfattar totalt 54 000 kvm.

Här finns också kontor, parkering och två bostadshus med 158 bostäder. Skanska har utvecklat och byggt Malmö Live i nära samarbete med Malmö stad från ett tidigt skede, vilket skapar långsiktiga fördelar för alla parter.

Innehåll

Koncernöversikt

Skanska – 2015 i korthet	1
Koncernchefen kommenterar året	2
Löfte och värderingar	6
Affärsmodell	7
Affärsplan 2016–2020	8
Finansiella mål 2016–2020	9
Affärsplan 2016–2020 – fokusområden	12
– Bästa medarbetarna	12
– Möt kunden – skapa affärer	13
– Operationell effektivitet	14
Hållbarhet	16
Aktien	20
Marknadsöversikt	22

Verksamhetsgrenar

Byggverksamhet	26
Bostadsutveckling	30
Kommersiell fastighetsutveckling	34
Infrastrukturutveckling	38
FN-uppdraget slutfört	42
Historik	44

Finansiell information

Förvaltningsberättelse	46
Bolagsstyrningsrapport	53
Koncernens resultaträkning	66
Koncernens totalresultat	67
Koncernens rapport över finansiell ställning	68
Koncernens rapport över förändring i eget kapital	70
Koncernens rapport över kassaflöden	71
Moderbolagets resultaträkning	73
Moderbolagets balansräkning	74
Moderbolagets förändring i eget kapital	75
Moderbolagets kassaflödesanalys	76
Noter, innehållsförteckning	77
Vinstdisposition	151
Revisionsberättelse	152
Koncernledning	158
Styrelse	160
Större orderbokningar, investeringar och försäljningar	162
Årsstämma	164
Investerare	164
Adresser	165

Uppföljning och utfall 2011–2015

Finansiella mål 2011–2015

Utfall 2011–2015

Koncernen

Avkastning på eget kapital för perioden ska uppgå till

18–20%

Finansiell styrka

Operativa finansiella tillgångar/skulder, netto, ska vara

positivt

Byggverksamheten

Rörelsemarginal i genomsnitt under en konjunkturcykel

3,5–4,0%

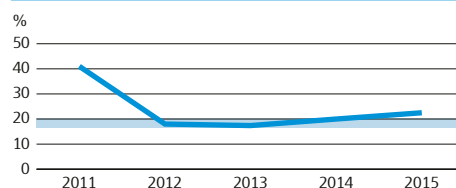
Projektutvecklingsverksamheterna

Avkastning på sysselsatt kapital¹⁾ årligen sammantaget för projektutvecklingsverksamheterna

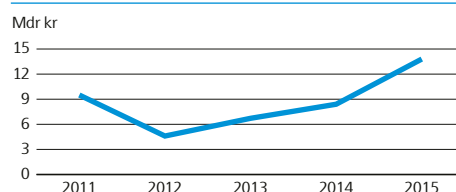
10–15%

1) För definition se sidan 142.

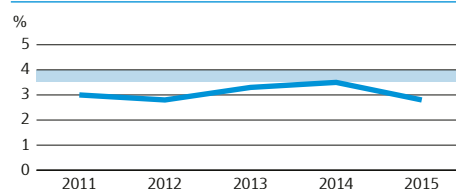
Avkastning på eget kapital

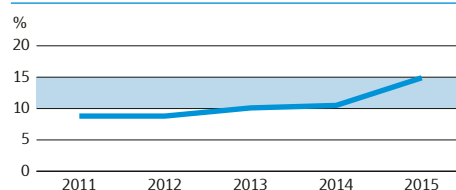
Operativa finansiella tillgångar/skulder, netto

Rörelsemarginal, Byggverksamhet

Avkastning på sysselsatt kapital, projektutvecklingsverksamheterna

Kvalitativa mål 2011–2015

Uppföljning av kvalitativa mål 2011–2015

Branschledande inom:

Arbetsmiljö och hälsa	● Förbättringarna inom arbetsmiljö har planat ut under perioden. Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro, LTAR, var omkring 3,0 för perioden och innebär att målet LTAR 1,0 ej uppnåddes.
Etik	● En fortsatt exponering för etiska risker innebär att ett utbildningsbehov kvarstår.
Grönt byggande	● Skanska kan leverera gröna lösningar men intresset varierar på marknaderna. Samtliga projekt inom Kommersiell fastighetsutveckling är gröna, inom Byggverksamheten är som mest 75 procent av orderbokningarna gröna.
Utveckling av medarbetare	● För medarbetarnas utveckling finns program och verktyg, Ledarskapsprofilen och ett aktiesparprogram på plats. Mångfald och inkludering samt ledarskap behöver förbättras.
Riskhantering	● Branschledande processer har införts för riskhantering, men det finns utrymme för förbättringar. Implementeringen fortsätter i affärsenheterna.

● Uppnått mål

● Arbete pågår, ej uppnått mål

Skanska som investering

Skanska är ett av världens ledande bygg- och projektutvecklingsföretag, fokuserat på utvalda hemmamarknader i Norden, övriga Europa och Nordamerika.

Med stöd av globala trender i urbanisering och demografi samt genom att gå i spetsen för hållbarhet, erbjuder Skanska konkurrenskraftiga lösningar i enkla såväl som de mest komplexa uppdragen, vilket hjälper både kunder och samhället att skapa en hållbar framtid.

Sergels torg i hjärtat av Stockholm renoveras. Torget är också en livlig trafikplats som vilar på betongkonstruktioner från 1950-talet. Miljö- och säkerhetsaspekterna var viktiga när Skanska valdes för uppdraget.

Starka globala trender

Demografiförändringar och en fortsatt urbaniseringstillväxt innebär en ökad efterfrågan på infrastruktur, sjukhus, skolor, bostäder och kontor. Efterfrågan på Skanskas kompetens inom grönt byggande är stor i en värld som mer och mer ser människans effekt på jordklotet.

Ledande marknadsposition

Skanska har en ledande marknadsposition i respektive hemmamarknad med en målsättning att Byggverksamheten ska ha en lönsam och kontrollerad tillväxt.

Diversifiering

Skanskas riskspridning över fyra verksamhetsgrenar på flera geografiska marknader och segment bidrar till en balanserad och diversifierad riskprofil.

Starkt kassaflöde

Genom en attraktiv affärsmodell genererar Skanska ett starkt kassaflöde som tillsammans med en nettokassa leder till en stabil finansiell position för Koncernen.

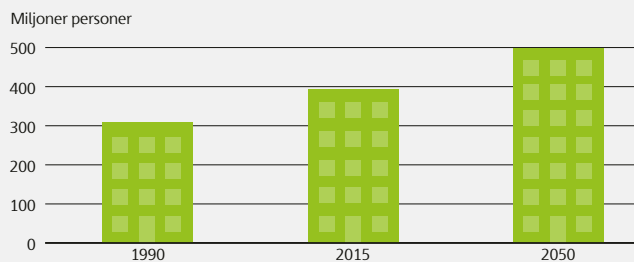
Finansiella synergier

Det starka kassaflödet från Byggverksamheten investeras i egna utvecklingsprojekt med hög avkastning. Investeringarna i projektutveckling kommer fortsätta att öka.

Attraktiv totalavkastning

Skanska har en konkurrenskraftig totalavkastning med över 10 år av ökad eller bibehållen utdelning. De senaste fem åren har Skanskas aktie i snitt haft en årlig totalavkastning på drygt 10 procent, jämfört med Stockholmsbörsens 11 procent.

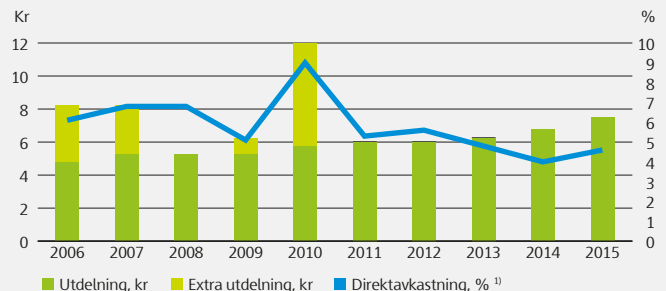
Förväntad befolkningmängd i urbaniserade områden på Skanskas hemmamarknader, 1990–2050

På Skanskas hemmamarknader väntas antalet personer som bor i urbaniserade områden öka med över 100 miljoner mellan 2015–2050.

Källa: FN:s avdelning för ekonomiska och sociala ärenden

Utdelningshistorik

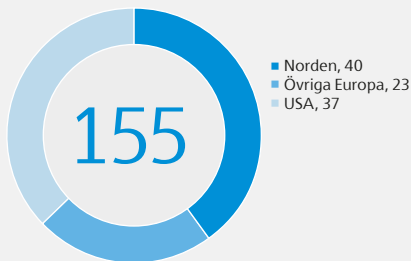

¹⁾ Utdelning per aktie dividerat med slutkursen för respektive år.

Skanska – 2015 i korthet

Intäkter 155 Mdr kr

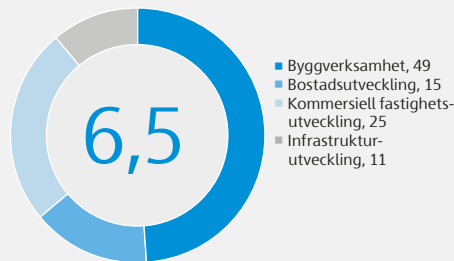
per geografi, %¹⁾

1) Före Centralt och elimineringsår.

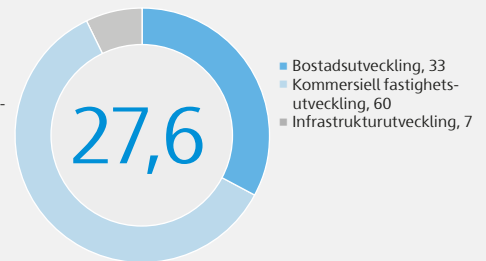
Rörelseresultat 6,5 Mdr kr

per verksamhetsgren, %¹⁾

Sysselsatt kapital 27,6 Mdr kr

i projektutveckling per verksamhetsgren, %

Under 2015 har Koncernens 43 000 medarbetare levererat bra resultat och samtidigt bidragit till ett hållbart samhälle. Ambitionen att växa inom projektutveckling har resulterat i ett rekordantal nya kommersiella projekt, effektivare bostadsutveckling och en stabilare etablering på den växande marknaden för offentlig privat samverkan i USA.

Byggverksamhet

- Utvecklingen i Byggverksamheten var stabil i samtliga enheter, förutom i de amerikanska enheterna där verksamheten under året belastades med nedskrivningar.
- Orderingången uppgick till 122,1 miljarder kronor. Bland de större kontrakten märks:
 - Slussen och Förbifart Stockholm
 - Vattenverk för Welsh Water i Storbritannien
 - Kontors-, sjukhus-, och skolprojekt i Sverige, Norge, Storbritannien och USA.
- Byggprojekten i Latinamerika har färdigställts och majoriteten av drift- och underhållsverksamheten har sålts.

Bostadsutveckling

- Fortsatt förbättrade resultat, rörelsemarginal på 9,5 procent.
- Antalet sålda och startade bostäder uppgick till 4 093 respektive 4 000.
- Ambitionen att reducera antalet osålda färdigställda bostäder i Finland och Norge fortsatte under året.

Kommersiell fastighetsutveckling

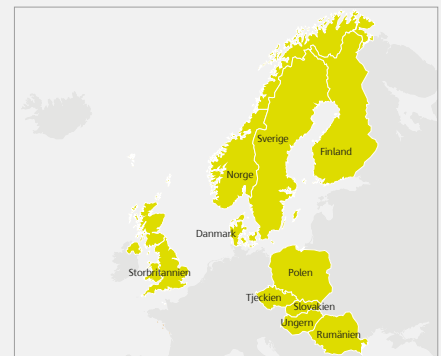
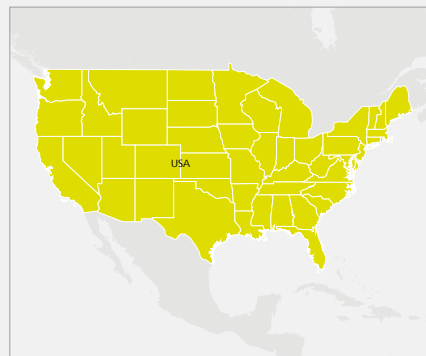
- 27 fastigheter såldes, vilket genererade försäljningsvinster uppgående till 2,6 miljarder kronor, en ny rekordnotering.
- 44 pågående fastighetsprojekt i slutet av året, motsvarande ett investerat kapital vid färdigställande på 18,8 miljarder kronor.
- Huvuddelen av nyinvesteringarna finns i USA och Centraleuropa.

Infrastrukturutveckling

- Rörelseresultatet uppgick till 863 miljoner kronor.
- Två sjukhus i London såldes för en miljard kronor.
- Projektens nuvärde uppgår till 4,8 miljarder kronor.
- Utvalt för utbyggnaden av LaGuardia-flygplatsen i New York, avtal väntas under 2016.
- Avtal tecknat för det nya sjukhuset Papworth i Storbritannien.

Skanskas hemmamarknader

Skanska är verksam i 11 länder inom bygg, bostadsutveckling, kommersiell fastighetsutveckling och infrastrukturutveckling. Genom att affärsenheterna inom dessa verksamhetsgrenar samverkar på olika sätt skapas både operativa och finansiella synergier vilket leder till ett ökat värdeskapande.

Koncernchefen kommenterar året

2015 var resultatmässigt ett mycket bra år med ökande intäkter, förbättrad lönsamhet och en mycket stark finansiell position. Samtidigt visar vi styrka inför framtiden genom en kraftig ökning av investeringarna inom projektutveckling.

Vi har lämnat en rad styrkebesked under året: Resultatet per aktie har ökat med 20 procent till 11,96 kronor. Det operativa kassaflödet har mer än fördubblats till 7,7 miljarder kronor och vi avslutar året med en nettokassa på 6,3 miljarder kronor. Baserat på det goda resultatet föreslår styrelsen att utdelningen höjs till 7,50 kronor (6,75) per aktie.

Inom Byggverksamheterna har huvuddelen förbättrat sin lönsamhet med särskilt starka resultat i Sverige, Finland och Polen medan USA drogs ner av kostnadsökningar i några projekt. Vi förhandlar nu med kunderna i USA för att få ersättning för de ändringsarbeten som de begärt.

Nytt rekord i försäljningsvinst

Bostadsutvecklingen har förbättrat både lönsamhet och kapital-effektivitet. Inom Kommersiell fastighetsutveckling kan vi notera den högsta försäljningsvinsten någonsin – totalt 2,6 miljarder kronor. Även uthyrningen som omfattar 375 000 kvm är nytt rekord.

Infrastrukturutvecklingen har demonstrerat vår konkurrenskraft på USA-marknaden för offentlig privat samverkan (OPS) genom att vi blev utvalda för utbyggnaden av LaGuardia Airport. I Storbritannien som länge varit ledande inom OPS har vi sålt två färdiga sjukhusprojekt och kontrakterats för ett nytt.

God lönsamhet genom hela femårsperioden

Med det gångna året avslutar vi också affärsplanen Lönsam tillväxt 2011–2015. Vi lade fast planen i förvisning om att effekterna av finanskrisen 2008 hade värkt ut och vändningen i den globala ekonomin var nära.

Men konjunkturuppgången dröjde till 2013 och då hämmades den snart av väpnade konflikter, nedgång i Kina, euro- och flykt-ingkris.

Trots oron i världen har vi bibehållit en god lönsamhet genom hela femårsperioden. Skanskas aktie har levererat stabila utdelningar och en totalavkastning på 10 procent i snitt per år under perioden vilket är i linje med vårt löfte.

Samtidigt har vi under femårsperioden lagt grunden för ett ökat värdeskapande framöver.

Vi har expanderat de tre verksamhetsgrenarna inom projektutveckling. Investeringarna per år har ökat med 70 procent till 14 miljarder kronor per år under perioden 2011–2015 mot 8 miljarder per år 2004–2010. Under perioden genererade dessa verksamheter i snitt en avkastning på sysselsatt kapital på 10,6 procent per år under perioden.

Hela 44 pågående kommersiella fastighetsprojekt

Kommersiell fastighetsutveckling står på tre lika starka ben – Norden, Europa och USA. Vi färdigställer nu totalt 44 kommersiella fastighetsprojekt som vi hyr ut och kommer att sälja.

På samma sätt är vi nu fast etablerade på den expansiva marknaden för OPS i USA. I mitten av 2016 väntas vi skriva kontrakt för utbyggnaden av LaGuardia-flygplatsen, vårt tredje OPS-projekt i USA. Enbart bygguppdraget kommer att uppgå till mer än 20 miljarder kronor och blir därmed Skanskas största bygguppdrag någonsin.

Bostadsverksamheten uppnår nu de uppsatta lönsamhetsmålen tack vare att verksamheten effektiviserats och omstrukturerats. Vi har nu rätt samarbetsmodell där bostadsutvecklingen är integrerad i byggverksamheten.

Byggverksamheten har stärkt sin närvaro på den amerikanska västkusten och regionala marknader i Polen. Vi har också avslutat all byggverksamhet i Latinamerika och även avyttrat underhållsverksamheten där.

Fortsätta att driva hållbar utveckling

Under senare år har vi sett ett ökande intresse för att vi inom näringslivet engagerar oss i samhällsutvecklingen. Grunden är naturligtvis att vi fortsätter att driva utvecklingen för förbättrad arbetsmiljö, affärsetik, grönt, mångfald och inkludering samt ökat samhällsengagemang – områden som hör samman med vår kärnverksamhet och påverkar vår omvärld.

Det vi gör och hur vi gör det grundar sig på våra värderingar som delas av medarbetarna med ett äkta engagemang för miljö och arbetsmiljö, etik och öppenhet, ständiga förbättringar och samarbete för kundens och samhällets bästa. Det ligger också helt i linje med FN Global Compact, världens största hållbarhetsinitiativ, där vi är fortsatt aktiva.

Praktik för arbetslösa

Allt oftare bidrar vi också med insatser som går utöver de traditionella byggtjänsterna. Till exempel erbjuder vi praktik/lärlingsprogram och anställning i våra projekt för människor som av olika skäl står utanför arbetsmarknaden.

Fler och fler kunder kräver också att olika samhällsinsatser ingår i våra uppdrag. Vi välkomnar hållbara upphandlingar där det ställs högre krav på oss. Jag är stolt över att vi bidrar till att förbättra våra samhällen.

För en positiv samhällsutveckling

Men vi vill och kan göra ännu mer – vi ska driva på både kunder och samarbetspartners för att vi tillsammans ska engagera oss mera för en positiv samhällsutveckling.

Det är en viktig utgångspunkt för den nya affärsplanen som vi kallar Profit with Purpose (Vinst med värde) 2020. Vår ambition för de kommande fem åren är att leverera en branschledande totalavkastning samtidigt som vi bygger för ett bättre samhälle.

Vi ska öka lönsamheten och växa inom byggverksamheten och framför allt växa inom projektutvecklingsverksamheterna. Vår ambition är en bättre balans i värdeskapandet mellan Bygg- och Projektutvecklingsverksamheterna.

Kontrollerad tillväxt på hemmamarknaderna

Byggverksamheten kan göra mer av det vi redan gör i dag, det vill säga uppnå en lönsam tillväxt på våra befintliga hemmamarknader.

Projektutvecklingens värdeskapande ska öka genom att vi investerar mera inom framför allt Kommersiell Fastighetsutveckling och Infrastrukturutveckling. Bostadsutveckling fortsätter att växa med fokus på lönsamhet och med starkt närvaro i Warszawa och Prag.

Utnyttja nya investeringsmöjligheter

Vi lägger in en högre växel i affärsmodellen som varit ett framgångsrecept under många år. Vi ska utnyttja intressanta investeringsmöjligheter och det kan därför bli aktuellt att öka lånefinansieringen för att skapa ytterligare investeringsutrymme.

Vi är väl medvetna om att tillväxt också medför risker. För att motverka detta förstärker och fördjupar vi riskarbetet i enheterna bland annat genom att vi intensifierar den kontinuerliga uppföljningen av projekten under hela genomförandefasen.

Fokus på ständiga förbättringar

För att säkerställa att vi kan leverera på våra mål krävs också ständiga förbättringar. Vi inriktar oss främst på tre fokusområden – att förbättra kundsamarbetet för att skapa affärer, att höja och bredda medarbetarnas kompetens och att bli effektivare i genomförandet av projekten.

”Vår ambition för de kommande fem åren är att leverera en branschledande totalavkastning samtidigt som vi bygger för ett bättre samhälle.”

Vi verkar i en värld som av allt att döma kommer att fortsätta präglas av en viss osäkerhet. Men vi bedömer ändå att utsikterna är gynnsamma på våra hemmamarknader. Utvecklingen kommer även fortsättningsvis att drivas av befolkningstillväxt, urbanisering och migration. Det innebär självklart behov av nya och moderniserade kommunikationer, bostäder och arbetsplatser liksom anläggningar för energi, vatten och vattenrening.

Högre krav ger nya möjligheter

Ansträngda offentliga finanser och ett ökat fokus på kostnader i ett livscykelperspektiv verkar för att allt fler projekt kommer att genomföras i offentlig privat samverkan. Upphandlingar som baseras på mer än enbart lägsta pris kommer att bli vanligare. Kunderna vill allt oftare att vi medverkar i tidiga skeden – partnersamarbeten som ställer högre krav på oss och samtidigt ger oss nya möjligheter att bidra med vår expertis i ännu högre grad.

Lyhörda för kunder och samhälle

Vi är rustade och lyhörda för att möta kundernas och samhällets behov och ökande krav.

Det vi har åstadkommit under senare år visar att vi har potentialen att öka värdet för aktieägarna och bidra ännu mer till en positiv samhällsutveckling på våra hemmamarknader. Vi har vår beprövade affärsmodell, vårt starka varumärke, våra värderingar och våra engagerade medarbetare.

Vi ska fortsätta att leverera goda resultat 2016 samtidigt som vi bereder vägen för att ytterligare öka värdeskapandet för aktieägare, kunder och samhälle under följande år.

Stockholm, i februari 2016

Johan Karlström
Verkställande direktör och Koncernchef

För 20 år sedan lanserade Skanska och IKEA BoKlok – ett helt nytt bostadskoncept för familjer som vill ha ett nytt och modernt hem och samtidigt pengarna över till annat. Tusentals människor bor numera i en BoKlok-bostad.

Nu också i Kiruna där BoKlok är ett givet inslag i stadens omvandling. BoKlok-området Raketen med 34 lägenheter stod klar mitt i vintern.

Veronica Hörvall och hennes man köpte två lägenheter, en till sig själva och en till dottern.

– Det här var ett gyllene tillfälle för oss. Vi är jättenöjda med våra nya bostäder. Man blir glad när man kommer hem. I det nya Kiruna kommer vi dessutom att bo närmare centrum, säger Veronica Hörvall.

BoKlok är också ett viktigt inslag för ett mer varierat utbud och en mer blandad bebyggelse i stora miljöprogramsområden från 1960- och 70-talen. BoKlok tillför en småskalig bebyggelse och ett mer marknära boende.

I Visättra i Huddinge, i södra Stockholms län, kunde köparna välja bland 94 lägenheter i klassisk BoKlok-stil och även BoKlok Flex – flerfamiljshus i fyra våningar.

Under året har över 1 000 BoKlok-lägenheter sålts. Dessutom har fabriken i Gullringen utökats och nyanställt för att öka produktionen av BoKlok.

BoKlok förnyar Kiruna

Löfte och värderingar samverkar

Värderingar är kärnan i Skanskas kultur och identitet. Värderingarna vägleder medarbetarna i det dagliga arbetet. Skanskas löfte är att bygga ett bättre samhälle. Löftet och värderingarna samverkar och stödjer ömsesidigt varandra i alla delar av verksamheten.

Löfte

Skanskas löfte – att bygga ett bättre samhälle – anger färdriktningen. Löftet avspeglar företagets roll i samhället, som i sin tur gör det möjligt att skapa värde åt aktieägarna.

Väl genomtänkta lösningar inbegriper en bra arbetsmiljö, etik, grönt byggande, samhällsinvesteringar samt mångfald och inkludering. Strävan är därför att ständigt söka säkrare och miljövänligare arbetsätt, att göra det rätta och uppmuntra andra att uppträda föredömligt. På så sätt skapas mervärde i verksamheten.

Värderingar

Värderingarna är den etiska grunden företaget står på. Tydligt formulerade, proaktiva värderingar fungerar som vägledning för medarbetarna och bygger vidare på och slår vakt om Skanskas företagskultur. En kultur som är avgörande för fortsatt framgång.

Handlingar som strider mot värderingarna, eller som rör sig i gränslandet, tolereras inte – omvärldens förtroende får aldrig sättas på spel.

Skanskas värderingar

Värna om livet

Värna om livet

Vi bryr oss om både människor och miljön. Vi arbetar säkert, eller inte alls. Vi låter det inte passera om vi ser någon agera riskfyllt. Vi främjar hälsa och välbefinnande. Vi tar initiativ till gröna lösningar och strävar efter minimal miljöpåverkan. Vi tar ansvar gentemot kommande generationer.

Agera etiskt och öppet

Agera etiskt och öppet

Vi gör affärer med en hög nivå av integritet och transparens. Vi lever i enlighet med vår Uppförandekod och accepterar inga genvägar. Vi är måna om ett arbetsklimat där alla får komma till tals.

Bli bättre – tillsammans

Bli bättre – tillsammans

Vi strävar efter att hela tiden bli bättre på det vi gör. Vi är en lärande organisation och delar gärna med oss av vår kunskap. Vi sätter en ära i att arbeta för kvalitet och innovation. Vi bygger Ett Skanska-team tillsammans med våra kunder, samarbetspartners och de samhällen där vi verkar. Vi drar nytta av mångfald för att leverera bästa tänkbara lösning. Vi främjar en inkluderande arbetskultur som präglas av förtroende och respekt för varandra.

Vid kundens sida

Vid kundens sida

Vi hjälper våra kunder att nå framgång. Vi strävar efter att förstå behoven hos våra kunder och deras kunder. Vi finns här för att hjälpa våra kunder att göra sina visioner till verklighet.

Affärsmodell

Projekten är kärnan i Skanskas verksamhet. Värdeskapandet sker i de tusentals projekt som genomförs varje år. Målet är att varje projekt ska vara lönsamt och genomföras i enlighet med Skanskas målsättning om att gå i spetsen för hållbarhet.

Genom att affärsenheterna inom de fyra verksamhetsgrenarna samverkar på olika sätt skapas både operativa och finansiella synergier vilket leder till ökat värdeskapande. Framöver ska ännu mer satsas på att frigöra operationella synergier. Lokal expertis ska användas i ett globalt sammanhang för att vinna upphandlingar, minska kostnaderna och förbättra genomförandet av projekt. De finansiella synergier som förstärks ytterligare genom att byggkontrakten i större utsträckning kommer att genereras internt.

Operativa synergier

Operativa synergier skapas framförallt genom att globalt utnyttja den lokala specialistkompetens som finns inom olika affärsenheter. Affärsenheter inom olika verksamhetsgrenar samverkar ofta i enskilda projekt, vilket förstärker kundfokuseringen och

skapar förutsättningar för erfarenhetsöverföring samtidigt som koncernens samlade kompetens och finansiella resurser utnyttjas effektivt. Även affärsenheter inom samma verksamhetsgrenar samverkar för att bättre nyttja kompetens eller storlek. Genom olika geografiska kluster delas resurser och expertis, gemensamma aktiviteter som inköp och produktutveckling ökar effektiviteten.

Finansiella synergier

Byggverksamheten binder inte kapital utan genererar istället ett fritt rörelsekapital. Det fria rörelsekapitalet tillsammans med vinster från koncernens verksamheter gör det möjligt att finansiera investeringar i egen projektutveckling vilka genererar en mycket god avkastning på investerat kapital. Dessa investeringar skapar också nya uppdrag för byggverksamheten som genererar vinst. Se även illustration nedan.

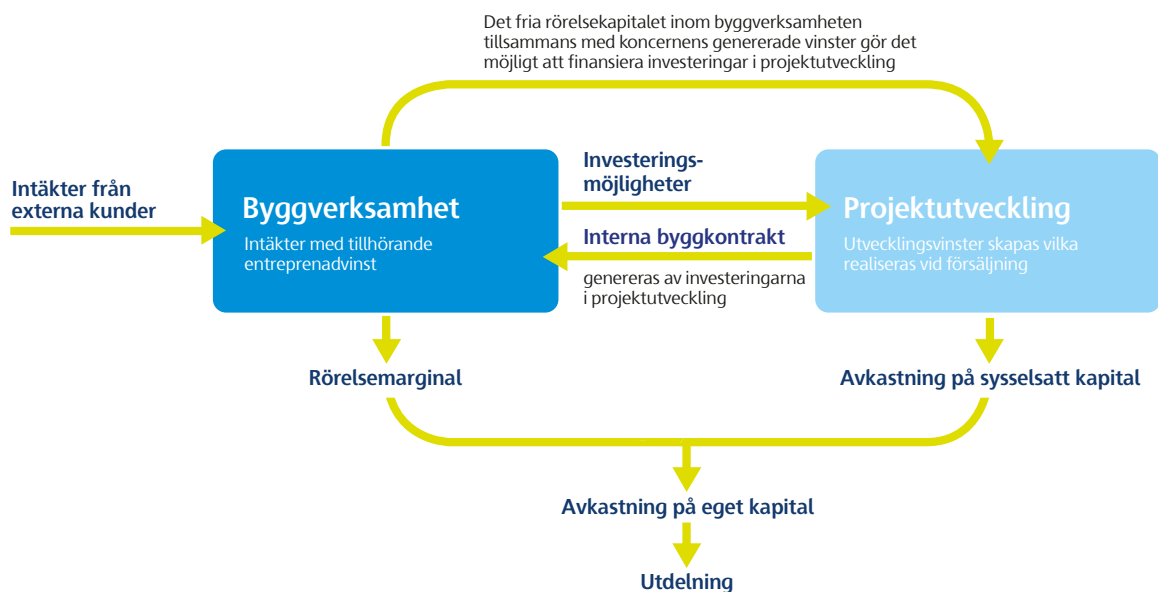
Storleken ger konkurrensfördelar

Genom att vara marknadsledande kan Skanska svara upp till de allra högst ställda förväntningarna.

Skanskas storlek och finansiella styrka är en fördel i de mest komplexa uppdragen där koncernens samlade erfarenhet och kunskande används för att tillgodose kundernas behov.

Basen i koncernen är de lokala verksamheterna som har god kännedom om sina respektive marknader, kunder och leverantörer. De lokala enheterna understöds av Skanskas varumärke, finansiella styrka samt koncerngemensamma expertis och värderingar. Skanska är därmed både ett lokalt företag med global styrka och en internationell bygg- och projektutvecklingsverksamhet med stark lokal förankring.

Skanskas affärsmodell

Affärsplan 2016–2020

– Vinst med värde

Den nya affärsplanen anger den strategiska färdriktningen för att föra Skanska till nästa nivå. Ambitionen är att öka aktieägarvärdet och samtidigt bidra ännu mer till samhällsutvecklingen på hemmamarknaderna. Genom att verka för en hållbar framtid för medarbetare, kunder och samhället i stort skapas Vinst med värde.

Mål 2020

- Aktiens totalavkastning ska vara branschledande
- Balans i värdeskapandet mellan Bygg- och projektutvecklingsverksamheterna
- Kundens första val för att skapa lösningar som svarar mot kundernas behov
- Skanska ska leva enligt sina värderingar och uppfattas som ett värderingsdrivet företag som bygger ett bättre samhälle
- En säker och etisk arbetsmiljö
- Branschens mest attraktiva arbetsgivare
- Samarbeta inom och mellan enheter och affärsområden som Ett Skanska i högpresterande team
- Förbättrad operationell effektivitet

Fokusområden inom hållbarhet:

- Arbetsmiljö
- Etik
- Grönt byggande
- Samhällsinvesteringar
- Mångfald och inkludering

Skapa värde för aktieägare

Att skapa värde för aktieägarna och leverera branschledande totalavkastning till aktieägarna är även fortsättningsvis den uttalade ambitionen. Ett starkt lönsamhetsfokus kombineras med en kontrollerad tillväxt. Det skapar en stabil långsiktig vinstutveckling och det kassaflöde som krävs för en attraktiv utdelning. För att uppnå detta stärks fokus på att ha de bästa medarbetarna, att möta kunden och skapa affärer samt att öka den operationella effektiviteten. Detta beskrivs mer ingående på sidorna 12–14.

Vinst med värde

Många intressenter blir alltmer engagerade i hållbarhetsfrågor. Såväl kunder som investerare och potentiella medarbetare föredrar företag som verkar för ett bättre samhälle. Äkta marknadsledare skapar aktieägarvärde på ett ansvarsfullt sätt och bidrar till samhällsutvecklingen i stort. Skanska har en stark värdegrund och ett starkt engagemang för att påverka samhället i en positiv riktning och samtidigt bedriva en lönsam verksamhet.

Det handlar inte om antingen eller. Vinst är en förutsättning för att kunna leverera värde, och genom att leverera värde – det vill säga att bygga ett bättre samhälle i samspel med kunderna – skapas vinst.

Leverera värde

Med innovativa och hållbara lösningar bidrar Skanska till att skapa en hållbar framtid för medarbetare, kunder och samhälle. Detta förstärks genom ett fortsatt engagemang för arbetsmiljö, etik, grönt byggande, samhällsinvesteringar samt mångfald och inkludering. Allt detta knyter an till kärnverksamheten och medarbetarnas kärnkompetens. På samtliga hemmamarknader är förutsättningarna goda för att leverera de hållbara lösningar som både kunder och samhälle behöver.

Även genom sitt sätt att arbeta bidrar Skanska till en hållbar utveckling – att ständigt försöka hitta säkrare och grönare sätt att arbeta på, att göra det rätta, att bejaka mångfald och vara en engagerad samhällsaktör. Samhällsinvesteringar som går utöver det specifika bygguppdraget bidrar till den lokala utvecklingen.

Strävan är också att påverka såväl branschen som samhället i stort att agera på ett hållbart sätt. Ambitionen är att bli en ledande aktör i branschen och en auktoritet inom hållbarhetsfrågor.

Vinst med värde

Finansiella mål 2016–2020

De finansiella målen för perioden 2016–2020 har setts över. Målen relevans och målvärden är reviderade med syfte att bättre avspegla dels den förändrade marknads- och konkurrenssituationen, dels förändringar i Skanskas affärsmix.

I Skanskas affärsplan för perioden 2016–2020 har ett antal finansiella mål fastställts. De finansiella målen bedöms vara de som bäst reflekterar lönsamheten i verksamheten respektive visar det finansiella utrymmet för investeringar och tillväxt. Avkast-

ning på eget respektive sysselsatt kapital är ett mått på hur väl aktieägarnas och långivarnas kapital används, kapitaleffektivitet, och bedöms vara ett rättvisande mått för koncernen respektive projektutvecklingsverksamheterna. Rörelsemarginalen, vilken

anger lönsamheten i verksamheten efter försäljnings- och administrationskostnader, är ett viktigt prestationsmått i Byggverksamheten. Marginalerna är beroende av vilken typ av verksamhet som bedrivs och de kan också variera mellan olika geografiska marknader.

Koncernen

- Avkastning på eget kapital $\geq 18\%$
- Operativa finansiella tillgångar/skulder netto, kan vara negativt om möjligheter uppstår.

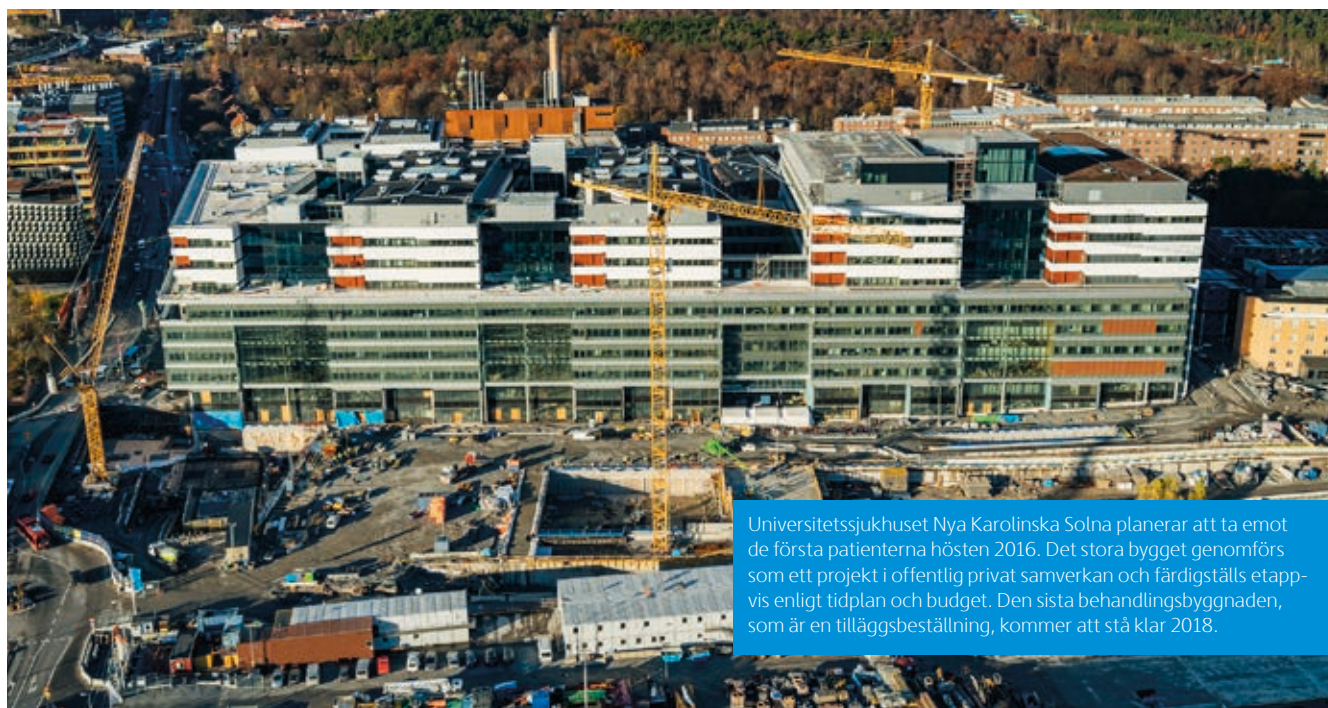
Byggverksamhet

- Rörelsemarginal $\geq 3,5\%$

Projektutvecklingsverksamheterna

- Avkastning på sysselsatt kapital¹⁾ $\geq 10\%$

1) Sammantaget för projektutvecklingsverksamheterna. För definition, se sid 142.

Universitetssjukhuset Nya Karolinska Solna planerar att ta emot de första patienterna hösten 2016. Det stora bygget genomförs som ett projekt i offentlig privat samverkan och färdigställs etappvis enligt tidplan och budget. Den sista behandlingsbyggnaden, som är en tillägsbeställning, kommer att stå klar 2018.

Ascend Amphitheater, Nashville

Nashville, USA, kallas ofta Music City och nu finns det ännu ett skäl till det. En ny friluftscen lockar med konserter och Nashvilles stadssiluett som fond. Ascend Amphitheater med plats för 6 800 personer mitt i likaså nyanlagda Riverfront Park invigdes sommaren 2015 av countrystjärnan Eric Church. Parken är öppen för allmänheten utan avgift när det inte är konsert. Här finns stora gräsmattor och en blomsterträdgård, wi-fi, rastgård för hundar och en träningsanläggning. Scenanläggningen får energi från både mark- och solenergi. Dessutom finns en reservoar för hundratusentals liter regnvatten. Siktet är inställt på LEED Gold-certifiering.

– Jag är femte generationen Nashville-bo och jättestolt över att vi har fått bidra till staden med en så ikonisk byggnad, säger Joanie Hatch, kontorschef på Skanska i Nashville.

Bästa medarbetarna

Engagerade och högpresterande medarbetare är avgörande för framgången i en projekt-baserad verksamhet som Skanskas. Att ha medarbetare med rätt kompetens och som delar företagets värderingar, är därför ett av fokusområdena i den nya affärsplanen.

Skanska strävar efter att vara branschens mest attraktiva arbetsgivare genom att erbjuda en arbetsmiljö med sunda värderingar, möjligheter att bidra till ett bättre samhälle och goda utvecklingsmöjligheter. Ledare på Skanska har en central uppgift i att bygga en stark kultur baserat på värderingarna, att säkra rätt kompetens på kort och lång sikt, samt att bygga högpresterande team. Skanskas ledarskapsprofil och klara mål skapar tydliga förväntningar på medarbetare och team. Genom aktiesparprogrammet Seop med cirka 9 700 deltagare, skapas delaktighet och förståelse för att skapa aktieägarvärde.

Utbildning i toppklass

Medarbetare och ledare på Skanska erbjuds en mängd olika vägar att utvecklas, både genom utmaningar inom det dagliga arbetet och genom utbildningar i toppklass. På koncernnivå erbjuds seniora chefer ett globalt

ledarutvecklingsprogram som drivs tillsammans med den välrenommerade IMD Business School. För medarbetare tidigare i karriären finns Skanska Stretch, ett globalt utvecklings- och mobilitetsprogram.

En mer inkluderande organisation

Skanskas vision är ökad mångfald och en mer inkluderande företagskultur, där alla medarbetare får bidra och leva upp till sin fulla potential. Riktade rekryteringar, utbildningar, målsättningar och en öppen intern arbetsmarknad, är verktyg som används för att utveckla företaget. En högre grad av mångfald speglar samhället, ökar förståelsen för kundernas behov, stärker innovationskraften och gör Skanska till ett attraktivt företag för medarbetare.

En etisk kultur är avgörande

En etisk och transparent kultur är avgörande för Skanskas fortsatta framgång. Att rekry-

tera medarbetare som har starka värderingar och bidrar till att behålla en sund och etisk företagskultur, är därför av största vikt.

Ökad rörlighet

Ökad rörlighet inom Skanska är ett sätt att få hävstångseffekt på medarbetarnas samlade yrkesskicklighet för att kunna erbjuda kunderna innovativa lösningar, vilket ger konkurrensfördelar. Kunskapsutbyte och samarbete är avgörande för att vinna och utföra stora och komplicerade projekt.

Möjligheter för medarbetarna att arbeta i olika länder och bredda sin erfarenhet skapar även intressanta karriärvägar och utvecklingsmöjligheter.

Nollvision för arbetsskador

Skanska har en nollvision för arbetsskador. För att nå detta mål krävs förbättrade processer och metoder i kombination med stark kunskap inom området och en kultur präglad av omtanke. Skanskas mål är att vara det branschledande företaget inom arbetsmiljö.

Ivette Vanas och Ricardo Gomez är två av Skanskas medarbetare i USA.

Möt kunden – skapa affärer

Skanskas mål är att vara kundens första val för att skapa lösningar som svarar mot kundernas behov. Ambitionen är att fler kunder ska rekommendera och välja Skanska. Därför krävs ett mer strukturerat, proaktivt och mer kundorienterat arbete inom hela Skanska.

Ett nära samarbete mellan kund och leverantör är av högsta vikt för att uppnå långsiktigt värdeskapande. ABB är en av Skanskas viktiga samarbetspartner. Här berättar Eva Kvist Östgren, ABBs försäljningschef Sverige, och Magdalena Malewska, lokal divisionschef ABB, om samarbetet mellan de två företagen på Skanskas globala "Management Meeting 2015" i Stockholm.

”Genom att vara lyhörda och ta initiativ kan Skanska föreslå lösningar som svarar mot kundernas behov och hjälpa dem att lyckas.”

Kännedom om kunden är en förutsättning för att kunna agera proaktivt och skapa nya affärer. Det handlar om att veta vad kunden vill, att förstå vilka behov och utmaningar kunden har och hur kunden definierar framgång. Bara då kan mervärde levereras.

Genom att lyssna på kunden, ta initiativ och använda organisationens samlade kompetens skapas nya affärsmöjligheter.

Partnering – tidig kundinvolvering

Allt fler kunder vill ha hjälp att hitta välfungerande, kostnadseffektiva lösningar på sina behov. Genom att kopplas in tidigt under projektet, exempelvis genom partnering, kan Skanska bättre bidra till att kunderna blir framgångsrika inom sin kärnverksamhet.

Långsiktiga samarbeten med såväl kunder som leverantörer och underentreprenörer bygger på dialog, förtroende och en gemensam vision.

Kvalitet och innovativa lösningar

Kunden ska förvänta sig att projekt levereras punktligt med toppkvalitet, att riskhanteringen är sund och finanserna stabila. Skanska har de rätta förutsättningarna för att leverera komplexa projekt som kräver innovativa och hållbara lösningar.

Ett fördjupat samarbete med ett tydligt hållbarhetsfokus blir allt viktigare för kunderna. Redan i dag engagerar sig kunderna – både i den privata och offentliga sektorn – för samhället på olika sätt. Genom att anta ett längre och vidare perspektiv än det specifika byggkontraktet kan Skanska tillsammans med kunderna bygga ett bättre samhälle och förbättra tillvaron för många människor.

Operationell effektivitet

För att stärka resultaten och den operationella effektiviteten krävs ett kontinuerligt förbättringsarbete. Det gäller alla delar i processen – från riskbedömning och anbud till planering och utförande. Ökad digitalisering och automatisering liksom även en noggrann översyn av resursåtgång är viktiga inslag för att minska kostnaderna i genomförandet.

Utöver effektiva system och processer är även team med rätt kärnkompetens avgörande. Ny teknik och digitalisering får en allt viktigare roll framöver.

Löpande uppföljning

Riskhanteringen utvecklas och implementeras vidare i affärsenheterna. Utökad och kontinuerlig riskuppföljning under hela projekttiden, liksom förbättrad planering och utformning i förberedelsefasen, möjliggör tidigare problemlösning, förbättringar

och sänkta projektkostnader. Ökat partnersamarbete med kunderna i tidiga skeden innebär att kompetens i utformningsfasen blir allt viktigare.

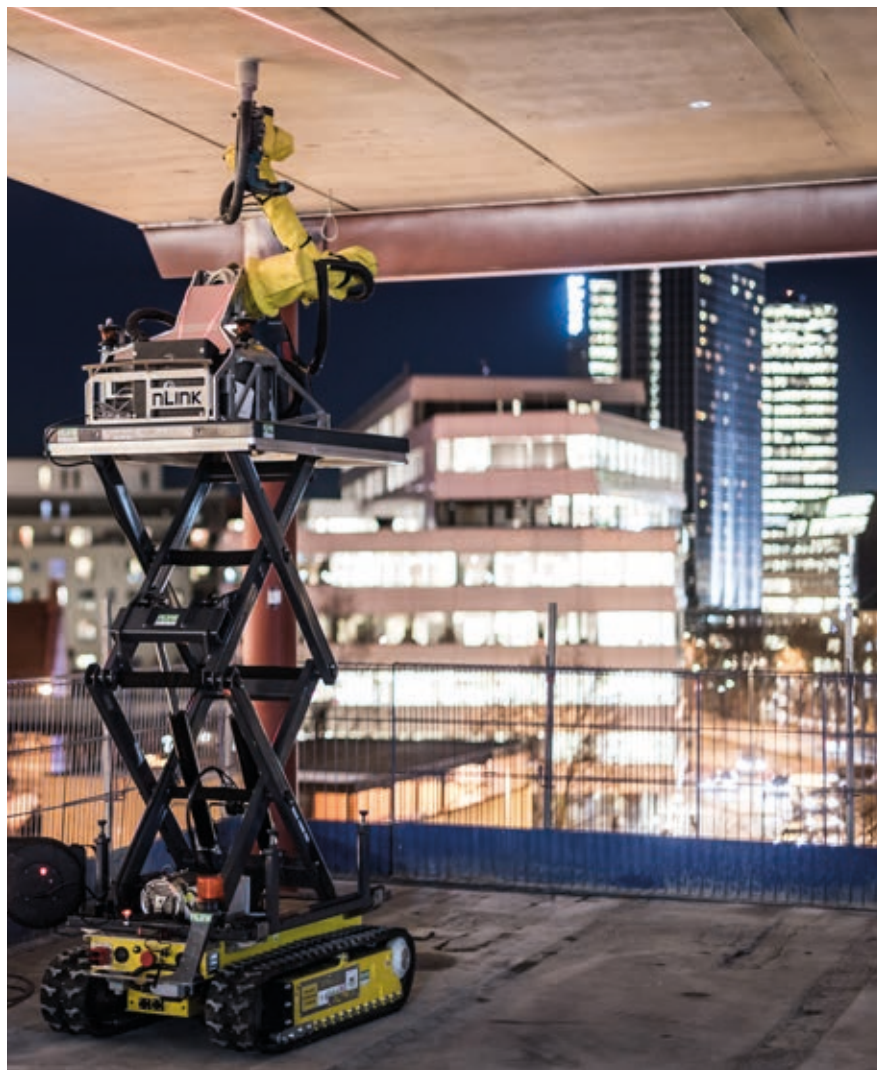
Arbeta effektivare

Ökad operationell effektivitet ställer också krav på ett mer samarbetsorienterat arbetssätt mellan alla funktioner inom Skanska – datoriserade arbetsflöden för utbyte av kunskap, kompetens och resurser. Effektivare byggande kräver att teknik och

metoder utvecklas. Skanska ska leda teknikutvecklingen och behöver därför mångfald och en mer diversifierad kompetensprofil för att utveckla de innovativa lösningar och ny teknik som eftersträvas.

Ökad innovation och produktivitet

Smartare design och industrialiserad produktion ska liksom innovationer och teknikutveckling effektivisera arbetet på byggarbetsplatserna. Byggnadsinformationsmodellering (BIM) blir ett allt viktigare verktyg för att underlätta innovationer och höja produktiviteten. Byggrobotar, drönare, 3D-printing och annan automatisering kommer alltmer att bidra till effektiviseringen av byggprocessen.

”Genom företagets samlade kompetens och erfarenhet och löpande förbättringar, kan Skanska leverera rätt lösningar till kunderna och högsta möjliga avkastning till aktieägarna.”

Att använda robotar som den här vid arbeten på höjd ger stora möjligheter att förbättra säkerhet, kvalitet och effektivitet. Detta exempel är från Skanska Norge.

Nya jobb i grön miljö

Skanskas verkstadsanläggning Bentley Works i Doncaster, Storbritannien, expanderar med ett 70-tal nyanställningar. Ungdomar erbjuds lärlingsplatser som blir anställning efter fullgjorda lärlingsår. Bentley Works servar och renoverar grundläggningsmaskiner.

– Det här är toppen. Här får jag lära mig saker som jag inte kan få i skolan eller någon annanstans, säger Ryan King som just har påbörjat sin lärlingstid för att bli montör.

– Det är bra att vi kan ge ungdomarna arbete och en chans att ta över, säger Roger Shearman, som delar med sig av sina 41 års erfarenhet.

– Vi är inne i en stark expansionsfas och det är stimulerande att kunna erbjuda jobb och utbildning

till så många i ett område med en svag arbetsmarknad, säger Steve Joynson, VD för Bentley Works.

Bentley Works är ett av Skanskas grönaste projekt som med solpaneler, täta skal och rikliga dagsljusinsläpp är självförsörjande på energi. Skanska Cementation är specialiserade på grundläggning och levererar måttbeställda stålelement till Skanskas projekt CrossRail, den nya snabbtåglinjen i London och till forskningsanläggningen ESS i Lund.

Såväl Doncaster Council som Leeds University School of Building och lokala skolor har varit på plats för att lära sig om grönt byggande.

Fokusområden inom hållbarhet

Skanskas hållbarhetsarbete fokuseras på arbetsmiljö, etik, grönt byggande, samhällsinvesteringar samt mångfald och inkludering. Inom dessa områden har Skanska störst möjlighet att påverka. Affärsplanen 2016–2020, Vinst med värde, anger färdriktningen för fortsatt lönsamhet, och att bidra till att bygga ett bättre samhälle.

Global påverkan

Genom projekt av skiftande karaktär och innovativa och hållbara lösningar bygger Skanska ett bättre samhälle. Skanska fortsätter att verka för en säker arbetsmiljö, etik, grönt byggande, samhällsinvesteringar samt mångfald och inkludering. Företaget bidrar till en positiv utveckling genom sin kärnverksamhet och specialistkompetens. Skanskas verksamhet och sätt att arbeta bidrar till att skapa en hållbar framtid för medarbetare, kunder och för samhället i stort.

Genom att ta ett samlat grepp kring hållbarhet kan Skanska dra lärdomar av de affärsenheter som kommit längst och utnyttja synergimöjligheter samt stärka sin konkurrenskraft och dela med sig av kompetens till kollegor i koncernen.

Lokal förankring

Eftersom verksamheten bygger på människor är det av största vikt att investera i människor. Alla medarbetare genomgår obligatorisk hållbarhetsutbildning, då det utgör en viktig del av Skanskas ledarskapsprofil. Hållbarhet är inbyggt i hela Skanskas affärsverksamhet, processer och uppträdande.

Genom att ha de bästa medarbetarna och idéerna förbättrar Skanska kontinuerligt sin verksamhet och bygger ett bättre samhälle med allt hållbarare metoder.

Läs mer om Skanskas hållbarhetsområden på sidan 59 och www.skanska.com

På Skanskas hemmamarknader hör byggsektorn allttjämt till de branscher där arbetsolyckor är vanligast. Det är oacceptabelt att någon skadas på Skanskas arbetsplatser. Skanska har, i Safety Road Map, ett koncernövergripande åtgärdsprogram. Under 2015 har Skanska fokuserat ytterligare på synligt ledarskap, hälsa och välbefinnande samt på att skapa bra förutsättningar för att sprida kunskande och bästa praxis i hela koncernen.

”Under Safety Week 2015 anordnade Skanska tillsammans med konkurrenter och leverantörer aktiviteter för en säker arbetsmiljö.”

Att uppträda etiskt är förutsättningen för ett starkt Skanska. Ambitionerna är därför att leva upp till koncernens värderingar och att uppfattas som ett värderingsdrivet företag med god etik och en säker arbetsmiljö. För att nå dessa mål är Uppförandekoden, Code of Conduct, vägledande i arbetet. Medarbetarna genomgår etikutbildningar och utvecklingen följs upp genom mätningar. Det finns också ett antal verktyg som hjälper Skanska-koncernen att främja en etisk företagskultur, exempelvis etiska resultatkort, Ethics Plan och Ethics Roadmap.

”Alla som anställs på Skanska ska genomgå etikutbildning inom tre månader, med uppföljning vartannat år.”

Grönt byggande

Grönt byggande är attraktivt för Skanskas kunder, aktieägare, medarbetare och för samhället. Miljöinriktningen Journey to Deep Green™ går utöver formell regelefterlevnad. Målen definieras i enlighet med Skanska Color Palette™, det strategiska verktyget för grön affärsverksamhet, och omfattar energi, klimatpåverkan, materialval, avfall och vattenförbrukning. Processerna förbättras kontinuerligt genom ISO 14001. Skanska samarbetar med ledande internationella organisationer för att se till att grönt byggande får genomslag i regelverken.

”Mer än två tredjedelar av orderstocken i Skanska Sverige och Skanska UK är grön enligt Skanska Color Palette™.”

Samhällsinvesteringar

Skanska ska vara en ansvarsfull och engagerad samhällsaktör. Skanskas samhällsinvesteringar bidrar till en positiv utveckling för bolagets kunder och medarbetare, för samhället i stort och för bolagets affärsverksamhet. Skanskas policy för samhällsinvesteringar fokuserar tydligt på utbildning och lokal ekonomisk utveckling, de områden där företaget kan påverka mest. Skanska mäter också hur många timmar av sin arbetstid som medarbetarna ägnar åt lokala samhällsinsatser.

”Nyckeltalet för samhällsinvesteringar är antalet arbetstimmar som Skanskas medarbetare ägnar åt lokala samhällsinsatser.”

Mångfald och inkludering

Arbetet för en inkluderande företagskultur har intensifierats. Tack vare kombinationen mångfald och inkludering kan affärsrelationer med en alltmer heterogen kundbas byggas. Det blir också lättare att attrahera och behålla talanger från en större rekryteringsbas, samtidigt som bredare erfarenheter blir en innovationsmotor. En förändringsagenda för mångfald och inkludering har införts till stöd för affärsenheterna. Arbetet för ökad mångfald och inkludering uppmärksammas alltmer i samhället samtidigt som det förstärker kompetensen inom Skanska.

”Skanska UK arrangerade en konferens kring mångfald och inkluderingsfrågor med 200 deltagare, och befäste därmed sin roll som en av branschledarna på området.”

Populär
arbetsgivare

De bästa företagen attraherar de bästa medarbetarna vilket är en hörnsten för framgång. På flera marknader rankas Skanska högt som arbetsgivare. I Sverige är Skanska populärare än både Google och IKEA bland nyexaminerade högskoleingenjörer, enligt företagsbarometern Universum.

I Polen har ingenjörer varje år sedan 2008 valt Skanska som sin favoritarbetsgivare, enligt polska Data Bank for Engineers. Polska studenter har rankat Skanska som nummer ett varje år sedan 2010. De tre senaste åren har också Skanskas traineeprogram fått toppplaceringen i Polen.

Agnieszka Onuchowska, till vänster i bilden, är IT-koordinator med ansvar för IT-lösningar inom Skanska i Polen där hon anställdes 2015.

– Skanska är ett starkt varumärke med starka värderingar. Det är inte bara vackra ord utan både företaget och de anställda lever efter värderingarna varje dag. Jag tror att det är det som främst skiljer ut Skanska från många andra företag. Dessutom är det naturligtvis roligt att arbeta för ett framgångsrikt och expansivt företag med många spännande möjligheter.

Aktien

Skanskas B-aktie är noterad på Nasdaq Stockholm och börsvärdet per den 31 december 2015 uppgick till 67,7 miljarder kronor. Sista betalkurs för Skanskas B-aktie 2015 var 164,80 kronor och under året sjönk aktiekursen med 1,8 procent. Bolaget har ett flertal program för upplåning.

- Skanskas B-aktie (SKA B) är noterad på Nasdaq Stockholm.
Bloomberg ticker SKAB:SS
Reuters quote SKAb.ST
- Skanska har ett sponsrat American Depositary Receipt (Level I) i USA som handlas under symbolen SKBSY.
- I februari 2015 nådde Skanskas aktiekurs en ny toppnotering på 208,40 kr.
- 84 472 aktieägare, största ägare är Industrivärden.
- Börsvärde om 67,7 miljarder kronor.
- Under 2015 handlades i snitt mer än 1,9 miljoner Skanska B-aktier varje dag.
- Styrelsens förslag till utdelning är 7,50 kronor, en höjning med 0,75 kronor.

Under året genomfördes två kapitalmarknadsdagar i Stockholm varav en dag med fokus på den kommersiella fastighetsutvecklingen och en dag i samband med lanseringen av den nya affärsplanen.

Ett 15-tal analytiker följer bolaget regelbundet. På Skanskas webbplats för investerare, under fliken aktien, finns en förteckning av de analytiker som följer Skanska samt deras aktuella rekommendationer.

Den stabila underliggande resultatnivån i koncernen är en effekt av riskspridning över fyra verksamhetsgrenar i flera geografiska marknader och segment. Detta bidrar till att Skanska har lämnat höjd alternativt bibehållen utdelning i mer än tio år och har en stabil finansiell position med möjlighet till attraktiv prissättning på sin upplåning.

Marknadsutveckling 2015

Nasdaq Stockholm steg kraftigt under det första kvartalet följt av en svagare utveckling i det andra kvartalet. Det tredje kvartalet inleddes positivt, men kurserna sjönk i mitten av augusti till följd av oroligheter kring den ekonomiska tillväxten i Kina. Året avslutades positivt och uppgången för 2015 blev totalt sju procent.

Utdelningspolicy

Skanskas utdelningspolicy är att dela ut 40–70 procent av årets resultat efter skatt till aktieägarna, förutsatt att bolagets finansiella situation i sin helhet är stabil och tillfredställande.

Utdelning

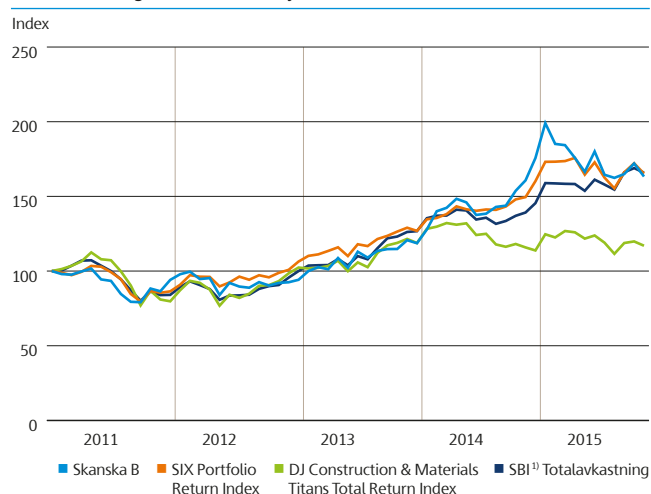
För verksamhetsåret 2015 gör styrelsen bedömningen att koncernens finansiella ställning och omständigheterna i övrigt

De största aktieägarna i Skanska AB, röstersorterat 31 december 2015

Aktieägare	% av röster	% av kapital
Industrivärden AB	24,1	7,2
Lundbergs	12,1	4,3
Alecta	4,8	6,8
Skanska-anställda genom Seop ¹⁾	4,2	6,0
SEB Fonder & Trygg Liv Försäkring	2,1	3,0
Swedbank Robur Fonder	1,5	2,1
Norges Bank Investment Management	1,1	1,6
Carnegie Fonder	1,1	1,6
AMF Försäkringar & Fonder	0,9	1,4
Nordea Fonder	0,9	1,3
10 största aktieägare i Skanska	52,8	35,2
Övriga aktieägare i Skanska	47,2	64,8
Totalt	100,0	100,0
varav aktieägare i Sverige	77,3	67,7
varav aktieägare utomlands	22,7	32,3

1) Behandlas inte som en egen ägargrupp
Källa: Modular Finance Holdings

Totalavkastning i Skanska-aktien jämfört med index

1) Strategic Benchmark Index består av noterade företag som sammantagna avspeglar Skanskas verksamheter.

”Skanskas B-aktie nådde i februari 2015 en ny toppnotering på 208,40 kronor.”

motiverar en höjd utdelning med 0,75 kronor per aktie, och föreslår en utdelning om 7,50 (6,75) kronor per aktie. Förslaget motsvarar en utdelning om totalt 3 083 (2 775) miljoner kronor.

För moderbolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsstidpunkten beroende på återköp av aktier och överföring av aktier till deltagare i Skanskas långsiktiga aktiesparprogram.

Ägarskap

Majoriteten av Skanskas ägare återfinns i Sverige och består främst av finansiella och institutionella organisationer. Den största ägaren är Industrivärden AB som innehar 24,1 procent av rösterna, följt av Lundbergs

som innehar 12,1 procent av rösterna. Fjärde största ägaren, mätt i röster, är Skanskas anställda genom aktiesparprogrammet Seop. Det utländska ägandet nådde under året ett ägande på runt 25 procent av rösterna – en toppnotering. Bland de större utländska ägarna märks Norges Bank Investment Management.

Finansiering

Marknaden för företagsobligationer präglades under 2015 av högre kreditmarginaler och ökad volatilitet, bland annat till följd av större osäkerhet i omvärlden. Skanskas utestående obligationer handlades i linje med jämförbara företag i samma kreditklass. Skanska emitterade inga nya företagsobligationer under året.

Skanska har ett flertal program för upplåning, såväl bekräftade bankkreditfaciliteter som marknadsfinansieringsprogram, vilket ger en god beredskap för tillfälliga svängningar i koncernens likviditetsbehov på kort sikt samt säkerställer finansieringen på lång sikt. I slutet av året uppgick den centrala skuldportföljen till 5,5 miljarder kronor. De outnyttjade kreditlöftena om 5,5 miljarder kronor i kombination med de operativa finansiella tillgångarna om 13,8 miljarder kronor säkerställer en tillfredsställande finansiell kapacitet för koncernen.

Historik Skanska-aktien

	2015	2014	2013	2012	2011
Aktiekurs årets utgång, kr	164,80	167,90	131,40	106,20	114,00
Börsvärde, Mdr kr	67,7	69,0	54,0	43,7	46,9
Utestående antal aktier, miljoner ¹⁾	411,0	410,8	411,3	411,8	411,6
Högsta aktiekurs under året, kr	208,40	170,00	131,60	125,20	137,30
Lägst aktiekurs under året, kr	151,40	126,70	104,60	94,40	86,90
Direktavkastning, %	4,6 ²⁾	4,0	4,8	5,6	5,3
Resultat per aktie ³⁾ , kr	11,96	9,98	8,43	8,00	19,72
Utdelning per aktie, kr	7,50 ⁴⁾	6,75	6,25	6,00	6,00
Utdelningsandel ⁵⁾ , %	63	68	74	75	30

1) Antal utestående aktier vid årets slut.

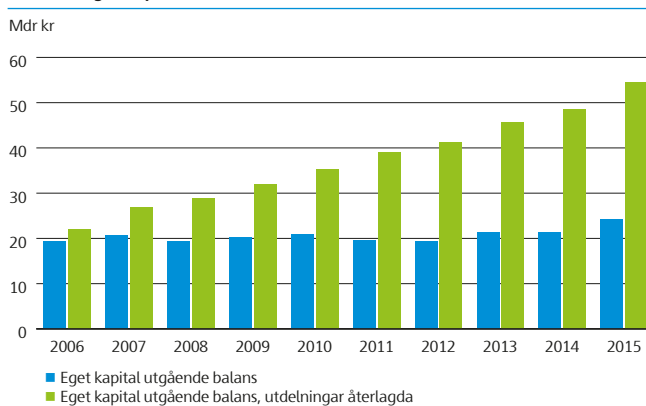
2) Förslagen utdelning dividerad med slutkursen för 2015.

3) Resultat per aktie enligt segmentsredovisning, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

4) Baserat på styrelsens utdelningsförslag.

5) Utdelning i procent av årets resultat.

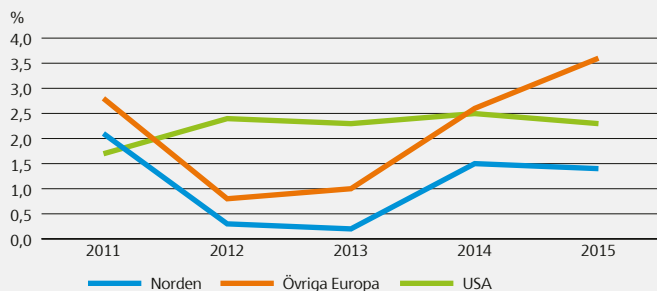
Tillväxt i eget kapital

Marknadsöversikt

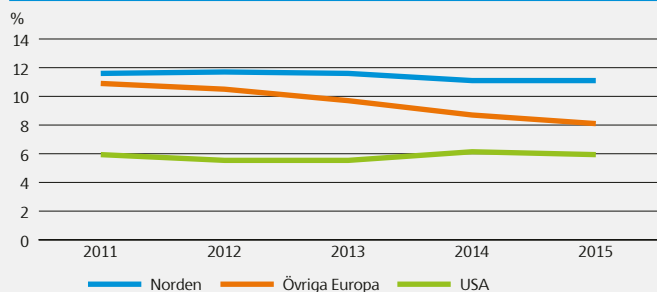
Skanskas möjligheter att växa och skapa värde på sina hemmamarknader påverkas av ett antal externa faktorer. Nedan presenteras ett flertal av dessa variabler, makroekonomiska men också mer sektorspecifika.

BNP-tillväxt på Skanskas hemmamarknader

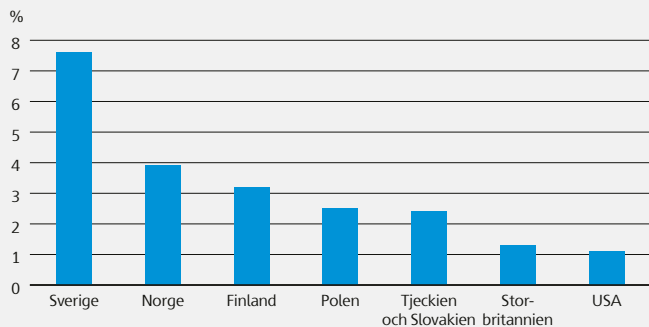
Ekonomi har återhämtat sig starkast i de centraleuropeiska länderna. Finlands ekonomi är alltjämt svag och drar ned genomsnittet för Norden. USA-marknaden har visat större stabilitet, utan de svängningar som präglade övriga marknader.

Bygginvesteringar på Skanskas hemmamarknader, som procent av BNP

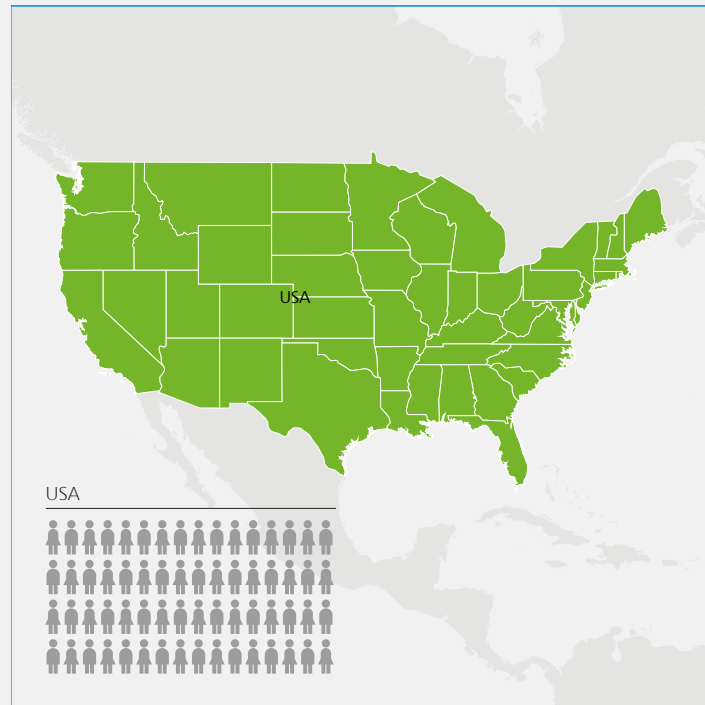
Norden, med Norge i topp, har haft de högsta bygginvesteringarna som procent av BNP av samtliga Skanskas marknader. I USA är andelen avsevärt lägre och långt under nivån före finanskrisen, men börjar nu åter att stiga. I Centraleuropa har bygginvesteringarnas andel av BNP däremot minskat.

Skanskas Byggverksamhets marknadsandel

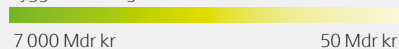

I Sverige är Skanskas marknadsandel avsevärt högre än på övriga marknader. Även på de amerikanska och brittiska marknaderna hör Skanska till de ledande företagen; den låga marknadsandelen beror på att marknaderna är mer fragmenterade och konkurrensen hårdare.

Skanskas hemmamarknader

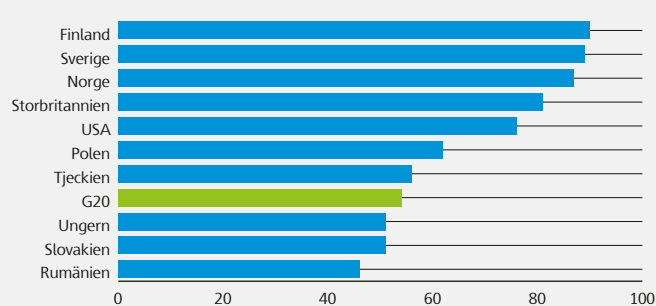
Bygginvesteringar 2014

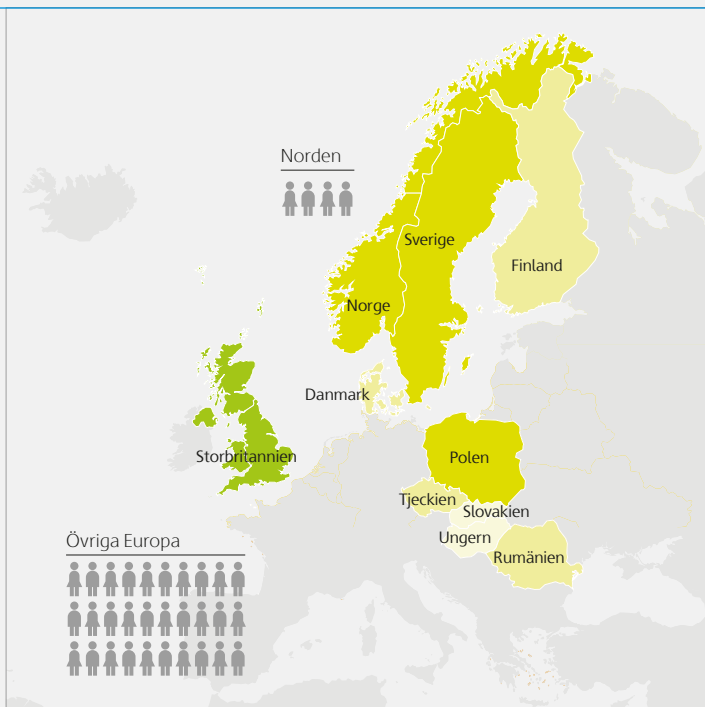
Befolkning

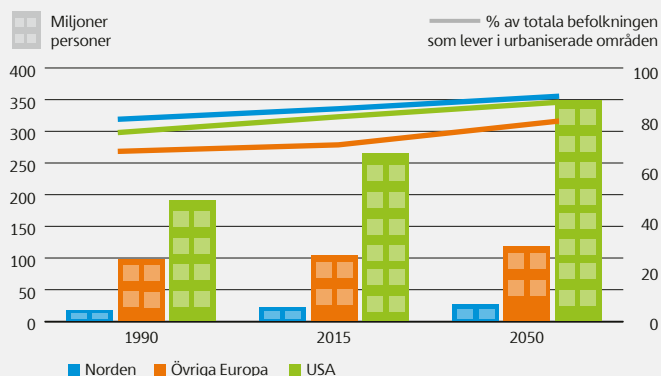
Transparens-index

Indexet indikerar synen på hur utbredd korruption är i respektive land på en skala från 0 till 100. Ju högre värdet är desto mindre utbredd upplevs korruptionen vara. Länderna i Centraleuropa har fortfarande en del problem med korruption, medan läget uppfattas som mycket bättre i Norden.

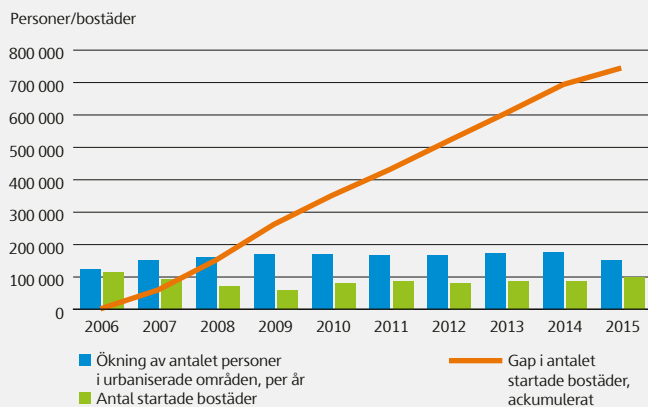

Urbanisering i Skanskas hemmamarknader

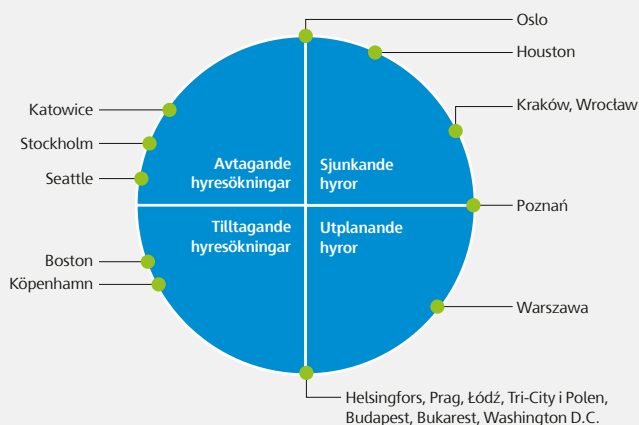
Andelen människor som bor i städer ökar i hela världen. I genomsnitt kommer 70 procent av jordens befolkning att bo i städer 2050. Urbaniseringen ligger över detta genomsnitt på samtliga Skanskas marknader.

Bostadsbyggande i förhållande till urbaniseringstillväxten i Sverige, Norge och Finland

Antalet startade bostäder har under flera år inte motsvarat antalet personer som flyttar till urbaniserade områden. Detta har lett till ett stort underutbud av bostäder.

Fastighetsklocka

Fastighetsklockan indikerar var respektive marknad befinner sig i fastighetscykeln. Skanska har en diversifierad portfölj med projekt och mark i olika utvecklingsfaser i ovan städer.

”I USA har cirka 35 stater en OPS-lagstiftning på plats. De senaste tio åren har denna siffra ökat med ungefär en stat per år.”

Källor: JLL, Centrala Statistikbyråer, SEB, HSBC, Citibank, Transparency International, FNS avdelning för ekonomiska och sociala ärenden

Verksamhetsgrenar

Skanskas verksamhet består av Byggverksamhet, Bostadsutveckling, Kommersiell fastighetsutveckling och Infrastrukturutveckling. Genom att affärsenheterna inom dessa verksamhetsgrenar samverkar skapas både operativa och finansiella synergier vilket leder till ett ökat värdeskapande.

Byggverksamhet

Intäkter

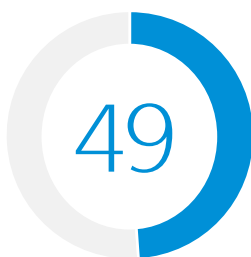
andel av koncernen, %¹⁾

140 648 Mkr
16 674 MUSD
15 032 MEUR

Rörelseresultat

andel av koncernen, %¹⁾

3 874 Mkr
459 MUSD
414 MEUR

Marknadsdrivare och nyckeltrender

BNP-tillväxt

– Tillväxten inom byggverksamheten är starkt korrelerad med tillväxten i BNP.

Statliga satsningar

– Infrastruktursatsningar drivs till stor del av den offentliga sektorn.

Urbanisering

– Urbanisering leder till ett ökat behov av utbyggd infrastruktur vilket ökar efterfrågan på byggverksamhetens kompetens och produkter inom områden som vägar, broar, kollektivtrafik och reningsverk.

Länder

Sverige
Norge
Finland
Polen
Tjeckien
Slovakien
Storbritannien
USA

Bostadsutveckling

Intäkter

andel av koncernen, %¹⁾

12 298 Mkr
1 458 MUSD
1 314 MEUR

Rörelseresultat

andel av koncernen, %¹⁾

1 174 Mkr
139 MUSD
125 MEUR

Marknadsdrivare och nyckeltrender

Hushållens förtroendeindikator

– Potentiella kunders syn på framtida löneutveckling, boendekostnader och möjligheter till lån påverkar deras köpbeslut.

Urbanisering

– Allt fler människor flyttar till städer vilket leder till en ökad efterfrågan på bostäder.

Brist på bostäder

– Produktionen av bostäder har varit eftersatt vilket lett till ett underutbud och fler bostäder behöver byggas. Detta innebär en ökad efterfrågan på verksamhetsgrenens kompetens och produkter.

Länder

Sverige
Norge
Finland
Polen
Tjeckien

¹⁾Före Centralt och elimineringsår.

Kommersiell fastighetsutveckling

Intäkter

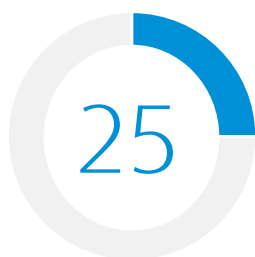
andel av koncernen, %¹⁾

9 034 Mkr
1 071 MUSD
966 MEUR

Rörelseresultat

andel av koncernen, %¹⁾

1 947 Mkr
231 MUSD
208 MEUR

Marknadsdrivare och nyckeltrender

Ekonomisk tillväxt

– Den ekonomiska tillväxten ökar företags behov av nyanställning vilket driver på aktiviteten på hyresmarknaden.

Urbanisering

– En ökad inflyttning till städer innebär en ökad efterfrågan på kontor och logistikcenter i stadsnära områden.

Kostnadseffektiv lokalisering

– Energieffektiva och miljöanpassade lokaler i attraktiva områden efterfrågas och bidrar till en omlokalisering.

Länder

Sverige
Norge
Finland
Danmark
Polen
Tjeckien
Storbritannien
Ungern
Rumänien
USA

Infrastrukturutveckling

Intäkter

andel av koncernen, %¹⁾²⁾

106 Mkr
13 MUSD
11 MEUR

Rörelseresultat

andel av koncernen, %¹⁾

863 Mkr
102 MUSD
92 MEUR

Marknadsdrivare och nyckeltrender

Urbanisering

– Urbanisering leder till ett ökat behov av utbyggd infrastruktur.

Brist på finansiering

– Behovet av ny och utbyggd infrastruktur möts ofta inte upp av tillräcklig offentlig finansiering. Lösningar inom offentlig privat samverkan (OPS) möjliggör finansiering av dessa projekt.

Livscykelperspektiv

– Överskridna kostnader i publika projekt leder till ett ökat intresse för OPS-lösningar med ett livscykelperspektiv där resurseffektiva, innovativa och hållbara lösningar, levereras i tid till ett fastställt totalpris.

Länder

Sverige
Norge
Finland
Polen
Storbritannien
USA

1) Före Centralt och elimineringsar.
2) Redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Byggverksamhet

Chris Kelly, är en av arbetsledarna i Skanska-teamet som bygger broprojektet Kosciuszko i New York. K bridge, som den också kallas, är en del av Brooklyn-Queens Expressway, huvudleden mellan de två stadsdelarna.

Under sina sju Skanska-år har Chris Kelly bidragit till bättre vattenförsörjning och kommunikationer i New York. Han har bland annat medverkat vid vattenverket Catskill/Delaware och vid tunnelbaneprojekten Second Avenue, PATH och Moynihan.

– Det är alltid trevligt att bygga något som förbättrar vardagen för många människor. Snart får alla som reser här en ny fin bro, säger Chris Kelly.

Byggkontraktet som uppgår till 555 miljoner dollar omfattar en ny 1,8 km lång påfartsviadukt och en hängbro. Den 75 år gamla bron ska rivas när trafiken flyttats över till den nya. Broar är en av Skanskas specialgrenar, särskilt i New York där Skanska renoverat flera av stadens ikoniska broar, däribland både Manhattan bridge och Brooklyn bridge.

Välfungerande samhällen behöver arbetsplatser, bostäder, kommunikationer, skolor, sjukhus och tillgång till energi och vatten. Skanska bidrar till samhällsutvecklingen med sin samlade kompetens och resurser genom Byggverksamheten, den största verksamhetsgrenen mätt i intäkter.

Byggverksamhet

Under året steg intäkterna och orderingen var god i samtliga affärsenheter förutom i de amerikanska. Resultatet fortsatte att vara starkt i Sverige, Finland och Polen medan nedskrivningar i USA påverkade rörelseresultatet negativt.

Väsentliga händelser

Lönsamheten fortsatte att vara stark i Sverige, Finland och Polen och den förbättrades i Tjeckien. I Norge och Storbritannien var resultatet stabilt. Förseningar i vissa projekt och genomförandet av projekt vunna i hård konkurrens ledde till en lägre marginal i Storbritannien. Anledningen till det lägre resultatet för Byggverksamheten var framförallt nedskrivningarna om 750 miljoner kronor i den amerikanska byggverksamheten, varav 530 miljoner kronor i USA Civil och 220 miljoner kronor i USA Building. Majoriteten av nedskrivningarna är hänförliga till sex projekt och beror på ökade kostnader i projekten som delvis är relaterade till designförändringar av kunden. Inga intäkter relaterade till designförändringar bokförs innan ett avtal har nåtts med kunden. I den latinamerikanska verksamheten avslutades alla projekt inom byggdelen och majoriteten av verksamheterna inom drift- och underhåll avyttrades.

Orderingen var högre än intäkterna i de flesta affärsenheter men var totalt sett 13 procent lägre än intäkterna. En avbokad order i USA Building tillsammans med ett betydligt antal fördröjda ordrar i USA Building i slutet av 2015, påverkade orderingen negativt. Orderingen i Storbritannien, Sverige, Finland och Tjeckien ökade jämfört med 2014.

Byggverksamhet

Mkr	2015	2014	2013	2012	2011
Intäkter	140 648	128 663	118 976	124 509	114 972
Rörelseresultat	3 874	4 508	3 880	3 474	3 467
Rörelsemarginal, %	2,8	3,5	3,3	2,8	3,0
Fritt rörelsekapital, Mdr kr	20,5	18,1	18,5	19,2	19,9
Operativt kassaflöde ¹⁾	6 803	2 979	3 470	2 460	3 074
Orderingång, Mdr kr	122,1	146,9	113,9	120,1	123,6
Orderstock, Mdr kr	158,2	170,5	134,5	146,7	155,7
Antal anställda	42 193	42 397	40 854	55 132	51 119

1) Före skatt, finansieringsverksamhet och utdelning.

Marknadsutsikter 2016

Marknadsutsikterna för Byggverksamheten är positiva. Marknaden är stark i Sverige, men med en betydande konkurrens. I Norge är marknaden för stora anläggningsprojekt fortsatt god men med stor konkurrens i nya projekt. Som en konsekvens av låga oljepriser försätter marknaden för kommersiellt husbyggnade att försvagas samtidigt som marknaden för bostadsbyggnade är relativt stabil, förutom i vissa regioner som är beroende av energisektorn. Marknaden i Finland är överlag fortsatt svag.

Marknaden för kommersiellt husbyggnade och anläggningsprojekt fortsätter att vara stark i Storbritannien och Polen. Marknaderna i Tjeckien och Slovakien förbättras i och med bättre ekonomiska utsikter, politisk stabilitet och planer för infrastrukturinvesteringar drivet av EU-finansiering.

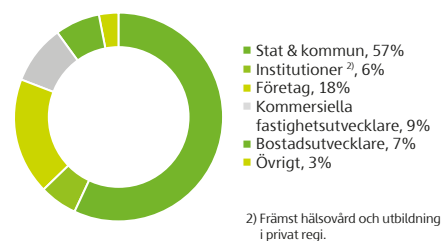
I USA är marknaden för stora komplexa anläggningsprojekt fortsatt god även om konkurrensen är hög. Inom husbyggnad utvecklas segmenten för flygplatser, utbildning, kommersiella byggnader samt sjukvård och life science väl.

Andel av orderstocken, totalt 158,2 Mdr kr

Verksamheter

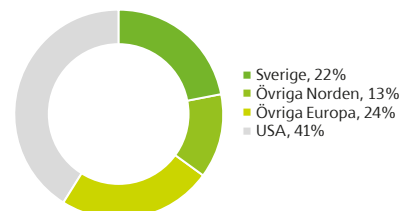

Kundstruktur

Andel av intäkter, totalt 140,6 Mdr kr

Geografisk fördelning

Mål och handlingsplan för Byggverksamhet

Framtidsutsikterna för byggsektorn är gynnsamma med goda möjligheter för en kontrollerad tillväxt framöver. Allt hårdare konkurrens sätter marginalerna under avsevärd press. Likviditet och ett starkt rörelsekapital är avgörande för investeringar och förmågan att nå affärsplanens mål.

Byggverksamheten ska fortsätta att växa under kontrollerade former i enheter med en stabil organisation. Att säkerställa lönsamheten genom goda genomföranden och rätt relation mellan ersättning och risktagande har högsta prioritet.

Hemmamarknadsstrategi

Tillväxtpotentialerna återfinns inom enskilda sektorer, kundgrupper och leveransmodeller på befintliga hemmamarknader. Avsikten är inte att expandera till nya länder då det skulle medföra en ökad riskexponering, men projektmöjligheter på välkända marknader i grannländer kan utvärderas när rätt kompetens finns.

Byggmarginalerna påverkas negativt dels av hårdnande konkurrens, dels av prisökningar på varor och tjänster i det starka marknadsläget.

Tidiga samarbeten, partnering, blir vanligare

Upphandlingar med tidig involvering, så kallad partnering, blir allt vanligare.

Modellen som innebär ett fördjupat samarbete med kunder och leverantörer passar Skanskas kompetensprofil. Den minskar den övergripande projektrisken vilket resulterar i en mer förutsägbar lönsamhet och ett stabilt kassaflöde.

Fortsatt fokus på rörelsekapitalet

Byggverksamhetens fria rörelsekapital är avgörande för möjligheten att öka investeringarna inom projektutveckling och därmed nå strategiplanens mål. Möjligheten att generera rörelsekapital är därför en viktig del i utvärderingen av potentiella projekt.

Interna Skanska-samarbeten – vägen framåt

För att nå de strategiska målen måste den operationella effektiviteten och samarbetet inom Skanska stärkas. Affärsenheterna ska förbättra samarbetet med anbud, riskhantering och projektgenomförande. Såväl anbud som utförande och resultat kan förbättras genom att utnyttja koncernens kompetens och resurser optimalt.

Mål och handlingsplan

- Kontrollerad tillväxt – stabila organisationer
- Partnering (ECI)
- Fortsatt fokus på rörelsekapitalet
- Noll förlustprojekt genom förbättrad riskhantering
- Operationell effektivitet
- Rörelsemarginalen ska i genomsnitt vara $\geq 3,5\%$.

Urval av konkurrenter

- Balfour Beatty
- Ferrovial
- Granite
- Grupo ACS
- Hochtief
- NCC
- PEAB
- Strabag
- Veidekke
- VINCI

Värdeskapande i Byggverksamhet

Skanskas byggverksamhet bygger och renoverar hus, anläggningar, infrastruktur och bostäder. Inom verksamheten utförs dessutom uppdrag av servicekaraktär, såsom byggservice, drift och underhåll.

I enlighet med Skanskas affärsmodell genomför byggverksamheten även entreprenaduppdrag för Skanskas övriga verksamhetsgrenar, det vill säga utveckling av kommersiella fastigheter, bostäder samt infrastruktur. Denna samverkan genererar såväl stora bygguppdrag som synergier för koncernen.

Projekt- och synergimöjligheter skapas också tack vare koncernens finansiella kompetens. Kombinationen av den finansiella styrkan och den globala expertisen inom projektutveckling och byggande gör att Skanska kan åta sig stora komplicerade projekt

för internationella kunder med högt ställda krav på kvalitet och genomförande. I de allra största projekten, med krav på höga utförandegarantier, kan få konkurrenter mäta sig med Skanska i kompetens och styrka.

Med ett fokuserat riskarbete vid anbudsgivning har Skanska kunnat rikta in sig på att vinna rätt projekt, där risknivå och förväntad marginal är i balans. Ambitionen är att öka andelen entreprenader där kunden, utöver pris, även ser till servicenivå, kvalitet och tillförlitlighet i sin utvärdering av anbudet. Den tydliga fokuseringen på hållbar utveckling, såsom arbetsmiljö, etik, grönt byggande, samhällsinvesteringar samt mångfald och inkludering, är också faktorer som stärker Skanskas erbjudande till kunden.

Bostadsutveckling

Hanna och Paul Mac Innes bor i en trerumslägenhet, utvecklad och byggd av Skanska i Kviberg i Göteborg. Det nya boendet ger paret närhet till såväl stad som natur och kultur.

– Det är ett område med en härlig blandning av människor.

I vår trappuppgång finns alla åldrar från 25 till 85 år. Det är en fin atmosfär och många har lärt känna varandra.

Hanna beskriver området och boendet som gemenskapsvänligt.

– Till huset hör en väldigt fin innergård med träd, buskar och bänkar. Det är en naturlig samlingsplats för alla, inte minst för småbarnsfamiljerna.

Kviberg är en helt ny stadsdel – citynära och med närhet till natur, sport och rekreation. Intilliggande Gamlestan är porten till Göteborgs kulturliv.

Läget och goda kommunikationer gör att innerstaden bara är tio minuter bort med cykel, buss eller med spårvagn.

I Kviberg har Skanska byggt och sålt 344 lägenheter sedan 2010. Skanska har dessutom byggrätter till ytterligare cirka 200 lägenheter och radhus fram till 2021.

Den moderna familjens nya hem finns i bostadsområden med närhet till service, rekreation och goda kommunikationer. Bostadsutvecklingen inriktas på utvalda målgrupper och marknader.

Bostadsutveckling

Bostadsutveckling hade ett starkt år 2015 med en ökad lönsamhet och förbättrad kapitaleffektivitet. Det starka resultatet drevs framförallt av en gynnsam marknad och bra projektgenomförande i Sverige. Verksamheten i Centraleuropa bidrog också med ett bra resultat.

Väsentliga händelser

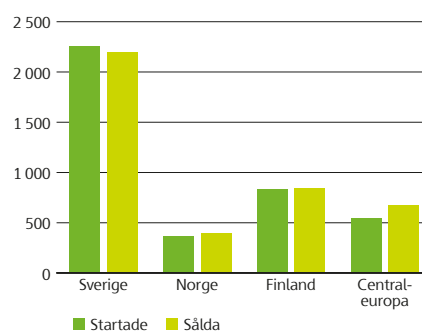
Under året förbättrades lönsamheten inom Bostadsutveckling. Den starka marknaden i Sverige med bra projektgenomföranden och en bra verksamhet i Centraleuropa bidrog till den förbättrade rörelsemarginalen. I Norge och Finland låg fokus under året på att reducera antalet osålda färdigställda bostäder och vid utgången av året uppgick antalet osålda färdigställda bostäder i koncernen till 237 (353). Under året startades 4 000 (2 846) bostäder och 4 093 (3 274) bostäder såldes. Drygt hälften av de startade och sålda bostäderna återfinns i Sverige.

Verksamheten inom BoKlok, som är ett boendekoncept utvecklat av Skanska och IKEA, visade mycket god lönsamhet under 2015 och sålde över 1 000 bostäder.

Marknadsutsikter 2016

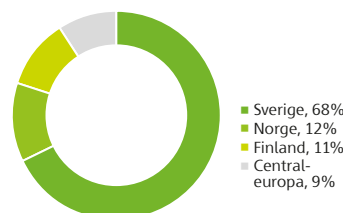
Bostadsmarknaden är fortsatt stark i Sverige. Den norska marknaden är relativt stabil men påverkas negativt av de låga oljepriserna i vissa regioner som är beroende av energisektorn. Den finska marknaden fortsätter att vara svag. I Centraleuropa förbättras marknaden med en ökad transaktionsvolym och något högre försäljningspriser. Gemensamt för alla hemmamarknader, exklusive Finland, är svårigheten att förvärva mark till följd av stigande priser och långa planprocesser.

Startade och sålda bostäder

Andel av rörelseresultat, totalt 1,2 Mdr kr

Geografisk fördelning

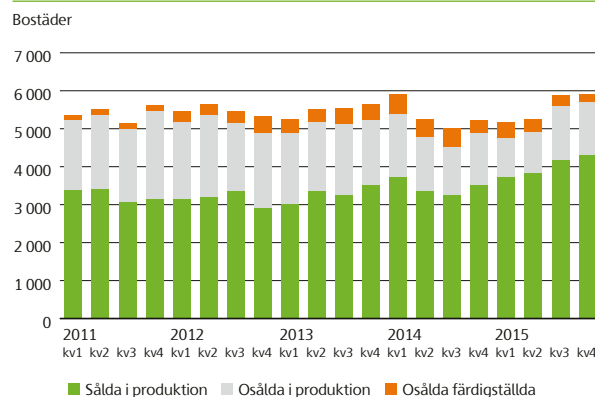
Bostadsutveckling

Mkr	2015	2014	2013	2012	2011
Intäkter	12 298	9 558	9 234	8 682	8 550
Rörelseresultat	1 174	683	573	-114	345
Rörelsemarginal, %	9,5	7,1	6,2	neg	4,0
Investeringar	-6 675	-6 871	-6 961	-7 787	-7 688
Desinvesteringar	8 630	8 939	7 980	8 054	5 699
Operativt kassaflöde från löpande verksamhet ¹⁾	1 509	1 830	446	-600	-2 564
Sysselsatt kapital, Mdr kr	9,3	10,4	10,8	11,3	12,7
Avkastning på sysselsatt kapital, % ²⁾	14,4	7,1	7,4	0,4	3,5
Antal anställda	389	396	419	532	586

1) Före skatt, finansieringsverksamhet och utdelning.

2) För definition se sidan 142.

Bostäder i produktion och osålda färdigställda

Mål och handlingsplan för Bostadsutveckling

Den nordiska bostadsmarknaden är stabil och den centraleuropeiska förbättras. Verksamheten fokuseras på förbättringar av kapitaleffektivitet och marginaler, på kostnadseffektiv design samt fortsatt tillväxt för BoKlok.

Bostadsutvecklingsverksamheten uppvisar allt bättre lönsamhet efter tidigare omstrukturering. Målet för 2016–2020 är främst förbättrad kapitaleffektivitet och högre marginaler, men även en viss volymökning.

Lönsamhetsmålet på 10 procents rörelsemarginal och avkastningsmålet på 10 procents avkastning på sysselsatt kapital bibehålls.

Förbättra utförande och lönsamhet

I de nordiska länderna är målet att fortsätta att stärka organisationen, förbättra utförande och lönsamhet. Den svenska verksamheten för att utveckla hyresbostäder tillsammans med olika kommuner kommer också att ge ökad tillgång till tomtmark som kan förvärfvas för projektutveckling, ett exempel på hur interna samarbeten kan skapa nya affärs- och möjligheter.

Tillväxt i Centraleuropa

I Centraleuropa är ambitionen att öka volymerna och investera i mark för att därmed etablera bostadsutvecklingen på ett hållbart sätt i Warszawa och Prag.

När förutsättningarna är de rätta, det vill säga när det finns en stark marknadstrend och tillgång till rätt produkter, kompetens och resurser, kan även möjligheter på nya delmarknader bearbetas. Lönsamhet och avkastning måste vara tillfredsställande innan det kan bli aktuellt att expandera till nya delmarknader i befintliga länder.

Kostnadseffektiv design

För att uppnå önskade resultat krävs kostnadseffektiva designlösningar som möjliggör minskade materialkostnader och förbättrad effektivitet.

Fortsatt stark efterfrågan på prisvärda bostäder skapar tillväxtpotentialer för BoKlok. Skanska utformar, utvecklar och bygger prisvärda boendekoncept, med IKEA som delägare. Tack vare en snabb kapitalomsättning uppvisar BoKlok både stark lönsamhet och hög avkastning på sysselsatt kapital. Avsikten är också att etablera BoKlok i Norge och Finland.

Mål och handlingsplan

- Kontrollerad tillväxt
- Förbättrad kapitaleffektivitet
- Etablera Bostadsutveckling Europa i Warszawa
- Kostnadseffektiva designlösningar

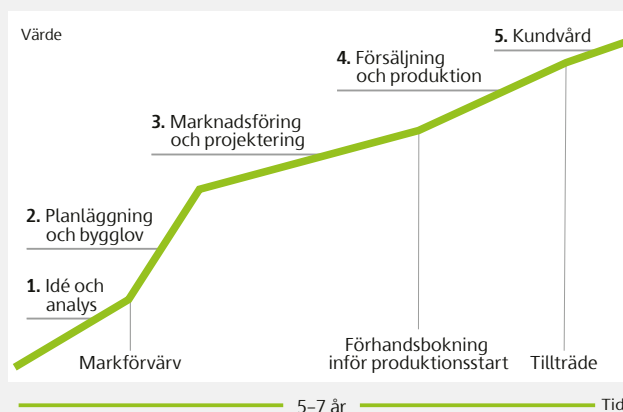
Urval av konkurrenter

- Central Group
- DOM Development
- Finep
- JW Construction
- JM
- NCC
- PEAB
- YIT

Värdeskapande i Bostadsutveckling

Värdeskapande inom bostadsutveckling tar sin början i en analys av den makroekonomiska och demografiska utvecklingen. Var finns tillväxten, vilka är målgrupperna och vad har de för behov och önskemål?

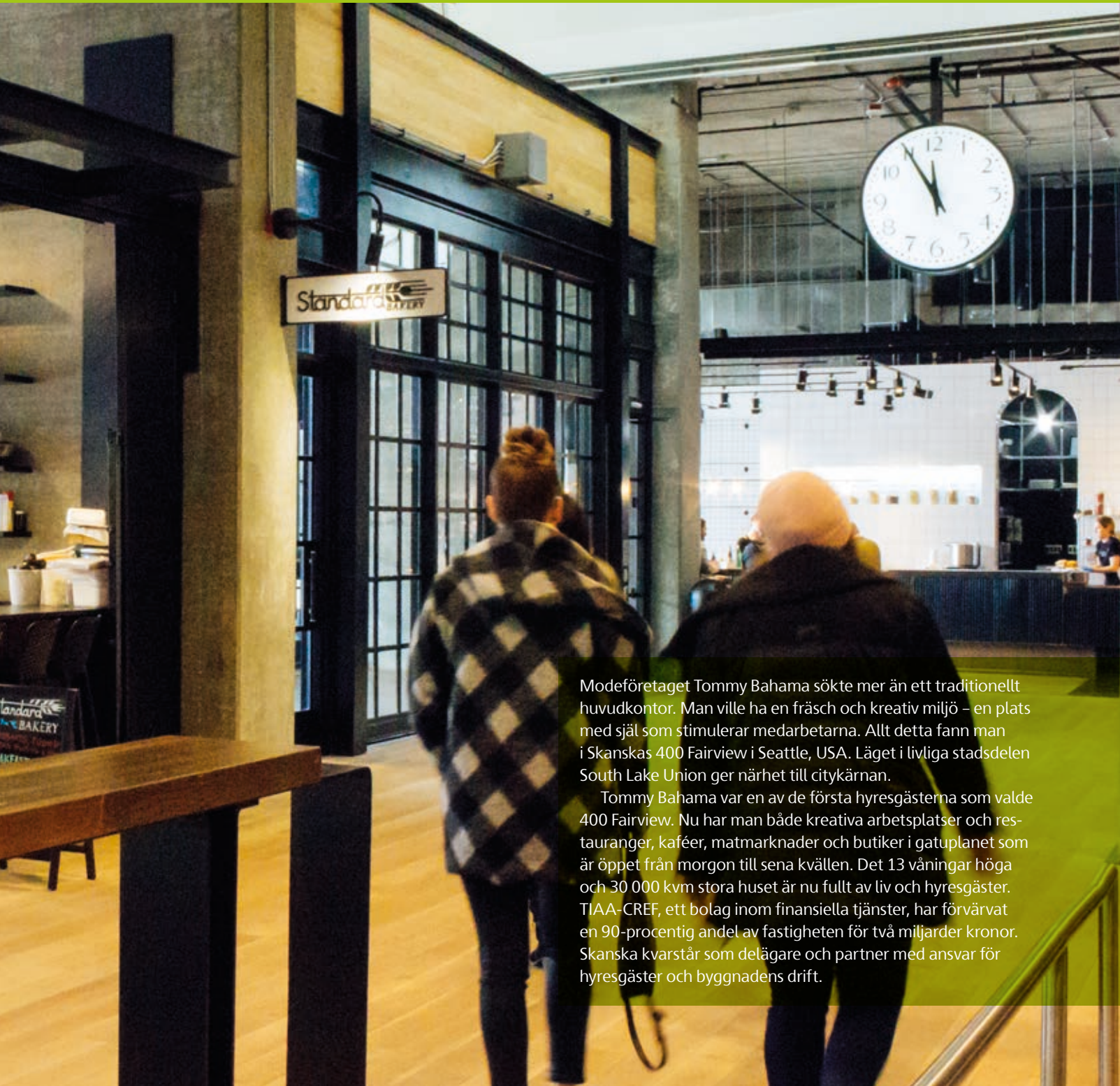
Före ett markköp analyseras de lokala förutsättningarna i detalj. Därefter vidtar en stegvis process med målet att i slutändan kunna erbjuda ett maximalt värde för kunden. I planeringsarbetet sätts ramarna i nära samarbete med lokala myndigheter. Utifrån omgivningens förutsättningar skapas ett område med tydlig karaktär. Ett attraktivt bostadsområde utformas och byggs utifrån de boendes behov och med hänsyn till miljön. Skanskas egen försäljningsorganisation marknadsför de nya bostäderna mot rätt målgrupp.

Kommersiell fastighetsutveckling

Sunda, gröna och effektiva kontor och fastigheter är fokus för den kommersiella fastighetsutvecklingen. Skanska initierar, utvecklar, hyr ut och säljer fastigheter som bidrar till trivsel och lönsamhet för både kunder och deras anställda.

Modeföretaget Tommy Bahama sökte mer än ett traditionellt huvudkontor. Man ville ha en fräsch och kreativ miljö – en plats med själ som stimulerar medarbetarna. Allt detta fann man i Skanskas 400 Fairview i Seattle, USA. Läget i livliga stadsdelen South Lake Union ger närhet till citykärnan.

Tommy Bahama var en av de första hyresgästerna som valde 400 Fairview. Nu har man både kreativa arbetsplatser och restauranger, kaféer, matmarknader och butiker i gatuplanet som är öppet från morgon till sena kvällen. Det 13 våningar höga och 30 000 kvm stora huset är nu fullt av liv och hyresgäster. TIAA-CREF, ett bolag inom finansiella tjänster, har förvärvat en 90-procentig andel av fastigheten för två miljarder kronor. Skanska kvarstår som delägare och partner med ansvar för hyresgäster och byggnadens drift.

Kommersiell fastighetsutveckling

Aktiviteten och lönsamheten var hög under året och verksamheterna i samtliga geografier bidrog starkt. Resultatet från fastighetsförsäljningar var det högsta någonsin och även uthyrningen slog nytt rekord med 375 000 uthyrda kvadratmeter.

Väsentliga händelser

Verksamheten hade återigen ett starkt år med ett resultat från fastighetsförsäljningar på 2,6 miljarder kronor. Totalt startades 20 fastigheter och 27 såldes.

I Norden såldes bland annat Park 49 i Göteborg och flera projekt i Köpenhamn.

I övriga Europa, som består av verksamheter i Storbritannien, Polen, Tjeckien, Ungern och Rumänien, såldes under året en kontorsportfölj i Polen, en kommersiell fastighet i Bristol och en kontorsfastighet i Rumänien.

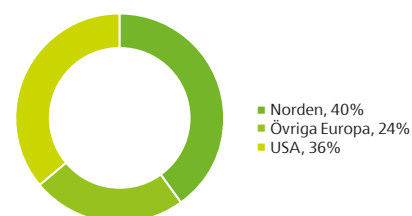
I USA har Skanska nu en väl etablerad position och sålde under året 90 procent av fastigheten 400 Fairview i Seattle, en av Skanskas största försäljningar någonsin, där försäljningssumman uppgick till två miljarder kronor.

Marknadsutsikter 2016

Vakansgraden på kontorslokaler i merparten av de nordiska och centraleuropeiska städer där verksamheten bedrivs är stabil. Vakansgraden är framförallt låg i Sverige. Efterfrågan på kontorsyta är stark i Polen och förbättras i andra delar av Central-europa. I USA fortsätter efterfrågan från hyresgäster att öka i Washington D.C. och är fortsatt god i Boston och Seattle medan efterfrågan i Houston är något svagare i och med låga oljepriser. Moderna fastigheter med långsiktiga hyresgäster är mycket efterfrågade av fastighetsinvestorare, vilket medför attraktiva värderingar på dessa fastigheter. I Sverige består det ökade intresset från investerare i nyutvecklade fastigheter. I övriga Norden och Central-europa är efterfrågan fortsatt stark från investerare, framförallt i de större städerna. I USA är efterfrågan från investerare stark. Gemensamt för alla våra hemmamarknader, exklusive Finland, är svårigheten att förvärva mark till följd av stigande priser och långa planprocesser.

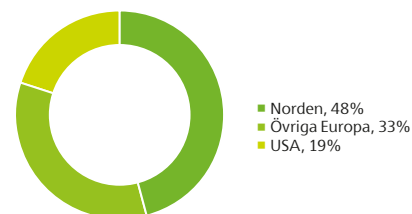
Andel av sysselsatt kapital, totalt 16,5 Mdr kr

Geografisk fördelning

Andel av uthyrning, totalt 375 000 kvm

Geografisk fördelning

Kommersiell fastighetsutveckling

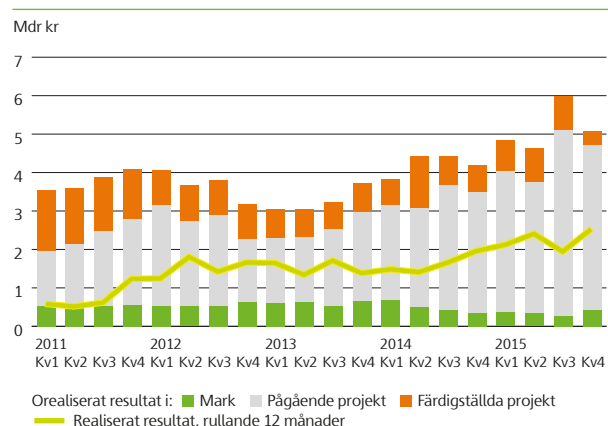
Mkr	2015	2014	2013	2012	2011
Intäkter	9 034	10 228	6 206	6 742	5 633
Rörelseresultat	1 947	1 700	1 068	1 448	1 196
varav resultat av fastighetsförsäljning ¹⁾	2 564	1 989	1 415	1 693	1 266
Investeringar	-8 826	-6 885	-4 514	-6 436	-3 493
Desinvesteringar	9 914	8 237	6 954	4 126	3 731
Operativt kassaflöde från löpande verksamhet ²⁾	917	1 174	1 722	-2 320	142
Sysselsatt kapital, Mdr kr	16,5	15,0	13,5	13,6	11,0
Avkastning på sysselsatt kapital, % ³⁾	15,6	11,4	10,7	9,9	13,3
Antal anställda	344	304	279	273	235

1) Resultat som redovisas under elimineringar tillkommer med

2) Före skatt, finansieringsverksamhet och utdelning.

3) För definition se sidan 142.

Orealiserat och realiserat resultat

Mål och handlingsplan för Kommersiell fastighetsutveckling

Efterfrågan på moderna kommersiella fastigheter med långsiktiga hyresgäster fortsätter att växa. Ökade investeringar skapar nya möjligheter på hemmamarknaderna. Fokus på kunder, kostnadseffektivitet och internt samarbete är avgörande för framgång.

Större investeringar och fler projekt

De senaste fem åren har verksamhetsgrenen uppvisat stark tillväxt både i investerat kapital, i antal pågående projekt och sålda projekt. I slutet av 2015 hade Skanska 44 pågående projekt, och målet är att tillväxten ska fortsätta.

Tillväxt på befintliga hemmamarknader

Verksamheten i Centraleuropa gynnas av starka strukturtrender. Efterfrågan på skräddarsydda och kostnadseffektiva lokaler drivs bland annat av att internationella företag outsourcar affärsprocesser eller etablerar gemensamma back-office-centra.

Den höga marknadsandelen i Sverige begränsar tillväxtambitionerna medan däremot verksamheterna i Norge och Finland kan växa.

Verksamheten i USA ska fortsätta att expandera i befintliga marknader: Seattle, Washington D.C., Boston och Houston.

Ytterligare städer utvärderas och om förutsättningarna är de rätta kan en etablering ske. Även flerfamiljshus ingår i produktmixen.

Öppna för samriskprojekt

Samriskprojekt, projekt där Skanska delar utvecklingen med annan part, kan startas när det ger möjlighet till riskdelning, tillgång till tomtmark eller särskild specialistkompetens.

Bättre kostnadseffektivitet

Förbättrad kostnadseffektivitet är viktigt av konkurrensskäl, för byggverksamhetens marginaler samt för ökade utvecklingsvinster. En standardiserad plattform för kontorsbyggnader framtagna i Centraleuropa visar potentialen för besparingar i såväl design- som produktionsfas.

Mål och handlingsplan

- Ökade investeringar
- Överväga expansion i Centraleuropa och USA
- Fokus på landbanker
- Ökad kostnadseffektivitet

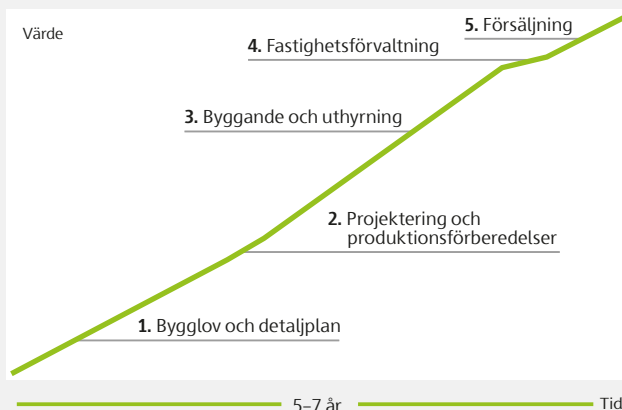
Urval av konkurrenter

- Boston Properties
- Diligentia
- Echo investment
- Ghelamco
- Hines
- Lemminkäinen
- NCC
- Trammell Crow
- Vasakronan

Värdeskapande i Kommersiell fastighetsutveckling

Utvecklingen av kommersiella projekt är en kontinuerlig process i flera klart definierade faser. Den genomsnittliga utvecklingscykeln är 5–7 år från idé till slutförande.

En makroekonomisk och lokal marknadsanalys föregår alla markförvärv. Ett stort steg i värdeskapandet tas när detaljplanen för råmarken blir godkänd. Designen bygger på tidigare erfarenheter och anpassas till den lokala marknadsefterfrågan, med sikte på att dels skapa ändamålsenliga lokaler för hyresgäster och fastighetsinvestorer, dels säkerställa ett effektivt genomförande av projektet. Ett framgångsrikt uthyrningsarbete inleds oftast i samband med byggstarten och de flesta avtal tecknas före slutförandet. Byggprojekten genomförs som regel av Skanskas byggande enheter. Förvaltnings- och kundarbete kan addera ytterligare värde till fastigheten. Samtliga projekt utvecklas med sikte på en försäljning, som äger rum då projektvärdet når sin högsta nivå.

Infrastrukturutveckling

Verksamheten utarbetar hållbara lösningar för nödvändig infrastruktur som vägar, sjukhus och skolor. Skanska medverkar också till förverkligandet genom sin finansiella expertis.

Nu förbättras trafikflödet i Florida genom den stora utbyggnaden av Interstate 4 genom Orlando. Nya vägbroar och omlokalisering av ledningsnät ger plats för nya filer på den 34 km långa sträckan. Detta stora OPS-projekt genererar så mycket som 2 000 arbetstillfällen. Åkaren Willie Fisher, till vänster, med tolv lastbilar i sitt företag är en av många leverantörer med minoritetsbakgrund som kontrakterats.

– Ett så här stort projekt är en språngbräda för oss småföretagare. Det ger både jobb och erfarenheter i sex år och dessutom goda expansionsmöjligheter, säger Willie Fisher.

Skanskas Rodney Renix är ansvarig för de kvinno- och minoritetsägda leverantörerna.

– Vi hjälper många små minoritetsföretag att komma igång med den nya digitala rapporteringen som nu blir nationell standard, säger Rodney Renix.

I raden av samhällsinvesteringar ingår till exempel julgåvor som kalkoner, leksaker och presentkort till behövande familjer.

Fyra grundskolor i området har också fått skolmateriel för att hjälpa eleverna till en bra skolstart. Mer än 1 500 gymnasister har besökt projektet för att lära sig mer om karriärvägar inom byggindustrin.

– I-4 Ultimate är mer än ett projekt, det är också en möjlighet att bli en uppskattad samhällsaktör, säger Rodney Renix.

Infrastrukturutveckling

Under året såldes två sjukhus i Storbritannien och aktiviteten på den amerikanska marknaden fortsatte att vara hög med två pågående projekt och utnämningen till föredragen anbudsgivare för utbyggnaden av LaGuardia-flygplatsen i New York. Marknaden i USA fortsätter att vara den mest attraktiva OPS-marknaden.

Väsentliga händelser

Under året sålde Skanska sin investering i sjukhusen Bartholomew Hospital och Royal London Hospital, båda i London, Storbritannien för cirka 1 miljard kronor. Skanska nådde även financial close på sjukhuset New Papworth Hospital i Cambridge, Storbritannien, där uppdraget omfattar design, uppförande, finansiering, drift och underhåll. Byggkontraktet uppgår till cirka 1,8 miljarder kronor och ingår i den brittiska byggverksamhetens ordergång.

I USA blev Skanska under året utsedd till föredragen anbudsgivare för om- och utbyggnaden av LaGuardia-flygplatsens huvudterminal i New York. Vid financial close, som förväntas nås i mitten av 2016,

kommer detta leda till ett byggkontrakt där Skanskas andel är värt minst 21 miljarder kronor. Det inkluderar i så fall i den amerikanska byggverksamhetens ordergång och är den största ordern i Skanskas historia.

Det underliggande värdet i portföljen steg med 0,4 miljarder kronor under året och den realiserade utvecklingsvinsten uppgick till 1,7 miljarder kronor i slutet av året.

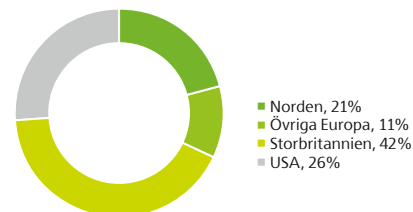
Marknadsutsikter 2016

Förutsättningarna för nya OPS-projekt fortsätter att förbättras i USA men konkurrensen är betydande. Marknaden i Norge visar tecken på förbättring.

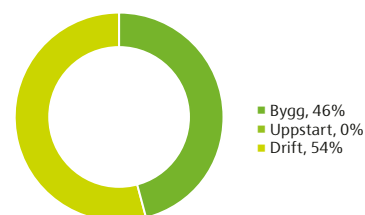
I de övriga marknaderna är utsikterna för nya OPS-projekt svaga.

Andel av projektportföljens bedömda bruttonuvärde, totalt 6,1 Mdr kr

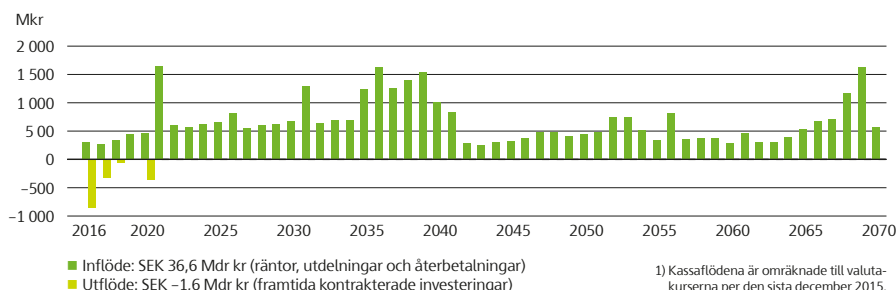
Geografisk fördelning

Fas

Årligt bedömt kassaflöde i Skanska Infrastrukturutvecklings projektportfölj 31 december 2015¹⁾

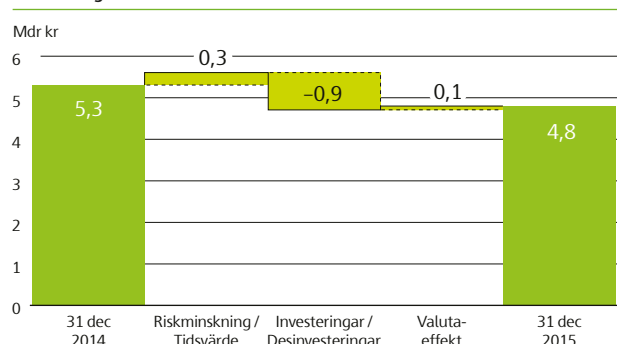

Infrastrukturutveckling

Mkr	2015	2014	2013	2012	2011
Intäkter	106	163	87	242	286
Rörelseresultat	863	463	401	588	4 726
Investeringar	-234	-328	-75	-381	-988
Desinvesteringar	1 114	419	242	1 084	5 808
Operativt kassaflöde från löpande verksamhet ¹⁾	1 258	-106	108	731	4 746
Sysselsatt kapital, Mdr kr	1,8	1,9	2,0	1,1	1,4
Avkastning på sysselsatt kapital, % ²⁾	12,7	16,9	17,5	38,6	12,8
Nettonuvärde projektportfölj, Mdr kr	4,8	5,3	4,9	4,5	4,2
Antal anställda	111	127	130	141	146

1) Före skatt, finansieringsverksamhet och utdelning.
 2) För definition se sidan 142.

Förändring i nuvärde

Mål och handlingsplan för Infrastrukturutveckling

Infrastrukturutveckling svarar för Skanskas projektutveckling inom offentlig privat samverkan. För perioden 2016–2020 bedöms projektmöjligheterna bli flera i framförallt USA men även i Norge. Genom ökande investeringar i offentlig privat samverkan kommer även byggvolymerna att öka.

Ansträngda offentliga finanser och årtionden av eftersatta investeringar och underhåll talar för ett ökat inslag av privatfinansierade infrastrukturlösningar i USA. Ett antal delstater där Skanska är aktivt – exempelvis Virginia, Florida, Texas, Kalifornien, Colorado och Indiana – har öppnat för offentlig privat samverkan. Ett antal potentiella projekt planeras som kommer att ge anbudstillfällen under perioden 2016–2020.

Dessa projekt kräver inte så stora kapitalinvesteringar, då riskbildningen kommer att domineras av tillgänglighetsrisk samt blandade risker och inte marknadsrisk. Den totala projektvolymen, uttryckt som total kapitalkostnad, väntas dock öka avsevärt jämfört med perioden 2011–2015.

I Norge har regeringen meddelat att offentlig privat samverkan blir en metod för upphandling av offentliga infrastrukturprojekt i framtiden. Till att börja med för vägprojekt men i framtiden kan även hälso-, sjukvårds- och skolprojekt bli aktuella.

I många år har Storbritannien varit den viktigaste marknaden för Skanskas Infrastrukturutveckling. Den brittiska marknaden har krympt men kommer även fortsättningsvis att erbjuda många spännande möjligheter. Sverige saknar ett aktivt program för offentlig privat samverkan, men Skanska arbetar proaktivt med intressenter och politiker för att etablera detta.

Mål och handlingsplan

- Maximera den befintliga portföljens värde
- Tillväxt i USA
- Ökad närvaro i Norge och Storbritannien
- Bättre total lönsamhet

Urval av konkurrenter

- Balfour Beatty
- Ferrovial
- Grupo ACS
- VINCI

Värdeskapande i Infrastrukturutveckling

Offentlig privat samverkan, är en form av offentlig upphandling där ett projektbolag, ägt av privata företag, får ett helhetsansvar för att utveckla, finansiera, bygga, driva och underhålla offentliga samhällsnyttiga funktioner som till exempel större sjukhus, flygplatser, skolor och motorvägar. Genom att investeringen helt eller delvis privatfinansieras kan den offentliga kundens kostnader fördelas över en längre tidsperiod. Med ett livscykelperspektiv skapas resurseffektiva, innovativa och hållbara lösningar.

Projektbolaget har incitament som blir till kundens fördelar:

- **Fastställd totalkostnad.** En försäkring mot ekonomiska överraskningar.
- **Ett fast årligt pris.** Kunden betalar avtalad ersättning under bestämd tid.
- **Leverans i tid och till rätt kvalitet.** Ersättningen betalas först när tjänsten tas i drift. Ingen leverans – ingen betalning.
- **Frigörande av resurser.** Med en motpart som ansvarar för helheten kan kunden fokusera på sin kärnverksamhet.

FN-uppdraget slutfört

Förenta Nationerna valde Skanska för att genomföra den grundliga renoveringen av FN-högkvarterets alla byggnader i New York. Arbetet som inleddes 2007 har resulterat i ett både grönare och säkrare högkvarter.

Förenta Nationerna bildas efter andra världskriget och högkvarteret placeras i New York.

Bygget påbörjas 1949 och Förenta Nationernas högkvarter invigs 1952.

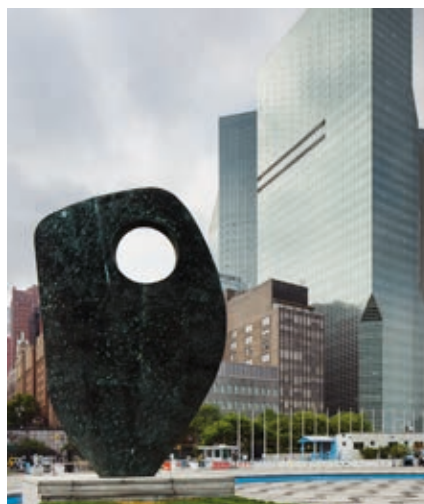

För utformningen svarar ett internationellt team med tolv av dåtidens namnkunnigaste arkitekter.

Slattery som sedan 1989 ingår i Skanska deltog i det ursprungliga byggprojektet 1949.

FN-området på östra Manhattan har diplomatisk status, egen säkerhetsstyrka, brandkår och post med egna frimärken.

1961 tillkom Dag Hammarskjöld-biblioteket. FN-högkvarteret hade inte renoverats tidigare men efter 60 år var en uppgradering nödvändig för att förbättra miljö, säkerhet och kommunikation.

I början av det nya millenniet beslutades om en total renovering - UN Capital Master Plan. Skanska fick 2007 helhetsansvaret för ombyggnaden efter en anbudstävling.

”Det finns många band mellan Sverige och FN. Dag Hammarskjöld utvecklade FN som generalsekreterare. Sven Markelius var med och ritade högkvarteret och vi är stolta över att Skanska valdes för den stora renoveringen.”

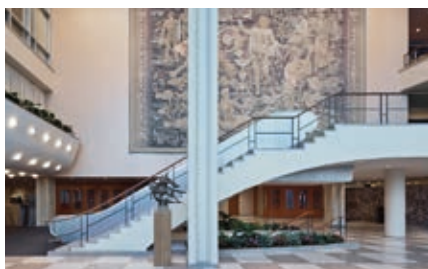
Stefan Löfvén
Statsminister

De fem byggnaderna Sekretariats- och Konferensbyggnaden, Generalförsamlingen, Dag Hammarskjöld-biblioteket och det Södra annexet inklusive tre våningar under mark, omfattar totalt 242 000 kvm. Skanska byggde även temporära lokaler på området.

Den 39 våningar höga Sekretariatsbyggnaden behöll endast sin stomme av stål och betong. Samtliga installationer och glasfasader har bytts och byggnaden har återfått sitt blåtonade glas. Interiörens planlösning har öppnats upp.

Farliga material har avlägsnats, energieffektiviteten har förbättrats, användning av energi och vatten har reducerats med cirka 50 procent. Sekretariatsbyggnaden har uppnått den högsta nivån för miljöcertifiering – LEED Platinum – och övriga byggnader LEED Gold.

I Skanskas uppdrag ingick även att bygga ett helt nytt datacenter och nya säkerhetssystem. Otaliga ovärderliga konstverk, designmöbler och inredningsdetaljer har renoverats.

I Skanskas internationella projektteam har 426 personer medverkat under åttaårsperioden. FNs arbete har fortgått i högkvarteret under hela byggtiden.

Vid återinvigningen 2014 sade generalsekreterare Ban Ki-Moon:

”Jag välkomnar er till Generalförsamlingens renoverade sal som har blivit restaurerad, förnyad och återskapad. Nu ser vi det underbara resultatet och jag vill tacka alla som medverkat till detta.”

Det nyrenoverade FN-högkvarteret skildras i en bok med förord av Sveriges statsminister Stefan Löfvén. ”Det finns många band mellan Sverige och FN-byggnaden i New York. Dag Hammarskjöld utvecklade FN under sina åtta år som generalsekreterare. Sven Markelius var en av arkitekterna som ritade högkvarteret och vi är stolta över att det svenska byggbolaget Skanska valdes för den stora renoveringen som just genomförts.”

Fakta

UN Capital Master Plan,
Renovering av FN-högkvarteret
Genomförande 2007–2014
Totalyta 242 000 kvm
Byggkontrakt 1,7 miljarder dollar

Historik

1887 Byggbolaget Skånska Cementgjuteriet bildas i Malmö och expanderar över Sverige.

1897 Första utlandsuppdraget gäller kabelblock för telefoni i England.

1906 Grundaren R.F. Berg avlider. Han verkade för svenska riksnät för telefoni och järnväg. Han initierade Sveriges första arbetsförmedling, pension för bolagets yrkesarbetare och kollektivavtal mellan arbetsgivare och fack.

1954 Kvarteret Spinneriet med kontor, butiker och hotell i Malmö blir första egna investeringen i Kommersiell fastighetsutveckling.

1956 Första utlandsbygget i modern tid gäller silos i Irak.

1960–2000 Kraftverk, bevakningsanläggningar, infrastruktur, skolor och sjukhus byggs i en rad utvecklingsländer som t ex Bangladesh, Hong Kong, Indien, Malaysia, Pakistan, Sri Lanka, Saudiarabien, Libyen, Colombia, Panama och Peru.

1964 Omsättningen överstiger en miljard kronor för första gången.

1965 AB Skånska Cementgjuteriet registreras på Stockholms fondbörs A-lista.

1965–1974 Inom miljonprogrammet bygger Skanska omkring 10 000 bostäder per år.

1965 Abu Simbel-templet i Egypten flyttas.

1971–1978 Första projekten i USA – tunnelbanor i New York och Washington D.C.

1972 Lyxhotellet Al Rasheed byggs i Bagdad.

1984 Namnbyte till Skanska.

1989 Första bolagsförvärvet i USA. Slattery följs av bland annat Karl Koch och Sordoni.

1993 Kommersiell fastighetsutveckling inleds i Polen och Tjeckien.

1994–2000 Internationell expansion. Byggbolag förvärvas i Finland, Storbritannien, Norge, Polen, Tjeckien och i Argentina. Intäkter ökar till 165 miljarder och antal anställda till ca 80 000 (2001).

1996 BoKlok lanseras tillsammans med IKEA.

1997 Miljöolycka i Hallandsås. Blir starten för att miljöanpassa all verksamhet.

1998 Helägda fastighetsbolaget Drott delas ut till aktieägarna, fastigheternas bokförda värde 10 miljarder kronor.

2000 Öresundsbron invigs.

2000 Första globala byggbolag som miljöcertifieras enligt ISO 14000.

2000–2008 Omstrukturering för ökad lönsamhet inleds. Fokus på utvalda hemmamarknader. Verksamheter i Afrika, Asien och Ryssland avvecklas.

2002 Uppförandekoden Code of Conduct introduceras.

2004 Arbetsmiljösatningen Skanska Global Safety Week introduceras.

2005 Nollvision införs för arbetsolyckor, etiska oegentligheter, miljöincidenter, defekter och förluster.

2007–2014 FN-högkvarteret renoveras.

2008 Kommersiell fastighetsutveckling inleds i USA.

2010 Nya Karolinska Solna byggs i offentlig privat samverkan.

2011–2015 Affärsplan för lönsam tillväxt.

2011 OPS-projektet Autopista Central i Chile säljs – vinst efter skatt 4,5 miljarder kronor.

2011 Kommersiell fastighetsutveckling inleds i Bukarest, Rumänien.

2012 Elizabeth River Tunnels första kontrakt inom offentlig privat samverkan i USA.

2014 Entré Lindhagen – det nya huvudkontoret invigs i Stockholm.

2014 Arbete för ökad mångfald och inkludering inleds.

2015 Skanska-aktiens högsta kurs någonsin 208,40 kronor.

2015 Skanskas värderingar omformuleras – Värna om livet, Agera etiskt och öppet, Bli bättre – tillsammans, Vid kundens sida.

2016–2020 Ny affärsplan Vinst med värde. Målet är att skapa värde för aktieägarna och samtidigt bidra till en hållbar framtid för medarbetare, kunder och samhälle.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse	46
Bolagsstyrningsrapport	53
Koncernens resultaträkning	66
Koncernens totalresultat	67
Koncernens rapport över finansiell ställning	68
Koncernens rapport över förändring i eget kapital	70
Koncernens rapport över kassaflöden	71
Moderbolagets resultaträkning	73
Moderbolagets balansräkning	74
Moderbolagets förändring i eget kapital	75
Moderbolagets kassaflödesanalys	76
Noter, innehållsförteckning	77
Vinstdisposition	151
Revisionsberättelse	152

Styrelsen och verkställande direktören för Skanska AB (publ) får härmed avge redovisning för såväl bolagets som koncernens verksamhet under 2015.

Intäkterna ökade i svenska kronor men minskade något i lokal valuta medan rörelseresultatet ökade både i svenska kronor och lokal valuta jämfört med föregående år. Byggverksamheterna visade en stabil lönsamhet i alla enheter förutom den amerikanska verksamheten som har påverkats av nedskrivningar till en följd av kostnadsökningar i projekten som delvis är ett resultat av kundens designförändringar. Den svenska och polska verksamheten uppvisar mycket bra marginaler och även den finska och tjeckiska verksamheten visar styrka. Lönsamheten i den brittiska verksamheten påverkades dels av förseningar i vissa projekt och dels av genomförande av projekt vunna i hård konkurrens med lägre marginaler. Orderingenheten var stark i den svenska, finska, tjeckiska och brittiska verksamheten. Den amerikanska verksamheten visar lägre ordergång under året dels beroende på en avbokning av en större order och dels på att ett större antal order gled över årsskiftet. Den latinamerikanska verksamheten rapporteras Centralt med anledning av tidigare beslut att avyttra drifts- och underhållsdelarna och att avveckla byggdelen inom denna verksamhet. Bostadsutvecklingsverksamheten visar förbättrad lönsamhet och en lägre bindning av kapital jämfört med tidigare år. Detta kan förklaras av ett allt bättre genomförande av projekt där fokus på kostnadseffektiv design slagit igenom. Skanska har också kunnat dra nytta av den väldigt starka svenska bostadsmarknaden. I Norge och Finland fortsätter arbetet med att reducera antalet färdigställda osålda bostäder. Kommersiell fastighetsutveckling hade ett mycket aktivt och lönsamt år och har under 2015 avyttrat fastigheter för 8,5 miljarder kronor med försäljningsvinster på cirka 2,6 miljarder kronor enligt segmentsredovisning. Vid årets slut hade Kommersiell fastighetsutveckling 44 pågående projekt. Infrastrukturutvecklingsverksamheten sålde under slutet av året två sjukhus i London, Storbritannien, med ett resultat om 420 Mkr. Skanska blev under året utvald anbudsgivare till projektet LaGuardia Gateway i USA där kontraktsskrivande och slutlig finansiering förväntas nås i mitten av 2016. Detta är ett resultat av den fortsatta fokuseringen inom Infrastrukturutveckling på att öka synergieffekterna av Skanskas affärsmodell, där kapital genererat i byggverksamheten investeras i utvecklingsverksamheterna, vilka i sin tur genererar bygguppdrag och framtida utvecklingsvinster.

Byggverksamhet

Marknadsutsikterna för byggverksamheten är positiva. Marknaden för bostadsbyggande, kommersiellt husbyggande och stora anläggningsprojekt är stark i Sverige, men med betydande konkurrens. I Norge är marknaden för stora anläggningsprojekt fortsatt god men med stor konkurrens i nya projekt. Som en konsekvens av det låga oljepriset fortsätter marknaden för kommersiellt husbyggande i Norge att försvagas samtidigt som marknaden för bostadsbyggande är relativt stabil, förutom i vissa regioner som är beroende av energisektorn. Marknaden i Finland är överlag fortsatt svag. Marknaden för kommersiellt husbyggande och anläggningsprojekt fortsätter att vara stark i Storbritannien och Polen. Marknaderna i Tjeckien och Slovakien förbättras i och med bättre ekonomiska utsikter, politisk stabilitet och planer för infrastrukturinvesteringar drivet av EU-finansiering. På den amerikanska infrastrukturmarknaden är marknaden för stora komplexa anläggningsprojekt fortsatt god även om konkurrensen är hög. Inom husbyggnad utvecklas segmenten för flygplatser, life science, utbildning, kommersiella byggnader samt sjukvård väl.

Bostadsutveckling

Bostadsmarknaden är fortsatt stark i Sverige. Den norska marknaden är relativt stabil men påverkas negativt av de låga oljepriserna i vissa regioner som är beroende av energisektorn. Den finska marknaden fortsätter att vara svag. I Centraleuropa förbättras marknaden med en ökad transaktionsvolym och något ökade försäljningspriser. Gemensamt för alla hemmamarknader, exklusive Finland, är svårigheter att förvärva och utveckla mark till följd av stigande priser och långa planprocesser.

Kommersiell fastighetsutveckling

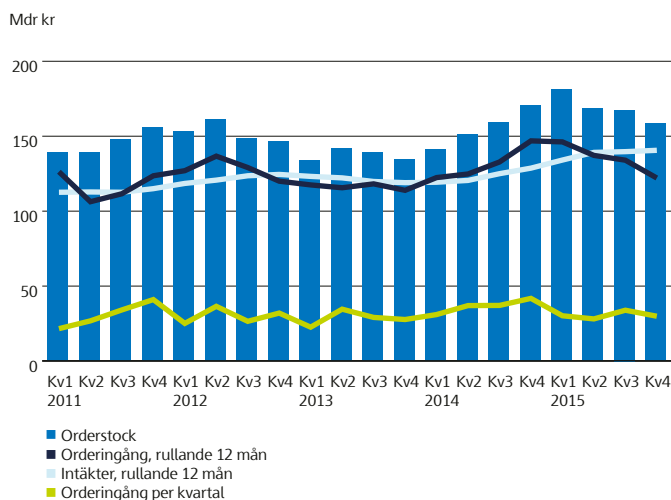
Vakansgraden på kontorslokaler i merparten av de nordiska och centraleuropeiska städer där verksamheten bedrivs är stabil. Vakansgraden är framförallt låg i Sverige. Efterfrågan på kontorsyta är stark i Polen och förbättras i andra delar av Centraleuropa. I USA fortsätter efterfrågan från hyresgäster att öka i Washington D.C. och är fortsatt god i Boston och Seattle, medan efterfrågan i Houston är något svagare i och med låga oljepriser. Moderna fastigheter med långsiktiga hyresgäster är mycket efterfrågade av fastighetsinvestorer, vilket medför attraktiva värderingar på dessa fastigheter. I Sverige består det ökade intresset från investerare i nyutvecklade fastigheter. Efterfrågan från investerare är fortsatt stark även i övriga Norden och Centraleuropa framförallt i de större städerna. I USA är efterfrågan från investerare stark. Gemensamt för alla hemmamarknader, exklusive Finland, är svårigheten att förvärva och utveckla mark till följd av stigande priser och långa planprocesser.

Infrastrukturutveckling

Förutsättningarna för nya OPS-projekt (Offentlig Privat Samverkan) fortsätter att förbättras i USA men konkurrensen är betydande. Marknaden i Norge visar tecken på förbättring men i de övriga marknaderna är utsikterna för nya OPS-projekt fortsatt svaga.

Ordergång och orderstock

Ordergång, orderstock och intäkter i byggverksamheten

Ordergång

Ordergången minskade med 17 procent jämfört med föregående år och uppgick till 122,1 (146,9) miljarder kronor, och minskade med 23 procent i lokal valuta. Ordergången i svenska kronor var

13 procent lägre än intäkterna under året, att jämföra med föregående år då orderingången var 14 procent högre än intäkterna.

Orderingången i verksamheterna i Storbritannien, Sverige, Finland och Tjeckien ökade under året. Ett avbokat kontrakt i Skanska USA Building uppgående till 6,7 miljarder kronor samt att ett större antal order senarelades till 2016 och påverkade orderingången negativt under 2015.

Bland de kontrakt som tecknades under året nämns nedan ett antal större kontrakt inom för Skanska viktiga segment.

Norden

I Norge erhöles ett antal större uppdrag, där det största var ett kontrakt med det norska vägverket att renovera Granfosstunneln i Oslo med ett ordervärde uppgående till cirka 620 miljoner kronor. Även i Sverige erhöles ett antal större uppdrag där det enskilt största var att bygga Förbifart Stockholms södra mynning med ett ordervärde om cirka 1,3 miljarder kronor. Skanska Sverige fick också två uppdrag av Stockholms stad inom ramen för Slussens ombyggnad med ett totalt ordervärde om cirka 2 miljarder kronor. Skanska Sverige slöt avtal med ESS, European Spallation Source om att bygga andra etappen av en forskningsanläggning i världsklass i Lund. Kontraktsvärdet var cirka 1,2 miljarder kronor och arbetet utförs av Skanska Sverige (75 procent) i samarbete med Skanska i Storbritannien (25 procent). Byggprojektet planeras i flera etapper där separata avtal sluts vid inledning av varje etapp. Skanska Sverige slöt också avtal med AMF Fastigheter AB om renovering och ombyggnad av en fastighet som bland annat inhyser Gallerian i Stockholm med ett ordervärde om cirka 600 miljoner kronor. I Finland tecknade Skanska avtal, tillsammans med Pöyry och Ramböll med Trafikverket i Finland om en förbättring av riksväg 6 mellan Taavetti och Villmanstrand med ett ordervärde för Skanska om cirka 630 miljoner kronor.

Övriga Europa

I Storbritannien erhöles ett flertal större uppdrag under året, varav det största var att bygga en forsknings- och utvecklingsenhet samt huvudkontor åt AstraZeneca med ett ordervärde om cirka 3,7 miljarder kronor. Skanska i Storbritannien fick också ett uppdrag att bygga New Papworth Hospital i Cambridge. Byggkontraktet uppgick till cirka 1,8 miljarder kronor och projektet genomförs i OPS där Skanska ID är en av delägarna. Dessutom tecknades ett kontrakt, i joint venture med Balfour Beatty och MWH Treatment, med Thames Waters om att leverera betydande förbättringar i företagens nätverk under de kommande fem åren. Värdet för Skanska i Storbritannien kommer under de första två åren att vara cirka 1,3 miljarder kronor. I Tjeckien fick Skanska ett kontrakt med den tjeckiska transportmyndigheten om att bygga en ny sträcka på motorvägen D1 med ett ordervärde om cirka 920 miljoner kronor.

Nordamerika

Skanska i USA har under året erhållit ett flertal större projekt både inom Civil och Building. Det största kontraktet som Skanska USA Civil erhöles under året var ett kontrakt med Competitive Power Ventures Holdings (CPV) om att bygga den nya CPV Valley Energy Center i Wawayanda, New York. Kontraktet är i joint venture med Burns & McDonnell och Ecco Enterprises och har ett ordervärde för Skanska om cirka 2,1 miljarder kronor. Skanska USA Civil fick också ett kontrakt med MTA, New York City Transit, om att bygga om tre tågstationer i Brooklyn, New York med ett ordervärde om cirka 670 miljoner kronor. I Kalifornien fick Skanska USA Civil, i joint venture med Teichert Company, i uppdrag att förbättra

motorvägen State Route 58 nära Hinkley, där Skanskas andel av ordervärdet uppgick till cirka 640 miljoner kronor. Skanska investerar i en ny kontorsfastighet i Boston där Skanska USA Building utför byggarbeten med ett kontraktsvärde om cirka 1,3 miljarder kronor. Skanska USA Building tecknade avtal med sin befintliga kund, Tahoma School District, om att bygga nya Tahoma High School och Regional Learning Center i Maple Valley, Washington med ett ordervärde om cirka 750 miljoner kronor. Dessutom fick Skanska USA Building ett uppdrag att bygga Boeing Company's anläggning för dekorationsmålning av kommersiella flygplan i Charleston, South Carolina med ett ordervärde om cirka 730 miljoner kronor.

Orderingång och orderstock

Affärsenhet	Orderingång		Orderstock	
	2015	2014	2015	2014
Mkr				
Sverige	32 989	31 922	31 398	29 775
Norge	13 207	14 198	10 268	9 986
Finland	7 208	5 976	6 341	5 589
Polen	9 348	9 974	4 851	5 493
Tjeckien	5 685	4 624	4 716	4 476
Storbritannien	19 250	19 019	27 705	26 259
USA Building	22 592	35 192	36 789	47 486
USA Civil	11 825	26 034	36 180	41 434
Summa	122 104	146 939	158 248	170 498

Orderstock

Orderstocken minskade med 7 procent (minskade 10 procent i lokal valuta) och uppgick vid utgången av året till 158,2 (170,5) miljarder kronor. Orderstocken motsvarar cirka 14 (15) månaders produktion.

De nordamerikanska, nordiska och övriga europeiska verksamheterna svarade för 46, 30 respektive 24 procent av orderstocken.

Segmentsredovisning och IFRS

Koncernen redovisar segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling enligt en metod som innebär att försäljningsintäkter och resultat från försäljning av fastigheter, bostäder såväl som kommersiella fastigheter, redovisas när bindande försäljningskontrakt är tecknat. Vid rapportering i enlighet med IFRS redovisas intäkter och resultat från sådan försäljning när köparen tillträder fastigheten eller bostaden. Skillnaderna mellan de två metoderna, vad avser intäkter och rörelseresultat, sammanfattas i tabellerna nedan.

Intäkter

Mkr	2015	2014
Intäkter per verksamhetsgren enligt segmentsredovisning		
Byggverksamhet	140 648	128 663
Bostadsutveckling	12 298	9 558
Kommersiell fastighetsutveckling	9 034	10 228
Infrastrukturutveckling	106	163
Centralt och eliminerings	-7 151	-3 583
Totala intäkter enligt segmentsredovisning	154 935	145 029
Avstämning mot IFRS	-1 886	-1 704
Totala intäkter enligt IFRS	153 049	143 325

Intäkterna enligt segmentsredovisning ökade med 7 procent till 154,9 (145,0) miljarder kronor. I lokala valutor var det en intäktsminskning med 2 procent. I verksamhetsgrenen Byggverksamhet ökade intäkterna i svenska kronor med 9 procent. Av intäkterna i Byggverksamheten genererades 15,7 (15,2) miljarder kronor, motsvarande 11 (12) procent, av koncernens Projektutvecklingsverksamheter. För avstämning till IFRS tillkommer intäkter av de bostäder och fastigheter som sålts under tidigare år men som frånträts under året, samt avgår de bostäder och fastigheter som är sålda under året men ännu ej är tillträdna av köparen. Av intäkterna i Bostadsutveckling på 12 298 (9 558) Mkr utgör 854 (911) Mkr intäkter från joint ventures som har tagits in proportionerligt rad för rad i segmentsredovisningen.

Rörelseresultat

Mkr	2015	2014
Rörelseresultat per verksamhetsgren enligt segmentsredovisning		
Byggverksamhet	3 874	4 508
Bostadsutveckling	1 174	683
Kommersiell fastighetsutveckling	1 947	1 700
Infrastrukturutveckling	863	463
Centralt ¹⁾	-1 346	-1 604
Elimineringar	-51	16
Rörelseresultat enligt segmentsredovisning	6 461	5 766
Avstämning mot IFRS	-171	-357
Rörelseresultat enligt IFRS	6 290	5 409

1) Inklusive verksamheten i Latinamerika.

Rörelseresultatet enligt segmentsredovisning uppgick till 6 461 (5 766) Mkr.

Nedskrivningar av omsättnings- och anläggningstillgångar belastar rörelseresultatet med -102 (-276) Mkr.

Byggverksamhet

I verksamhetsgrenen Byggverksamhet minskade rörelseresultatet med 14 procent och uppgick till 3 874 (4 508) Mkr. Rörelsemarginalen minskade också jämfört med föregående år och uppgick till 2,8 (3,5) procent. Anledningen till det lägre resultatet är framförallt nedskrivningar om 750 Mkr i det andra och tredje kvartalet i den amerikanska byggverksamheten, varav 530 Mkr i Skanska USA Civil och 220 Mkr i Skanska USA Building. Majoriteten av nedskrivningarna är hänförliga till sex projekt och beror på ökade kostnader i projekten som delvis är relaterade till designförändringar av kunden. De intensiva diskussionerna med kunderna fortsätter. Ingen uppgörelse har nåtts för utestående kostnader för designförändringar och dessa projekt inom USA Civil är fortsatt utmanande. Lönsamheten fortsatte att vara stark i Sverige, Finland och Polen och förbättras i Tjeckien, medan rörelseresultatet i Norge och Storbritannien var stabilt. Den lägre marginalen i Storbritannien beror på förseningar i vissa projekt och exekvering av projekt vunna i hård konkurrens. Den latinamerikanska verksamheten rapporteras Centralt, med anledning av tidigare beslut att avyttra drift- och underhållsdelen och avveckla byggdelen inom denna verksamhet.

Bostadsutveckling

I Bostadsutveckling uppgick rörelseresultatet till 1 174 (683) Mkr och rörelsemarginalen i verksamhetsgrenen ökade till 9,5 (7,1) procent. Samtliga verksamheter visar ökade rörelsemarginaler

förutom den norska, som påverkats negativt av de låga oljepriserna i vissa regioner som är beroende av energisektorn. Nedskrivningar av omsättningstillgångar, i huvudsak mark inom bostadsutveckling belastar resultatet med totalt -19 (-116) Mkr.

Kommersiell fastighetsutveckling

Rörelseresultatet för verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling uppgick till 1 947 (1 700) Mkr. Fastighetsförsäljningar har under året genomförts till ett värde av 8 457 (9 783) Mkr med en försäljningsvinst uppgående till 2 564 (1 989) Mkr.

Infrastrukturutveckling

Rörelseresultatet i Infrastrukturutveckling uppgick till 863 (463) Mkr. I rörelseresultatet ingår realisationsresultat med 420 Mkr för försäljningen av två sjukhus i London, Storbritannien. Jämförelsåret belastades också med nedskrivningar av vindkraftprojekt i Sverige med -193 Mkr.

Centralt

Centrala kostnader, inklusive verksamheter under nedläggning, uppgick till -1 346 (-1 604) Mkr. Under året har 0,3 miljarder kronor redovisats relaterade till nedstängningen av verksamheten i Latinamerika att jämföra med 0,8 miljarder kronor föregående år. Med början 1 januari 2013 rapporteras den latinamerikanska verksamheten Centralt. Detta med anledning av tidigare beslut att avyttra drifts- och underhållsdelen samt avveckla byggdelen inom denna verksamhet.

Elimineringar av internresultat

Elimineringar/upplösningar av internvinster uppgick till -51 (16) Mkr. På koncernnivå elimineras bland annat vinster i byggverksamheten avseende fastighetsprojekt. Elimineringarna upplöses i samband med att projekten avyttras.

Resultat enligt IFRS

Mkr	2015	2014
Intäkter	153 049	143 325
Kostnader för produktion och förvaltning	-139 160	-130 215
Bruttoresultat	13 889	13 110
Försäljnings- och administrationskostnader	-8 869	-8 370
Resultat från joint ventures och intresseföretag	1 270	669
Rörelseresultat	6 290	5 409

Bruttoresultatet var 13 889 (13 110) Mkr. I bruttoresultatet ingår resultatet av den löpande verksamheten inklusive resultaten av försäljning från bostadsutveckling och kommersiell fastighetsutveckling. Försäljningar av kommersiella fastigheter gav ett resultat om 3 022 (2 037) Mkr. Försäljnings- och administrationskostnader ökade till -8 869 (-8 370) Mkr vilket motsvarar 6 (6) procent av intäkterna. I rörelseresultatet ingår även nedskrivningar i projektutvecklingsverksamheterna och av materiella anläggningstillgångar med tillsammans -86 (-83) Mkr.

I resultatet från andelar i joint ventures och intressebolag, totalt 1 270 (669) Mkr, ingår huvudsakligen sådana andelar som redovisas inom verksamhetsområdet Infrastrukturutveckling och inkluderar även resultat av försäljning av andelar i projekt.

Resultat efter finansiella poster

Mkr	2015	2014
Rörelseresultat	6 290	5 409
Ränteintäkter	88	137
Pensionsränta	-93	-69
Räntekostnader	-327	-393
Aktiverade räntekostnader	194	205
Räntenetto	-138	-120
Förändring av marknadsvärde	-25	-58
Övrigt finansnetto	-151	-102
Resultat efter finansiella poster	5 976	5 129

Finansnettot uppgick till -314 (-280) Mkr.

Räntenettet försämrades till -138 (-120) Mkr. Ränteintäkterna minskade till 88 (137) Mkr, framförallt till följd av lägre marknadsräntor. Räntekostnaderna minskade till -327 (-393) Mkr, vilket främst förklaras av lägre räntor avseende byggkrediter i Sverige samt minskad andel lån i valutor med hög räntesats främst relaterade till den latinamerikanska verksamheten.

Aktivering av räntekostnader i pågående projekt för egen räkning minskade på grund av lägre räntor, framför allt på den svenska marknaden, och uppgick till 194 (205) Mkr.

Räntenetto på pensioner, som avser det vid årets början beräknade nettot av kostnadsräntor för pensionsförpliktelser och beräknad avkastning på förvaltningstillgångar, ökade till -93 (-69) Mkr. Förändringen beror huvudsakligen på lägre beräknad avkastning på förvaltningstillgångar vilket förklaras av att diskonteringsräntan var lägre vid årets början än vid föregående års början.

Förändring av marknadsvärde på finansiella instrument uppgick till -25 (-58) Mkr och beror främst på en positiv marknadsvärdesförändring i ingångna ränteswapavtal.

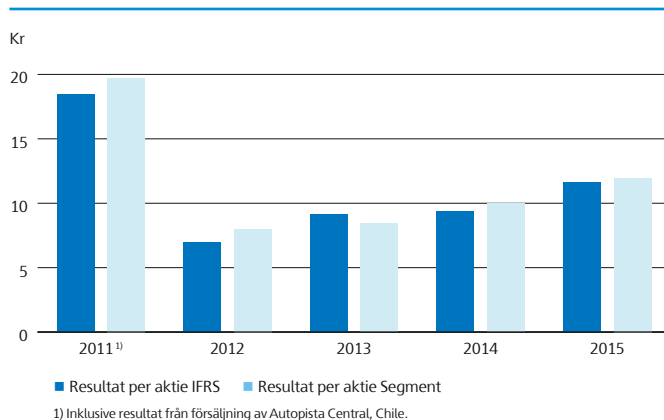
Övrigt finansnetto uppgick till -151 (-102) Mkr och innehåller främst valutakurseffekter och olika avgifter för kreditfaciliteter och bankgarantier. I beloppet ingår en engångskostnad relaterad till en förtida stängning av en valutasäkring.

Årets resultat

Mkr	2015	2014
Resultat efter finansiella poster	5 976	5 129
Skatt	-1 185	-1 279
Årets resultat	4 791	3 850
Årets resultat hänförligt till		
Aktieägarna	4 780	3 843
Innehavare utan bestämmande inflytande	11	7
Årets resultat per aktie, kr	11,63	9,35

Efter avdrag för årets skattekostnad -1 185 (-1 279) Mkr, motsvarande en skattesats om 20 (25) procent, uppgick årets resultat hänförligt till aktieägarna till 4 780 (3 843). Anledningen till att den effektiva skattesatsen för 2015 är lägre än för 2014 beror väsentligen på att en större del av resultatet är hänförligt till verksamheter i Europa där beskattningen är väsentligt lägre än i USA. Årets betalda skatt uppgick till -804 (-996) Mkr. Resultatet per aktie uppgick till 11,63 (9,35) kronor.

Resultat per aktie

Årets totalresultat

Mkr	2015	2014
Årets resultat	4 791	3 850
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	785	-2 299
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-175	509
	610	-1 790
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna	71	1 817
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehavare utan bestämmande inflytande	-3	6
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	-21	-325
Påverkan av kassaflödessäkringar	335	-823
Skatt hänförlig till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-15	23
	367	698
Övrigt totalresultat efter skatt	977	-1 092
Årets totalresultat	5 768	2 758
Årets totalresultat hänförligt till		
Aktieägarna	5 760	2 745
Innehavare utan bestämmande inflytande	8	13

Övrigt totalresultat efter skatt för året uppgick till 977 (-1 092) Mkr. Förändringen av omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna uppgår till 71 (1 817) Mkr. Posten, som består av förändringen av ackumulerade omräkningsdifferenser vid omräkning av finansiella rapporter för utländska verksamheter, innehåller huvudsakligen positiva omräkningsdifferenser i amerikanska dollar, euro och brittiska pund. Cirka 25 procent av eget kapital i utländsk valuta har varit valutasäkrade under första halvåret vilket har medfört en negativ effekt om -21 (-325) Mkr i övrigt totalresultat, se vidare not 6. Under andra halvan av året reducerades gradvis valutasäkringarna i USD, NOK, PLN, EUR, GBP samt CZK.

Omvärderingar av nettopensionsskulden inklusive sociala avgifter uppgick till 785 (-2 299) Mkr. Den positiva effekten förklaras främst av högre diskonteringsränta för pensionsplaner i Sverige. Effekten reduceras i viss mån av att verklig avkastning på förvaltningstillgångar understiger den beräknade avkastningen.

Påverkan av kassaflödessäkringar uppgick till 335 (-823) Mkr.

Säkringsredovisning tillämpas inom flera verksamhetsgrenar. Infrastrukturutveckling är den verksamhetsgren som har de väsentligaste effekterna på kassaflödesreserven. I posten redovisas förändringen av orealiserade vinster och förluster på säkringsinstrumenten samt effekten av realiserade säkringsinstrument. Verksamhetsgrenen Infrastrukturutveckling tecknar ränteswappar för att långsiktigt säkra nivån på räntekostnaderna avseende långa infrastrukturutvecklingsprojekt. Även om kunden ersätter Skanska för dessa säkringar kassaflödesmässigt så påverkas denna post av marknadsvärderingar. Marknadsvärdering av sådana ränteswappar från joint venturebolag inom infrastrukturutvecklingsverksamheten ingår i posten. Kassaflödesreserven har under året minskat vilket förklaras av att ränteswappar har förfallit och realiserats. Minskningen reduceras i viss mån av ändrade marknadsräntor.

Årets totalresultat uppgick till 5 768 (2 758) Mkr.

Investeringar/Desinvesteringar

Mkr	2015	2014
Rörelsen - investeringar		
Immateriella tillgångar	-392	-176
Materiella anläggningstillgångar	-1 485	-1 412
Tillgångar i Infrastrukturutveckling	-234	-328
Aktier	-136	-310
Omsättningsfastigheter	-15 364	-13 486
varav Bostadsutveckling	-6 645	-6 872
varav Kommersiell fastighetsutveckling	-8 719	-6 614
Rörelsens Investeringar	-17 611	-15 712
Totalt investeringar	-17 611	-15 712
Rörelsen - desinvesteringar		
Immateriella tillgångar	0	1
Materiella anläggningstillgångar	636	716
Tillgångar i Infrastrukturutveckling	1 114	419
Aktier	22	36
Omsättningsfastigheter	18 524	17 279
varav Bostadsutveckling	8 622	9 053
varav Kommersiell fastighetsutveckling	9 902	8 226
Rörelsens Desinvesteringar	20 296	18 451
Strategiska desinvesteringar		
Försäljning av rörelse	456	95
Strategiska desinvesteringar	456	95
Totalt desinvesteringar	20 752	18 546
Summa netto desinvesteringar(+)/investeringar(-)	3 141	2 834
Avskrivningar anläggningstillgångar	-1 579	-1 597

Totalt uppgick koncernens investeringar till -17 611 (-15 712) Mkr. Desinvesteringarna uppgick till 20 752 (18 546) Mkr och koncernens nettodesinvesteringar uppgick till 3 141 (2 834) Mkr.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar, vilka huvudsakligen avser löpande investeringar i rörelsen, uppgick till -1 485 (-1 412) Mkr. Materiella anläggningstillgångar såldes för 636 (716) Mkr.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar uppgick till -1 477 (-1 524) Mkr.

Nettodesinvesteringarna i omsättningsfastigheter uppgick till 3 160 (3 793) Mkr. Projekt har sålts för 18 524 (17 279) Mkr medan investeringarna uppgick till -15 364 (-13 486) Mkr. I Bostadsutveckling uppgick investeringarna i omsättningsfastigheter till -6 645 (-6 872) Mkr varav cirka -1 351 (-722) Mkr avsåg förvärv av mark motsvarande 6 198 byggrätter. Färdiga bostäder har sålts för 8 622 (9 053) Mkr. Nettodesinvesteringar i omsättningsfastigheter i Bostadsutveckling uppgick till 1 977 (2 181) Mkr.

I Kommersiell fastighetsutveckling uppgick investeringarna i omsättningsfastigheter till -8 719 (-6 614) Mkr, varav -1 240 (-726) Mkr avsåg mark, och de totala investeringarna uppgick till -8 826 (-6 885) Mkr. Desinvesteringarna av omsättningsfastigheter uppgick till 9 902 (8 226) Mkr. Nettodesinvesteringar i omsättningsfastigheter i Kommersiell fastighetsutveckling uppgick till 1 183 (1 612) Mkr. Investeringens volymen i Kommersiell fastighetsutveckling har planenligt ökat under 2015. Realiserade utvecklingsvinster låg på en fortsatt hög nivå även under 2015.

Investeringar i form av eget kapital och efterställda lån i Infrastrukturutveckling uppgick till -234 (-328) Mkr och desinvesteringarna uppgick till 1 114 (419) Mkr. Netto desinvesteringar i Infrastrukturutveckling 880 (91) Mkr.

Försäljning av rörelse avser i huvudsak enheter i Latinamerika.

Koncernens operativa kassaflöde

Mkr	2015	2014
Kassaflöde operativ verksamhet	3 077	4 016
Förändring i rörelsekapital	3 312	-2 190
Nettodesinvesteringar(+)/investeringar(-)	2 685	2 739
Periodisering	-68	64
Betalda skatter i operativ verksamhet	-966	-963
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter	8 040	3 666
Räntenetto och övrigt finansnetto	-542	111
Betalda skatter i finansieringsverksamhet	162	-33
Kassaflöde från finansverksamhet	-380	78
Operativt kassaflöde från verksamheten	7 660	3 744
Strategiska nettodesinvesteringar (+)/investeringar (-)	456	95
Utdelning etc ¹⁾	-3 226	-2 935
Kassaflöde före förändring i räntebärande fordringar och skulder	4 890	904
Förändring i räntebärande fordringar och skulder	-2 235	475
Årets kassaflöde	2 655	1 379
Likvida medel vid årets början	9 107	7 303
Kursdifferens i likvida medel	78	425
Likvida medel vid årets slut	11 840	9 107
1) Varav återköp aktier	-416	-367

Årets kassaflöde uppgick till 2 655 (1 379) Mkr.

Kassaflöde från operativa verksamheten uppgick till 7 660 (3 744) Mkr. Nettodesinvesteringar i operativ verksamhet minskade något till 2 685 (2 739) Mkr. Förändringen i rörelsekapitalet påverkade kassaflödet positivt och förändringen uppgick totalt till 3 312 (-2 190) Mkr. Det förbättrade kassaflödet i verksamhetsgrenen byggverksamhet är huvudorsaken till förbättringen jämfört med föregående år.

Betalda skatter i operativ verksamhet uppgick till -966 (-963) Mkr.

Förändring i räntebärande fordringar och skulder uppgick till -2 235 (475) Mkr.

Årets kassaflöde om 2 655 (1 379) Mkr har tillsammans med omräkningsdifferenser om 78 (425) Mkr ökat likvida medel till 11 840 (9 107) Mkr.

Sålda men ännu ej tillträdna utvecklingsprojekt till och med 3 februari 2016 kommer att ha en positiv effekt på kassaflödet med cirka 2,2 miljarder kronor under 2016.

Finansiering och likviditet

Koncernen hade vid utgången av 2015 räntebärande nettotillgångar, inklusive avdrag för avsättningar, uppgående till 6 317 (698) Mkr. Koncernens outnyttjade kreditfaciliteter uppgick till 5 505 (5 688) Mkr vid årsskiftet. Av dessa var 5 090 Mkr en outnyttjad långfristig kredit som löper fram till och med juni 2019. De räntebärande tillgångarna ökade till 20 511 (16 049) Mkr. Av dessa utgjorde fordringar i utländsk valuta 89 (75) procent. Den genomsnittliga räntebindningstiden för koncernens samtliga räntebärande tillgångar var 0,1 (0,1) år och räntan uppgick till 0,45 (0,42) procent vid årsskiftet.

Förändring i räntebärande nettofordran/nettoskuld

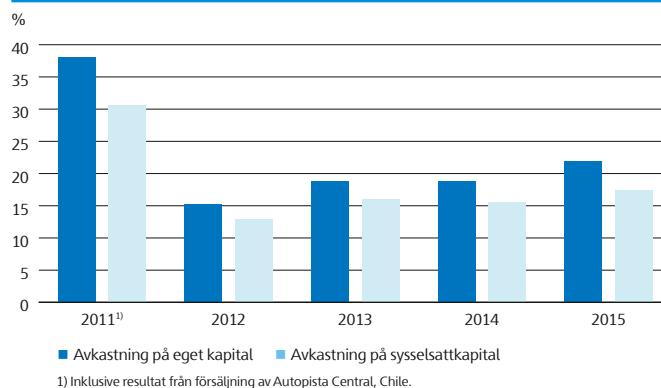
Mkr	2015	2014
Räntebärande nettofordran/nettoskuld, ingående balans	698	972
Kassaflöde från operativ verksamhet	8 040	3 666
Kassaflöde från finansverksamhet exklusive förändring i räntebärande skulder och fordringar	-380	78
Kassaflöde från strategiska investeringar	456	95
Utdelning etc ¹⁾	-3 226	-2 935
Förvärvade/sålda nettofordran/skuld	120	7
Omräkningsdifferenser	266	743
Omvärderingar pensionsskuld, netto	610	-2 024
Övriga förändringar	-267	96
Räntebärande nettofordran/nettoskuld, utgående balans	6 317	698
1) Varav återköp aktier	-416	-367

Koncernens räntebärande skulder och avsättningar minskade till 14 194 (15 351) Mkr, varav pensionsskulder och avsättningar uppgick till 4 010 (4 690) Mkr och byggnadskreditiv till bostadsrättsföreningar till 3 761 (3 211) Mkr. Den genomsnittliga räntebindningstiden, exklusive pensionsskuld, för samtliga räntebärande skulder, med hänsyn tagen till derivat, var 1,2 (1,5) år och den genomsnittliga förfallotiden var 1,5 (2,3) år. Inklusive ej utnyttjade kreditlöften uppgick den genomsnittliga löptiden till 2,6 år.

Räntesatsen för samtliga räntebärande skulder i koncernen, exklusive pensionsskuld, uppgick vid årsskiftet till 1,22 (2,10) procent. Andelen lån i utländsk valuta minskade till 21 (37) procent.

Koncernens balansslutning ökade med 4,9 miljarder kronor och uppgick till 97,7 (92,8) miljarder kronor. Effekten av valutakursförändringar har påverkat balansslutningen med 0,9 miljarder kronor.

Avkastning på eget och sysselsatt kapital

Det egna kapitalet hänförligt till aktieägarna uppgick vid utgången av året till 24 079 (21 251) Mkr. Förutom årets totalresultat, 5 760 Mkr, förklaras förändringen av eget kapital huvudsakligen av utdelning om -2 775 Mkr och återköp av aktier om -416 Mkr samt aktierelaterade ersättningar kopplade till långsiktiga aktiesparprogram (Seop) om 259 Mkr.

Avkastningen på eget kapital ökade till 21,9 (18,8) procent.

Det sysselsatta kapitalet uppgick vid årets slut till 38 400 (36 756) Mkr. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 17,4 (15,5) procent.

Soliditet och skuldsättningsgrad

Nettoskuldsättningsgraden uppgick till -0,3 (0,0) gånger och soliditeten till 24,8 (23,1) procent.

Moderbolaget

Moderbolaget bedriver administrativ verksamhet och omfattar koncernledning och ledningsorgan.

Årets resultat uppgick till 2 390 (2 469) Mkr och avser i huvudsak utdelning från dotterföretag. Medelantalet anställda var 108 (110).

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Byggverksamhet och projektutveckling handlar till stor del om att hantera risker. Nästan varje projekt är unikt där storlek, utformning och miljö varierar för varje nytt uppdrag. Byggverksamhet och projektutveckling skiljer sig på så sätt från typisk tillverkningsindustri där tillverkning sker i fasta anläggningar och med serietillverkning.

I Skanskas verksamhet finns många olika typer av risker. Identifiering, hantering och prissättning av dessa risker är av fundamental betydelse för lönsamheten. Riskerna är normalt sett av teknisk, juridisk och finansiell karaktär, men även politiska, etiska, sociala och miljömässiga aspekter ingår vid bedömning av potentiella risker. Det finns många olika typer av kontraktsformer i Skanskas verksamhet, graden av risk varierar starkt beroende på kontraktstyp.

Inom Byggverksamheten kan kraftiga öknings i materialpriser utgöra en risk framförallt i långa projekt med fastprisåtagande. Resursknapphet avseende personal och samt vissa varor och material kan potentiellt påverka verksamheten negativt. Förseningar i designfasen eller förändringar i design är andra

omständigheter som kan påverka projekten negativt. Vissa motparter, exempelvis kunder, underentreprenörer eller leverantörer, kan få svårt att leva upp till sina kontraktuella åtaganden och bedömningar görs löpande av motpartsrisiker för att ha en beredskap för detta.

För att säkerställa en systematisk och enhetlig bedömning av risker och möjligheter används inom hela koncernen en gemensam rutin för att identifiera och hantera risker. Med hjälp av denna modell utvärderas projekten kontinuerligt, från anbudsberedning till slutfört uppdrag.

I Bostadsutvecklingsverksamheten finns risker i alla faser från idé till färdigställt projekt. Omvärldsfaktorer som ränta och kundernas ekonomiska trygghet och köpvilja är av avgörande betydelse för alla beslut i processen. Bostäderna produceras för styckvis försäljning. För att minimera riskerna är målet att färdigutveckla och sälja enheterna i ett visst projekt under en och samma konjunkturcykel, när variationerna i marknadsbetingelserna normalt är små och mer förutsägbara. Nya projekt startas normalt när en förutbestäm andel sålts eller förbokats.

Ökad standardisering med kortare ledtider minskar riskexponeringen mot marknadens efterfrågefluktuationer.

På grund av de långa plan- och tillståndprocesserna krävs en god framförhållning för att säkerställa tillgång på byggrätter för en produktion som svarar mot efterfrågan.

Kommersiell fastighetsutveckling hanterar risker sammanhängande med omvärldsfaktorer, kundernas lokalbehov och investerarnas köpvilja. Genom tät kontakt med kunderna och investerarna kartläggs efterfrågan på lokaler och färdigställda projekt kontinuerligt. Riskerna begränsas genom att verksamhetsgrenarna Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling har fastställda gränser för hur mycket kapital som får vara bundet i projekt som inte är uthyrda eller sålda.

Investeringar i Infrastrukturutvecklingsverksamheten kräver en effektiv hantering av risk under utvecklingsfasen, det vill säga före och efter att kontraktering och finansiering uppnåtts. Under byggfasen är den största risken att tillgången inte kan tas i drift på utsatt tid. Beroende på slag av tillgång finns risker under hela genomförandefasen, som kan sträcka sig över årtionden. Exempel på sådana är omvärldsfaktorer, demografiska, miljörelaterade och finansiella risker som hanteras under löptiden. Det finns också risk för att livscykelkostnaderna och kostnaderna för drift och underhåll överskrider gjorda prognoser.

För en vidare redogörelse av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer hänvisas till not 2, Kritiska uppskattningar och bedömningar. Finansiella risker framgår av not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering. Väsentliga pågående rättsprocesser framgår av not 33, Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och eventualtillgångar.

Bolagsstyrningsrapport

Denna bolagsstyrningsrapport för 2015 har granskats av bolagets externa revisorer i enlighet med 9 kap 31 § Aktiebolagslagen. Rapporten utgör en del av förvaltningsberättelsen och innehåller upplysning enligt 6 kap 6 § Årsredovisningslagen.

Principer för Bolagsstyrning

Skanska AB är ett svenskt publikt aktiebolag. Skanska ABs aktier av serie B är noterade på NASDAQ OMX Stockholm. Skanska AB och Skanska-koncernen styrs i enlighet med bolagsordningen, den svenska Aktiebolagslagen, regelverket för emittenter samt andra tillämpliga svenska och utländska lagar och förordningar.

Skanska tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden"), som finns tillgänglig på www.bolagsstyrning.se.

Bolagsordningen

Bolagsordningen fastställs av bolagsstämman, det högsta beslutande bolagsorganet, och ska innehålla ett antal obligatoriska uppgifter av mer grundläggande natur för bolaget. Där framgår bland annat vilken verksamhet bolaget ska bedriva, styrelsens storlek och säte, aktiekapitalets storlek, föreskrifter om olika aktieslag, A- och B-aktier, konvertering av aktier, antalet aktier och hur bolagsstämman sammankallas. Den fullständiga bolagsordningen finns tillgänglig på Skanskas webbplats, www.group.skanska.com/sv/Koncernens-styrning/Bolagsordning/

Styrande dokument

Bland de viktigaste styrdokumenterna som fastställs av styrelsen är lagen bör nämnas uppförandekoden Code of Conduct, arbetsordning, finanspolicy, informationspolicy och riskhanteringspolicy. Koncernens viktigaste styrdokument, utöver dem som följer av lag eller annan författning, finns tillgängliga på Skanskas webbplats, www.group.skanska.com/sv/Koncernens-styrning/Styrdokument/

Årsstämma

Vid årsstämman beslutar Skanskas aktieägare i centrala frågor, såsom fastställelse av resultat- och balansräkningar, utdelning till aktieägarna, styrelsens sammansättning, ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören, ändringar i bolagsordningen, val av revisor och principer för ersättning till bolagsledningen. Aktieägare som är införda i aktieboken på avstämningsdagen och som anmäler sitt deltagande i årsstämman har rätt att vara närvarande vid stämman, antingen personligen eller via fullmakt genom ombud eller ställföreträdare.

Varje aktieägare har rätt att få ett ärende behandlat på årsstämman. På bolagets webbplats lämnas, i god tid innan kallelse till årsstämman utfärdas, upplysningar om hur aktieägarna ska gå tillväga för att få ett ärende behandlat.

Årsstämma 2015

Årsstämma hölls den 9 april 2015 i Stockholm. Vid stämman var sammanlagt 996 aktieägare närvarande, personligen eller genom ombud, representerande cirka 58 procent av det totala antalet röster i bolaget. Vid årsstämman omvaldes Stuart Graham, Johan Karlström, Fredrik Lundberg, Charlotte Strömberg, John Carrig och Nina Linander till styrelseledamöter samt valdes Pär Boman och Jayne McGivern till nya styrelseledamöter.

Stämman omvalde Stuart Graham som ordförande i styrelsen. De anställda representerades i styrelsen av Richard Hörstedt,

Roger Karlström och Gunnar Larsson, som ordinarie ledamöter med Pär-Olow Johansson, Gerardo Vergara och Thomas Larsson som suppleanter. Tretton styrelseledamöter och suppleanter samt bolagets revisorer och medlemmar i koncernledningen var närvarande vid årsstämman. Årsstämman omvalde KPMG som revisor.

Stämman beslöt bland annat om en utdelning till aktieägarna om sammanlagt 6,75 kronor per aktie. Fullständig information om 2015 års årsstämma jämte stämmoprotokoll finns på Skanskas hemsida.

Årsstämma 2016

Nästa årsstämma för aktieägarna i Skanska AB hålls den 6 april 2016 kl 16.00 i Stockholm City Conference Center i Stockholm.

På Skanskas hemsida har det lämnats upplysningar till aktieägarna om hur de ska gå tillväga om de önskar få ett ärende behandlat på årsstämman 2016.

Valberedningen

Valberedningen har bland annat uppdraget att föreslå val av styrelseledamöter.

Vid årsstämman 2013 gav stämman styrelsens ordförande mandat att inför varje årsstämma låta de fyra röstmässigt största aktieägarna utse var sin representant att jämte styrelseordföranden utgöra valberedning. Valberedningen inför årsstämman 2016 har följande sammansättning: Helena Stjernholm, AB Industrivärden, valberedningens ordförande, Mats Guldbbrand, L E Lundbergföretagen AB, Bo Selling, Alecta, Hans Ek, SEB Fonder & SEB Trygg Liv Försäkring och Stuart Graham, styrelseordförande i Skanska AB.

På Skanskas hemsida har upplysningar lämnats om att aktieägarna har möjlighet att lämna egna förslag till valberedningen genom att sända e-post till valberedningen. Valberedningens förslag planeras att publiceras senast i kallelsen till 2016 års årsstämma. Samtidigt kommer förslagen med ett motiverat yttrande att finnas tillgängliga på Skanskas hemsida.

Valberedning 2015

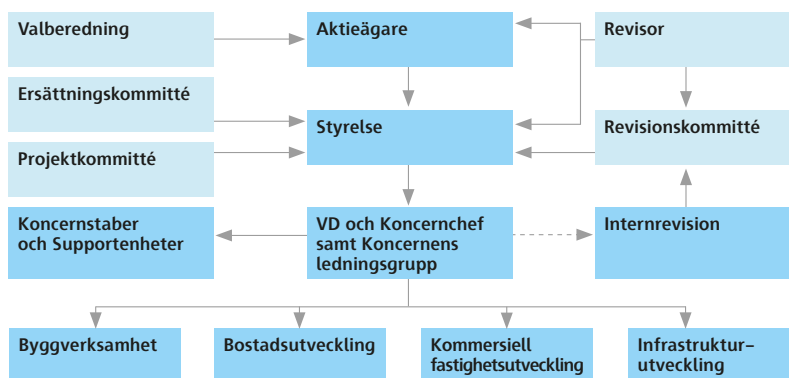
Valberedningsrepresentant inför årsstämman 2016	Representerar	December 31, 2015 % av röster
Helena Stjernholm	AB Industrivärden	24,1
Mats Guldbbrand	LE Lundbergföretagen AB	11,8
Bo Selling	Alecta	4,8
Hans Ek	SEB Fonder & SEB Trygg Liv Försäkring	2,1
Stuart Graham	Styrelseordförande i Skanska AB	-

Styrelsen

Styrelsen fattar beslut rörande övergripande frågor om moderbolaget och koncernen, såsom koncernens strategi, avgivande av delårsrapporter och årsredovisning, större byggprojekt, investeringar och avyttringar, tillsättande av verkställande direktör samt koncernens organisation. Styrelsen har inrättat tre särskilda kommittéer:

- Revisionskommittén
- Ersättningskommittén, och
- Projektkommittén

Styrningsmodell

Styrelsens sammansättning

Ledamot	Befattning	Född, år	Nationalitet	Invald, år	Revisionskommittén	Ersättningskommittén	Projektkommittén	Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen	Oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare
Stuart Graham	Ordförande	1946	USA	2009	■	■	■	Ja	Ja
John Carrig	Ledamot	1952	USA	2014	■	■	■	Ja	Ja
Johan Karlström	VD och Koncernchef	1957	Sv	2008			■	Nej	Ja
Nina Linander	Ledamot	1959	Sv	2014	■		■	Ja	Nej
Fredrik Lundberg	Ledamot	1951	Sv	2011			■	Ja	Nej
Charlotte Strömberg	Ledamot	1959	Sv	2010	■	■	■	Ja	Ja
Pär Boman ¹⁾	Ledamot	1961	Sv	2015	■		■	Ja	Nej
Jayne McGivern ¹⁾	Ledamot	1960	UK	2015			■	Ja	Ja
Richard Hörstedt	Personalrepresentant	1963	Sv	2007			■	-	-
Roger Karlström	Personalrepresentant	1949	Sv	2008				-	-
Gunnar Larsson	Personalrepresentant	1953	Sv	2014				-	-
Pär-Olow Johansson	Personalrepresentant, suppleant	1954	Sv	2014				-	-
Gerardo Vergara	Personalrepresentant, suppleant	1963	Sv	2012				-	-
Thomas Larsson	Personalrepresentant, suppleant	1969	Sv	2011				-	-

■ = Ordförande ■ = Ledamot

1) Från och med 9 april 2015.

Styrelsens ledamöter

Styrelsen består av åtta stämموvalda ledamöter utan suppleanter samt tre ledamöter och tre suppleanter utsedda av de anställda. Årsstämman utsåg Stuart Graham till styrelsens ordförande. Verkställande direktören ingår i styrelsen. För närmare upplysningar om enskilda styrelseledamöter och suppleanter, se sidan 160.

Sju av de bolagsstämموvalda styrelseledamöterna är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Av dessa är fler än två ledamöter även oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Endast en styrelseledamot (verkställande direktören) är verksam i bolagsledningen.

Styrelsens arbete 2015

Styrelsens arbete följer en årlig föredragningsplan som är fastställd i styrelsens arbetsordning. Styrelsen erhåller inför varje styrelsesammanträde underlag sammanställt enligt fastlagda rutiner. Dessa

rutiner syftar till att säkerställa att styrelsen får relevant information och beslutsunderlag inför alla styrelsesammanträden. All dokumentation är avfattad på engelska språket.

Styrelsen har under året hållit nio styrelsesammanträden inklusive det konstituerande sammanträdet. Vid sammanträdet i september 2015 besökte styrelsen Skanska i Storbritannien inklusive ledningen för Skanska UK. I samband med sammanträdet genomfördes arbetsplatsbesök vid kontorsprojektet the Monument i London.

Bland de viktigare frågor styrelsen haft att behandla under året kan nämnas frågor om uppdatering och uppföljning av verksamheterna, nedskrivningar av byggprojekt i USA, försäljning av verksamheten i Latinamerika, ny affärsplan för koncernen 2016–2020, utredningar i Tjeckien och Brasilien, successionsplanering, samt intern kontroll och riskhantering. Stort fokus har legat på säkerhets- och hållbarhetsfrågorna.

Styrelsens kommittéer

Av styrelsens arbetsordning framgår vilka arbetsuppgifter och vilken beslutanderätt styrelsen har delegerat till kommittéerna. Samtliga kommittéer rapporterar muntligt till styrelsen vid varje sammanträde i enlighet med de arbetsrutiner som är fastslagna i arbetsordningen. Samtliga protokoll från kommittéernas sammanträden tillställs styrelsen.

Revisionskommittén

Revisionskommittén har som huvuduppgift att biträda styrelsen med kontrollen av den ekonomiska rapporteringen och rapporteringsrutinerna, redovisningsprinciper samt uppföljning av revisionen av räkenskaperna för moderbolaget och koncernen. Kommittén utvärderar vidare kvaliteten i koncernens funktioner för rapportering, internrevision och riskhantering samt tar del av de externa revisorernas rapporter och synpunkter. Bolagets externa revisorer är närvarande vid samtliga möten i revisionskommittén. Minst en gång per år träffar kommittén revisorerna utan att någon från bolagsledningen är närvarande. Kommittén består av Charlotte Strömberg (ordförande), Stuart Graham, John Carrig, Nina Linander och Pär Boman. Kommittén har under året haft åtta sammanträden. Viktiga frågor under året har innefattat bland annat nedskrivningar av byggprojekt i USA och Skanska Latinamerika, revidering av koncernens finanspolicy, upphandling av revisorer, utredningar i Tjeckien och Brasilien, hantering och avslut av större tvister, riskhantering, regelefterlevnad samt rapportering av misstänkta förseelser mot uppförandekoden Code of Conduct.

Ersättningskommittén

Ersättningskommittén har som huvuduppgift att bereda styrelsens beslut rörande anställning av verkställande direktör och övrig koncernledning samt verkställande direktörens lön och övrig ersättning. Kommittén fattar beslut om den övriga koncernledningens ersättnings-, pensions- och övriga anställningsvillkor.

Kommittén förbereder styrelsens beslut om generella incitamentsprogram och granskar utfall av rörliga lönedelar. Under året har kommittén utvärderat programmen för rörliga ersättningar för bolagsledningen samt även följt och utvärderat tillämpningen av riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare jämte gällande ersättningsstruktur och ersättningsnivåer.

Kommittén har under året även utvärderat principer för reduktion av rörliga ersättningar. Vidare har kommittén lämnat ett förslag till fortsatt aktiesparprogram för anställda i koncernen, Seop 4, för perioden 2017-2019. Kommittén består av Stuart Graham (ordförande), John Carrig och Charlotte Strömberg. Kommittén har under året haft sex sammanträden.

Projektkommittén

Projektkommittén har styrelsens mandat att i styrelsens ställe fatta beslut om enskilda projekt inom Byggverksamhet, Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling, investeringar och avyttringar gällande Infrastrukturutveckling samt vissa projektfinansieringar. Projekt som innehåller särskilt stora eller ovanliga risker eller andra särskilda förhållanden kan kommittén hänskjuta till styrelsen för dess beslut. Kommittén består av Stuart Graham (ordförande), John Carrig, Johan Karlström, Fredrik Lundberg, Nina Linander, Charlotte Strömberg, Pär Boman, Jayne McGivern och Richard Hörstedt. Kommittén har under året haft tolv sammanträden.

Utvärdering av styrelsens arbete

Styrelsens arbete utvärderas årligen genom en systematisk och strukturerad process som bland annat syftar till att få fram ett bra underlag för förbättringar av styrelsens eget arbete. Utvärderingen görs dels individuellt genom ifyllande av frågeformulär, dels genom diskussion vid styrelsemöte. Utvärderingen ger styrelsens ordförande information om hur styrelseledamöterna upplever styrelsens effektivitet och samlade kompetens samt behovet av förändringar i styrelsen. Vid utvärdering av ordförandens arbete leds styrelsen av en särskilt utsedd ledamot. Dessutom utvärderas ordföranden av samtliga övriga ledamöter genom ett skriftligt frågeformulär. Styrelsens ordförande och en särskilt utsedd person informerar valberedningen om utvärderingen vid ett sammanträde där resultatet av frågeformulären och styrelsens diskussioner presenteras.

Arvodering av styrelsen

Det sammanlagda arvodet till de stämموvalda styrelseledamöterna bestämdes av årsstämman 2015 till 8 200 000 kronor.

Styrelsens ordförande erhöll 1 950 000 kronor i arvode och övriga styrelseledamöter 650 000 kronor vardera.

De stämموvalda ledamöterna i styrelsens kommittéer har enligt årsstämmans beslut därutöver vardera erhållit 100 000 kronor för arbete i ersättningskommittén, 200 000 kronor för arbete i projektkommittén samt för arbete i revisionskommittén 125 000 kronor per ledamot och 150 000 kronor till dess ordförande. För vidare redogörelse hänvisas till not 37 Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter.

Närvaro vid styrelse- och kommittémöten

	Styrelse- möten	Revisions- kommittén	Ersättnings- kommittén	Projekt- kommittén
Antal möten	9	8	6	12
Ledamot				
Stuart Graham	9	8	6	12
Johan Karlström	9			12
Fredrik Lundberg	9			12
Nina Linander	9	8		8 ¹⁾
John Carrig	9	8	5 ¹⁾	12
Charlotte Strömberg	9	8	6	8 ¹⁾
Pär Boman ¹⁾	8	6		8
Jayne McGivern ¹⁾	8			7
Gunnar Larsson	9			
Richard Hörstedt	9			12
Roger Karlström	8			
Gerardo Vergara	4			
Pär-Olow Johansson	9			
Thomas Larsson	9			

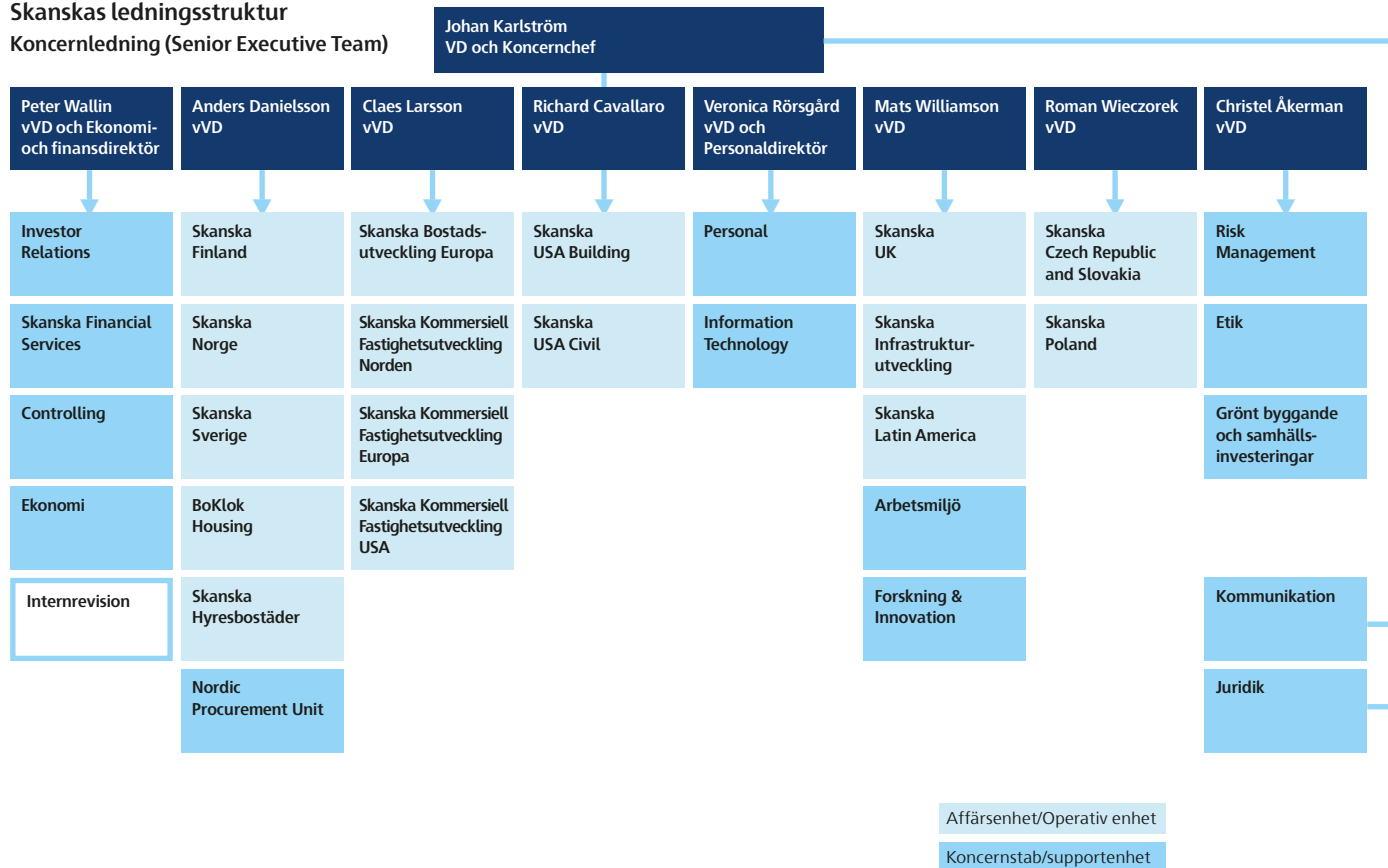
1) Från och med den 9 april 2015.

Styrelsens kommunikation med bolagets revisorer

Som ovan nämnts deltar bolagets externa revisorer vid samtliga möten i revisionskommittén. Styrelsen sammanträffar enligt sin arbetsordning med revisorerna vid tre tillfällen per år. Vid dessa tillfällen presenterar revisorerna muntligen resultatet av revisionsarbetet. Minst en gång per år träffar styrelsen revisorerna utan att någon från bolagsledningen är närvarande.

Skanskas ledningsstruktur

Koncernledning (Senior Executive Team)

Operativ ledning och intern kontroll

Verkställande direktören och koncernledningen

Den verkställande direktören ansvarar för den löpande förvaltningen och kontrollen av bolagets verksamhet. Verkställande direktörens arbete utvärderas varje år vid ett styrelsesammanträde utan att någon från bolagsledningen är närvarande. Verkställande direktören och de åtta vice verkställande direktörerna bildar koncernledningsgruppen Senior Executive Team (SET). Enligt bolagets arbetsordning inträder finansdirektören i verkställande direktörens ställe om denne blir ur stånd att fullgöra sina uppgifter. Om finansdirektören inte kan inträda, inträder den vice verkställande direktören som har längst tjänstgöringstid i sådan befattning. Information om verkställande direktören och medlemmarna i SET finns på sidan 158. Verkställande direktören har inga affärsförbindelser av betydelse med Skanska AB eller dess koncernbolag.

Koncernstaberna och supportenheten

Koncernstaber samt supportenheten Skanska Financial Services AB är baserade vid koncernkontoret i Stockholm. Koncernstaberna och supportenheten biträder verkställande direktören och koncernledningen i frågor som rör koncernövergripande funktioner, samordning och kontroll. De ger vidare stöd åt affärsenheterna. Varje stabschef rapporterar direkt till en medlem av koncernledningen. Vidare rapporterar chefen för Internrevision direkt till styrelsen via revisionskommittén. En presentation av koncernstaberna och supportenheten finns på sidan 159.

Affärsenheterna och deras styrning

Skanska-koncernens organisation utmärks av en tydlig decentralisering och ett stort mått av befogenheter och ansvar för affärsenheterna. Varje affärsenhet leds av en verkställande direktör och har egna staber och andra resurser för att effektivt kunna bedriva sin verksamhet.

Vid sidan av den löpande verksamheten i affärsenheterna tillkommer frågor kring enheternas strategiska utveckling samt frågor rörande strategiska investeringar och avyttringar. Dessa ärenden förbereds av ledningen för respektive enhet, för att sedan underställas koncernledningen eller Skanska ABs styrelse för beslut beroende på ärendets storlek. Affärsenheternas styrelser är sammansatta av representanter för Skanska AB, personer från andra affärsenheter samt den egna affärsenhetens ledning. Ordförande i affärsenhetsstyrelserna är en medlem av koncernledningen. I förekommande fall ingår representanter för de anställda.

Varje affärsenhet följer en strukturerad stegvis process för riskhantering. Beroende på bland annat projektens storlek, typ och geografiska läge, krävs en strukturerad redovisning av riskhanteringen till högre beslutsnivå, innan slutligt beslut fattas.

Koncernledningen har utöver styrelsens styrdokument fastställt mer detaljerade riktlinjer för koncernen. Dessa policies och riktlinjer finns tillgängliga för samtliga affärsenheter på Skanskas intranät och uppdateras fortlöpande för att spegla förändringar i verksamheten och nya krav. I styrelsens arbetsordning anges vilka ärenden som ska avgöras av styrelsen i Skanska AB, av verkställande direktören/koncernledningen eller på affärsenhetsnivå. Arbetsordningens tröskelnivåer för beslut är vidare nedbrutna i affärsenheternas egna beslutsregler. Regelbunden och systematisk återrapportering av efterlevnaden av viktigare styrdokument, till exempel finanspolicy och uppförandekoden, Code of Conduct, sker från affärsenheterna till koncernledningen.

Ersättning till bolagsledningen

Årsstämman 2015 beslöt om riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare. Riktlinjerna liksom styrelsens förslag till nya riktlinjer att beslutas av årsstämman 2016 framgår på sidan 64. Information om lön och andra ersättningar till verkställande direktören och övriga personer i koncernledningen jämte utestående aktie- och aktierelaterade incitamentsprogram återfinns i not 37.

Bolagets revisor

Vid årsstämman 2015 omvaldes revisionsbolaget KPMG AB som revisor i Skanska AB. Uppdraget gäller till årsstämman 2016. Huvudansvarig revisor är auktoriserade revisorn George Pettersson. För information om arvoden och annan ersättning till KPMG, se nedanstående tabell.

Arvode och ersättningar till revisorer

Mkr	2015	2014
Revisionsuppdrag	52	51
Skatterådgivning	6	10
Övriga tjänster	8	8
Totalt	66	69

Intern kontroll

Denna beskrivning har upprättats i enlighet med 6 kap 6 § 2 p. Årsredovisningslagen och innehåller de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering i samband med den finansiella rapporteringen.

Kontrollmiljö

I styrelsens arbetsordning och instruktioner för verkställande direktören och styrelsens kommittéer säkerställs en tydlig roll- och ansvarsfördelning till gagn för en effektiv hantering av verksamhetens risker. Styrelsen har vidare fastställt ett antal grundläggande regler av betydelse för arbetet med den interna kontrollen. Som exempel på sådana kan nämnas bolagets riskhanteringssystem, finanspolicy samt uppförandekoden Code of Conduct. Bolagsledningen rapporterar regelbundet till styrelsen i enlighet med fastställda rutiner. Härtill kommer rapporteringen från revisionskommitténs arbete. Bolagsledningen ansvarar för de interna kontrollfunktioner som krävs för att hantera väsentliga risker i verksamheten. Här ingår bland annat instruktioner för olika befattningshavare för upprätthållandet av god intern kontroll.

Riskbedömning och kontrollaktiviteter

Skanska har identifierat de väsentliga riskerna i verksamheten som kan, om de inte hanteras korrekt, leda till fel i den finansiella rapporteringen och/eller en påverkan på bolagets resultat.

Bolaget har därefter säkerställt att det finns regler i koncernen för att säkerställa att dessa risker hanteras.

Koncernledningen och koncernstaberna ansvarar för hantering av de övergripande risker som rör strategi, makroekonomi och regelverk. Medan det huvudsakliga arbetet med operationella risker och möjligheter utförs på lokal nivå inom affärsenheterna.

Såväl risker och möjligheter till förbättringar är störst i själva genomförandefasen av projekten och därför fokuseras arbetet starkt på denna fas. Eftersom så gott som varje projekt är unikt måste risker och möjligheter analyseras med avseende på projekttyp, plats, genomförandefas och kund.

Inom hela koncernen används en gemensam rutin för att identifiera och hantera risker i samband med bygguppdrag, projekt och investeringar. Specialistenheten Skanska Risk Team granskar och analyserar projekt och investeringar över en viss storlek. Därefter bereds ärendena av Skanska Risk Team som ger en rekommendation. Det slutliga beslutet om anbud eller investering fattas av SET Tender Board, en del av Skanskas koncernledning, och i vissa fall av styrelsen genom Projektkommittén.

Information och kommunikation

Väsentliga redovisningsprinciper, manualer och övrig dokumentation av betydelse för den finansiella rapporteringen uppdateras och kommuniceras till berörda medarbetare löpande. Det finns flera informationskanaler till bolagsledningen och styrelsen för väsentlig information från medarbetarna. För extern kommunikation finns en informationspolicy som ska säkerställa att bolaget lever upp till gällande krav på korrekt information till marknaden.

Uppföljning

Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som bolagsledningen och revisionskommittén lämnar. Av särskild betydelse är därvid resultatet av revisionskommitténs arbete med att, i enlighet med 8 kap 49b § Aktiebolagslagen, granska effektiviteten i bolagsledningens arbete med den interna kontrollen.

Arbetet innefattar bland annat att säkerställa att åtgärder vidtas rörande de brister och förslag till åtgärder som framkommit vid den interna och externa revisionen.

Internrevision

Koncernstaben Internrevision ansvarar för att följa upp och utvärdera arbetet med riskhantering och intern kontroll. Arbetet innefattar bland annat att granska hur riktlinjer efterlevs. Staben rapporterar direkt till styrelsen via revisionskommittén. Internrevisionen planerar sitt arbete i samråd med revisionskommittén och rapporterar löpande resultatet av sin granskning till kommittén. Staben kommunicerar kontinuerligt med Skanskas externa revisorer i frågor som rör internkontroll.

Under 2015 har koncernstab Internrevision koncentrerat sin verksamhet på att granska de risker som har identifierats i verksamheten. Dessa granskningar har utförts såväl på projekt, affärskritiska processer, som på centrala stabsfunktioner. Totalt har omkring 120 revisioner genomförts inom samtliga affärsenheter under året. Särskilt fokus har varit på verksamheterna i Tjeckien och Latinamerika. Revisionerna har genomförts enligt en enhetlig revisionsmetodik.

Övriga obligatoriska upplysningar enligt 6 kap 6 § Årsredovisningslagen

Med anledning av kraven i 6 kap 6 § Årsredovisningslagen beträffande vissa särskilda upplysningar som ska lämnas i bolagsstyrningsrapporten upplyses följande:

- Av bolagets aktieägare har AB Industrivärden och Lundbergs direkt eller indirekt ett aktieinnehav, som representerar minst en tiondel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. AB Industrivärdens innehav uppgår per 31 december 2015 till 24,1 procent av det totala röstetalet och Lundbergs 12,1 procent av det totala röstetalet.
- Det finns inga begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma.
- I bolagsordningen föreskrivs att tillsättande av styrelseledamöter ska ske vid årsstämma i bolaget. Bolagsordningen innehåller inte några bestämmelser om entledigande av styrelseledamöter eller om ändring av bolagsordningen.
- Årsstämman 2015 beslöt att ge styrelsen i bolaget bemyndigande att besluta om förvärv av egna aktier av serie B över en reglerad marknad på följande villkor:
 - A. Förvärv av aktier av serie B i Skanska får endast ske på Nasdaq Stockholm.
 - B. Bemyndigandet får utnyttjas vid ett eller flera tillfällen, dock längst intill årsstämman 2016.
 - C. Högst 4 500 000 aktier av serie B i Skanska får förvärvas för säkerställande av leverans av aktier till deltagarna i aktiesparprogrammet Seop 3 och för efterföljande överlåtelser på en reglerad marknad för att täcka vissa kostnader förenade med Seop 3, huvudsakligen sociala avgifter.
 - D. Förvärv av aktier av serie B i Skanska på Nasdaq Stockholm får endast ske till ett pris inom det på Nasdaq Stockholm vid var tid gällande kursintervallet, varmed avses intervallet mellan högsta köpkurs och lägsta säljkurs.

Upplysningskrav enligt Årsredovisningslagens 6 kapitel 2a §

Upplysningar enligt Årsredovisningslagens 6 kap 2a § beträffande uppgifter om vissa förhållanden som kan påverka möjligheterna att ta över bolaget genom ett offentligt uppköpserbjudande avseende aktierna i bolaget lämnas i not 64, Upplysningar enligt Årsredovisningslagens 6 kapitel 2a §.

Forskning och utveckling

Skanskas enhet för forskning och innovation har som huvuduppgift att agera paraplyorganisation för kunskapsöverföring av tekniska lösningar och innovationer mellan de olika Skanska-enheterna och koordinera tekniska experter och expertis inom företaget

Verksamheten under 2015 har baserats på rådande arbetsplan med fokusområdena: inhämtning och överföring av kunskap, interna och externa expertnätverk, teknik, trender och innovationer samt identifiering av tekniska risker.

Mycket av årets arbete har varit inriktat på att stötta Skanskas nya affärsplan med teknik, främst inom området "Operational Excellence" med den egna parollen "win work and work smarter with technology". På Skanskas Managementmöte hösten 2015 hölls tre seminarier med ovanstående tema, där ämnen såsom digitalisering, automation, robotisering och innovation behandlades. Som gästföreläsare och inspiratör anlätades Christer Fuglesang som delgav sina synpunkter och råd beträffande vikten av samarbete, övning och simulering.

Ett fokusområde under året har varit automation och robotisering av viktiga delar av byggprocessen. En demonstrationsrobot har tagits fram och simuleringar har gjorts för att visa möjligheter och fördelar med att använda robotar. För att kunna utföra ett automatiserat arbetssätt krävs en digital 3D BIM modell som input till robotarna. Det kommer i framtiden att fästas större vikt vid att en helt färdig projektering finns framtagen innan det faktiska bygget påbörjas.

Områden där automation har testats inom Skanska är armering, 3D printers, svetsning och håltagning i byggnader och tunnlar.

Skanska har idag samarbete med ett 40-tal universitet på de olika hemmamarknaderna.

I Sverige har det exklusiva samarbetet med Kungliga Tekniska Högskolan, KTH, fortskridit inom ett antal viktiga områden. Skanska deltar i två centrumbildningar på KTH, ett inom vägbyggnad och ett inom byggeffektivitet. Skanska sitter även med i styrelsen för två satsningar inom byggbranschen med statliga medel, Smart Built Environment och InfraSweden2030. Skanska har även tagit ett enhetligt och samordnat grepp för att söka medel från EU på ett långsiktigt och organiserat sätt.

Enheten för forskning och innovation ansvarar för administration och rekrytering av adjungerade professorer. Under 2015 har Skanska haft fem adjungerade professorer inom ämnesområdena energi, betong, tunnelteknik, brobyggande, byggeffektivitet och klimatpåverkan. Målsättningen är att fördubbla antalet adjungerade professorer, inom strategiskt viktiga områden, under den kommande femårsperioden.

Fokusområden inom hållbarhet

Skanskas agenda för hållbar utveckling har fem grundpelare: arbetsmiljö, etik, grönt byggande, samhällsinvesteringar samt mångfald och inkludering. Pelarna är de hållbarhetsområden där Skanska ser störst möjlighet att påverka, och koncernen strävar efter att höra till de branschledande aktörerna på samtliga dessa områden. Skanskas affärsplan 2020, Vinst med värde, syftar till att skapa värde för aktieägarna och samtidigt bygga ett bättre samhälle. De fem pelarna sammanfattar Skanskas målsättning, och bidrar till att hållbarhetsarbetet genomsyrar hela företaget.

Arbetsmiljö

Utveckling för en säker arbetsmiljö

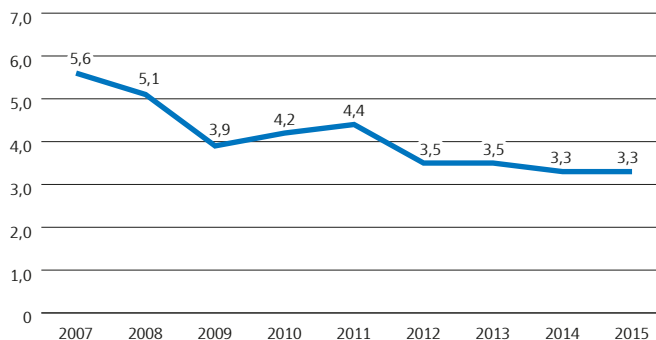
Förändringar och förbättringar har införts de senaste åren. Ändå avled under 2015 fem personer till följd av arbetsrelaterade olyckor på Skanska-arbetsplatser i Tjeckien, Norge och USA. Ett av dödsfallen var relaterat till en olycka som ägde rum i juli 2014. Skanska har vidtagit kraftfulla åtgärder för att minska risken för liknande arbetsolyckor på andra Skanska-arbetsplatser.

Skanska konstaterar att arbetsrelaterade olyckor med frånvaro i koncernen har avtagit i en lägre takt efter 2011 jämfört med tidigare – utvecklingen har planat ut. Detta har en rad olika orsaker, och Skanska har gjort stora ansträngningar för att skaffa sig full kunskap om dessa faktorer i var och en av affärsenheterna. Detta har utmynnat i åtgärdsplaner inom ramen för affärsplanen 2016–2020.

Skanska har under ett antal år kartlagt arbetsplatsincidenter där utgången potentiellt sett hade kunnat vara dödlig. Detta är ett led i arbetet för bättre rapportering och större öppenhet. Sådana incidenter utgör en värdefull kunskapskälla, som bidrar till att företaget kan lära sig mer om olycksorsaker och vidta lämpliga åtgärder.

Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro (LTAR) 2007–2015

Antal arbetsrelaterade olyckor med frånvaro gånger 1 000 000 timmar dividerat med totalt antal arbetstimmar. Inkluderar Skanska-anslagna samt underentreprenörer verksamma på Skanska-arbetsplatser.

Utveckla engagerade medarbetare som bryr sig om andra

Programmet Injury Free Environment (IFE) startade i affärsenheten Skanska USA Building och har nu införts i totalt fyra affärsenheter. Skanska Sverige inledde sin IFE-resa 2015. IFE är ett långsiktigt program för att förändra företagskulturen och göra samtliga medarbetare hos Skanska och i leverantörskedjan medvetna om hur deras beslut och uppträdande påverkar kollegornas säkerhet. Detta skapar attitydförändringar och ändrade beteenden som leder till en säkrare arbetsmiljö.

Att bli en lärande organisation

Att dra lärdomar av incidenter och sprida denna kunskap i hela koncernen är två områden där Skanska under 2015 blivit en mer lärande organisation än tidigare.

Efter allvarliga incidenter på Skanska-arbetsplatser liksom på andra håll bedriver Skanska nu ett nära samarbete med tillverkare, maskinuthyrare och underentreprenörer för att se till att det finns skyddsräcken i samtliga mobila upplyfta arbetsplattformar (MEWP) på Skanskas arbetsplatser. Detta minskar risken för att förarna råkar ut för krosskador. Vidare samarbetar Skanska med International Powered Access Federation (IPAF) för att utbilda arbetsledare i att välja ut, använda och manövrera sådana arbetsplattformar på rätt sätt.

Eftersom ett stort utrymme för förbättringar kvarstår har Skanska givit expertgrupper i uppdrag att ta fram riktlinjer för bästa praxis. Varje dag tar Skanskas byggarbetsplatser emot tusentals materialleveranser. Vissa av dessa kan vara riskfyllda och utsätta lossningspersonalen för risker. En expertgrupp kartlägger de bästa hanterings- och logistiklösningarna för materialleveranser på byggarbetsplatser. En annan riskfylld verksamhet inom Skanska är arbete i anslutning till fordonstrafik med hög hastighet. Arbetsgruppen har rekommenderat ett antal arbetsmetoder som minskar riskerna och ökar medarbetarnas säkerhet, bland annat utveckling och användning av LED-belysning på hjälmen.

Under 2015 har Skanska sjösatt kunskaps- och diskussionsplattformar för att underlätta kunskapsutbyte. Här har Skanskas medarbetare möjlighet att ställa frågor eller påtala problem där sedan andra kollegor kan bidra med diskussionsinlägg. Till ämnena hör allt från fallolyckor till hur platschefers arbetssätt kan förändras. Detta är en mycket värdefull resurs som Skanska kommer att vidareutveckla det närmaste året. Andra metoder är webbseminarier, som är populära och ger bra resultat. 2015 omfattade de bland annat presentationer om hälsa och välbefinnande samt användning av mobila upplyfta arbetsplattformar. Programmet Safety Peer Reviews fortsätter, och team med ledande befattningshavare och arbetsmiljöspecialister besöker affärsenheterna för att gå igenom de aktiviteter som bedrivs där och utbyta idéer kring bästa praxis.

Hälsa och välbefinnande

Skanska vill ha friska medarbetare och arbetet får inte heller skada hälsa och välbefinnande längre fram i livet. Det är angeläget att hantera arbetsrelaterade sjukdomar och stödja medarbetarna så att de förblir friska på lång sikt, både fysiskt och psykiskt. Därför hanterar Skanska i allt större utsträckning hälsofrågor på samma sätt som arbetsmiljöfrågor: Genom att identifiera vilka risker som finns och införa kontroller som minskar såväl riskerna som skadorna.

Skanskas globala grupp för hälsa och välbefinnande diskuterar regelbundet samt har idé- och erfarenhetsutbyten kring hur arbetsrelaterade hälsorisker kan identifieras och hanteras. Arbetet med hälsa och välbefinnande tar sikte på faktorerna arbetsmiljö och personlig hälsa, och omfattar aktiviteter där både HR- och arbetsmiljöpersonal deltar.

På hälsoområdet är det avgörande att kunskap sprids och delas med andra. Därför genomför Skanska webbseminarier om arbetsrelaterad stress, psykosociala faktorer och hur traumatiska händelser på arbetsplatsen påverkar medarbetarna.

Safety week

Temat för 2015 års Safety week var planering av arbetsuppgifter. Detta är bevisligen en process som, om den genomförs konsekvent och strikt, utgör ett viktigt bidrag till en säker arbetsmiljö. På flera av Skanskas hemmamarknader – Polen, USA och Finland – har Safety week vuxit till att bli ett branschevenemang där konkurrenter, kunder, leverantörer och tillsynsmyndigheter deltar.

Etik

Skanskas engagemang för att skapa en starkare etisk företagskultur stärktes under 2015. Drivkrafterna var större förväntningar från intressenter, ny lagstiftning och lärdomar av aktuella anklagelser om oetiskt uppträdande. I Skanskas ögon gagnar denna trend såväl branschen som samhället, eftersom ett ansvarsfullt och hållbart uppträdande stärker samhället och skapar en sund ekonomisk miljö.

Ny uppförandekod

Arbetet med att ta fram en ny uppförandekod inleddes mot slutet av 2014, lett av en intern arbetsgrupp. Arbetsgruppen har bland annat låtit göra extern benchmarking, trendanalyser, intervjuer i företaget samt en omfattande intern förankringsprocess hos samtliga rapporteringsenheter i Skanska. Skanska avser att presentera en ny uppförandekod under andra kvartalet 2016.

Skanska har även tillsatt en särskild arbetsgrupp för risker som uppstår i samband med korruption, konkurrenslagstiftning och utlandsbetalningar. Arbetsgruppen har med hjälp av en koncernövergripande riskanalys utvecklat en mer kraftfull process för att utvärdera och övervaka tredjepartsaktörer, i synnerhet partners i samriskföretag och mellanhänder. Skanskas riktlinjer för efterlevnad av konkurrenslagstiftningen har också uppdaterats och kommunicerats. Arbetsgruppens verksamhet utgör ett stöd då en ny uppförandekod tas fram.

Etik i affärsenheterna

Skanska fortsatte under 2015 arbetet med Ethics Plan, som syftar till att affärsenheterna ska hantera etikfrågor på ett mer fokuserat sätt. Precis som under 2014 upprättade affärsenheterna varsin Ethics Plan, med enhetsspecifika mål och åtgärder för att stärka en etisk företagskultur. Dessa har granskats av Skanska ABs etikkommitté och även referensgranskats (peer review) under året.

Precis som föregående år ska affärsenheterna varje kvartal inlämna etikrapporter till Skanska ABs etikkommitté. Rapporterna sammanfattas två gånger om året och överlämnas till revisionskommittén i Skanska ABs styrelse.

Strukturer för etikarbete

Under 2015 införde Skanska bättre strukturer för koncernens etikarbete. Etikkommittéer inrättades hos enheterna inom kommersiell fastighetsutveckling och hos stödfunktionerna. I ett antal affärsenheter – Polen, Tjeckien med flera – omfokuserades etikkommittéernas arbete så att de bättre tillgodoser affärsenheternas nuvarande och framtida behov.

Det globala etiknätverket, där samtliga affärsenheter är företrädare, sammanträdde fyra gånger under 2015 för att ta del av bästa praxis och öka kompetensen på etikområdet.

För att stödja fokuseringen på etik och regelefterlevnad inrättade Skanska AB i slutet av 2015 en ny befattning på etikområdet, Senior Vice President Ethics.

Kunskapsspridning med oidentifierade fallstudier

Om en medarbetare anser att oetiskt uppträdande har ägt rum kan detta anmälas till Skanska genom ett antal olika kanaler, bland annat HR, etikfunktionerna hos affärsenheterna och på koncernnivå, samt via det externt administrerade system Code of Conduct Hotline. Under 2015 fick Skanska 64 sådana rapporter via denna hotline, jämfört med 54 rapporter under 2014. Vissa rapporter oidentifieras och en beskrivning av ärendet och vad det utmynnat i publiceras på intranätet OneSkanska. På så vis får medarbetarna insyn i hur koncernens olika rapporteringskanaler fungerar, hur påstådda etiska överträdelser utreds och vilka åtgärder som vidtas då en överträdelse av uppförandekoden konstateras.

Utbildning är nyckeln till en etisk företagskultur

Utbildning är A och O för Skanskas etiska företagskultur. Samtliga medarbetare på Skanska ska genomgå en uppförandekodutbildning vartannat år. Utbildningskravet kan uppfyllas med webbutbildning, genom att delta i handledda kurser, eller genom att kombinera detta. Många affärsenheter använder sig av både innovativa och genomgripande lösningar.

Skanska UK:s medarbetare får dels webbaserad utbildning, dels handledda grupputbildningar på arbetsplatsen. Webbkurserna omfattar bland annat flervalfrågor om uppförandekoden och mutlagstiftningen i Storbritannien.

Skanska USA Civil anordnar etikutbildningar för Skanskas hantverkare en gång i månaden. Varje månad tas ett hantverkarrelevant ämne upp till diskussion på ett toolboxmöte. Det ger hantverkarna möjlighet att fortbilda sig i ämnet i en miljö som uppmanar till samtal om olika frågeställningar.

Skanska Kommersiell fastighetsutveckling Norden använder diskussioner om tveksamma etiska situationer för att medarbetarna ska vara fortsatt observanta på etiska aspekter. Alla möten, med såväl medarbetare som chefer, inleds med ett samtal kring en etisk fråga.

Affärsplanen 2020 – en engagerad ledning som främjar en etisk företagskultur i samarbete med utomstående aktörer

Som ett led i Skanskas nya affärsplan 2020, Vinst med värde, har samtliga affärsenheter tagit fram mål och åtgärdsprogram inom de viktigaste fokusområdena. En gemensam nämnare för affärsenheternas mål och åtgärder på etikområdet är en striktare process för samarbete med utomstående parter, samt åtgärder för att stärka och kommunicera ledningens engagemang för en etisk företagskultur.

– Processen för utomstående aktörer omfattar bland annat utbildning av partners i samriskföretag, due diligence samt mer ingående förhandskontroller och revisioner i leverantörskedjan.

– Starkt engagemang från ledningens sida, genom ökad kommunikation, diskussioner om tveksamma etiska situationer och chefsutbildning.

Att en hög etik stärker förmågan att göra bra affärer visas av Skanskas varumärkesundersökning: Etik är den viktigaste aspekten när kunder väljer Skanska som byggtjänsteleverantör.

Grönt byggande

Journey to Deep Green™

Under 2015 fortsatte Skanska sin resa mot mörkgrönt, Journey to Deep Green™. En lång rad gröna projekt slutfördes, liksom åtskilliga mörkgröna. Journey to Deep Green™ bygger in klimataspekter och resurshushållning i Skanskas affärsprocesser. Samtliga affärsenheter på Skanska har gröna och mörkgröna mål, som stöds av gröna implementeringsplaner. Mörkgröna projekt är framtidssäkrade projekt som överträffar de hårdaste certifieringskraven från ett stort antal frivilliga miljömärkningar. Skanskas ambition är att öka andelen mörkgröna projekt och på så sätt leverera värde till kunder, aktieägare och miljön. Skanska fokuserar på fem prioriterade områden:

- att minska energiförbrukningen då objekten används,
- att minska koldioxidutsläppen från verksamhet och byggmaterial,
- att minska mängden byggavfall,
- att minska vattenförbrukningen och
- att genom smartare materialval öka inslaget av mer hållbara material.

Allt fler byggprojekt har i dag en låg energiförbrukning för färdigställda objekt, och insikten att effektiva material ger lägre kostnader ökar bland allt fler anläggningsprojekt. Skanska kan konstatera ett ökat intresse för att minska koldioxidutsläppen från såväl verksamhet som byggmaterial. Att den biologiska mångfalden minskar har blivit ett globalt problem som engagerar, och Skanska vidtar strategiska åtgärder med anledning av detta.

En mörkgrön fallstudie: Solallén

Sollallén är ett bostadsområde i Växjö med 21 bostadsrättsradhus. Projektet är det första nollenergi kvarteret i Sverige, och det är första gången som Skanska använder principen Netto Nollenergi på ett mörkgrönt bostadsprojekt.

Energi		Energi: Bostadsrättsradhuset förbrukar 30, kWh/m ² . Det är hälften så mycket som kraven i de svenska byggnormerna. Med ett geotermiskt golvvärmesystem och solceller på taket blir energiförbrukningen lika med "netto nollenergi".
Klimat		Klimat: Värdering av inbyggt klimatpåverkan utfördes.
Material		Material: En stor del av materialen uppfyller kraven i den nordiska miljömärkningen Svanen och de svenska BASTA-kriterierna. 99 procent av allt trä är certifierat. Inga utfasningsämnen enligt Kemikalieinspektionens förteckning har använts. 98 procent av byggavfallet har inte gått till deponi.
Vatten		Vatten: Bostadsrättsradhuset har utformats för att ha 45 procent lägre vattenförbrukning än normalt i nybyggda svenska bostäder.

Miljöledning

Under 2015 inträffade inga rapporteringspliktiga miljöincidenter. En effektiv hantering av miljöfrågor säkerställs främst genom tillämpning av ISO 14001 och Skanskas riskhanteringsrutiner. År 2000 blev Skanska ett av de första globala byggföretagen med ISO 14001-certifiering för hela sin verksamhet. Skanska avser att stödja övergången till den nya standarden ISO 14001:2015 med hjälp av gap-analyser och peer reviews.

Informationsgivning

Skanska rapporterar årligen sina koldioxidutsläpp till CDP. Mätningarna bidrar till att Skanska kan hantera och minska sina koldioxidutsläpp. Skanska har varit det topprankade byggföretaget i CDP Nordics rapport under perioden 2010–2014.

Direkta (Scope 1) och indirekta (Scope 2) utsläpp av växthusgaser, ton koldioxidekvivalenter

	2015 ¹⁾	2014 ²⁾	2013	2012	2011	2010
Scope 1	330 758	367 791	386 154	354 518	341 869	305 986
Scope 2	49 207	60 494	51 305	50 981	67 886	110 866

1) Siffrorna är preliminära och kan möjligen ändras i samband med CDP-rapporteringen.

2) 2014 års uppgifter har justerats jämfört med CDP-rapporteringen 2015.

Sedan 2014 görs oberoende utvärderingar av koldioxidutsläppen från Skanskas byggverksamheter.

Globalt ledarskap

Energisnått, grönt byggande	Livscykelanalys av byggnader samt kretsloppsekonomi
World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) projekt för energieffektiva byggnader	Styrgruppen i Europeiska kommissionens projekt "Resurseffektiva byggnader"
Projektet RenoValue, som syftar till att energieffektivitet ska beaktas vid fastighetsvärdering	Delar ordförandeskapet i WBCSD:s projekt för integrering av livscykelanalyser av byggnader och material
World Green Building Councils kampanj Better Places for People	Medverkar tillsammans med många andra intressenter i UNEP:s program för hållbara byggnader och hållbart byggande (SBC)

För mer information angående Skanskas arbete inom Grönt byggande, vänligen se www.skanska.com. För mer information angående externa organisationer och deras arbete, vänligen se respektive organisations hemsida.

Samhällsinvesteringar

Ett byggprojekt är i stor utsträckning en lokal verksamhet. De uppdrag som Skanska erhåller gör företaget, genom medarbetare och leverantörskedja, till en samhällsaktör på många olika platser. Skanskas vision är att i dessa sammanhang vara en konstruktiv och engagerad samhällsaktör som tar sitt ansvar. För att förverkliga visionen måste projekt genomföras på ett framgångsrikt sätt och, i så stor utsträckning som möjligt, bidra till att samhället utvecklas. Varje år levererar Skanska tusentals projekt som alla påverkar det lokala samhället. Och Skanska har ungefär 43 000 medarbetare världen över, som i sin tur är samhällsaktörer och påverkar samhället. Att investera i samhället är därför en avgörande del i Skanskas sociala agenda för hållbar utveckling.

Skanskas policy för samhällsengagemang har uppdaterats och avspeglar nu koncernens avsikt att investera i och stötta den lokala ekonomiska utvecklingen.

Lokal ekonomisk utveckling

Skanska är en långsiktig lokal samhällsaktör och ska bidra till en lokal ekonomisk utveckling som

- Förbättrar lokalsamhällets förmåga att hantera konsekvenser inom säkerhet, miljö, etik, mångfald och inkludering
- Ger människorna i dessa samhällen kompetensmässiga förutsättningar genom att erbjuda lärlingsplatser och, så långt möjligt, rekrytera medarbetare på den lokala arbetsmarknaden.

Corso Court i Prag är ett exempel på hur Skanska investerar i samhällsutvecklingen. Skanska Commercial Development investerade i en stadsdel som behövde en ansiktslyftning. Genom Skanskas närvaro har närmiljön förbättrats, arbetstillfällen skapats och lokalsamhället har fått en serviceknutpunkt för invånarna, med tillgång till gratis wifi och servering i kontorsfastighetens restaurang.

Corso Court, Prag, Tjeckien.

Här består Skanskas samhällsinvestering i utformningen av den byggnad och infrastruktur som Skanska uppfört. På så sätt bygger Skanska långsiktigt bättre förutsättningar för lokalsamhället.

Samhällsinvesteringar kan också göras i byggfasen genom rekrytering av utsatta grupper, eller genom att Skanskas medarbetare på ideell basis bidrar med sin tid och kompetens i utbildningsinsatser och liknande.

Skanska UKs frivilligverksamhet "Lend a hand" är ett led i koncernens strategi för samhällsinvesteringar.

Utbildning – Stöd till utbildning ska tillhandahållas inom de områden där Skanska ser störst möjlighet att påverka: säker arbetsmiljö, grönt byggande, etik samt mångfald och inkludering. Byggrelaterad teknisk utbildning skapar såväl arbetstillfällen som högkompetent rekryteringsbas för morgondagens byggsektor. Ett nätverk för ansvariga inom samhällsrelaterade frågor har inrättats på samtliga affärsenheter, liksom på huvudkontoret, för att stimulera samhällsinvesteringar och sprida kunskap om bästa praxis i hela företaget. År 2014 infördes en webbaserad rapporteringsplattform för att skapa en öppen rapportering i hela företaget, där tids- och materialrapporter sparas.

Samtliga aktiviteter som avser samhällsinvesteringar ska bedrivas i enlighet med uppförandekoden Code of Conduct, koden för bolagsstyrning, styrdokument avseende beloppsgräns vid finansiella och/eller naturabidrag samt beredskapsplan vid olyckor.

Mångfald och inkludering

2013 antogs en koncerngemensam vision för mångfald och inkludering. Enligt denna ska Skanska senast 2020 vara en erkänd ledare inom mångfald och inkludering på samtliga hemmamarknader, avspegla mångfalden i samhället på alla nivåer i sin organisation och ha ledare som i ord och handling skapar inkluderande arbetsplatser.

Resan mot en förverkligad vision fortsatte under 2015. Skanska har implementerat en förändringsagenda för mångfald och inkludering. Agendan redovisar, och inspirerar till, nya förändringsåtgärder på följande områden: 1) engagemang och medvetenhet om mångfald och inkludering hos Skanskas ledare, 2) förändringsdrivande arbete inom mångfald och inkludering, 3) mångfald och inkludering i befintliga organisationsprocesser. Studiegrupper i samtliga affärsenheter har använt agendan vid peer review-diskussioner om mångfald och inkludering (grupperna består av tre till fyra inkluderingsledare och HR-specialister från varje affärsenhet). Agendan har också använts då affärsenheternas arbete med mångfald och inkludering utvärderas på enheternas styrelsemöten. Hörnstenarna för Skanskas strategi för mångfald och inkludering är en engagerad ledning, Skanskas värderingar samt koncernens affärsplan. Samtliga tre aspekter har varit i fokus under året.

Vad gäller ledningens engagemang har Skanska fokuserat mer på att stärka kompetensen om inkluderande ledarskap hos chefer på alla nivåer. En rad workshoppar har genomförts i hela Skanska, exempelvis en omfattande workshop om inkluderande ledarskap för koncernens ledningsgrupp och för samtliga affärsenhetschefer.

Ur ett affärsplansperspektiv är mångfald och inkludering en viktig komponent i den affärsplan som ska gälla under perioden 2016–2020. Från och med i år hör mångfald och inkludering till de prioriterade hållbarhetsområdena, tillsammans med arbetsmiljö, etik, grönt byggande och samhällsinvesteringar.

När det gäller företagets värderingar har Skanska än en gång slutit upp bakom värderingar som bidrar till större mångfald och inkludering i företaget.

Anställda fördelat per kön

Kategori	2015, %		2014, %	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Yrkesarbetare	98	2	98	2
Tjänstemän	72	28	73	27
Chefer	81	19	84	16
Ledande befattningshavare	78	22	88	13
Styrelse Skanska AB	79	21	88	13

Att denna starkare fokusering också lönar sig visas genom medarbetarenkäter och andelen kvinnliga anställda. I många affärsenheter finns en tydligt positiv trend för de fyra frågorna om mångfald och inkludering i medarbetarenkäten, och andelen kvinnor har ökat från 12 procent till 14 procent de senaste två åren för företaget som helhet.

Skanskas arbete för mångfald och inkludering har också fått allt större uppmärksamhet och erkännande från omvärlden. Flera affärsenhetschefer, inkluderingsledare och medlemmar av Skanskas Senior Women Advisory Group har anlitats som gästtalare. Skanskas arbete för mångfald och inkludering har fått genomslag i såväl svenska som internationella medier. Skanska har inbjudits att skriva artiklar i en rad sammanhang, exempelvis på en gästblogg som drivs av den välkända organisationen Catalyst (www.catalyst.org). Under 2015 utsågs Skanska Sverige till svensk priskandidat i European Diversity Charter Award.

Personal

Genomsnittligt antal medarbetare under året var 48 470 (57 866), varav 10 330 (10 503) i Sverige. Den kraftiga nedgången är en följd av neddragningen och försäljningen av den latinamerikanska verksamheten. Skanska har ett starkt fokus på att attrahera, rekrytera och introducera nya medarbetare till organisationen.

Aktiesparprogrammet för Skanskas medarbetare (Seop) har till syfte att attrahera och behålla medarbetare i koncernen samt skapa delaktighet och engagemang. Samtliga tillsvidareanställda i Skanska-koncernen har rätt att delta i programmet och för närvarande uppgår andelen deltagare till 27 (23) procent av de berättigade.

Koncernen arbetar med årliga medarbetarundersökningar för att få en bild av arbetstillfredsställelse, trivsel och behov av utvecklingsåtgärder. Undersökningarna genomförs i Skanskas alla affärsenheter och mäts i ett globalt index. Resultaten har förbättrats över tiden genom ett fokuserat arbete på prioriterade områden. Även 2015 års resultat visar att den positiva utvecklingen i koncernen fortsätter.

En av de viktigaste faktorerna för att attrahera och behålla medarbetare är möjligheten att kontinuerligt kunna utvecklas inom företaget. Koncernen lägger därför stort fokus på att skapa en kultur där chef och medarbetare ger varandra ömsesidig feedback, där medarbetare får möjlighet att ta nya, utvecklande uppdrag, samt där kompetenshöjande initiativ erbjuds. På koncernnivå drivs tillsammans med IMD i Schweiz ett globalt program för högre chefer; STEP (Skanska Top Executive Program).

Skanska har även ett globalt talangprogram, Skanska Stretch. Det riktar sig mot nyckeltalanger som befinner sig tidigt i karriären och som är på väg in i en ledarroll. Programmet har en tydlig internationell inriktning och alla deltagare får tillfälle till utlandstjänst efter avslutat program. I samtliga affärsenheter finns också utbildningar som matchar respektive affärsenhets behov och riktar sig mot medarbetare på samtliga nivåer.

Basen för successionsplanering och utveckling av medarbetare utgörs av den årliga genomgången av medarbetare (Talent Review-processen). Denna genomförs på ett enhetligt sätt i koncernens samtliga affärsenheter för att få en koncernövergripande bild av kompetenser och utvecklingsbehov på såväl individ- som affärsenhetsnivå.

Skanska använder en gemensam kompetensprofil, Skanska Leadership Profile, med syfte att tydliggöra förväntningarna på alla medarbetare och ge alla möjlighet att kontinuerligt få utvecklas.

Arbetet med Skanska Unlimited, ett program med syfte att öka kompetensutbyte inom koncernen, fortsatte under 2015. Medarbetare ges möjlighet att prova på ett uppdrag i en annan affärsenhet – internationellt eller på samma marknad, under 3–6 månader.

För Skanska handlar mångfald om att ta till sig och använda sig av varje individs förmåga. Skanska agerar utifrån övertygelsen om att företagets konkurrenskraft stärks om de anställda trivs i sin arbetsituation och får tillfälle till utveckling oberoende av kön, etnicitet eller utbildningsbakgrund. Det finns idag ett betydande antal kvinnor verksamma på projektnivå inom koncernen, men andelen kvinnor på ledande befattningar är fortfarande för låg. Arbetet med att öka mångfalden sker såväl på koncernnivå som i varje affärsenhet. Koncernen arbetar kontinuerligt med att sätta nya mål på affärsenheterna vad gäller mångfald, exempelvis att öka andelen nyrekryterade kvinnor eller att öka kunskap och medvetenhet om mångfald inom organisationen.

Ersättningar till ledande befattningshavare

För information om de senaste beslutade riktlinjerna för bestämmande av lön och annan ersättning till VD och andra ledande befattningshavare hänvisas till not 37, Ersättningar till ledande befattningshavare och styrelseledamöter.

Styrelsen kommer vid årsstämman i april 2016 att lägga fram förslag att bibehålla nuvarande riktlinjer för lön och annan ersättning för ledande befattningshavare för godkännande på stämman.

Styrelsens förslag till riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare att beslutas av årsstämman 2016

Ersättning till ledande befattningshavare i Skanska AB skall utgöras av fast lön, eventuell rörlig ersättning, övriga sedvanliga förmåner samt pension. Med ledande befattningshavare avses verkställande direktören och övriga medlemmar i koncernledningen ("Senior Executive Team"). Den sammanlagda ersättningen för varje ledande befattningshavare skall vara marknadsmässig och konkurrenskraftig på den arbetsmarknad där befattningshavaren är placerad och framstående prestationer skall reflekteras i den totala ersättningen.

Fast lön och rörlig ersättning skall vara relaterad till befattningshavarens ansvar och befogenhet. Den rörliga ersättningen skall kunna utges i kontanter och/eller aktier och den skall vara maximerad och relaterad till den fasta lönen. Erhållande av aktier skall kräva tre års intjänandeperiod och skall ingå i ett långsiktigt incitamentsprogram. Den rörliga ersättningen skall baseras på utfallet i förhållande till uppsatta mål och utformas så att ökad intressegemenskap uppnås mellan befattningshavaren och bolagets aktieägare. Villkor för rörlig ersättning bör utformas så att styrelsen, om exceptionella ekonomiska förhållanden råder, har möjlighet att begränsa eller underlåta att ge ut rörlig ersättning om ett sådant utgivande bedöms som orimligt och oförenligt med bolagets ansvar i övrigt gentemot aktieägare, anställda och andra intressenter.

I den mån styrelseledamot utför arbete för bolagets räkning, vid sidan av styrelsearbetet, skall konsultarvode och annan ersättning för sådant arbete kunna utgå.

Vid uppsägning gäller normalt en uppsägningstid om 6 månader, i kombination med avgångsvederlag motsvarande högst 18 månaders fast lön eller, alternativt, en uppsägningstid motsvarande högst 24 månader. För årlig bonus bör det finnas möjlighet att begränsa eller underlåta att ge ut rörlig ersättning, om styrelsen bedömer att det är rimligt av andra skäl.

Pensionsförmåner skall vara antingen förmåns- eller premiebestämda, eller en kombination därav, och ge befattningshavaren rätt att erhålla tjänstepension från 65 års ålder. Pensionsåldern kan dock i enskilda fall vara lägst 60 år. För intjänande av förmånsbestämd pension förutsätts för fullt intjänande att anställningsförhållandet pågått under så lång tid som krävs enligt företagets generella pensionsplan i respektive land. Rörlig ersättning skall inte vara pensionsgrundande, med undantag för de fall där det följer av reglerna i en generell pensionsplan (till exempel den svenska ITP-planen).

Styrelsen får frånga dessa riktlinjer, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Frågor om lön och annan ersättning till verkställande direktören bereds av ersättningskommittén och beslutas av styrelsen. Frågor om lön och annan ersättning till andra ledande befattningshavare beslutas av ersättningskommittén.

Aktiesparprogram (Seop)

Syftet med Skanskas aktiesparprogram (Seop) är att förstärka koncernens möjlighet att behålla och rekrytera kompetent personal och att knyta de anställda närmare bolaget och dess aktieägare.

Programmet ger anställda möjlighet att investera i aktier i Skanska och samtidigt få incitament i form av möjlig tilldelning av ytterligare aktier. Denna tilldelning baseras till övervägande del på resultat.

Tilldelning av aktier sker först efter en treårig inläsningsperiod. För att ha möjlighet att tjäna in ”matchningsaktier” och ”prestationsaktier” måste den anställde ha varit anställd under hela inläsningsperioden och ha behållit de aktier som inköpts inom ramen för programmet. För aktiesparprogrammet, Seop 2, med 2011–2013 som investeringsår, har tilldelning av ”matchningsaktier” och ”prestationsaktier” skett under 2015 för de aktier som av de anställda har investerats 2012 och behållits under den treåriga inläsningsperioden.

Under 2015 fortsatte Seop 3, med 2014–2016 som investeringsår. Programmet är i allt väsentligt likalydande med Seop 2.

Tillämpade principer för redovisning av aktiesparprogrammen framgår av not 1, IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar.

Personalrelaterade kostnader för aktiesparprogram (Seop)

Mkr	Seop 2	Seop 3	Summa program
Personalrelaterade kostnader för aktierätter¹⁾			
Investeringsår	2011–2013	2014–2016	
Summa beräknad kostnad för programmen ²⁾	801	498	1 299
Kostnadsfört vid periodens ingång	-637	-46	-683
Periodens kostnad	-124	-135	-259
Summa kostnadsfört vid periodens utgång	-761	-181	-942
Återstår att kostnadsföra	40	317	357
Varav kostnadsförs år:			
2016	40	162	202
2017 eller senare	0	155	155
Summa	40	317	357
Intjänade aktierätter till och med december 2015			
Antal aktier	2 333 334	1 158 476	3 491 810
Utspädning till och med december 2015, %	0,54	0,27	0,82
Maximal utspädning vid programmets slut, %	0,64	0,73	1,37
Intjänade aktierätter vid programmets slut			
Antal aktier	7 240 981	3 034 676	10 275 657
Utdelade B-aktier	4 583 430	0	4 583 430
Totalt ej utdelade aktierätter	2 657 551	3 034 676	5 692 227
B-aktier i eget förvar			8 866 223

1) Exklusive sociala avgifter.

2) För investeringar gjorda hitills till och med december 2015.

Återköp av aktier

Med syfte att säkerställa leverans av aktier till deltagarna i Skanskas aktiesparprogram gavs vid Skanskas årsstämma 2015 styrelsen mandat att återköpa egna aktier. Beslutet innebär att bolaget kan köpa högst 4 500 000 egna B-aktier.

Totalt har 2 340 000 aktier återköpts under året till en snittkurs om 176,89 kronor och snittkursen för samtliga återköpta aktier är 121,02 kronor.

Förslag till utdelning

Styrelsen föreslår en ordinarie utdelning om 7,50 (6,75) kronor per aktie. Förslaget motsvarar en ordinarie utdelning om totalt 3 083 (2 775) Mkr. Avstämningsdag för utdelningen föreslås till den 8 april. Styrelsen gör bedömningen att koncernens finansiella ställning och omständigheterna i övrigt motiverar en höjd utdelning till 7,50 kronor per aktie.

För moderbolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsstidpunkten, beroende på återköp av aktier och överföring av aktier till deltagare i långsiktiga aktiesparprogram.

Styrelsens motivering till utdelningsförslaget

Verksamhetens art och omfattning framgår av bolagsordningen och denna årsredovisning. Den verksamhet som bedrivs i koncernen medför inte risker utöver vad som förekommer eller kan antas förekomma i branschen eller de risker som i övrigt är förenade med bedrivande av näringsverksamhet. Koncernens konjunkturberoende avviker inte från vad som i övrigt förekommer inom branschen.

Koncernens soliditet uppgår till 24,8 (23,1) procent. Den föreslagna utdelningen äventyrar inte de investeringar som bedöms nödvändiga eller investeringar som är till stöd för koncernens fortsatta utveckling. Koncernens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att koncernen kan fortsätta sin verksamhet samt att bolaget kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt.

Med hänvisning till ovanstående och vad som i övrigt kommit till styrelsens kännedom är styrelsens bedömning att utdelningen är försvarlig med hänvisning till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets och koncernens egna kapital samt bolagets och koncernverksamhetens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Framtida vinster förväntas täcka såväl tillväxt i verksamheten som tillväxt i den ordinarie utdelningen.

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	2015	2014
Intäkter	8, 9	153 049	143 325
Kostnader för produktion och förvaltning	9	-139 160	-130 215
Bruttoresultat		13 889	13 110
Försäljnings- och administrationskostnader	11	-8 869	-8 370
Resultat från joint ventures och intresseföretag	20	1 270	669
Rörelseresultat	10, 12, 13, 22, 36, 38, 40	6 290	5 409
Finansiella intäkter		127	139
Finansiella kostnader		-441	-419
Finansnetto	14	-314	-280
Resultat efter finansiella poster	15	5 976	5 129
Skatter	16	-1 185	-1 279
Årets resultat		4 791	3 850
Årets resultat hänförligt till			
Aktieägarna		4 780	3 843
Innehav utan bestämmande inflytande		11	7
Resultat per aktie, kronor	26, 44	11,63	9,35
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	26, 44	11,53	9,25
Föreslagen ordinarie utdelning per aktie, kronor		7,50	6,75

Koncernens totalresultat

Mkr	2015	2014
Årets resultat	4 791	3 850
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner ¹⁾	785	-2 299
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-175	509
	610	-1 790
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna	71	1 817
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	-3	6
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	-21	-325
Påverkan av kassaflödessakringar ²⁾	335	-823
Skatt hänförlig till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-15	23
	367	698
Årets övrigt totalresultat efter skatt	977	-1 092
Årets totalresultat	5 768	2 758
Årets totalresultat hänförligt till		
Aktieägarna	5 760	2 745
Innehav utan bestämmande inflytande	8	13
1) Påverkan av sociala avgifter och särskild löneskatt ingår med	177	-275
2) Varav i joint ventures och intressebolag	281	-748

Se även not 26.

Koncernens rapport över finansiell ställning

Mkr	Not	31 dec 2015	31 dec 2014
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	17, 40	6 504	7 122
Goodwill	18	5 256	5 276
Övriga immateriella tillgångar	19	754	464
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	20	2 852	2 618
Finansiella anläggningstillgångar	21	1 357	1 302
Uppskjutna skattefordringar	16	1 384	1 225
Summa anläggningstillgångar		18 107	18 007
Omsättningstillgångar			
Omsättningsfastigheter	22	27 020	26 115
Material och varulager	23	944	1 017
Finansiella omsättningstillgångar	21	7 496	5 839
Skattefordringar	16	691	929
Fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	9	5 692	5 472
Övriga rörelsefordringar	24	25 877	26 288
Kassa och bank	25	11 840	9 107
Summa omsättningstillgångar		79 560	74 767
TILLGÅNGAR	32	97 667	92 774
varav räntebärande finansiella anläggningstillgångar	31	1 295	1 267
varav räntebärande omsättningstillgångar	31	19 216	14 782
		20 511	16 049

Koncernens rapport över finansiell ställning

Mkr	Not	31 dec 2015	31 dec 2014
EGET KAPITAL	26		
Aktiekapital		1 260	1 260
Tillskjutet kapital		1 959	1 700
Reserver		-411	-781
Balanserat resultat		21 271	19 072
Eget kapital hänförligt till aktieägarna		24 079	21 251
Innehav utan bestämmande inflytande		127	154
SUMMA EGET KAPITAL		24 206	21 405
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Finansiella långfristiga skulder	27	3 874	7 112
Pensioner	28	3 969	4 655
Uppskjutna skatteskulder	16	1 286	966
Summa långfristiga skulder		9 129	12 733
Kortfristiga skulder			
Finansiella kortfristiga skulder	27	6 555	4 086
Skatteskulder	16	560	504
Kortfristiga avsättningar	29	6 432	6 005
Skulder till beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	9	15 821	14 545
Övriga rörelseskulder	30	34 964	33 496
Summa kortfristiga skulder		64 332	58 636
SUMMA SKULDER		73 461	71 369
EGET KAPITAL OCH SKULDER	32	97 667	92 774
varav räntebärande finansiella skulder	31	10 184	10 661
varav räntebärande pensioner och avsättningar	31	4 010	4 690
		14 194	15 351

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser framgår av not 33.

Koncernens rapport över förändring i eget kapital

Mkr	Aktiekapital	Tillskjutet kapital	Omräknings-reserv	Eget kapital hänförligt till aktieägarna			Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
				Reserv för kassaflödes-säkring	Balanserat resultat	Summa		
Ingående eget kapital 2014	1 260	1 436	-260	-1 213	19 954	21 177	187	21 364
Årets resultat					3 843	3 843	7	3 850
Årets övrigt totalresultat			1 492	-800	-1 790	-1 098	6	-1 092
Utdelning					-2 568	-2 568	-2	-2 570
Förändring i koncernens sammansättning							-44	-44
Återköp av 2 484 648 aktier av serie B					-367	-367		-367
Årets förändring av aktierelaterade ersättningar		264				264		264
Utgående eget kapital 2014/ Ingående eget kapital 2015	1 260	1 700	1 232	-2 013	19 072	21 251	154	21 405
Årets resultat					4 780	4 780	11	4 791
Årets övrigt totalresultat			50	320	610	980	-3	977
Utdelning					-2 775	-2 775	-35	-2 810
Återköp av 2 340 000 aktier av serie B					-416	-416		-416
Årets förändring av aktierelaterade ersättningar		259				259		259
Utgående eget kapital 2015	1 260	1 959	1 282	-1 693	21 271	24 079	127	24 206

Se även not 26.

Koncernens rapport över kassaflöden

Mkr	2015	2014
Löpande verksamhet		
Rörelseresultat	6 290	5 409
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	-3 213	-1 393
Betald inkomstskatt	-897	-927
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring i rörelsekapitalet	2 180	3 089
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Investering omsättningsfastigheter	-15 432	-13 453
Desinvestering omsättningsfastigheter	18 524	17 310
Förändring varulager samt rörelsefordringar	-326	-800
Förändring rörelseskulder	3 638	-1 390
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital	6 404	1 667
Kassaflöde från löpande verksamhet	8 584	4 756
Investeringsverksamhet		
Investering immateriella tillgångar	-392	-176
Investering materiella anläggningstillgångar	-1 485	-1 412
Investering tillgångar i Infrastrukturutveckling	-234	-328
Investering aktier	-136	-310
Ökning av räntebärande fordringar, lämnade lån	-3 279	-245
Försäljning av verksamheter	456	95
Desinvestering immateriella tillgångar	0	1
Desinvestering materiella anläggningstillgångar	636	716
Desinvestering tillgångar i Infrastrukturutveckling	1 114	419
Desinvestering aktier	22	36
Minskning av räntebärande fordringar, återbetalning av lämnade lån	1 982	1 472
Betald inkomstskatt	-69	-36
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-1 385	232
Finansieringsverksamhet		
Räntenetto	-44	-51
Övriga finansiella intäkter och kostnader	-498	162
Upptagna lån	1 640	316
Amortering av skuld	-2 578	-1 066
Utdelning	-2 775	-2 568
Återköp aktier	-416	-367
Utdelat till innehav utan bestämmande inflytande	-35	-2
Betald inkomstskatt	162	-33
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-4 544	-3 609
Årets kassaflöde	2 655	1 379
Likvida medel vid årets början	9 107	7 303
Omräkningsdifferens i likvida medel	78	425
Likvida medel vid årets slut	11 840	9 107

Förändring i räntebärande nettofordran/nettoskuld

Mkr	2015	2014
Ingående räntebärande nettofordran/nettoskuld	698	972
Kassaflöde från löpande verksamhet	8 584	4 756
Kassaflöde från investeringsverksamheten exklusive förändring i räntebärande fordringar	-88	-995
Kassaflöde från finansieringsverksamhet exklusive förändring i räntebärande skulder	-3 606	-2 857
Omvärderingar av pensionsskulder	608	-2 024
Förvärvat/såld nettofordran/nettoskuld	120	7
Omräkningsdifferenser	266	743
Övrigt	-265	96
Utgående räntebärande nettofordran/nettoskuld	6 317	698

Se även not 35.

Koncernens rapport över kassaflöden

Koncernens operativa kassaflödesanalys och förändring i räntebärande nettofordran/nettoskuld

Mkr	2015	2014
Byggverksamhet		
Kassaflöde operativ verksamhet	5 486	6 094
Förändring i rörelsekapital	2 375	-2 283
Nettodesinvesteringar(+)/investeringar(-)	-1 058	-832
Periodisering ¹⁾	0	0
Totalt Byggverksamhet	6 803	2 979
Bostadsutveckling		
Kassaflöde operativ verksamhet	-536	-504
Förändring i rörelsekapital	88	266
Nettodesinvesteringar(+)/investeringar(-)	1 955	2 068
Periodisering ¹⁾	2	0
Totalt Bostadsutveckling	1 509	1 830
Kommersiell fastighetsutveckling		
Kassaflöde operativ verksamhet	-506	-281
Förändring i rörelsekapital	406	39
Nettodesinvesteringar(+)/investeringar(-)	1 088	1 352
Periodisering ¹⁾	-71	64
Totalt Kommersiell fastighetsutveckling	917	1 174
Infrastrukturutveckling		
Kassaflöde operativ verksamhet	3	223
Förändring i rörelsekapital	375	-420
Nettodesinvesteringar(+)/investeringar(-)	880	91
Periodisering ¹⁾	0	0
Totalt Infrastrukturutveckling	1 258	-106
Centralt och elimineringar		
Kassaflöde operativ verksamhet	-1 370	-1 516
Förändring i rörelsekapital	68	208
Nettodesinvesteringar(+)/investeringar(-)	-180	60
Periodisering ¹⁾	1	0
Totalt Centralt och elimineringar	-1 481	-1 248
Totalt kassaflöde operativ verksamhet	3 077	4 016
Totalt förändring i rörelsekapital	3 312	-2 190
Totalt nettodesinvesteringar(+)/investeringar(-)	2 685	2 739
Totalt periodisering ¹⁾	-68	64
Totalt kassaflöde från operativ verksamhet före betalda skatter	9 006	4 629

Mkr	2015	2014
Betalda skatter i operativ verksamhet	-966	-963
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter	8 040	3 666
Räntenetto och övrigt finansnetto	-542	111
Betalda skatter i finansieringsverksamhet	162	-33
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-380	78
Operativt kassaflöde från verksamheten	7 660	3 744
Strategiska nettodesinvesteringar(+)/investeringar(-)	456	95
Utdelning etc ²⁾	-3 226	-2 935
Kassaflöde före förändring i räntebärande fordringar och skulder	4 890	904
Förändring i räntebärande fordringar och skulder	-2 235	475
Periodens kassaflöde	2 655	1 379
Likvida medel vid årets början	9 107	7 303
Omräkningsdifferens i likvida medel	78	425
Likvida medel vid årets slut	11 840	9 107

1) Avser erlagda likvider under innevarande år avseende desinvesteringar/investeringar tidigare år, respektive ej betalda desinvesteringar/investeringar avseende innevarande år.

2) Varav återköp aktier

Se även not 35.

-416 -367

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	Not	2015	2014
Intäkter	46	679	620
Bruttoresultat		679	620
Försäljnings- och administrationskostnader		-773	-638
Rörelseresultat	49, 50, 62	-94	-18
Resultat från andelar i koncernföretag	47	2 538	2 572
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	47	1	2
Räntekostnader och liknande resultatposter	47	-64	-92
Resultat efter finansiella poster		2 381	2 464
Skatt på årets resultat	48	9	5
Årets resultat¹⁾		2 390	2 469

1) Överensstämmer med årets totalresultat.

Moderbolagets balansräkning

Mkr	Not	31 dec 2015	31 dec 2014
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	49	1	2
Materiella anläggningstillgångar	50		
Maskiner och inventarier		3	3
Summa materiella anläggningstillgångar		3	3
Finansiella anläggningstillgångar	51		
Andelar i koncernföretag	52	11 049	10 990
Andelar i samarbetsarrangemang	53	2	2
Andra långfristiga värdepappersinnehav		0	0
Fordringar hos koncernföretag,	63	216	212
Uppskjutna skattefordringar	48	75	65
Andra långfristiga fordringar	51	153	133
Summa finansiella anläggningstillgångar		11 495	11 402
Summa anläggningstillgångar		11 499	11 407
Kortfristiga fordringar			
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	63	20	45
Skattefordringar		14	14
Övriga kortfristiga fordringar		132	153
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	54	10	9
Summa kortfristiga fordringar		176	221
Summa omsättningstillgångar		176	221
TILLGÅNGAR	59	11 675	11 628

Mkr	Not	31 dec 2015	31 dec 2014
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	55		
Aktiekapital		1 260	1 260
Bundna fonder		598	598
Bundet eget kapital		1 858	1 858
Balanserad vinst		2 226	2 611
Årets resultat		2 390	2 469
Fritt eget kapital		4 616	5 080
Summa eget kapital		6 474	6 938
Avsättningar	56		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	57	224	203
Övriga avsättningar		86	101
Summa avsättningar		310	304
Långfristiga räntebärande skulder	58		
Skulder till koncernföretag	63	4 769	4 282
Summa långfristiga räntebärande skulder		4 769	4 282
Kortfristiga skulder	58		
Leverantörsskulder		33	15
Skulder till koncernföretag	63	9	17
Övriga skulder		11	7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		69	65
Summa kortfristiga skulder		122	104
EGET KAPITAL OCH SKULDER	59	11 675	11 628
Ställda säkerheter	60	153	133
Eventualförpliktelser	60	122 543	104 326

Moderbolagets förändring i eget kapital

Mkr	Aktiekapital	Bundna fonder	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2014	1 260	598	5 257	7 115
Återköp av 2 484 648 st aktier av serie B			-367	-367
Ersättning från dotterföretag för utgivna aktier enligt aktiesparprogram			25	25
Utdelning			-2 568	-2 568
Aktierelaterade ersättningar			264	264
2014 års resultat ¹⁾			2 469	2 469
Utgående eget kapital 2014/ Ingående eget kapital 2015	1 260	598	5 080	6 938
Återköp av 2 340 000 st aktier av serie B			-416	-416
Ersättning från dotterföretag för utgivna aktier enligt aktiesparprogram			78	78
Utdelning			-2 775	-2 775
Aktierelaterade ersättningar			259	259
2015 års resultat ¹⁾			2 390	2 390
Utgående eget kapital 2015	1 260	598	4 616	6 474

1) Överensstämmer med årets totalresultat.

Se även not 55.

Moderbolagets kassaflödesanalys

Mkr	2015	2014
Löpande verksamhet		
Rörelseresultat	-94	-18
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	24	22
Betald inkomstskatt	-15	-20
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring i rörelsekapitalet	-85	-16
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Förändring rörelsefordringar	45	53
Förändring rörelseskulder	284	166
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital	329	219
Kassaflöde från löpande verksamhet	244	203
Investeringsverksamhet		
Förvärv av materiella tillgångar	0	-2
Ökning av räntebärande fordringar, lämnade lån	-20	-16
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-20	-18
Finansieringsverksamhet		
Räntenetto	-63	-90
Erhållna utdelningar	2 538	2 572
Upptagna lån	478	248
Amortering av skuld	0	0
Utdelning	-2 775	-2 568
Återköp av aktier	-416	-367
Betald inkomstskatt	14	20
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-224	-185
Årets kassaflöde	0	0
Likvida medel vid årets början	0	0
Likvida medel vid årets slut	0	0

Se även not 61.

Noter med redovisnings- och värderingsprinciper

Belopp i miljoner kronor (Mkr) där annat ej anges.

Intäkter redovisas med positivt tecken och kostnader med negativt tecken.

Både tillgångar och skulder redovisas med positivt tecken.

Räntebärande nettofordran/nettoskuld redovisas med positivt tecken om det är en fordran och negativt tecken om det är en skuld.

Akkumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar redovisas med negativt tecken.

Innehållsförteckning noter

Koncernen		Sid	Koncernen		Sid
Not 01	Redovisnings- och värderingsprinciper	78	Not 34	Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser	126
Not 02	Kritiska uppskattningar och bedömningar	87	Not 35	Kassaflödesanalys	128
Not 03	Effekter av ändrade redovisningsprinciper	88	Not 36	Personal	130
Not 04	Rörelsesegment	88	Not 37	Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter	131
Not 05	Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter	91	Not 38	Arvode och ersättningar till revisorer	134
Not 06	Finansiella instrument och finansiell riskhantering	92	Not 39	Upplysningar om närstående	134
Not 07	Förvärv av rörelse	99	Not 40	Leasing	135
Not 08	Intäkter	99	Not 41	Händelser efter rapportperioden	135
Not 09	Entreprenadavtal	99	Not 42	Koncernen kvartalsvis	136
Not 10	Rörelsens kostnader fördelat per kostnadslag	100	Not 43	Koncernen fem år i sammandrag	138
Not 11	Försäljnings- och administrationskostnader	100	Not 44	Definitioner	142
Not 12	Avskrivningar	100			
Not 13	Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar	101			
Not 14	Finansnetto	102	Moderbolaget		Sid
Not 15	Lånekostnader	102	Not 01	Redovisnings- och värderingsprinciper	87
Not 16	Inkomstskatter	102	Not 45	Finansiella instrument	143
Not 17	Materiella anläggningstillgångar	104	Not 46	Intäkter	143
Not 18	Goodwill	105	Not 47	Finansnetto	143
Not 19	Immateriella tillgångar	106	Not 48	Inkomstskatter	144
Not 20 A	Dotterföretag	107	Not 49	Immateriella tillgångar	144
Not 20 B	Placeringar i joint ventures och intresseföretag	108	Not 50	Materiella anläggningstillgångar	144
Not 20 C	Gemensamma verksamheter	112	Not 51	Finansiella anläggningstillgångar	145
Not 21	Finansiella tillgångar	113	Not 52	Andelar i koncernföretag	145
Not 22	Omsättningsfastigheter/Projektutveckling	114	Not 53	Andel i samarbetsarrangemang	146
Not 23	Material- och varulager	115	Not 54	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	146
Not 24	Övriga rörelsefordringar	115	Not 55	Eget kapital	146
Not 25	Kassa och bank	115	Not 56	Avsättningar	146
Not 26	Eget kapital/Resultat per aktie	116	Not 57	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	147
Not 27	Finansiella skulder	118	Not 58	Skulder	147
Not 28	Pensioner	118	Not 59	Förväntade återvinningstider på tillgångar, avsättningar och skulder	148
Not 29	Avsättningar	122	Not 60	Ställda säkerheter och eventualförpliktelser	149
Not 30	Övriga rörelseskulder	122	Not 61	Kassaflödesanalys	149
Not 31	Specifikation av räntebärande nettofordran/nettoskuld per tillgång och skuld	123	Not 62	Personal	149
Not 32	Förväntade återvinningstider på tillgångar och skulder	124	Not 63	Upplysningar om närstående	150
Not 33	Ställda säkerheter, eventualförpliktelser och eventualestillgångar	125	Not 64	Upplysningar enligt Årsredovisningslagens 6 kapitel 2 a §	150
			Not 65	Kompletterande upplysningar	150

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper

Överensstämmelse med lag och normgivning

I enlighet med den av Europeiska unionen (EU) beslutade förordningen om tillämpning av internationella redovisningsstandarder har koncernredovisningen upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) och International Accounting Standards (IAS), utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee och dess föregångare Standing Interpretations Committee (SIC), till den del dessa standarder och tolkningsuttalanden har godkänts av EU. Vidare har den av Rådet för finansiell rapportering utgivna rekommendationen RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats liksom Uttalanden från Rådet för finansiell rapportering.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper".

Moderbolagets årsredovisning och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 3 februari 2016. Moderbolagets resultat- och balansräkning och koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning blir föremål för fastställelse på årsstämma den 6 april 2016.

Förutsättningar vid upprättande av koncernens finansiella rapporter

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste miljontal.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not 2.

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår nedan. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag, intresseföretag och samarbetsarrangemang.

Nyheter

Från och med 1 januari 2015 tillämpas det nya tolkningsuttalandet IFRIC 21 Avgifter. En avgift definieras som ett utflöde av resurser som påförs företaget av statligt, eller motsvarande, organ genom lagar och regler. Tolkningsuttalandet anger att hela skulden ska redovisas vid tidpunkten när den uppstår. Tolkningsuttalandet har ej haft någon effekt på koncernens redovisning för hela 2015 och endast haft marginell effekt på Rapport över finansiell ställning i avgivna delårsrapporter under 2015 genom att den svenska fastighetsskatten påförs den som är fastighetsägare den 1 januari. I resultaträkningen har dock ingen förändring skett då kostnaden i delårsrapporteringen periodiseras på liknande sätt som tidigare.

Förtida tillämpning av ny eller reviderad IFRS och tolkningsuttalanden

Förtida tillämpning av ny eller ändrad IFRS eller tolkningsuttalande har inte skett.

Nya standarder och tillägg till standarder som ännu inte börjat tillämpas

Av kommande standarder är IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers den som tillsammans med IFRS 16 Lease bedöms ha en större påverkan på Skanska. IFRS 15 handlar främst om hur intäkter från avtal med kunder, exklusiva hyreskontrakt, ska redovisas över tiden och hur ersättningen från kunden ska värderas. Standarden ska tillämpas från och med 1 januari 2018 och beräknas bli godkänd

av EU under 2016. Effekten av den nya standarden på Skanskas intäktsredovisning är under utredning.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, och ska tillämpas från 2018 givet att EU antar standarden. Den nya standarden innehåller en modell för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande nedskrivningsmodell och en väsentligt omarbetad ansats till säkringsredovisning. Effekten på Skanskas redovisning bedöms bli marginell.

I januari 2016 publicerade IASB den nya standarden IFRS 16 Lease, som förutsett EUs godkännande ska tillämpas från och med 1 januari 2019. Till skillnad mot nu innebär standarden att Skanska som leasetagare även vid operationella leasingkontrakt, med undantag för mindre leasingkontrakt, måste redovisa leasingkontraktet i Rapport över finansiell ställning. Omfattningen av denna effekt på Skanskas redovisning är ännu inte utredd.

IAS 1 – Utformning av finansiella rapporter

Resultaträkning

Som intäkter redovisas projektintäkter, ersättningar för andra utförda tjänster, försäljning av omsättningsfastigheter, material- och varuleveranser, hyresintäkter och andra rörelseintäkter. Intäkter vid försäljning av maskiner, inventarier, anläggningstillgångar och immateriella tillgångar medtas ej här utan netto-redovisas bland rörelsekostnader mot tillgångarnas redovisade värden.

Som kostnader för produktion och förvaltning redovisas bland annat direkta och indirekta tillverkningskostnader, förlustriskreserveringar, redovisade värden för sålda omsättningsfastigheter, kundförluster och kostnader för garantiåtaganden. Här ingår också avskrivningar på anläggningstillgångar som använts för produktion och förvaltning. Förändring av marknadsvärde på derivat kopplade till rörelsen redovisas inom rörelseresultat.

I försäljnings- och administrationskostnader ingår sedvanliga administrationskostnader, teknikkostnader, försäljningskostnader och avskrivningar på maskiner och inventarier som använts för försäljning och administration. Som försäljnings- och administrationskostnad redovisas även nedskrivningar på goodwill.

Resultat från joint ventures och intresseföretag särredovisas i resultaträkningen, utfördelade på rörelseresultat (andel av resultat efter finansnetto) och skatter.

Finansiella intäkter och kostnader redovisas uppdelat på två poster: Finansiella intäkter och Finansiella kostnader. Som finansiella intäkter redovisas bland annat ränteintäkter, utdelningar, resultat vid aktieförsäljningar och övrigt finansnetto. Bland finansiella kostnader ingår bland annat räntekostnader och övrigt finansnetto. Förändringar av marknadsvärde på finansiella instrument, främst derivat kopplade till finansiella aktiviteter, redovisas som en särskild delpost fördelat på finansiella intäkter och finansiella kostnader. Nettot av kursdifferenser redovisas antingen som finansiell intäkt eller finansiell kostnad. Finansiella intäkter och kostnader beskrivs närmare i not 6 och i not 14.

Totalresultat

I rapporten Koncernens totalresultat upptas förutom årets resultat de poster som ingår i övrigt totalresultat. Här ingår omräkningsdifferenser, säkring av valutarisken i utlandsverksamheter, omvärderingar relaterade till pensionsanknutna tillgångar och skulder, påverkan av kassaflödessäkringar samt skatt på dessa poster.

Rapport över finansiell ställning

Tillgångar

Tillgångar delas in i omsättningstillgångar och anläggningstillgångar. En tillgång betraktas som omsättningstillgång om den förväntas bli realiserad inom tolv månader från balansdagen eller inom företagets verksamhetscykel. Med verksamhetscykel avses tiden från slutande av avtal till att företaget erhåller likvida medel med anledning av godkänd slutbesiktning eller leverans av varor (inklusive fastigheter). Med hänsyn till att koncernen utför stora entreprenadprojekt och genomför projektutveckling får kriteriet verksamhetscykel till följd att många fler tillgångar betecknas som omsättningstillgångar än om enbart kriteriet inom tolv månader funnits.

Likvida medel består av kassamedel och omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, vilka är utsatta

för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer. Utställda checkar minskar likvida medel först vid inlösen. Likvida medel som ej kan disponeras fritt redovisas som omsättningstillgångar (kortfristiga fordringar) om restriktionen kommer att upphöra inom tolv månader från balansdagen. I andra fall redovisas de likvida medlen som anläggningstillgångar. Likvida medel som tillhör en gemensam verksamhet är likvida medel med restriktioner om de endast kan användas för att betala den gemensamma verksamhetens skulder.

Tillgångar som uppfyller kraven i IFRS 5, Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter, upptas som en egen post bland omsättningstillgångar.

I not 31 visas fördelningen mellan räntebärande och icke-räntebärande tillgångar.

I not 32 är tillgångarna uppdelade på beloppen för tillgångar som förväntas återvinnas inom tolv månader från balansdagen och tillgångar som förväntas återvinnas efter tolv månader från balansdagen. Uppdelningen för icke finansiella anläggningstillgångar baseras på förväntad årlig avskrivning. Uppdelningen för omsättningsfastigheter grundas i huvudsak på utfallen under de tre senaste åren. Denna uppdelning är än mer osäker än för andra tillgångar då utfallet under det kommande året starkt påverkas av när enskilt stora fastigheter frånträds.

Eget kapital

Koncernens egna kapital delas upp på aktiekapital, tillskjutet kapital, reserver, balanserat resultat samt innehav utan bestämmande inflytande.

Förvärv av egna aktier och andra egetkapitalinstrument redovisas som en avdragspost från eget kapital. Likvid från avyttring av egetkapitalinstrument redovisas som en ökning av eget kapital. Eventuella transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

Utdelningar redovisas som skuld efter det att bolagsstämman godkänt utdelningen.

Redogörelse om det egna kapitalet, årets förändringar och upplysningar kring förvaltning av kapitalet lämnas i not 26.

Skulder

Skulder delas upp på kortfristiga skulder och långfristiga skulder. Som kortfristiga skulder redovisas skulder som antingen skall betalas inom tolv månader från balansdagen eller, dock endast beträffande rörelserelaterade skulder, förväntas bli betalda inom verksamhetscykeln. Då hänsyn således tas till verksamhetscykeln redovisas inga icke räntebärande skulder, som exempelvis leverantörsskulder och upplupna personalkostnader, som långfristiga. Skulder som på grund av diskontering redovisas som räntebärande är medtagna bland kortfristiga skulder då de betalas inom verksamhetscykeln. Räntebärande skulder kan redovisas som långfristiga, även om de förfaller till betalning inom tolv månader från balansdagen, om den ursprungliga löptiden var längre än tolv månader och företaget träffat överenskommelse om att refinansiera förpliktelsen långfristigt före rapportperiodens slut. Information om skulder lämnas i noterna 27 och 30.

I not 32 är skulderna uppdelade på beloppen för skulder som skall betalas inom tolv månader från balansdagen och skulder som betalas efter tolv månader från balansdagen. Vidare lämnas i not 31 uppgift om fördelningen mellan räntebärande och icke-räntebärande skulder.

IFRS 10 Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar boksluten för moderbolaget och de företag, i vilka moderbolaget, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. Enligt IFRS 10 föreligger bestämmande inflytande när investeraren kan styra verksamheten, har rätt till, eller är exponerad för, rörlig avkastning från engagemanget i investeringsobjektet och kan genom inflytandet över investeringsobjektet påverka sin avkastning från investeringsobjektet. Om ett dotterföretag vid förvärvstidpunkten uppfyller villkoren för att klassificeras som att det innehas för försäljning i enlighet med IFRS 5 redovisas det i enlighet med den redovisningsstandarden.

Försäljning av andelar i dotterföretag redovisas som eget kapitaltransaktion när transaktionen inte medför att det bestämmande inflytandet går förlorat. Om kontrollen över ett koncernföretag som bedriver rörelse upphör, värderas eventuellt återstående innehav till verkligt värde. Innehav utan bestämmande inflytande kan få ett negativt värde om ett delägt dotterföretag går med förlust.

Förvärvade företag medtas i koncernredovisningen från och med det kvartal inom vilket förvärvet sker. På motsvarande vis medtas avyttrade företag fram till och med sista kvartalet före tidpunkten för avyttringen.

Koncerninterna fordringar, skulder, intäkter och kostnader elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Vinster som uppkommer vid koncerninterna transaktioner och som ur koncernsynpunkt är orealiserade på balansdagen elimineras i sin helhet. Orealiserade förluster på koncerninterna transaktioner elimineras också på samma sätt som orealiserade vinster, såvida inte förlusten motsvaras av ett nedskrivningsbehov. Goodwill, hänförlig till utlandsverksamhet, är uttryckt i lokal valuta. Omräkningen till SEK följer IAS 21.

IFRS 3 Rörelseförvärv

I denna redovisningsstandard behandlas rörelseförvärv, med vilket avses sammanförande av separata företag eller verksamheter. Om förvärvet ej avser rörelse, vilket är normalt vid förvärv av fastigheter, tillämpas inte IFRS 3. I sådana fall gäller istället att förvärvskostnaden fördelas på de enskilt identifierbara tillgångarna och skulderna efter deras verkliga värden vid förvärvstidpunkten utan uppbokning av goodwill och uppskjuten skattefordran/skatteskuld med anledning av förvärvet.

Förvärv av rörelser, oavsett om förvärven avser andelar i annat företag eller ett direkt förvärv av tillgångar och skulder, redovisas enligt förvärvsmetoden. Om förvärvet avser andelar i ett företag innebär metoden att förvärvet betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventualförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventualförpliktelser. Koncernmässig goodwill beräknas som skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterföretagsandelarna och det verkliga värdet netto av förvärvade tillgångar, övertagna skulder och skuldförd del av eventualförpliktelser. Om innehav utan bestämmande inflytande kvarstår efter förvärvet görs beräkning av goodwill normalt endast utifrån koncernens andel av den förvärvade rörelsen.

Transaktionskostnader vid rörelseförvärv kostnadsförs direkt. Vid stegvisa förvärv omvärderas tidigare innehav till verkligt värde och resultatet redovisas i resultaträkningen när det bestämmande inflytandet uppnås. Villkorade köpeskillingar värderas vid förvärvstillfället och upptas till verkligt värde. Om villkorade köpeskillingar i efterföljande bokslut omvärderas redovisas förändringen i resultaträkningen.

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter med årlig prövning av nedskrivningsbehov enligt IAS 36.

Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden understiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventualförpliktelser, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

IAS 21 Effekterna av ändrade valutakurser

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan efter den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan efter den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där de i koncernen ingående företagen bedriver sin verksamhet.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas till svenska kronor efter den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor efter genomsnittskurs. Om en utlandsverksamhet är belägen i ett land med hyperinflation omräknas intäkter och kostnader på ett särskilt sätt om det bedöms få materiell effekt på koncernen. I årets bokslut har detta inte behövt göras.

Nettoinvestering i en utlandsverksamhet

Omräkningsdifferenser som uppstår i samband med omräkning av en utländsk nettoinvestering redovisas bland övrigt totalresultat. Valutalån och valutaderivat för säkring av omräkningsexponering värderas till balansdagens kurs. Kursdifferenser redovisas, med beaktande av skatteeffekten, bland övrigt totalresultat.

Med säkring av omräknings exponering reduceras valutaeffekten vid omräkning av utlandsverksamheter till SEK. Eventuell terminspremie periodiseras över löptiden och redovisas som ränteintäkt eller räntekostnad.

Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiserar de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna och ackumulerade kursdifferenserna från eventuell valutasäkring i koncernens resultaträkning.

IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

En avvecklad verksamhet är en del av ett företags verksamhet som representerar en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet inom ett geografiskt område och ingår i en enda samordnad plan för att avyttra en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet som bedrivs inom ett geografiskt område, eller är ett dotterföretag som förvärvats uteslutande för att vidareförsäljas.

Klassificering som en avvecklad verksamhet sker vid avyttring eller vid en tidigare tidpunkt då verksamheten uppfyller kriterierna för att klassificeras som innehav för försäljning. En avyttringsgrupp som skall läggas ned kan också kvalificeras som en avvecklad verksamhet om den uppfyller storlekskriterierna ovan.

För att en anläggningstillgång eller en avyttringsgrupp ska klassificeras som att den innehas för försäljning ska tillgången (avyttringsgruppen) vara tillgänglig för försäljning i befintligt skick. Det måste även vara mycket sannolikt att försäljning kommer att ske. För att en försäljning ska framstå som mycket sannolik måste beslut ha tagits på ledningsnivå, aktivt arbete ha påbörjats för att hitta köpare och fullborda planen, tillgången eller avyttringsgruppen aktivt marknadsförts till ett pris som är rimligt i förhållande till dess verkliga värde och det är troligt att försäljningen kommer att ske inom ett år. Inom Skanska gäller dessutom att om en enskild anläggningstillgång avses så skall värdet av den överstiga 25 miljoner EUR.

Avskrivning görs ej på en anläggningstillgång så länge som den är klassificerad som att den innehas för försäljning.

Anläggningstillgångar som klassificerats som att de innehas för försäljning samt avyttringsgruppen och till dem hänförliga skulder särredovisas i rapport över finansiell ställning.

Den under 2014 beslutade nedläggningen av byggverksamheten i Latinamerika har ansetts ej uppfylla kraven för redovisning enligt IFRS 5 då den inte har varit tillgänglig för omedelbar försäljning. Beroende på förutsättningarna har nedläggning av delar av verksamheten skett antingen i form av avyttring eller färdigställande av projekt. Vid slutet av 2015 återstod fortfarande vissa delar att läggas ner.

IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures

Som intresseföretag redovisas företag i vilka koncernen utövar ett betydande, men ej bestämmande, inflytande vilket presumeras vara fallet när innehavet uppgår till minst 20 och högst 50 procent av rösterna. Det förutsätts dessutom att ägandet utgör ett led i en varaktigt förbindelse och att innehavet ej skall redovisas som ett samarbetsarrangemang.

Intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden vilken också tillämpas för joint ventures. Beträffande joint ventures se IFRS 11.

Kapitalandelsmetoden

Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag och joint ventures enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och Skanskas andel av det verkliga värdet, netto av intresseföretagets eller joint ventures identifierbara tillgångar, skulder och skuldförd del av eventalförpliktelser, redovisas i enlighet med IFRS 3. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen och joint ventures motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga övervärden och avdrag för internvinster. Koncernens andel i intresseföretagets och joint ventures resultat efter finansiella poster redovisas som Resultat från joint ventures och intresseföretag i resultaträkningen. Eventuella avskrivningar och nedskrivningar av förvärvade övervärden har beaktats. Koncernens andel av intresseföretagets och joint ventures skattekostnad ingår i Skatter. Erhållna utdelningar från intresseföretaget och joint ventures minskar investeringens redovisade värde.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget eller joint ventures överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhanden utan säkerhet, vilka till sin innebörd utgör del av Skanskas

nettointestering i intresseföretaget och joint ventures och därför redovisas som aktier. Fortsatta förluster redovisas endast om koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget och joint ventures.

Eliminering av internresultat

Av vinster som uppstår vid transaktioner mellan koncernen och ett intresseföretag eller ett joint venture elimineras den del som motsvarar koncernens ägarandel. Om redovisat värde för andelen i ett intresseföretag understiger elimineringen av internvinst redovisas överskjutande del av elimineringen bland avsättningar. Elimineringen av internvinsten justeras i senare bokslut efter hur tillgången förbrukas eller då den avyttras. Om en transaktion mellan koncernen och ett intresseföretag eller ett joint venture gett upphov till en förlust, elimineras förlusten endast om den inte motsvarar ett nedskrivningsbehov för tillgången. Om vinsten eller förlusten uppstått hos intresseföretaget eller i joint venture påverkar elimineringen det resultat som redovisas bland Resultat från joint ventures och intresseföretag.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet eller det gemensamt bestämmande inflytandet upphör.

I not 20 B lämnas information om intresseföretag och joint ventures.

IFRS 11 Samarbetsarrangemang

Ett samarbetsarrangemang föreligger när delägarna är bundna av ett samarbetsavtal och genom samarbetsavtalet har ett gemensamt bestämmande inflytande. Samarbetsarrangemanget kan antingen vara en gemensam verksamhet eller ett joint venture. En gemensam verksamhet utmärks av att delägarna har rätt till tillgångarna i arrangemanget och har förpliktelser avseende de skulder som rör arrangemanget. Ett samarbetsarrangemang som inte struktureras genom inrättandet av ett separat bolag är en gemensam verksamhet. Entreprenadprojekt som utförs tillsammans med utomstående entreprenadbolag med solidariskt ansvar redovisas av Skanska som gemensam verksamhet. Om samarbetsarrangemanget är ett separat bolag men bolagets produktion till helt övervägande del förvärvas av delägarna så bedöms samarbetsarrangemanget ofta utgöra en gemensam verksamhet. Om delägarna i samarbetsarrangemanget å andra sidan endast har rätt till nettotillgångarna så föreligger ett joint venture. Klassificeringen av ett samarbetsarrangemang kräver att en bedömning görs av den legala formen, avtalen mellan delägarna och andra omständigheter.

För gemensamma verksamheter tillämpas klyvningsmetoden som innebär att den gemensamma verksamhetens intäkter, kostnader, tillgångar och skulder medtas rad för rad i koncernredovisningen efter Skanskas andel i den gemensamma verksamheten. I not 20 C beskrivs gemensamma verksamheter.

För joint ventures tillämpas kapitalandelsmetoden vid upprättandet av koncernredovisningen. Denna metod beskrivs under rubriken IAS 28. Koncernens andel i joint ventures resultat efter finansiella poster redovisas som Resultat från joint ventures och intresseföretag i resultaträkningen. Eventuella avskrivningar och nedskrivningar av förvärvade övervärden har beaktats. Koncernens andel av joint ventures skattekostnad ingår i Skatter. Erhållna utdelningar från joint venture minskar investeringens redovisade värde.

I samband med infrastrukturprojekt kan koncernens investering avse antingen andelar i eller efterställda lån till ett joint venture. Båda hanteras i redovisningen som andelar.

Eliminering av internresultat

Av vinster som uppstår vid transaktioner mellan koncernen och ett joint venture elimineras den del som motsvarar koncernens ägarandel. Om redovisat värde för andelen i ett joint venture understiger elimineringen av internvinst redovisas överskjutande del av elimineringen bland avsättningar. Elimineringen av internvinsten justeras i senare bokslut efter hur tillgången förbrukas eller då den avyttras. Om en transaktion mellan koncernen och ett joint venture gett upphov till en förlust, elimineras förlusten endast om den inte motsvarar ett nedskrivningsbehov för tillgången. Om vinsten eller förlusten uppstått hos joint venture påverkar elimineringen det resultat som redovisas bland Resultat från joint ventures och intresseföretag.

I not 20 B lämnas information om joint ventures.

IAS 11 Entreprenadavtal

Projektintäkter redovisas i enlighet med IAS 11. Det innebär att resultatet av ett byggprojekt redovisas i takt med projektets upparbetning. Graden av upparbetning bestäms i huvudsak på basis av nedlagda projektkostnader i förhållande till

beräknade nedlagda projektkostnader vid färdigställandet. Om utfallet inte kan beräknas på ett tillfredsställande sätt redovisas en intäkt som motsvarar nedlagda kostnader på balansdagen (nollavräkning). Befarade förluster kostnadsförs omedelbart.

Som projektintäkter medtas dels ursprunglig avtalad kontraktssumma, dels tilläggsarbeten, krav på särskilda ersättningar och incitamentsersättningar, men normalt endast till den del dessa är godkända av beställaren. Alla tjänster som är direkt relaterade till byggprojektet omfattas av IAS 11. Andra tjänster omfattas av IAS 18. För byggprojekt som avser uppförande av fastighet lämnas vägledning i IFRIC 15 om i vilka fall IAS 11 respektive IAS 18 skall tillämpas.

Om betydande räntefria förskott erhållits diskonteras förskottet och redovisas som räntebärande skuld. Skillnaden mellan nominellt belopp och diskonterat belopp utgör projektintäkt och intäktsredovisas enligt metoden för successiv vinstavräkning. Uppräkning av förskottets nuvärde i efterföljande bokslut redovisas som räntekostnad.

Skillnaden mellan upparbetad projektintäkt och ännu ej fakturerat belopp redovisas som tillgång (fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal) enligt metoden för successiv vinstavräkning. På motsvarande sätt redovisas skillnaden mellan fakturerat belopp och ännu ej upparbetad projektintäkt som skuld (skulder till beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal). Av större maskininköp avsedda endast för ett enskilt projekt samt av betydande etableringskostnader medtas den del som kan hänföras till framtida aktiviteter som fordran på beställaren och inkluderas i det tillgångs- eller skuldbelopp som anges i detta stycke, dock utan att påverka den upparbetade projektintäkten.

Kostnader för anbud aktiveras ej utan belastar resultatet löpande. Anbudskostnader som uppstår under samma kvartal som ordern erhållits, och som är hänförliga till projektet, kan behandlas som projektutgifter. Istället för kvartalet som ordern erhållits under gäller för infrastrukturprojekt det kvartal under vilket koncernen erhåller status som exklusiv anbudsgivare, under förutsättning att det bedöms som högst sannolikt att slutlig överenskommelse kommer att uppnås. I ett tidigare bokslut, interims- eller årsbokslut, upptagna anbudskostnader kan inte redovisas som projektkostnader i ett senare bokslut.

Terminkontrakt avseende säkring av operativ transaktionsexponering marknadsvärderas per balansdagen. Om säkringsredovisning inte är tillämplig medtas likviditetseffekt, vid förlängning av termin som möter framtida kassaflöde, bland rörelsekostnader. Om beloppet har betydande påverkan exkluderas det vid bestämning av upparbetningsgrad.

De allra flesta entreprenadkontrakten innehåller bestämmelser om garanti-åtaganden från entreprenörens sida med skyldighet för entreprenören att åtgärda fel och brister som upptäcks inom en viss tid efter att entreprenaden överlämnats till beställaren. Sådana åtaganden kan även föreligga enligt lag. Huvudprincipen är att avsättning för garantiåtaganden skall beräknas för varje enskilt projekt. Avsättning skall ske fortlöpande under projektets gång och den beräknade sammanlagda avsättningen skall ingå i projektets förväntade slutliga kostnader. För enheter med likartade projekt kan avsättningen ske på gemensamt konto istället och beräknas för enheten totalt med hjälp av relationstal som historiskt sett gett en tillfredsställande avsättning för dessa åtaganden.

IAS 18 Intäkter

Andra intäkter än projektintäkter, redovisas i enlighet med IAS 18. För hyresintäkter innebär det att intäkten fördelas jämnt över hyresperioden. Den sammanlagda kostnaden för lämnade förmåner vid tecknande av hyreskontrakt redovisas som en minskning av hyresintäkterna linjärt över hyresperioden. Ersättningar för utförda tjänster, som inte utgör projektintäkter, intäktsredovisas efter färdigställandegrad på balansdagen, som normalt fastställs som utförda tjänster per balansdagen i proportion till vad som totalt skall utföras. Den skillnad som då kan uppkomma mellan fakturerade tjänster och upparbetade tjänster redovisas i rapport över finansiell ställning bland övriga rörelsefordringar (alternativt övriga rörelseskulder). Varuleveranser intäktsredovisas när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med varornas ägande har överförts till köparen.

Utdelning intäktsredovisas när rätten att erhålla betalning har fastställts.

Resultat från försäljning av finansiella placeringar redovisas då de risker och fördelar förknippade med ägandet av instrumenten i allt väsentligt överförs till köparen och koncernen inte längre har kontroll över instrumenten.

Ränta redovisas efter den räntesats som ger en jämn avkastning för tillgången i fråga, vilket uppnås genom tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla framtida inbetalningar blir lika med det redovisade värdet av fordran.

Intäkter värderas till det verkliga värdet av det som erhålls eller kommer att erhållas. Det innebär att fordringar som uppkommer vid försäljningar upptas till belopp som motsvarar verkligt värde (diskonterat nuvärde av framtida inbetalningar) om räntan vid anskaffningstidpunkten understiger marknadsränta och skillnaden i absolut belopp är väsentlig.

Intäkter redovisas endast om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillfalla koncernen. Om det senare uppstår osäkerhet vad avser möjligheten att erhålla betalning för belopp som redan redovisats som intäkt, redovisas det belopp för vilket betalning inte längre är sannolikt som en kostnad istället för som en justering av det intäktsbelopp som ursprungligen redovisats.

IFRIC 12 Avtal om ekonomiska eller samhällseliga tjänster

IFRIC 12, som berör Skanskas Infrastrukturutveckling, behandlar frågeställningen hur operatören, enligt ett så kallat Avtal om ekonomiska eller samhällseliga tjänster, redovisar anläggningen samt de rättigheter och skyldigheter som följer av avtalet. Operatören anlägger eller uppgraderar infrastruktur (entreprenadtjänst) som används för en offentlig tjänst och förvaltar och underhåller den infrastrukturen (förvaltningstjänst) under en bestämd tid. Ersättning som operatören erhåller fördelas mellan entreprenadtjänsten och förvaltningstjänsten efter de relativa verkliga värdena för respektive tjänst. Entreprenadtjänsten redovisas enligt IAS 11 och förvaltningstjänsten enligt IAS 18. För entreprenadtjänsten kan ersättningen vara rätten till en finansiell tillgång eller en immateriell tillgång. Om operatören har en ovillkorlig rätt att erhålla likvida medel med fastställda eller fastställbara belopp är det en finansiell tillgång. Om operatören istället får rätt att debitera den offentliga tjänstens användare är det en immateriell tillgång.

IFRIC 15 Avtal om uppförande av fastigheter

IFRIC 15 tillämpas på redovisning av intäkter och kostnader när ett företag åtar sig att uppföra fastigheter. Tolkningsuttalandet behandlar dels frågan om avtalet om uppförande av fastigheten skall redovisas enligt IAS 11 eller IAS 18, dels när intäkten från uppförandet av fastigheten skall redovisas. Det förutsätts att företaget inte behåller vare sig ett engagemang i eller reell kontroll över fastigheten i sådan omfattning som utesluter redovisning av köpeskillingen som intäkt. IAS 11 skall tillämpas när köparen kan specificera byggnadselement i fastighetens konstruktion innan uppförandet påbörjas eller specificera större ändringar under uppförandet. I annat fall skall IAS 18 tillämpas. Om IAS 11 tillämpas används metoden för successiv vinstavräkning. Om IAS 18 skall tillämpas måste först avgöras om avtalet är ett avtal om tillhandahållande av tjänst eller ett avtal om försäljning av varor. Om företaget inte måste köpa eller tillhandahålla byggnadsmaterial är det fråga om tjänst och intäktsredovisningen sker enligt metoden för successiv vinstavräkning. Om företaget måste tillhandahålla såväl tjänster som byggnadsmaterial är det fråga om ett avtal om försäljning av varor. Intäkten redovisas då när bland annat villkoret att företaget har till köparen överfört de betydande risker och förmåner som är förknippade med ägandet har uppfyllts, vilket normalt sker vid övergången av juridisk äganderätt, vilket ofta sammanfaller med köparens tillträde.

För Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling innebär IFRIC 15 att intäktsredovisningen av fastighetsförsäljning sker först när köparen får den juridiska äganderätten till fastigheten, vilket normalt sammanfaller med tillträdet. För bostadsprojekt i Finland och Sverige, som initieras av Skanska, används ofta bostadsaktiebolag och bostadsrättsföreningar för att nå den enskilde bostadsköparen.

I dessa fall redovisas intäkten när den enskilde bostadsköparen tillträder bostaden.

IAS 17 Leasingavtal

I redovisningsstandarden görs åtskillnad mellan finansiell och operationell leasing. Ett finansiellt leasingavtal karakteriseras av att de ekonomiska fördelar och risker, som förknippas med ägande av tillgången, i allt väsentligt har övergått på leasetagaren. Om så inte är fallet betraktas avtalet som operationell leasing.

Finansiell leasing

Tillgångar som förhys enligt finansiella leasingavtal redovisas som tillgång. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter redovisas som lång- eller kortfristig skuld. De leasade tillgångarna avskrivs under respektive nyttjandeperiod. Vid betalning avseende finansiell leasing fördelas minimileaseavgiften mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden.

Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

Tillgångar som hyrs ut enligt finansiella leasingavtal redovisas ej som materiella anläggningstillgångar då riskerna förenade med ägandet förts över på leasetagaren. Istället bokförs en finansiell fordran avseende de framtida minimileaseavgifterna.

Operationell leasing

Beträffande operationella leasingavtal kostnadsförs / intäktsförs leasingavgiften över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet, samt med beaktande av förmåner som lämnats eller erhållits vid tecknandet av avtalet.

Operationell leasingverksamhet bedrivs av verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling. Uppgift om framtida minimileaseavgifter (hyror) lämnas i not 40, som även innehåller övriga uppgifter om leasing.

IAS 16 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar upptas till anskaffningskostnad efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster. Lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för egenproducerade anläggningstillgångar. Nedskrivningar sker enligt IAS 36.

Anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, utgifter för ersättningar till anställda, om tillämpligt andra tillverkningskostnader som anses vara hänförliga till anläggningstillgången.

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillförts läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytt komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Om den borttagna komponentens anskaffningsvärde ej direkt kan bestämmas beräknas anskaffningsvärdet som den nya komponentens anskaffningsvärde justerat med lämpligt prisindex för att beakta ändringar av penningvärdet. Reparationer kostnadsförs löpande.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar. Avskrivningar sker linjärt efter beräknad nyttjandeperiod, eller efter nyttjandegrad, med beaktande av eventuellt restvärde vid periodens slut. Kontorsbyggnader delas upp på grundläggning och stomme, avskrivningstid 50 år, installationer, avskrivningstid 35 år, och icke-bärande delar, avskrivningstid 15 år. Generellt gäller att industribyggnader skrivs av under 20 år utan uppdelning på olika delar. Kross- och asfaltverk samt betongstationer skrivs av under 10 till 25 år beroende på skicket vid anskaffningen och utan uppdelning på olika delar. För andra byggnader och utrustning sker uppdelning på olika komponenter endast om väsentliga komponenter med avvikande nyttoperiod kan identifieras. För andra maskiner och inventarier är avskrivningstiden normalt mellan 5 och 10 år. Inventarier av mindre värde skrivs av direkt. Grus- och bergtäkter avskrivs i takt med substansuttagen. För mark sker ingen avskrivning. Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur rapport över finansiell ställning vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller avyttring av tillgången.

Kostnader för ett återställande av en tillgång reserveras normalt för i takt med nyttjandet av tillgången eftersom det sällan föreligger förutsättningar för en avsättning vid anskaffningstillfället.

IAS 38 Immateriella tillgångar

I denna redovisningsstandard behandlas immateriella tillgångar. Goodwill som uppstår vid förvärv av företag redovisas enligt reglerna i IFRS 3.

En immateriell tillgång är en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk substans och som används för produktion eller tillhandahållande av varor eller

tjänster eller för uthyrning och administration. För att redovisas som tillgång krävs både att det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som kan hänföras till tillgången kommer att tillföras företaget och att anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Härvid är särskilt att märka att utgifter som kostnadsförts i tidigare hel- eller delårsboksutslut ej senare kan tas upp som tillgång.

Kostnader för forskning redovisas i resultaträkningen när de uppstår. Utvecklingskostnader, som är kostnader för konstruktion av nytt eller förbättrat material, konstruktioner, produkter, processer, system och tjänster genom tillämpning av forskningsresultat eller annan kunskap, redovisas som tillgångar om det är troligt att tillgången kommer att generera framtida intäkter. Andra utvecklingskostnader kostnadsförs direkt. Kostnader för löpande underhåll och modifieringar av existerande produkter, processer och system redovisas inte som utvecklingskostnader. Ej heller redovisas som utvecklingskostnader arbeten som utförs på uppdrag av beställare. Andra immateriella anläggningstillgångar än goodwill upptas till anskaffningskostnad minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Nedskrivningar sker enligt IAS 36.

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt, eller efter nyttjandegrad, över immateriella tillgångars nyttjandeperioder, såvida nyttjandeperiod kan bestämmas. Eventuellt restvärde vid periodens slut beaktas. Förvärvade serviceavtal skrivs av över återstående kontraktstid (i tillämpliga fall 3–6 år), förvärvade kundkontrakt i takt med uppbyggnad och patent skrivs av på tio år. Investeringar i större datasystem avskrivs under högst sju år.

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig.

IAS 36 Nedskrivningar

För tillgångar som omfattas av IAS 36 bedöms det vid varje balansdag om det finns indikation på nedskrivningsbehov. För undantagna tillgångar, som exempelvis varulager (inklusive omsättningsfastigheter), tillgångar som uppkommer då entreprenaduppdrag utförs och finansiella tillgångar som omfattas av tillämpningsområdet för IAS 39 prövas värderingen enligt respektive redovisningsstandard.

Nedskrivningarna bestäms efter tillgångarnas återvinningsvärde, som utgörs av det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader jämfört med nyttjandevärdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som förknippas med tillgången. Beräknat restvärde vid slutet av nyttjandeperioden ingår i nyttjandevärdet. För en tillgång som inte genererar kassaflöden som är väsentligen oberoende av andra tillgångar så beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör. En kassagenererande enhet är den minsta grupp av tillgångar som ger upphov till löpande inbetalningar oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar. För goodwill är kassagenererande enhet i huvudsak lika med koncernens affärsenhet eller annan till moderbolaget rapporterande enhet. Undantagna från huvudregeln är verksamheter som inte är integrerade i affärsenhetens övriga verksamhet. Samma affärsenhet kan också innehålla flera kassagenererande enheter om den verkar inom flera verksamhetsgrenar.

Inom Byggverksamhet baseras återvinningsvärdet för goodwill uteslutande på nyttjandevärdet, som beräknas genom diskontering av förväntade framtida kassaflöden. Diskonteringsfaktorn är den för verksamheten gällande WACC-räntan (vägd genomsnittlig kostnad för lånat och eget kapital). Inom Bostadsutveckling tillkommer att även verkliga värden, minus försäljningskostnader, för markområden beaktas. Se not 18.

Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

Nedskrivningar på goodwill återförs ej. En nedskrivning avseende goodwill som gjorts i en tidigare delårsrapport återförs inte i en senare helårsrapport eller delårsrapport.

Nedskrivningar på andra tillgångar återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

En nedskrivning återförs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värdet som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts, med beaktande av de avskrivningar som då skulle ha gjorts.

IAS 23 Lånekostnader

Aktivering av lånekostnader sker under förutsättningen att det är troligt att de kommer att leda till framtida ekonomiska fördelar och kostnaderna kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Generellt gäller att aktivering av lånekostnader begränsas till tillgångar som tar betydande tid i anspråk för färdigställande, vilket för koncernens del innebär att aktiveringen i första hand omfattar uppförande av omsättningsfastigheter och fastigheter för den egna verksamheten (anläggningsfastigheter). Aktivering sker när utgifter, som ingår i anskaffningsvärdet uppkommit och aktiviteter för att färdigställa byggnaden påbörjats. Aktiveringen upphör när byggnaden är färdigställd. Lånekostnader under tid när arbetet med att färdigställa byggnaden är avbrutet under längre tid aktiveras ej. Om särskild upplåning har skett för projektet används den faktiska lånekostnaden. I andra fall beräknas lånekostnaden utifrån koncernens upplåningskostnad.

IAS 12 Inkomstskatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas bland övrigt totalresultat varvid tillhörande skatteeffekt också redovisas där. Aktuell skatt är skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas efter hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Följande temporära skillnader beaktas inte; för temporär skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill, första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig tid. Kvittning av uppskjutna skattefordringar mot uppskjutna skatteskulder sker när det finns rätt att utjämna aktuella skatter mellan företagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

IAS 2 Varulager

Förutom sedvanligt varulager omfattas koncernens omsättningsfastigheter av denna redovisningsstandard. Såväl omsättningsfastigheter som lager av varor värderas post för post enligt lägsta värdets princip, som innebär att en fastighet eller varupost tas upp till det lägsta av anskaffningskostnaden och nettoförsäljningsvärdet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet för varulager, då värdering post för post ej kan tillämpas, beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på normalt kapacitetsutnyttjande. Ännu ej inbyggt material på byggarbetsplatser redovisas inte som lager utan redovisas som projektkostnader.

Med undantag för fastigheter som används i den egna rörelsen redovisas koncernens fastighetsinnehav som omsättningstillgångar, då innehavet innefattas i koncernens verksamhetscykel. Verksamhetscykeln för omsättningsfastigheter uppgår till cirka 3 till 5 år.

Förvärv av fastighet bokas i sin helhet upp först när den juridiska äganderätten överförs vilket normalt sker vid tillträdet. Fastighetsförvärv genom köp av fastighetsägande företag redovisas när aktierna tillträtts av Skanska.

Omsättningsfastigheterna delas upp på Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling. Uppdelning sker också mellan Exploateringsfastigheter, Fastigheter under uppförande och Färdigställda fastigheter. I not 22 lämnas information om dessa fastigheter.

Fastigheter, såväl färdigställda som under uppförande, är före nedskrivningar värderade till direkt nedlagda kostnader, skälig andel av indirekta kostnader samt räntekostnader under byggtiden. I slutet av denna not lämnas information om marknadsvärdering av fastigheter.

Uppgifter om sedvanligt lager av varor finns i not 23.

IAS 37 Avsättningar, eventalförpliktelser och eventuelltillgångar

Avsättningar

En avsättning redovisas när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättning görs för framtida kostnader på grund av garantiåtaganden enligt entreprenadkontrakt, som innebär skyldighet för entreprenören att åtgärda fel och brister som upptäcks inom en viss tid efter att entreprenaden överlämnats till beställaren. Sådana åtaganden kan även föreligga enligt lag. Mer om tillämpad redovisningsprincip finns i avsnittet om IAS 11 i denna not.

Avsättning sker för tvister avseende avslutade projekt om det bedöms som troligt att tvisten kommer att medföra ett utflöde av resurser från koncernen. Tvister avseende pågående projekt är beaktade i värderingen av projektet och ingår således inte i den uppgift om avsättning för tvister som redovisas i not 29.

Avsättning för återställandekostnader avseende berg- och grustäkter sker normalt först vid tidpunkten för substansuttagen.

Avsättning för omstruktureringskostnader redovisas när en detaljerad omstruktureringsplan har fastställts och omstruktureringen antingen har påbörjats eller annonserats offentligt.

Vid kapitalandelsredovisning av andelar i joint ventures och intresseföretag sker avsättning när förlust överstiger redovisat värde på andelen och koncernen har åtaganden att tillskjuta medel.

Eventalförpliktelser

Eventalförpliktelser är möjliga åtaganden som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av att en eller flera framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir. Som eventalförpliktelse redovisas också åtaganden som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet eller storleken på åtagandet inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Fullgörandegarantier medtas beloppsmässigt tills entreprenaden överlämnats till beställaren, vilket normalt sker vid godkänd slutbesiktning. Om garantin täcker hela eller större delen av kontraktssumman beräknas beloppet för eventalförpliktelsen till kontraktssumman med avdrag för värdet av utförd del. I de fall garantin endast täcker en mindre del av kontraktssumman upptas garantibeloppet till oförändrat belopp fram till dess att entreprenaden överlämnats till beställaren. Garantibeloppet reduceras inte genom kvittning mot ännu ej erhållen ersättning från beställaren. Likaledes beaktas ej heller garantier som erhållits från underentreprenörer och materialleverantörer. Erhållna motgarantier som avser utomstående konsortiemedlemmars andel av solidariskt ansvar är ej beaktade. Skattemål, domstols- och skiljeförfarande medtas ej i beloppen för eventalförpliktelser. Istället lämnas särskild beskrivning.

I samband med entreprenader lämnas ofta säkerhet i form av garanti från bank eller försäkringsinstitut för fullgörandet. Utfärdaren av garantin erhåller i sin tur normalt en motförbindelse från entreprenadföretaget eller annat koncernföretag. Sådana motförbindelser som avser egna entreprenader redovisas inte som eventalförpliktelser då de inte innebär något utökat ansvar jämfört med entreprenadåtagandet.

I not 33 lämnas information om eventalförpliktelser.

Eventuelltillgångar

Eventuelltillgångar är möjliga tillgångar som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av att en eller flera osäkra händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir.

Inom koncernens byggverksamhet är det inte ovanligt att det uppstår krav på tillkommande ersättning från beställaren. Om rätten till tillkommande ersättning bekräftas påverkar detta värderingen av projektet vid redovisning enligt IAS 11. Beträffande krav som ännu inte bekräftats är det inte praktiskt möjligt att lämna information om dessa, såvida det inte föreligger ett enskilt krav av väsentlig betydelse för koncernen.

IAS 19 Ersättning till anställda

I redovisningsstandarden görs åtskillnad mellan avgiftsbestämda pensionsplaner och förmånsbestämda pensionsplaner. Avgiftsbestämda pensionsplaner definieras som planer där företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon förpliktelse att betala ytterligare avgifter

även om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala de ersättningar till anställda, som hänför sig till tjänstgöring fram till balansdagen. Andra pensionsplaner är förmånsbestämda. Beräkningen enligt IAS 19 av förmånsbaserade pensionsplaner sker på ett sätt som ofta avviker från lokala regler i respektive land. Förpliktelseerna och kostnaderna skall beräknas enligt den så kallade "projected unit credit method". Syftet är att de förväntade framtida pensionsutbetalningarna skall kostnadsföras på ett sätt som ger jämnare kostnader över den anställdes anställningstid. Aktuella antaganden om diskonteringsränta, löneökningar, inflation och livslängd beaktas i beräkningen. Pensionsförpliktelser beträffande ersättningar efter avslutad anställning diskonteras till nuvärde. Diskonteringen beräknas för samtliga tre länder där Skanska har förmånsbaserade pensionsplaner med en räntesats som baseras på förstklassiga företagsobligationer, inklusive bostadsobligationer, med en löptid som motsvarar pensionsförpliktelseerna. Förvaltningstillgångar i pensionsstiftelser värderas till verkligt värde på balansdagen. Nuvärdet för pensionsförpliktelseerna nettoredovisas i rapport över finansiell ställning mot verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Den i resultaträkningen redovisade pensionskostnaden och avkastningen på förvaltningstillgångar avser den vid årets början beräknade pensionskostnaden och avkastningen. Förvaltningstillgångarnas avkastning beräknas med samma räntesats som används vid diskontering av pensionsförpliktelseerna. Avvikelse mot faktisk pensionskostnad och verklig avkastning samt effekter av ändrade antaganden utgör omvärderingar vilka redovisas i övrigt totalresultat.

Om villkoren för en förmånsbestämd plan ändras väsentligt eller antalet anställda som omfattas av en plan minskar väsentligt inträffar en reducering. Förpliktelseerna räknas om enligt de nya förutsättningarna. Effekten av reduceringen redovisas i resultaträkningen.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende skillnaden för sådana skatter och sociala avgifter för vilka företagets pensionskostnader utgör underlag. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej eftersom den baseras på ett underlag som är nuvärdesberäknat. Uppskjutna skatter och sociala avgifter på omvärderingar redovisas bland övrigt totalresultat.

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad i resultaträkningen när de uppstår.

Koncernens nettoförpliktelse avseende övriga långfristiga ersättningar, förutom pensioner, uppgår till värdet av framtida ersättningar som anställda har intjänat som ersättning för de tjänster som de utfört i innevarande och tidigare perioder. Förpliktelsen beräknas med den så kallade "projected unit credit method" och diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan är även här baserad på avkastning på förstklassiga företagsobligationer inklusive bostadsobligationer, eller alternativt statsobligationer, med en löptid som motsvarar löptiden för förpliktelseerna.

En avsättning redovisas i samband med uppsägning av personal endast om företaget är förpliktigt genom egen detaljerad formell plan för uppsägningen, och det saknas realistiskt möjlighet att annullera planen, att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. I de fall företaget säger upp personal beräknas avsättningen efter en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningarna för varje personalkategori eller befattning och tiden för planens genomförande.

Endast en obetydlig del av koncernens förmånsbestämda pensionsåtaganden har finansierats genom premier till Alecta. Då erforderliga uppgifter ej kan erhållas från Alecta redovisas dessa pensionsåtaganden som en avgiftsbestämd plan. Då samma förutsättningar gäller för AFP-planen i Norge redovisas även denna plan som avgiftsbestämd.

IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar

Aktiesparprogrammen Seop 2 och Seop 3 redovisas som aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument i enlighet med IFRS 2. Detta innebär att det verkliga värdet beräknas utifrån bedömd målpuppfyllelse. Värdet fördelas över respektive intjänandeperiod. Någon omvärdering efter att det verkliga värdet fastställts sker ej sedan under resterande intjänandeperiod förutom för förändringar av antalet aktier på grund av att villkoret om fortsatt anställning under intjänandeperioden ej längre uppfylls.

Sociala avgifter

Sociala avgifter som utgår på grund av aktierelaterade ersättningar redovisas i enlighet med Rådet för finansiell rapporterings uttalande UFR 7. Kostnaden för

sociala avgifter fördelas på de perioder under vilka tjänsterna utförs. Den avsättning som uppkommer omvärderas vid varje rapporttillfälle för att motsvara beräknade avgifter som skall erläggas vid intjänandeperiodens slut.

IAS 7 Kassaflödesanalys

Vid upprättandet av kassaflödesanalysen tillämpas den indirekta metoden enligt redovisningsstandarderna. Förutom kassa- och bankflöden gäller att till likvida medel hänförs kortfristiga placeringar, vilkas omvandlande till bankmedel kan ske till ett i huvudsak i förväg känt belopp. Som likvida medel anses kortfristiga placeringar med en kortare löptid vid anskaffningstidpunkten än tre månader. Likvida medel som är belagda med restriktioner redovisas antingen som kortfristiga fordringar eller som långfristiga fordringar.

Förutom kassaflödesanalys enligt standarderna visas i förvaltningsberättelsen en operativ kassaflödesanalys, som inte överensstämmer med den i standarderna angivna uppställningen. Den operativa kassaflödesanalysen är upprättad utifrån den verksamhet som de olika verksamhetsgrenarna bedriver.

IAS 33 Resultat per aktie

Resultat per aktie redovisas i anslutning till koncernens resultaträkning och erhålls genom att den del av årets resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med genomsnittligt antal utestående aktier under perioden.

För aktiesparprogrammen Seop 2 och Seop 3 beräknas utspädningseffekten genom att potentiella stamaktier läggs till antalet stamaktier före utspädning. Beräkningen av potentiella stamaktier sker i två steg. Först sker en bedömning av antalet aktier som kan komma utges när uppställda mål uppfyllts. Fastställelse av antalet aktier för respektive år, som programmen gäller, sker sedan året efter med förbehåll för att villkoret om fortsatt anställning uppfylls. I nästa steg reduceras antalet potentiella stamaktier med värdet av den motprestation som Skanska förväntas erhålla, dividerad med genomsnittligt börskurs under perioden.

IAS 24 Upplysningar om närstående

Enligt redovisningsstandarderna skall information lämnas om transaktioner och avtal med närstående företag och fysiska personer. I koncernredovisningen faller koncerninterna transaktioner utanför redovisningskravet. I noterna 36, 37 och 39 lämnas upplysningar enligt redovisningsstandarderna. Beträffande moderbolaget lämnas informationen i noterna 62 och 63.

IAS 40 Förvaltningsfastigheter

Skanska redovisar inga förvaltningsfastigheter. Fastigheter som används i den egna verksamheten redovisas enligt IAS 16. Koncernens innehav av omsättningsfastigheter omfattas av IAS 2 och faller därmed utanför tillämpningen av IAS 40.

IFRS 8 Rörelsesegment

Enligt denna standard är ett rörelsesegment en del i koncernen som bedriver affärsverksamhet, vars rörelseresultat regelbundet granskas av koncernens högste verkställande beslutsfattare och om vilket det finns fristående finansiell information.

Skanskas rörelsesegment utgörs av verksamhetsgrenarna Byggverksamhet, Bostadsutveckling, Kommersiell fastighetsutveckling och Infrastrukturutveckling.

Koncernledningen (Senior Executive Team) är koncernens högste verkställande beslutsfattare.

Principen för segmentsredovisning av Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling skiljer sig från IFRS på två punkter. I segmentsredovisningen redovisas försäljningsresultatet vid tidpunkten för tecknande av bindande försäljningsavtal. Inom Bostadsutveckling tillämpas klyvningsmetoden för samtliga joint ventures i segmentsredovisningen. I not 4 redovisas avstämning mellan segmentsredovisning och resultaträkning enligt IFRS.

I not 4 lämnas information om rörelsesegment. Den finansiella rapportering som sker till koncernledningen är inriktad mot de områden för vilka respektive rörelsesegment har det operativa ansvaret, nämligen rörelseresultat i resultaträkningen och sysselsatt kapital. För respektive rörelsesegment redovisas därför i noten externa och interna intäkter, kostnader för produktion och förvaltning, försäljnings- och administrationskostnader samt sysselsatt kapital. Med sysselsatt kapital avses totala tillgångar med avdrag för skattefordringar och fordringar på internbanken minus icke räntebärande skulder exklusive skatteskulder. För segmenten bostadsutveckling och kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade ränteutgifter avgår från totala tillgångar vid beräkningen av sysselsatt kapital. Förvärvsgodwill har hänförs till det rörelsesegment som den avser.

Vid transaktioner mellan rörelsesegmenten sker prissättningen på marknadsmässiga villkor.

Vissa delar av koncernen tillhör inte något rörelsesegment. Dessa delar redovisas i not 4 under rubriken Centralt och eliminerings. Efter beslutet 2014 att lägga ned byggverksamheten i Latinamerika redovisas kvarvarande verksamheter här. Beroende på förutsättningarna har nedläggningen skett antingen i form av avyttringar eller färdigställande av projekt. Vid slutet av 2015 återstod fortfarande vissa delar att läggas ner. I rörelsesegmentens resultat ingår även internvinster varför eliminering av dessa sker vid avstämning mot koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning.

Utöver information om rörelsesegment lämnas i not 4 även uppgifter för hela koncernen om externa intäkter fördelade på Sverige, USA och övriga länder och vissa tillgångars fördelning mellan Sverige och övriga länder.

IAS 10 Händelser efter rapportperioden

Händelser efter balansdagen kan i vissa fall bekräfta ett förhållande som förelåg på balansdagen. Sådana händelser beaktas när de finansiella rapporterna upprättas. Om andra händelser efter balansdagen, vilka inträffar före undertecknandet av den finansiella rapporten, lämnas information om ett utelämnande skulle påverka möjligheten för en läsare att göra en korrekt bedömning och fatta ett välgrundat beslut.

Information lämnas i not 41.

IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering

Kvittning av finansiella tillgångar och finansiella skulder sker när legal rätt att kvitta posterna mot varandra föreligger samt avsikt finns att reglera posterna med ett nettobelopp eller avyttra tillgången och reglera skulden samtidigt.

Förutbetalda intäkter och kostnader är inte finansiella instrument. Upplupna intäkter och kostnader som är relaterade till rörelsen redovisas inte som finansiella instrument. Således räknas inte fordringar (eller skulder) på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal som finansiella instrument. Förpliktelser för ersättningsplaner till anställda enligt IAS 19, exempelvis pensionsplaner, är undantagna från IAS 32 och redovisas således inte som finansiella instrument. Tillgångar och skulder som inte är grundade på avtal, som exempelvis inkomstskatter, är inte finansiella instrument.

Information enligt redovisningsstandarden lämnas främst i noterna 6, 21, och 27.

IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering

Redovisningsstandarden behandlar värdering och redovisning av finansiella instrument. Undantagna från tillämpning enligt IAS 39 är bland annat andelar i dotterbolag, intressebolag och joint ventures, leasingavtal, rättigheter i anställningsavtal, egna aktier, och finansiella instrument som lyder under IFRS 2.

Alla finansiella instrument som omfattas av denna rekommendation, inklusive alla derivat, redovisas i rapport över finansiell ställning.

Ett derivat är ett finansiellt instrument vars värde ändras till följd av ändringar i en underliggande variabel och som kräver ingen eller liten initial investering och som avräknas vid ett framtida datum. Ett inbyggt derivat är ett avtalsvillkor som innebär att värdet på ett avtal påverkas på samma sätt som om villkoret vore ett fristående derivat. Det är exempelvis fallet när ett entreprenadkontrakt är uttryckt i en valuta som är utländsk valuta för bägge parter. Om det är brukligt att den utländska valutan används för denna typ av avtal så skall det inbyggda derivatet inte brytas ut. Ny bedömning av huruvida inbäddade derivat skall skiljas från värdavtalet görs endast om värdavtalet ändras.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i rapport över finansiell ställning när koncernen blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i rapport över finansiell ställning när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller koncernen förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgörs den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader, dock med undantag för instrument i kategorin "tillgångar värderade till verkligt värde via

resultaträkningen", vilka redovisas exklusive transaktionskostnader. Redovisning sker därefter beroende av hur de har klassificerats enligt nedan.

Finansiella tillgångar klassificeras i, "tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen", "investeringar som hålles till förfall", "lånefordringar och kundfordringar" samt "tillgångar som kan säljas". En tillgång klassificeras som "tillgång som kan säljas" om tillgången inte är derivat och tillgången inte klassificerats i någon av de övriga kategorierna. Derivat klassificeras i "tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" om de inte ingår i säkringsredovisning. Egetkapitalinstrument med obegränsad livslängd klassificeras antingen som "tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" eller "tillgångar som kan säljas".

"Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" samt "tillgångar som kan säljas" värderas till verkligt värde i rapport över finansiell ställning. Värdeförändringen på "tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" redovisas i resultaträkningen, medan värdeförändringen på "tillgångar som kan säljas" redovisas bland övrigt totalresultat. Vid avyttring av sistnämnda tillgångar omförs de ackumulerade vinsterna eller förlusterna till resultaträkningen. Investeringar i andelar i andra företag än koncernföretag, joint ventures och intresseföretag ingår i "tillgångar som kan säljas" men värderas till anskaffningsvärde om inte verkligt värde kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Nedskrivningar av "tillgångar som kan säljas" liksom räntor och utdelningar för instrument inom denna kategori redovisas dock i resultaträkningen direkt. Valutakursförändringar på monetära "tillgångar som kan säljas" redovisas också i resultaträkningen direkt medan valutakursförändringar på icke-monetära "tillgångar som kan säljas" redovisas i övrigt totalresultat. "Investeringar som hålles till förfall" samt "lånefordringar och kundfordringar" värderas till upplupet anskaffningsvärde. Nedskrivningar av "investeringar som hålles till förfall", "lånefordringar och kundfordringar" och "tillgångar som kan säljas" sker när förväntat diskonterat kassaflöde från den finansiella tillgången understiger redovisat värde.

Finansiella skulder klassificeras i "skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen" samt "andra finansiella skulder". Derivat klassificeras i "skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen" om de inte ingår i säkringsredovisning.

"Skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen" värderas till verkligt värde i rapport över finansiell ställning med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen. "Andra finansiella skulder" värderas initialt till upplåningsbeloppet med avdrag för eventuella transaktionskostnader. Därefter värderas skulderna till upplupet anskaffningsvärde. Eventuella skillnader mellan upplåningsbeloppet och återbetalningsbeloppet redovisas i årets resultat fördelat över låneperioden med tillämpning av effektivräntemetoden. Metoden innebär en beräkning med effektivräntan, vilken är den ränta som exakt diskonterar uppskattade framtida in- och utbetalningar under instrumentets löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde.

Vid redovisning i not 6 av såväl finansiella tillgångar som finansiella skulder har Skanska valt att särredovisa "derivat som säkringsredovisas".

Skanska använder säkringsredovisning för kassaflödessäkringar och säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet. Säkringarnas effektivitet bedöms löpande och säkringsredovisning tillämpas endast för säkringar som bedöms vara effektiva. Om säkringen inte bedöms vara effektiv justeras beloppet för säkringsinstrumentet.

Skanska använder sig av valutaderivat och valutalån som säkring mot fluktuationer i valutakurser. Redovisningen av derivaten är olika beroende på om säkringsredovisning enligt IAS 39 tillämpas eller ej.

Orealiserade vinster och förluster på valutaderivat avseende säkring av operativ transaktionsexponering (kassaflödessäkring) marknadsvärderas och redovisas till verkligt värde i rapport över finansiell ställning. Hela värdeförändringen redovisas direkt i rörelseresultatet förutom i de fall säkringsredovisning tillämpas. Vid säkringsredovisning redovisas realiserad vinst eller förlust bland övrigt totalresultat. När den säkrade transaktionen inträffar och redovisas i resultaträkningen överförs ackumulerade värdeförändringar från övrigt totalresultat till rörelseresultatet.

Inbyggda valutaderivat i kommersiella kontrakt uttryckta i utländsk valuta för bägge parter marknadsvärderas under förutsättning att valutan inte är brukligt för denna typ av kontrakt. Orealiserade vinster och förluster vid marknadsvärdering av dessa inbyggda valutaderivat redovisas till verkligt värde i rapport över finansiell ställning. Värdeförändringar redovisas i rörelseresultatet.

Valutaderivat för säkring av omräkningsexponering värderas till verkligt värde i rapport över finansiell ställning. Valutalån för säkring av omräkningsexponering

värderas till bokslutsdagens kurs. Då säkringsredovisning tillämpas redovisas kursdifferenser, efter beaktande av skatteeffekten, bland övrigt totalresultat. Om en utlandsverksamhet avyttras föres ackumulerade kursdifferenser hänförliga till den verksamheten om från övrigt totalresultat till resultaträkningen. Räntekomponenten och värdeförändringar i räntekomponenten för valutaderivatet redovisas som finansiella intäkter eller kostnader.

I projekt inom Infrastrukturutveckling användes räntederivat för att åstadkomma fast ränta på långfristig finansiering. Säkringsredovisning tillämpas för dessa räntederivat.

Skanska använder även andra räntederivat mot andra fluktuationer i räntesatser. Säkringsredovisning enligt IAS 39 sker för vissa av dessa derivat.

Orealiserade vinster och förluster på räntederivat redovisas till verkligt värde i rapport över finansiell ställning. I de fall säkringsredovisning tillämpas redovisas värdeförändringar i övrigt totalresultat. I de fall säkringsredovisning ej tillämpas redovisas värdeförändringar direkt som finansiella intäkter eller kostnader i resultaträkningen. Löpande räntekupongdel är redovisad som ränteutäkt eller räntekostnad.

IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar

Upplysningar lämnas som gör det möjligt att bedöma dels betydelsen av finansiella instrument för företagets finansiella ställning och resultat, dels karaktär och risker till följd av finansiella instrument som företaget varit exponerat för under perioden och är exponerat för vid rapportperiodens slut. Upplysningarna skall också ge underlag för bedömning av hur dessa risker hanteras av företaget. Standarden kompletterar principerna för redovisning, värdering och klassificering av finansiella tillgångar och skulder i IAS 32 och IAS 39.

Standarden tillämpas för alla typer av finansiella instrument utom främst andelar i dotterföretag, intresseföretag och joint ventures, samt förpliktelser för ersättningsplaner till anställda enligt IAS 19, exempelvis pensionsplaner. Således ingår såväl upplupna ränteutäkter och depositioner som upplupna räntekostnader i de lämnade upplysningarna. Upplupna intäkter avseende beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal är inte finansiella instrument.

De lämnade upplysningarna kompletteras med en avstämning mot övriga poster i resultaträkningen och i rapport över finansiell ställning.

Information enligt standarden lämnas i not 6.

IAS 20 Redovisning av statliga bidrag och upplysningar om statligt stöd

Med statliga stöd avses åtgärder från staten i syfte att lämna en ekonomisk fördel som är begränsad till ett företag eller en kategori av företag som uppfyller vissa kriterier. Statliga bidrag är stöd från staten i form av överföringar av resurser till ett företag i utbyte mot att företaget uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor rörande sin verksamhet.

Statliga bidrag redovisas som förutbetalad intäkt alternativt reduktion av investeringen när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget.

Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner

I rekommendationen anges vilka ytterligare uppgifter som skall lämnas för att årsredovisningen skall vara i överensstämmelse med Årsredovisningslagen. Den tillkommande informationen avser främst uppgifter relaterade till personalen.

Uppgift om antal anställda med dels fördelning mellan kvinnor och män, dels fördelning mellan länder, lämnas i not 36. Antal anställda under året har beräknats som ett genomsnitt av genomsnittligt antal anställda för de under året ingående kvartalen. Deltidsanställning motsvarar i denna beräkning 60 procent av en heltidsanställning. Verksamheter som sålts under året ingår ej.

Uppgift om fördelningen mellan kvinnor och män för ledande befattningshavare avser situationen på balansdagen. Med ledande befattningshavare i de olika dotterföretagen avses medlemmarna av respektive affärsenhets ledningsgrupp. Informationen lämnas i noterna 36 och 37.

Förutom styrelseledamöter och verkställande direktör ingår samtliga andra personer i koncernens ledning i den grupp för vilken särredovisning sker av sammanlagda belopp för löner och andra ersättningar respektive kostnader och förpliktelser som avser pensioner och liknande förmåner. Dessutom lämnas samma uppgifter på individnivå för var och en av styrelseledamöterna och för verkställande direktören samt även för tidigare sådana befattningshavare. Arbetstagarrepresentanter är undantagna.

Upplysningar lämnas i not 36 om lån, ställda säkerheter och eventualförpliktelser till förmån för styrelseledamot och verkställande direktör inom koncernen. Upplysningar lämnas också om ersättningar till revisorer och de revisionsföretag där revisorerna verkar. Se not 38.

Orderingång och orderstock

Med orderingång avses för entreprenaduppdrag skriftlig orderbekräftelse eller undertecknat kontrakt förutsatt att finansieringen är ordnad och byggstart beräknas ske inom tolv månader. Om en tidigare erhållen order annulleras ett senare kvartal redovisas annulleringen som en avdragspost vid rapportering av orderingång för det kvartal annulleringen sker. Rapporterad orderingång inkluderar även order från Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling vilket förutsätter att bygglov finns och att igångsättning beräknas ske inom tre månader. För servicetjänster vid fastprisarbeten registreras orderingång vid undertecknande av kontrakt, och för servicetjänster vid löpande räkningsarbeten så överensstämmer orderingången med intäkterna. För serviceavtal tas maximalt 24 månaders framtida intäkter med. För Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling rapporteras ingen orderingång.

Med orderstock avses skillnaden mellan periodens orderingång och upparbetade intäkter (upparbetade projektkostnader plus upparbetade projektresultat justerat för förlustavsättningar) plus orderstocken vid periodens ingång.

Vid förvärvstidpunkten inläggande orderstock i förvärvade dotterföretag redovisas ej som orderingång, men ingår i beloppen för orderstock.

Marknadsvärdering

Kommersiell fastighetsutveckling

I not 22 anges beräknade marknadsvärden för omsättningsfastigheterna. För färdigställda fastigheter med kommersiella lokaler och exploateringsfastigheter har marknadsvärdena delvis beräknats i samarbete med externa värderingsmän.

Bostadsutveckling

Vid värdering av fastigheter inom Bostadsutveckling har marknadsvärderingen gjorts med beaktande av det värde som kan erhållas inom sedvanlig konjunkturcykel.

Infrastrukturutveckling

Beräknat värde enligt Skanskas modell för värdering av infrastrukturprojekt erhålls genom att framtida bedömda kassaflöden i form av utdelningar och återbetalning av lån och eget kapital diskonteras med en diskonteringsräntesats som baseras på land, riskmodell och projektfas för de olika projekten. Den valda diskonteringsräntesatsen appliceras på samtliga framtida kassaflöden från och med värdetidpunkten. Den senast uppdaterade finansiella modellen används som bas. Denna finansiella modell beskriver samtliga kassaflöden i projektet och ligger ytterst till grund för finansieringen som görs med full projektrisk och utan garantier från Skanska. För de projekt som avser vindkraftsparker, Sjisjka Vind AB och Mullbergs Vindpark AB, har andelen i förstnämnda företag skrivits ned till noll kr medan värdet i sistnämnda bolag har bedömts uppgå till bokförd anskaffningskostnad.

Beräknat värde anges endast för projekt där kontraktering och finansiering uppnåtts. Samtliga flöden värderas – investeringar i projektet (eget kapital och efterställda förlagslån), ränta på återbetalningar av efterställda förlagslån samt utdelningar till och från projektbolaget. Idag är alla investeringar utom Nya Karolinska Solna, Sjisjka Vind och Mullbergs Vindpark denominerade i andra valutor än svenska kronor, vilket betyder att det dessutom finns en valutarisk.

Beräknade värden har delvis beräknats i samarbete med externa värderingsmän och anges i not 20.

Not 1. Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen skall tillämpa International Financial Reporting Standards (IFRS) och International Accounting Standards (IAS), utgivna av International Accounting Standards Board (IASB), till den del dessa har godkänts av EU, samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee och dess föregångare Standing Interpretation Committee (SIC), så långt det är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Redogörelse för de olika redovisningsstandarderna finns i koncernens not 1. Dessutom tillämpas Uttalanden från Rådet för finansiell rapportering.

I enlighet med RFR 2 tillämpas inte IAS 39 för finansiella garantivtal till förmån för dotter- och intresseföretag samt joint ventures. Istället tillämpas IAS 37, vilket normalt innebär att någon avsättning för dessa åtaganden inte redovisas då det inte är sannolikt att något utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

Aktiesparprogrammen Seop 2 och Seop 3 redovisas som aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument i enlighet med IFRS 2. Den del av koncernens kostnad för dessa aktiesparprogram som avser anställda i dotterföretag bokförs hos moderbolaget som ökning av redovisat värde på andelar i dotterföretag och ökning av eget kapital. När belopp som kommer att debiteras dotterföretag fastställs sker omföring till fordringar på dotterföretag. I de fall ersättningen från dotterföretag för tilldelade aktier avviker från vad som tidigare bokats som ökning av redovisat värde på andelar i dotterföretag reduceras redovisat värde på andelar i dotterföretag till den del som beloppet ej överstiger tidigare redovisad ökning. Eventuell resterande del av ersättningen bokförs direkt mot eget kapital.

Väsentliga skillnader mot koncernens redovisningsprinciper

Resultaträkningen och balansräkningen följer Årsredovisningslagens uppställningsformer.

Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas enligt tryggandelagens bestämmelser. Pensionsåtaganden som säkras av tillgångar i pensionsstiftelse upptas ej i balansräkningen.

Andelar i intresseföretag och samarbetsarrangemang, liksom andelar i dotterföretag, värderas före eventuell nedskrivning till anskaffningsvärde.

Not 2. Kritiska uppskattningar och bedömningar

Kritiska uppskattningar och bedömningar

Företagsledningen har med styrelsen och revisionskommittén diskuterat utvecklingen och upplysningarna avseende koncernens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Vissa viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som gjorts vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov av goodwill, har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. En redogörelse av dessa återfinns i not 18, Goodwill. Som förstås av beskrivningen i noten skulle större ändringar av förutsättningarna för dessa antaganden och uppskattningar kunna ha en väsentlig effekt på värdet av goodwill.

Pensionsantaganden

Skanska har förmånsbaserade pensionsplaner i flera länder. Planerna redovisas enligt IAS 19 vilket innebär att pensionsåtagandena beräknas med aktuariella antaganden och att förvaltningstillgångarna marknadsvärderas på balansdagen. Effekten av ändrade aktuariella antaganden och marknadsvärdering av förvaltningstillgångarna redovisas som omvärderingar i övrigt totalresultat. Omvärderingarna påverkar räntebärande pensionsskulder och eget kapital.

I not 28, Pensioner, ges en redogörelse för de antaganden och förutsättningar som ligger till grund för redovisningen av pensionsskulden inklusive känslighetsanalys.

Successiv vinstavräkning

Skanska tillämpar successiv vinstavräkning, dvs utifrån en slutlägesprognos för projektets resultatutfall redovisas successivt under projektets varaktighet resultat baserat på projektets färdigställandegrad. Detta kräver att projektintäkter och projektkostnader kan storleksbestämmas på ett tillförlitligt sätt. Förutsättningen för detta är att effektiva och samordnade system för kalkylering, prognos och intäkts/kostnadsrapportering finns i koncernen. Systemet kräver vidare en konsekvent bedömning (prognos) av projektets slutliga utfall, inklusive analys av avvikelser i förhållande till tidigare bedömningstillfälle. Denna kritiska bedömning görs minst en gång per kvartal. Det verkliga utfallet av projektet vid dess slut kan dock avvika, antingen positivt eller negativt, från denna bedömning.

Twister

Ledningens bästa bedömning har beaktats vid redovisningen av tvistiga belopp men det faktiska framtida utfallet kan avvika från det bedömda. Se not 33, Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och eventuelltillgångar och not 29, Avsättningar.

Investeringar i Infrastrukturverksamheten

Beräknade värden bygger på diskontering av förväntade kassaflöden för respektive investering. Som diskonteringsränta har använts bedömda avkastningskrav på investeringar av detta slag. Förändringar i förväntade kassaflöden, som i flera fall sträcker sig 20–30 år framåt i tiden, och/eller ändrade avkastningskrav kan väsentligt påverka såväl beräknade värden som redovisade värden för respektive investering.

Omsättningsfastigheter

Angivet sammanlagt marknadsvärde är beräknat utifrån rådande prisnivå på respektive ort för de enskilda fastigheterna. Förändringar i utbud av liknande fastigheter liksom ändrad efterfrågan på grund av ändrade avkastningskrav kan väsentligt påverka såväl bedömda marknadsvärden som redovisade värden för respektive fastighet.

För bostadsutvecklingsverksamheten är tillgången på kapital och priset för kapital för att finansiera bostadsköparnas investering en kritisk faktor.

Not 2. Fortsättning

Priser på varor och tjänster

I koncernens verksamhet finns många olika typer av kontraktsformer. Graden av risk när det gäller priser på varor och tjänster varierar starkt beroende på kontraktstyp.

Kraftiga ökningarna i materialpriser kan utgöra en risk framför allt i långa projekt med fastprisåtagande. Resursknapphet avseende personal och även vissa insatsvaror kan också påverka verksamheten negativt. Förseningar i designfasen eller förändringar i design är andra omständigheter som kan påverka projekten negativt.

Not 3. Effekter av ändrade redovisningsprinciper

Inga ändrade redovisningsprinciper under 2015.

Not 4. Rörelsesegment

Som rörelsesegment redovisas Skanskas verksamhetsgrenar; Byggverksamhet, Bostadsutveckling, Kommersiell fastighetsutveckling och Infrastrukturutveckling. Verksamhetsgrenarna sammanfaller med Skanskas operativa organisation så som koncernledningen följer verksamheten. Koncernledningen utgör Skanskas "högste verkställande beslutsfattare".

Varje rörelsesegment bedriver skilda typer av verksamheter med olika risker. Byggverksamhet omfattar såväl hus- som anläggningsbyggande. Bostadsutveckling utvecklar bostadsprojekt för omedelbar försäljning. Bostäderna anpassas till utvalda kundgrupper. Enheterna svarar för att planera och sälja projekten. Bygguppdragen utförs av de byggande enheterna i verksamhetsgren Byggverksamhet på respektive marknad. Kommersiell fastighetsutveckling initierar, utvecklar, hyr ut och säljer kommersiella fastighetsprojekt. Projektutvecklingen fokuseras på kontor, handel samt logistikfastigheter. Bygguppdragen utförs på de flesta marknader av segmentet byggverksamhet. Infrastrukturutveckling inriktas på att identifiera, utveckla och investera i privatfinansierade infrastrukturprojekt, till exempel vägar, sjukhus och skolor. Verksamhetsgrenen är fokuserad på att skapa nya projektmöjligheter främst på de marknader där koncernen har verksamhet. Bygguppdragen utförs av de byggande enheterna där Skanska har byggverksamhet. Internprissättningen mellan rörelsesegmenten sker till marknadsmässiga villkor.

Centralt innefattar kostnad för koncernkontor, resultat från centrala bolag, byggverksamheten i Rumänien och Danmark och verksamheter under nedläggning. Efter beslutet 2014 att lägga ned byggverksamheten i Latinamerika redovisas kvarvarande verksamheter centralt. Beroende på förutsättningarna har nedläggningen skett antingen i form av avyttringar eller färdigställande av projekt. Vid slutet av 2015 återstod fortfarande vissa delar att läggas ner.

Elimineringar består huvudsakligen av vinster i byggverksamheten avseende fastighetsprojekt.

Se även not 1, Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper; IFRS 8 Rörelsesegment.

Intäkter och kostnader per rörelsesegment

Respektive verksamhetsgren har ett operativt ansvar för sin resultaträkning ner till och med rörelseresultatet.

Tillgångar och skulder per rörelsesegment

Varje verksamhetsgren har ett operativt ansvar för sitt sysselsatta kapital. Sysselsatt kapital för de respektive verksamhetsgrenarna är totala tillgångar med avdrag för skattefordringar och interna fordringar som placerats i internbanken minus icke räntebärande skulder exklusive skatteskulder. För segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade ränteutgifter avgår från totala tillgångar vid beräkningen av sysselsatt kapital. Förvärvsgoodwill har hänförs till den verksamhetsgren den tillhör.

Kassaflöde per segment framgår som separat rapport; Koncernens operativa kassaflödesanalys och förändring i räntebärande nettofordran.

Not 4. Fortsättning

2015	Bygg- verksamhet	Bostads- utveckling	Kommersiell fastighets- utveckling	Infrastruktur- utveckling	Summa rörelse segment	Centralt	Elimine- ringar	Summa segment	Avstämning mot IFRS	Summa IFRS
Externa intäkter	129 993	12 298	8 995	106	151 392	3 543	0	154 935	-1 886	153 049
Intäkter från interna kunder	10 655	0	39	0	10 694	995	-11 689	0	0	0
Totala intäkter	140 648	12 298	9 034	106	162 086	4 538	-11 689	154 935	-1 886	153 049
Kostnader för produktion och förvaltning	-130 609	-10 574	-6 373	-234	-147 790	-4 595	11 638	-140 747	1 587	-139 160
Bruttoresultat	10 039	1 724	2 661	-128	14 296	-57	-51	14 188	-299	13 889
Försäljnings- och administrationskostnader	-6 198	-550	-677	-156	-7 581	-1 289	0	-8 870	1	-8 869
Resultat från joint ventures och intresseföretag	33	0	-37	1 147	1 143	0	0	1 143	127	1 270
Rörelseresultat	3 874	1 174	1 947	863	7 858	-1 346	-51	6 461	-171	6 290
varav avskrivningar	-1 467	-2	-6	-5	-1 480	-99		-1 579		
varav nedskrivningar/återföring av nedskrivningar Goodwill					0			0		
Övriga tillgångar	-11	-19	-72		-102			-102		
varav resultat försäljning kommersiella lokaler			2 564		2 564		190	2 754		
varav resultat försäljning infrastrukturprojekt				420	420			420		
Personal	42 193	389	344	111	43 037	5 433		48 470		
Bruttomarginal, %	7,1	14,0								
Försäljnings- och administrations- kostnader, %	-4,4	-4,5								
Rörelsemarginal, %	2,8	9,5								
Tillgångar, varav										
Materiella anläggningstillgångar	6 320	23	15	15	6 373	131		6 504		
Immateriella tillgångar	5 382	389			5 771	239		6 010		
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	195	210	554	1 916	2 875	3	-26	2 852		
Omsättningsfastigheter	11	10 480	16 950		27 441	-89	-332	27 020		
Sysselsatt kapital	290	9 277	16 510	1 843	27 920	10 480		38 400		
Investeringar	-1 645	-6 675	-8 826	-234	-17 380	-231	0	-17 611		
Desinvesteringar	670	8 630	9 914	1 114	20 328	436	-12	20 752		
Investeringar, netto	-975	1 955	1 088	880	2 948	205	-12	3 141		
Avstämning från segment till IFRS										
Intäkter enligt segment – bindande kontrakt	140 648	12 298	9 034	106	162 086	4 538	-11 689	154 935		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		7 136	4 064		11 200	0		11 200		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-9 704	-2 561		-12 265			-12 265		
Klyvningsmetoden för joint ventures		-854			-854		232	-622		
Kursdifferens		-152	-49		-201	2		-199		
Intäkter enligt IFRS – frånträde	140 648	8 724	10 488	106	159 966	4 540	-11 457	153 049		
Rörelseresultat enligt segment – bindande kontrakt	3 874	1 174	1 947	863	7 858	-1 346	-51	6 461		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		1 090	716		1 806			1 806		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-1 480	-482		-1 962		-9	-1 971		
Justering av resultat från JV och intressebolag		-37	28		-9			-9		
Nya internvinster							31	31		
Kursdifferens		-19	-9		-28			-28		
Rörelseresultat enligt IFRS – frånträde	3 874	728	2 200	863	7 665	-1 346	-29	6 290		

Not 4. Fortsättning

2014	Bygg- verksamhet	Bostads- utveckling	Kommersiell fastighets- utveckling	Infrastruktur- utveckling	Summa rörelse- segment	Centralt	Elimine- ringar	Summa segment	Avstämning mot IFRS	Summa IFRS
Externa intäkter	119 060	9 551	10 143	163	138 917	6 112	0	145 029	-1 704	143 325
Intäkter från interna kunder	9 603	7	85	0	9 695	947	-10 642	0	0	0
Totala intäkter	128 663	9 558	10 228	163	148 612	7 059	-10 642	145 029	-1 704	143 325
Kostnader för produktion och förvaltning	-118 393	-8 354	-8 037	-209	-134 993	-7 217	10 660	-131 550	1 335	-130 215
Bruttoresultat	10 270	1 204	2 191	-46	13 619	-158	18	13 479	-369	13 110
Försäljnings- och administrationskostnader	-5 799	-521	-526	-128	-6 974	-1 396	0	-8 370		-8 370
Resultat från joint ventures och intresseföretag	37	0	35	637	709	-50	-2	657	12	669
Rörelseresultat	4 508	683	1 700	463	7 354	-1 604	16	5 766	-357	5 409
varav avskrivningar	-1 448	-3	-3	-3	-1 457	-140		-1 597		
varav nedskrivningar /återföring av nedskrivningar										
Goodwill					0			0		
Övriga tillgångar	-10	-116	43	-193	-276			-276		
varav resultat försäljning kommersiella lokaler			1 989		1 989		279	2 268		
varav resultat försäljning infrastrukturprojekt				127	127			127		
Personal	42 397	396	304	127	43 224	14 642		57 866		
Bruttomarginal, %	8,0	12,6								
Försäljnings- och administrationskostnader, %	-4,5	-5,5								
Rörelsemarginal, %	3,5	7,1								
Tillgångar, varav										
Materiella anläggningstillgångar	6 738	5	15	5	6 763	359		7 122		
Immateriella tillgångar	5 197	428			5 625	115		5 740		
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	179	417	373	1 658	2 627	3	-12	2 618		
Omsättningsfastigheter	15	11 268	15 244		26 527	-99	-313	26 115		
Sysselsatt kapital	683	10 380	14 995	1 910	27 968	8 788		36 756		
Investeringar	-1 473	-6 871	-6 885	-328	-15 557	-165	10	-15 712		
Desinvesteringar	735	8 939	8 237	419	18 330	234	-18	18 546		
Investeringar, netto	-738	2 068	1 352	91	2 773	69	-8	2 834		
Avstämning från segment till IFRS										
Intäkter enligt segment - bindande kontrakt	128 663	9 558	10 228	163	148 612	7 059	-10 642	145 029		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		7 578	2 403		9 981	39		10 020		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-7 136	-4 064		-11 200			-11 200		
Klyvningsmetoden för joint ventures		-911			-911		164	-747		
Kursdifferens		107	115		222	1		223		
Intäkter enligt IFRS - frånträde	128 663	9 196	8 682	163	146 704	7 099	-10 478	143 325		
Rörelseresultat enligt segment - bindande kontrakt	4 508	683	1 700	463	7 354	-1 604	16	5 766		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		930	542		1 472	4		1 476		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-1 090	-716		-1 806			-1 806		
Justering av resultat från JV och intressebolag		-16	-27		-43			-43		
Nya internvinster							-24	-24		
Kursdifferens		15	26		41	-1		40		
Rörelseresultat enligt IFRS - frånträde	4 508	522	1 525	463	7 018	-1 601	-8	5 409		

Not 4. Fortsättning

Externa intäkter per geografiskt område

	Sverige		USA		Övrigt		Totalt	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Byggverksamhet	27 154	25 923	54 479	46 843	48 592	46 458	130 225	119 224
Bostadsutveckling	4 848	3 685			3 876	5 504	8 724	9 189
Kommersiell fastighetsutveckling	2 106	4 551	2 339	1 304	6 005	2 742	10 450	8 597
Infrastrukturutveckling	16	13	21	91	69	59	106	163
Centralt och eliminerings		139			3 544	6 013	3 544	6 152
Summa rörelsesegment	34 124	34 311	56 839	48 238	62 086	60 776	153 049	143 325

Koncernen har inga kunder som svarar för tio procent eller mer av koncernens intäkter.

Anläggningstillgångar och omsättningsfastigheter per geografiskt område

	Materiella anläggningstillgångar		Immateriella tillgångar ¹⁾		Placeringar i joint ventures och intresseföretag		Omsättningsfastigheter	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Sverige	2 007	2 201	534	375	655	524	10 069	9 050
USA	2 220	2 062	1 287	1 073	1 021	567	5 209	4 143
Övrigt	2 277	2 859	4 189	4 292	1 176	1 527	11 742	12 922
	6 504	7 122	6 010	5 740	2 852	2 618	27 020	26 115

1) Av övrigtposten för immateriella tillgångar avser 1 285 (1 412) Mkr den norska verksamheten och 1 784 (1 763) Mkr den brittiska verksamheten.

Not 5. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter redovisas i enlighet med IFRS 5. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Under 2015 och 2014 har inga verksamheter redovisats som avvecklade.

I slutet av 2015 fanns inga anläggningstillgångar som i enlighet med IFRS 5 ska redovisas som omsättningstillgångar och anges som tillgångar som innehas för försäljning. Ej heller under 2014 fanns sådana anläggningstillgångar.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering

Finansiella instrument redovisas i enlighet med IAS 39, Finansiella instrument, redovisning och värdering, IAS 32, Finansiella instrument, klassificering och IFRS 7, Finansiella instrument; upplysningar.

Skanskas fordringar på och skulder till beställare av uppdrag enligt entreprenad-avtal redovisas ej som ett finansiellt instrument och därav redovisas ej heller risken i dessa fordringar och skulder i denna not.

Risker i delägda joint venture bolag inom Infrastrukturutveckling hanteras inom respektive bolag. Skanskas målsättning är att den finansiella riskhanteringen i bolagen motsvarar den som gäller för koncernens helägda bolag. Då kontraktperioden i många fall uppgår till tiotal år är hanteringen av ränterisken på finansieringen väsentlig i respektive bolag. Risken hanteras med hjälp av långa räntesvappar. Innehaven redovisas enligt kapitalandelsmetoden, vilket medför att de finansiella instrumenten i respektive bolag ingår i posterna Resultat från joint ventures och intresseföretag. Uppgifter om finansiella instrument i joint ventures och intresseföretag ingår inte i följande uppgifter.

Finansiell riskhantering

Skanska är genom sin verksamhet, utöver affärsrisker, exponerad för olika finansiella risker såsom kreditrisk, likviditetsrisk och marknadsrisk. Dessa risker uppstår i koncernens redovisade finansiella instrument såsom likvida medel, räntebärande fordringar, kundfordringar, leverantörsskulder, upplåning samt derivat.

Mål och policy

Koncernen strävar efter att uppnå en systematisk riskbedömning av såväl finansiella som affärsmässiga risker. För detta används en gemensam modell för riskhantering. Riskhanteringsmodellen innebär inte att risk undviks utan syftar till att identifiera och hantera dessa risker.

Styrelsen fastställer årligen genom koncernens finanspolicy riktlinjer, mål och limiter för finansförvaltning och hantering av finansiella risker inom koncernen. Finanspolicyn reglerar ansvarsfördelningen mellan Skanskas styrelse, koncernledning, Skanska Financial Services (Skanskas interna finansfunktion) och affärsenheterna.

Inom koncernen har Skanska Financial Services det operativa ansvaret för att säkerställa koncernens finansiering och att förvalta kassalikviditet, finansiella tillgångar och finansiella skulder. Genom en centraliserad finansfunktion tillvaratas skalfördelar och synergieffekter.

Mål och policy för varje typ av risk beskrivs under respektive avsnitt nedan.

Kreditrisk

Kreditrisk beskriver koncernens risk i de finansiella tillgångarna och uppstår om en motpart inte uppfyller sitt kontrakterade betalningsåtagande gentemot Skanska. Kreditrisken fördelas på finansiell kreditrisk som avser risken i de räntebärande tillgångarna samt på kundkreditrisk som avser risken i kundfordringarna.

Finansiell kreditrisk – risken i räntebärande tillgångar

Finansiell kreditrisk är den risk koncernen löper i förhållande till finansiella motparter vid placering av överskottsmedel, tillgodohavanden på bankkonton och investering i finansiella tillgångar. Kreditrisk uppstår även vid användandet av derivatinstrument och utgörs av risken att en potentiell vinst inte realiseras ifall motparten inte fullföljer sin del av kontraktet.

Skanska har, för att reducera kreditrisken i derivatinstrument, tecknat standardiserade kvittningsavtal (ISDA avtal) med samtliga finansiella motparter med vilka derivatkontrakt ingås.

Skanska skall begränsa sin exponering mot finansiella motparter genom att använda banker och finansiella institutioner som innehar tillfredställande rating hos kreditinstitutet Standard & Poors, Moody's eller Fitch. Tillåten exponeringsvolym per motpart är beroende av motpartens kreditbetyg och exponeringens löptid.

Den maximala exponeringen motsvarar tillgångarnas verkliga värde och uppgår till 20 632 Mkr. Genomsnittlig löptid för räntebärande tillgångar uppgick till 0,1 (0,2) år per den 31 december 2015.

Kundkreditrisk – risken i kundfordringarna

Kundkreditrisk hanteras inom Skanska koncernens gemensamma rutin för att identifiera och hantera risker – Skanska Tender Approval Procedure (STAP) och Operational Risk Assessment (ORA).

Skanskas kreditrisk vad gäller kundfordringar har en hög grad av riskspridning genom ett stort antal projekt av varierande storlek och typ med en mängd olika kundkategorier på ett stort antal geografiska marknader.

Den del av Skanskas verksamhet som avser byggprojekt orsakar en begränsad kreditgivning då projekten så långt det är möjligt förskotts faktureras. I övrig verksamhet begränsar sig kreditgivningen till sedvanliga faktureringsperioder.

Kundfordringar	31 dec 2015	31 dec 2014
Redovisat värde	20 638	20 505
Nedskrivna belopp	1 071	1 016
Anskaffningsvärde	21 709	21 521

Förändring nedskrivna kundfordringar	2015	2014
Belopp vid årets ingång	1 016	743
Årets nedskrivning/reversering av nedskrivning	104	284
Reglerade nedskrivningar	-38	-58
Kursdifferenser	-11	47
Belopp vid årets utgång	1 071	1 016

Risken i övriga rörelsefordringar inklusive aktier

Övriga finansiella rörelsefordringar utgörs av fordringar för sålda fastigheter, upplupna ränteutgifter, depositioner etc.

Av upptagna rörelsefordringar per balansdagen var inga förfallna eller nedskrivna.

Övriga finansiella rörelsefordringar redovisas fördelat på tidsintervall med avseende på när i framtiden beloppen förfaller.

	2015	2014
Förfaller inom 30 dagar	9	28
Förfaller efter 30 dagar men inom 1 år	6	364
Förfaller efter 1 år	13	180
Summa	28	572

Som aktier redovisas innehav med mindre än 20 procent av röstandelen i bolaget. Redovisat värde uppgår till 61 (35) Mkr.

Aktierna är utsatta för värdeförändringar. Aktierna är nedskrivna med -12 (-12) Mkr, varav 0 (0) Mkr nedskrivits under året.

Likviditets- och refinansieringsrisk

Likviditets- och finansieringsrisk definieras som risken att Skanska inte kan möta betalningsförpliktelser till följd av bristande likviditet eller av svårigheter att ta upp eller omsätta externa lån.

Koncernen använder likviditetsprognostisering som ett medel för hantering av fluktuationer i den kortfristiga likviditeten.

Överskottslikviditet skall i första hand, då så är möjligt, användas till att amortera ner låneskulden.

Finansiering

Skanska har ett flertal program för upplåning, såväl bekräftade bankkreditfaciliteter som marknadsfinansieringsprogram, vilket ger en god beredskap för tillfälliga svängningar i koncernens likviditetsbehov på kort sikt samt säkerställer finansieringen på lång sikt.

Under 2015 emitterade Skanska totalt 4 050 Mdr genom certifikatprogrammet med löptider på 2-4 månader. Vid årsskiftet var 900 MSEK utestående. Under sista kvartalet återbetalades två bilaterala låneavtal om 200 MEUR.

Not 6. Fortsättning

	Förfall	Valuta	Ram	Nominellt	Utnyttjat
Marknadsfinansieringsprogram					
Commercial paper (CP) program, löptider 0-1 år		SEK/EUR	6 000 Mkr	6 000	900
Medium Term Note (MTN) program, löptider 1-10 år		SEK/EUR	8 000 Mkr	8 000	3 848
				14 000	4 748
Bekräftade kreditfaciliteter					
Syndikerat banklån	2019	SEK/EUR/USD	555 EUR M	5 090	0
Bilateralt låneavtal	2020	EUR	60 EUR M	550	550
Övriga kreditlöften				415	8
				6 055	558

Koncernens utnyttjade kreditlöften uppgick vid årsskiftet till 5 497 (5 688) Mkr.

Likviditetsreserv och förfallostruktur

Målsättningen är att ha en likviditetsreserv på minst 4 Mdr kronor att tillgå inom en vecka genom kassalikviditet eller bindande kreditlöften. Per årsskiftet uppgick kassa och bindande kreditlöften till cirka 17 (15) Mdr kronor, varav cirka 13 Mdr kronor är tillgängliga inom en vecka.

Koncernens policy är att den centrala låneportföljens förfallostruktur ska vara spridd över tiden samt ha en vägd genomsnittlig återstående löptid på 3 år, inklusive utnyttjade bekräftade kreditfaciliteter, med ett mandat att avvika inom intervallet 2-4 år. Per den 31 dec 2015 hade låneportföljen en genomsnittlig löptid på 2,6 år, om kreditlöften som är utnyttjade vägs in.

Förfallostrukturen, inklusive räntebetalningar, för koncernens finansiella räntebärande skulder och derivat relaterade till upplåning, fördelar sig över de kommande åren enligt följande tabell.

Förfallotidpunkt	Redovisat värde	Framtida likvidbe- lopp	Förfaller			efter 5 år
			inom 3 mån	efter 3 mån inom 1 år	efter 1 år inom 5 år	
Räntebärande finansiella skulder	10 184	10 412	1 233	5 352	3 810	17
Derivat: valutaterminer						
Inflöde	-120	-9 551	-8 957	-584	-10	
Utflöde	72	9 583	8 993	580	10	
Derivat: ränteswappar						
Inflöde	0	-9	-1	2	-10	
Utflöde	173	182	26	58	98	
Summa	10 309	10 617	1 294	5 408	3 898	17

Genomsnittlig löptid för räntebärande skulder uppgick till 1,5 (2,3) år.

Övriga rörelseskulder

Övriga rörelseskulder som utgör finansiella instrument förfaller till betalning enligt nedanstående tabell.

Övriga rörelseskulder	2015	2014
Förfaller inom 30 dagar	567	489
Förfaller efter 30 dagar men inom 1 år	155	399
Förfaller efter 1 år	5	0
Summa	727	888

Marknadsrisk

Marknadsrisk är koncernens risk att verkligt värde på finansiella instrument eller framtida kassaflöden från finansiella instrument kommer att fluktueras på grund av förändringar i marknadspriser. Huvudsakliga marknadsrisker i koncernen är ränterisk och valutarisk.

Ränterisk

Ränterisk utgör risken att ränteförändringar inverkar negativt på koncernens finansnetto och kassaflöde (kassaflödesrisk) eller verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder (verkligt värde ränterisk).

I koncernen är det framförallt räntebärande upplåning som medför att koncernen exponeras för verkligt värde ränterisk. För att begränsa risken ska räntebindningen vara spridd över tiden och ha en vägd genomsnittlig återstående räntebindningstid på 2 år med ett mandat att avvika på +/- 1 år. Förändringen i verkligt värde mäts på räntebärande tillgångar och skulder inklusive derivat, dels vid en ökning med en procentenhet av räntenivån över alla löptider, dels vid ett positivt respektive negativt skift av räntenivån med en halv procentenhet. Förändringen i verkligt värde får inte överstiga 150 Mkr för något av dessa räntescenarier mätt som den relativa avvikelser mot en jämförelseportfölj med en vägd genomsnittlig räntebindningstid på 2 år vilket identifierats som riskneutral löptid.

Verkligt värde på räntebärande finansiella tillgångar och skulder, samt derivat, skulle vid ovan beskrivna räntescenarier förändras inom intervallet 68-107 Mkr givet samma volym och räntebindningstid som per 31 december 2015.

Av dessa skulle cirka 21-45 Mkr påverka finansnettot och cirka 47-62 Mkr skulle påverka eget kapital, via övrigt totalresultat, då säkringsredovisning tillämpas. Den relativa ränterisken är 10-14 Mkr lägre än i jämförelseportföljen som har en risk på cirka 77-121 Mkr och förklaras av att räntebindningstiden är något kortare än jämförelseportföljens 2 år.

Koncernens kassaflödesrisk får inte överstiga 150 Mkr över en 12 månaders period vid en ökning med en procentenhet av marknadsräntorna. Givet samma volym och räntebindningstid som per årsskiftet skulle en genomsnittlig höjning av marknadsräntan med 1 procentenhet från nivån vid årsskiftet ge en uppskattad positiv effekt på koncernens finansnetto på cirka 109 Mkr för 2016.

Såväl avvikelser i kassaflödesrisk, verkligt värde ränterisk och räntebindningstid ligger inom koncernens mandat.

Den genomsnittliga räntebindningstiden för samtliga räntebärande tillgångar var 0,1 (0,1) år med hänsyn tagen till derivat. Räntesatsen för dessa uppgick vid årsskiftet till 0,45 (0,42) procent. Av koncernens totala räntebärande finansiella tillgångar löper 32 (36) procent med fast ränta och 68 (64) procent med rörlig ränta.

Den genomsnittliga räntebindningstiden för samtliga räntebärande skulder med hänsyn tagen till derivat, exklusive pensionsskulder, var 1,2 (1,5) år. Räntesatsen för räntebärande skulder uppgick vid årsskiftet till 1,22 (2,10), med hänsyn tagen till derivat var räntesatsen 2,19 (2,34) procent. Av totala räntebärande finansiella skulder, efter hänsyn tagen till derivat, löper 61 (51) procent med fast ränta respektive 39 (49) procent med rörlig ränta.

Per 31 december 2015 fanns utestående ränteswapavtal uppgående till nominellt 5 076 (4 965) Mkr, varav 0 (143) Mkr är av amorterande struktur. Samtliga avtal har ingåtts för att swappa om koncernens upplåning från rörlig till fast ränta. För merparten av dessa ränteswappar tillämpar Skanska säkringsredovisning. Säkringarna uppfyller kraven på effektivitet vilket innebär att realiserad vinst eller förlust redovisas i övrigt totalresultat. Verkligt värde för dessa säkringar uppgick per den 31 december 2015 till -128 (-155) Mkr. Verkligt värde avseende ränteswappar för vilka säkringsredovisning inte tillämpas uppgick till -45 (-47) Mkr per den 31 december 2015. För dessa ränteswappar redovisas förändringar i verkligt värde över resultaträkningen. Därutöver fanns ingångna ränteswapavtal i delägda joint venturebolag.

Valutarisk

Valutarisk definieras som risken att koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning påverkas negativt av valutakursförändringar. Denna risk kan delas upp i transaktionsexponering, det vill säga nettot av operativa och finansiella (räntor/amorteringar) flöden, och omräkningsexponering avseende nettoinvesteringar i utländska koncernbolag.

Not 6. Fortsättning

Transaktionsexponering

Transaktionsexponering uppstår i den lokala enheten när in- och utflöden i, för enheten, utländska valutor inte är matchade. Trots att koncernen har en stor internationell närvaro så är verksamheten huvudsakligen av lokal natur avseende valutarisker då projektens intäkter och kostnader normalt möts i samma valuta. Om så inte är fallet, är målsättningen att respektive affärsenhet ska säkra exponeringen i kontrakterade kassaflöden mot sin funktionella valuta för att minska resultatpåverkan orsakad av valutakursförändringar. Till detta används främst valutaterminkontrakt.

Valutarisken för koncernen får totalt uppgå till 50 Mkr där risken beräknas som den resultatpåverkan en fem procentenhets förändring av valutakurserna medför. Per den 31 december 2015 uppgick valutarisken i transaktionsexponeringen till 35 (23) Mkr.

Kontrakterade nettovalutaflöden, i för respektive koncernföretag främmande valuta, fördelar sig mellan valutor och löptider på följande sätt.

Koncernens kontrakterade nettovalutaflöde ¹⁾	2016	2017	2018 och senare
EUR	-741	-101	-130
PLN	-786	-8	
GBP	-226	-80	-27
CZK	-140	-41	
HUF	-118		
CHF	-111		
RON	-16	-7	
Övriga valutor	7		
Totalt motvärde	-2 131	-238	-157

1) Flöden i PLN, CZK, HUF och RON avser främst kostnader i fastighetsutvecklingsprojekt. Flöden i EUR är främst hänförliga till byggverksamheterna i Sverige, Polen och UK. Flöden i GBP huvudsakligen hänförliga till Nya Karolinska Sjukhuset (NKS) och byggandet av den sameuropeiska forskningsanläggningen European Spallation Source (ESS). Flöden i CHF är hänförliga till byggverksamheten i UK.

Säkring av nettoinvesteringar i utlandet

Valuta	2015					2014				
	Nettoinvesteringar	Säkringar ¹⁾	Säkrad andel, %	Nettoinvesteringar ²⁾	Nettoinvesteringar, % ²⁾	Nettoinvesteringar	Säkringar ¹⁾	Säkrad andel, %	Nettoinvesteringar ²⁾	Nettoinvesteringar, % ²⁾
USD	9 387	-688	7	8 699	36	7 986	-967	12	7 019	33
EUR	3 681	-479	13	3 202	13	6 144	-2 351	38	3 793	18
CZK	2 518		0	2 518	11	2 493	-1 056	42	1 437	7
NOK	3 310		0	3 310	14	3 612	-1 233	34	2 379	11
PLN	2 298		0	2 298	10	2 335	-528	23	1 807	9
GBP	1 603	-88	5	1 515	6	1 588	-573	36	1 015	5
Övriga utländska	746		0	746	3	967	-207	21	760	4
Summa utländska valutor	23 543	-1 255	5	22 288	93	25 125	-6 915	28	18 210	86
SEK och elimineringsringar				1 791	7				3 041	14
Summa				24 079	100				21 251	100

1) Före avdrag för skattedel.

2) Efter avdrag för säkrad andel.

Säkringsredovisning tillämpas vid säkring av nettoinvesteringar i utlandet. Säkringarna uppfyller kraven på effektivitet vilket innebär att samtliga förändringar på grund av ändrad valutakurs redovisas i övrigt totalresultat samt i omräkningsreserven i eget kapital.

Se även not 34, Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser.

Skanska tillämpar huvudsakligen säkringsredovisning för säkringar av kostnader i andra valutor än EUR i den europeiska fastighetsutvecklingsverksamheten.

Verkligt värde för dessa säkringar uppgick per den 31 december 2015 till 7 (-60) Mkr. Säkringarna uppfyller kraven på effektivitet vilket innebär att orealiserad vinst eller förlust redovisas i övrigt totalresultat. Verkligt värde avseende valutasäkringar för vilka säkringsredovisning inte tillämpas uppgick per den 31 december 2015 till -5 (2) Mkr, inklusive verkligt värde på inbyggda derivat. Förändringar i verkligt värde för dessa redovisas över resultaträkningen.

Information om de förändringar som redovisats i koncernens resultaträkning och övrigt totalresultat under perioden återfinns i tabell "Finansiella instruments påverkan på koncernens resultaträkning, övrigt totalresultat och eget kapital" nedan.

Omräkningsexponering

Skansas policy är att nettoinvesteringar i kommersiell – och infrastrukturutvecklingsverksamheterna ska valutasäkras, eftersom avsikten är att över tiden sälja dessa tillgångar. Säkringarna består av valutaterminkontrakt och valutalån. Positivt verkligt värde för valutaterminkontrakten uppgår till 12 (105) Mkr och negativt verkligt värde uppgår till 0 (168) Mkr. Verkligt värde för valutalånen uppgår till 141 (2 534) Mkr.

Nettoinvesteringar i utländska dotterbolag ska normalt inte säkras, om inte annat beslutas av styrelsen för Skanska AB. Under första halvåret har cirka 25 procent av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet som stått för relativt stor andel av gruppens egna kapital valutasäkrats (USD, EUR, CZK, NOK, PLN, och GBP). Efter styrelsebeslut reducerades dessa säkringar gradvis under andra halvan av året.

Vid utgången av 2015 var cirka 5 procent av eget kapital valutasäkrat. En valutakursförändring där kronan faller/stiger med 10 procent gentemot övriga valutor skulle ge en effekt i övrigt totalresultat på +/- 2,3 Mdr kronor efter hänsyn till säkringar.

Not 6. Fortsättning

De finansiella instrumentens betydelse för koncernens finansiella ställning och resultat

I följande tabell redovisas de finansiella instrumentens redovisade värde fördelade per kategori samt en avstämning mot totala tillgångar och skulder i rapporten över finansiell ställning. Derivat som säkringsredovisas redovisas separat både som finansiella tillgångar och finansiella skulder.

Se även not 21, Finansiella tillgångar, not 24, Rörelsefordringar, not 27, Finansiella skulder och not 30, Rörelseskulder.

Tillgångar	Värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Derivat som säkringsredovisas	Investeringar som hålles till förfall	Tillgångar som kan säljas	Låne- och kundfordringar	Summa redovisat värde
2015						
Finansiella instrument						
Räntebärande tillgångar och derivat						
Finansiella tillgångar ¹⁾						
Finansiella placeringar värderade till verkligt värde	108	13				121
Finansiella placeringar värderade till upplupet anskaffningsvärde			1 604			1 604
Finansiella räntebärande fordringar					7 067	7 067
	108	13	1 604	0	7 067	8 792
Kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde						0
Kassa och bank					11 840	11 840
	108	13	1 604	0	18 907	20 632
Kundfordringar²⁾					20 638	20 638
Övriga rörelsefordringar inklusive aktier						
Aktier redovisade som tillgångar som kan säljas ³⁾				61		61
Övriga rörelsefordringar ²⁾⁴⁾					28	28
	0	0	0	61	28	89
Summa finansiella instrument	108	13	1 604	61	39 573	41 359
2014						
Finansiella instrument						
Räntebärande tillgångar och derivat						
Finansiella tillgångar ¹⁾						
Finansiella placeringar värderade till verkligt värde	59	105				164
Finansiella placeringar värderade till upplupet anskaffningsvärde			1 378			1 378
Finansiella räntebärande fordringar					5 564	5 564
	59	105	1 378	0	5 564	7 106
Kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde						0
Kassa och bank					9 107	9 107
	59	105	1 378	0	14 671	16 213
Kundfordringar²⁾					20 505	20 505
Övriga rörelsefordringar inklusive aktier						
Aktier redovisade som tillgångar som kan säljas ³⁾				35		35
Övriga rörelsefordringar ²⁾⁴⁾					572	572
	0	0	0	35	572	607
Summa finansiella instrument	59	105	1 378	35	35 748	37 325

Skillnaden mellan verkligt värde och redovisat värde för finansiella tillgångar är marginell.

1) Redovisat värde för finansiella tillgångar exklusive aktier, totalt 8 792 (7 106) Mkr framgår av not 21, Finansiella tillgångar.

2) Se not 24, Övriga rörelsefordringar.

3) Aktierna är värderade till anskaffningsvärde. Skälet till detta är att verkligt värde inte ansetts kunna fastställas på ett tillförlitligt sätt. Aktier redovisas i koncernens rapport över finansiell ställning bland finansiella tillgångar, se vidare not 21, Finansiella tillgångar.

4) I koncernens rapport över finansiell ställning finns övriga rörelsefordringar uppgående till 25 877 (26 288) Mkr. Se not 24, Övriga rörelsefordringar. Av beloppet utgör kundfordringar 20 638 (20 505) Mkr. Dessa redovisas som finansiella instrument. Resterande belopp utgör 5 239 (5 783) Mkr och fördelas med 28 (572) Mkr på finansiella instrument och 5 211 (5 211) Mkr på icke finansiella instrument. I beloppet som redovisas som finansiella instrument ingår upplupna räntetäckter, depositioner etc. Som icke finansiella instrument redovisas exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsfordringar, fordringar rörande pensioner och andra personalrelaterade fordringar.

Not 6. Fortsättning

Avstämning mot rapport över finansiell ställning	31 dec 2015	31 dec 2014
Tillgångar		
Finansiella instrument	41 359	37 325
Övriga tillgångar		
Materiella och immateriella tillgångar	12 514	12 862
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	2 852	2 618
Skattefordringar	2 075	2 154
Omsättningsfastigheter	27 020	26 115
Material och varulager	944	1 017
Fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	5 692	5 472
Övriga rörelsefordringar ¹⁾	5 211	5 211
Summa tillgångar	97 667	92 774

1) I koncernens rapport över finansiell ställning finns övriga rörelsefordringar uppgående till 25 877 (26 288) Mkr. Se not 24, Övriga rörelsefordringar. Av beloppet utgör kundfordringar 20 638 (20 505) Mkr. Dessa redovisas som finansiella instrument. Resterande belopp utgör 5 239 (5 783) Mkr och fördelas med 28 (572) Mkr på finansiella instrument och 5 211 (5 211) Mkr på icke finansiella instrument. I beloppet som redovisas som finansiella instrument ingår upplupna ränteutgifter, depositioner etc. Som icke finansiella instrument redovisas exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsfordringar, fordringar rörande pensioner och andra personalrelaterade fordringar.

	Värderade till verkligt värde över resultat- räkningen	Derivat som säkrings- redovisas	Värderade till upplupet anskaffnings- värde	Summa redovisat värde
Skulder				
2015				
Finansiella instrument				
Räntebärande skulder och derivat				
Finansiella skulder ¹⁾				
Finansiella skulder värderade till verkligt värde	133	128		261
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde			10 343	10 343
	133	128	10 343	10 604
Rörelseskulder				
Leverantörsskulder			15 053	15 053
Övriga rörelseskulder ²⁾			727	727
	0	0	15 780	15 780
Summa finansiella instrument	133	128	26 123	26 384
2014				
Finansiella instrument				
Räntebärande skulder och derivat				
Finansiella skulder ¹⁾				
Finansiella skulder värderade till verkligt värde	235	335		570
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde			10 809	10 809
	235	335	10 809	11 379
Rörelseskulder				
Leverantörsskulder			16 434	16 434
Övriga rörelseskulder ²⁾			888	888
	0	0	17 322	17 322
Summa finansiella instrument	235	335	28 131	28 701

Verkligt värde är 65 (193) Mkr högre än redovisat värde för finansiella skulder.

- Redovisat värde för finansiella skulder, totalt 10 604 (11 379) Mkr, redovisas i rapporten över finansiell ställning tillsammans med finansiella skulder 10 429 (11 198) från not 27 och tilläggsköpeskilling om 175 (181) från not 29. Tilläggsköpeskilling ingår i finansiella skulder värderade till verkligt värde med 16 (33) och i finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde med 159 (148). Under året har 22 (7) Mkr betalats ut av tilläggsköpeskillingen, samt 16 (16) Mkr tillkommit som ränteutgift.
- Övriga finansiella rörelseskulder, totalt 15 780 (17 322) Mkr redovisas i rapporten över finansiell ställning tillsammans med leverantörsskulder på 15 053 (16 434) Mkr och övriga finansiella instrument om 727 (888) Mkr. Totala balansposten uppgår till 34 964 (33 496) Mkr. Se not 30. Som finansiella övriga rörelseskulder redovisas upplupna räntekostnader, utställda men ej inlösta checkar, skulder för obetalda fastigheter etc. Övriga rörelseskulder, icke finansiella, är exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsulder, skulder rörande pensioner och andra personalrelaterade skulder. Rörelseskulderna är värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Not 6. Fortsättning

Avstämning mot rapporten över finansiell ställning	31 dec 2015	31 dec 2014
Eget kapital och skulder		
Finansiella instrument	26 384	28 701
Övriga skulder		
Eget kapital	24 206	21 405
Pensioner	3 969	4 655
Skatteskulder	1 846	1 470
Avsättningar	6 257	5 824
Skulder till beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	15 821	14 545
Övriga rörelseskulder ¹⁾	19 184	16 174
Summa Eget kapital och skulder	97 667	92 774

1) Övriga finansiella rörelseskulder, totalt 15 780 (17 322) Mkr redovisas i rapporten över finansiell ställning tillsammans med leverantörsskulder på 15 053 (16 434) Mkr och övriga finansiella instrument om 727 (888) Mkr. Totala balansposten uppgår till 34 964 (33 496) Mkr. Se not 30. Som finansiella övriga rörelseskulder redovisas upplupna räntekostnader, utställda men ej inlösta checkar, skulder för obetalda fastigheter etc. Övriga rörelseskulder, icke finansiella, är exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, moms-skulder, skulder rörande pensioner och andra personalrelaterade skulder. Rörelseskulderna är värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella instrument - redovisat värde	2015	2014
Tillgångar värderade till verkligt värde	121	164
Tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	41 238	37 161
Summa finansiella tillgångar	41 359	37 325
Skulder värderade till verkligt värde	245	570
Skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	26 139	28 131
Summa finansiella skulder	26 384	28 701

Finansiella instrument värderas till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde i balansräkningen beroende på klassificering. Finansiella instrument värderade till verkligt värde i balansräkningen tillhör värderingsnivå två enligt IFRS 13. Skillnaden mellan verkligt värde och redovisat värde är marginell.

Upplysning om kvittning – finansiella instrument	2015		2014	
	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder
Bruttobelopp	41 359	26 384	37 325	28 701
Belopp som har kvittats	0	0	0	0
Redovisat i balansräkningen	41 359	26 384	37 325	28 701
Belopp som omfattas av avtal om nettning	-48	-48	-130	-130
Nettobelopp efter avtal om nettning	41 311	26 336	37 195	28 571

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen tillhör den kategori som vid första redovisningstillfället identifierats som sådana eller utgörs av derivat. Beloppen avseende 2015 och 2014 avser derivat-instrument.

Derivat som säkringsredovisas

Derivat tillhör kategorin "Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen". Skanska särredovisar derivat som säkringsredovisas. Beloppen avseende 2015 och 2014 avser valutaterminkontrakt för säkring av nettoinvesteringar i utlandet, samt ränteswappar för säkring av lån med rörlig ränta.

Verkliga värden

Vid fastställande av verkligt värde finns tre olika nivåer. I den första nivån används den officiella prisnoteringen på en aktiv marknad. I den andra nivån, som används då prisnotering på aktiv marknad saknas, beräknas verkligt värde med diskontering av framtida kassaflöden baserade på observerbara marknadsräntor för respektive löptid och valuta. I den tredje nivån används väsentliga inslag av indata som inte är observerbara på marknaden.

Verkliga värden för kategorierna "Värderade till verkligt värde över resultaträkningen" och "Derivat som säkringsredovisas" har värderats enligt nivå två ovan. Vid beräkning av verkligt värde i låneportföljen beaktas aktuella marknadsräntor som inkluderar det kreditriskpåslag Skanska uppskattas erlagga för upplåning. Totalt har tillgångar uppgående till 120 (164) Mkr och skulder uppgående till 245 (537) Mkr värderats enligt denna nivå.

Värdering av finansiella instrument med optionsinslag beräknas enligt Black-Scholes modell. Skanska hade per 2015-12-31 inga instrument med optionsinslag.

Skanskas skulder för tilläggsköpeskillningar är värderade enligt nivå tre. Alla andra finansiella tillgångar och skulder är värderade enligt nivå två.

Not 6. Fortsättning

Finansiella instruments påverkan på koncernens resultaträkning, övrigt totalresultat och eget kapital

Intäkter och kostnader från finansiella instrument redovisat i resultaträkningen	2015	2014
Redovisat i rörelseresultatet		
Ränteintäkter på lånefordringar	5	6
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till anskaffningsvärde	-1	-2
Kassaflödessäkringar borttagna ur eget kapital och redovisade i resultaträkningen	-516	-510
Summa intäkter och kostnader i rörelseresultatet	-512	-506
Redovisat i finansnettot		
Ränteintäkter på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾	22	35
Ränteintäkter på investeringar som hålles till förfall	9	7
Ränteintäkter på lånefordringar	17	37
Ränteintäkter på kassa och bank	40	58
Utdelningar	32	
Förändring av marknadsvärde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	7	2
Summa intäkter i finansnettot	127	139
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-107	-72
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-220	-321
Förändring av marknadsvärde på finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-2	-48
Finansnetto från säkring av nettoinvesteringar i utländska dotterbolag ²⁾	-30	-12
Netto kursdifferenser	-96	-27
Kostnad för låneprogram	-28	-23
Bankkostnader	-59	-52
Summa kostnader i finansnettot	-542	-555
Netto intäkter och kostnader från finansiella instrument redovisat i resultaträkningen	-927	-922
varav ränteintäkter på finansiella tillgångar som inte värderats till verkligt värde via resultaträkningen	71	108
varav räntekostnader på finansiella skulder som inte värderats till verkligt värde via resultaträkningen	-221	-323

1) Beloppet avser positiva räntedifferenser i valutaswappar för koncernens upplåning med 20 (22) Mkr.

2) Beloppet avser ränteintäkter/räntekostnader uppgående till -30 (-12) Mkr hänförliga till valutaterminer.

Avstämning mot finansnettot	2015	2014
Summa intäkter från finansiella instrument i finansnettot	127	139
Summa kostnader på finansiella instrument i finansnettot	-542	-555
Räntenetto på pensioner	-93	-69
Övriga räntekostnader	194	205
Summa finansnetto	-314	-280

Se även not 14, Finansnetto.

Intäkter och kostnader från finansiella instrument redovisade i övrigt totalresultat	2015	2014
Kassaflödessäkringar redovisade direkt mot eget kapital	-181	-1 333
Kassaflödessäkringar borttagna ur eget kapital och redovisade i resultaträkningen	516	510
Årets omräkningsdifferens	71	1 817
Avgår säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-21	-325
Summa	385	669
varav redovisat i reserv för kassaflödessäkring	335	-823
varav redovisat i omräkningsreserv	50	1 492
	385	669

Säkerheter

Koncernen har lämnat ställda säkerheter i form av finansiella fordringar som uppgår till 1 328 (1 294) Mkr. Se vidare not 33, Ställda säkerheter, eventualityförpliktelser och eventuelltillgångar. Dessa säkerheter kan tas i anspråk av beställare om Skanska ej fullföljer sina åtaganden enligt respektive entreprenadkontrakt.

Koncernen har i varierande omfattning erhållit säkerheter för kundfordringar i form av garantier utgivna av bank- och försäkringsföretag samt i vissa fall i form av garantier från moderbolag till beställare.

Not 7. Förvärv av rörelse

Rörelseförvärv redovisas enligt IFRS 3, Rörelseförvärv. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Förvärv av koncernbolag/rörelse

Varken under året eller under jämförelseåret har några förvärv gjorts.

Not 8. Intäkter

Projekt i entreprenadverksamheten redovisas i enlighet med IAS 11, Entreprenadavtal. Se not 9.

Andra intäkter än projektintäkter redovisas enligt IAS 18, Intäkter. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Intäkter per verksamhetsgren

	2015	2014
Byggverksamhet	140 648	128 663
Bostadsutveckling	8 724	9 196
Kommersiell fastighetsutveckling	10 488	8 682
Infrastrukturutveckling	106	163
Övrigt		
Centralt	4 540	7 099
Elimineringar, se nedan	-11 457	-10 478
Summa	153 049	143 325

som elimineringar redovisas

	2015	2014
Intern byggnation till		
Byggverksamheten	-711	-956
Bostadsutveckling	-3 545	-4 002
Kommersiell fastighetsutveckling	-6 086	-4 660
Infrastrukturutveckling ¹⁾		
Interna fastighetsförsäljningar	-12	-18
Övrigt	-1 103	-842
	-11 457	-10 478

1) Intern byggnation till Infrastrukturutveckling ingår i Byggverksamheten med 6 045 (6 495) Mkr. Eliminering sker ej då dessa intäkter utgör fakturering till joint ventures, vilka redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Intäkter per intäktsslag

	2015	2014
Entreprenader	126 128	116 749
Tjänster	6 168	6 678
Varuförsäljning	1 626	2 201
Hysesintäkter	603	418
Fastighetsförsäljningar	18 524	17 279
Summa	153 049	143 325

Beträffande övriga intäktsslag så redovisas utdelningar och ränteutdelningar i finansnettot, se not 14, Finansnetto.

Övrigt

Fakturering till intresseföretag och joint ventures uppgick till 6 381 (6 735) Mkr.

För övriga transaktioner med närstående se not 39, Upplysningar om närstående.

Not 9. Entreprenadavtal

Entreprenaduppdrag intäktsförs i takt med upparbetning av projekten. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

För risker i pågående uppdrag, se not 2 Kritiska uppskattningar och bedömningar, samt Förvaltningsberättelsen.

Uppgifter ur resultaträkningen

Under året upparbetade intäkter uppgår till 126 128 (116 749) Mkr.

Uppgifter ur rapporten över finansiell ställning

Fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	31 dec 2015	31 dec 2014
Upparbetad intäkt	119 139	104 317
Fakturering	-113 447	-98 845
Summa, tillgång	5 692	5 472
Skulder till beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	31 dec 2015	31 dec 2014
Fakturering	265 327	274 874
Upparbetad intäkt	-249 506	-260 329
Summa, skuld	15 821	14 545

Upparbetade intäkter i pågående projekt inklusive redovisade vinster med avdrag för redovisade förlustreservationer uppgår till 368 645 (364 646) Mkr.

Erhållna förskott uppgick till 1 055 (1 070) Mkr.

Av beställaren innehållna belopp, som har delfakturerats enligt fastställd plan och som beställaren innehåller enligt kontraktsvillkoren tills samtliga i kontraktet specificerade villkor har uppfyllts, uppgick till 4 535 (4 134) Mkr.

Not 10. Rörelsens kostnader fördelat per kostnadslag

Under året har intäkterna ökat med 9 724 Mkr till 153 049 (143 325) Mkr. Rörelseresultatet har ökat med 881 Mkr, till 6 290 (5 409) Mkr. Personalkostnaderna för året uppgick till -29 994 (-28 811) Mkr.

Andra rörelsekostnader rensat för sålda omsättningsfastigheter och resultat i joint venture och intresseföretag uppgick till -102 360 (-93 872) Mkr.

	2015	2014
Intäkter	153 049	143 325
Personalkostnader ¹⁾	-29 994	-28 811
Avskrivningar	-1 579	-1 597
Nedskrivningar	-102	-276
Redovisat värde sålda omsättningsfastigheter	-14 010	-14 029
Resultat från joint ventures och intresseföretag	1 270	669
Övrigt ²⁾	-102 344	-93 872
Totala kostnader	-146 759	-137 916
Rörelseresultat	6 290	5 409

1) Som personalkostnader redovisas löner och ersättningar samt sociala kostnader som redovisas enligt not 36, Personal, samt icke monetära ersättningar såsom bilförmån och erhållna aktier i enlighet med Seop.

2) I övrigt ingår bland annat inköpt material, maskinhyror och underentreprenörer.

Not 11. Försäljnings- och administrationskostnader

Försäljnings- och administrationskostnader redovisas i en post.

Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Försäljnings- och administrationskostnader	2015	2014
Byggverksamhet	-6 198	-5 799
Bostadsutveckling	-550	-521
Kommersiell fastighetsutveckling	-677	-526
Infrastrukturutveckling	-156	-128
Centrala kostnader ¹⁾	-1 288	-1 396
Summa	-8 869	-8 370

1) Inklusive eliminerings.

Not 12. Avskrivningar

Avskrivningar sker i enlighet med IAS 16, Materiella anläggningstillgångar och IAS 38, Immateriella tillgångar. Se not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper.

Nedan redovisas avskrivningar per verksamhetsgren.

För ytterligare information om avskrivningar se not 17, Materiella anläggningstillgångar och not 19, Immateriella tillgångar.

Avskrivningar per tillgång och verksamhetsgren

	Byggverksamhet	Bostadsutveckling	Kommersiell fastighetsutveckling	Infrastrukturutveckling	Centralt och eliminerings	Summa
2015						
Immateriella tillgångar	-76				-26	-102
Materiella anläggningstillgångar						
Byggnader och mark	-95				-1	-96
Maskiner och inventarier	-1 296	-2	-6	-5	-72	-1 381
Summa	-1 467	-2	-6	-5	-99	-1 579
2014						
Immateriella tillgångar	-57				-16	-73
Materiella anläggningstillgångar						
Byggnader och mark	-72				-4	-76
Maskiner och inventarier	-1 319	-3	-3	-3	-120	-1 448
Summa	-1 448	-3	-3	-3	-140	-1 597

Not 13. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar redovisas i enlighet med IAS 36, Nedskrivningar.

Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Nedskrivning av omsättningsfastigheter redovisas i enlighet med IAS 2, Varulager.

Nedan redovisas nedskrivningar/återföring av nedskrivningar per verksamhetsgren.

För ytterligare information om nedskrivningar/återföring av nedskrivningar se not 17, Materiella anläggningstillgångar, not 18, Goodwill, not 19, Immateriella tillgångar och not 22, Omsättningsfastigheter/Projektutveckling.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar per tillgång och verksamhetsgren

	Bygg- verksamhet	Bostads- utveckling	Kommersiell fastighets- utveckling	Infrastruktur- utveckling	Centralt och elimineringar	Summa
2015						
Redovisat i rörelseresultatet						
Materiella anläggningstillgångar						
Byggnader och mark	-11					-11
Placeringar i joint ventures och intresseföretag			-16			-16
Omsättningsfastigheter						
Kommersiell fastighetsutveckling			-56			-56
Bostadsutveckling		-19				-19
Summa	-11	-19	-72	0	0	-102
2014						
Redovisat i rörelseresultatet						
Materiella anläggningstillgångar						
Byggnader och mark	-2					-2
Maskiner och inventarier	-8					-8
Placeringar i joint ventures och intresseföretag				-193		-193
Omsättningsfastigheter						
Kommersiell fastighetsutveckling			43			43
Bostadsutveckling		-116				-116
Summa	-10	-116	43	-193	0	-276

Not 14. Finansnetto

	2015	2014
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	88	137
Utdelningar	32	
Förändring av marknadsvärde	7	2
	127	139
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-327	-393
Räntenetto på pensioner	-93	-69
Aktiverade räntekostnader	194	205
Förändring av marknadsvärde	-32	-60
Netto kursdifferenser	-96	-27
Övrigt finansnetto	-87	-75
	-441	-419
Summa	-314	-280

Uppgift om hur stor del av finansnettots intäkter och kostnader som kommer från finansiella instrument redovisas i not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering.

Räntenetto

Finansnettot uppgick sammantaget till -314 (-280) Mkr. Räntenettet försämrades till -138 (-120) Mkr. Ränteintäkterna minskade till 88 (137) Mkr, framförallt till följd av lägre marknadsräntor. Räntekostnaderna före aktiverade räntor förbättrades till -327 (-393) Mkr, vilket främst förklaras av lägre räntor avseende byggkrediter i Sverige samt minskad andel lån i valutor med hög räntesats. Under året aktiverades räntekostnader om 194 (205) Mkr i pågående projekt för egen räkning.

Ränteintäkter erhöles till en genomsnittlig räntesats på 0,53 (0,67) procent. Räntekostnader, exklusive ränta på pensionsskuld, betalades till en under året genomsnittlig räntesats om 1,65 (2,44) procent. Med hänsyn tagen till derivat uppgick den genomsnittliga räntesatsen till 2,32 (2,57) procent.

Räntenetto på pensioner, som avser det vid årets början, baserat på utfallet 2014, beräknade nettot av kostnadsräntor på förmånsbestämda pensionsförpliktelser och avkastning på pensionsförvaltningstillgångar, försämrades till -93 (-69) Mkr. Se vidare not 28, Pensioner.

Koncernen har räntenetto som redovisas i rörelseresultatet med 4 (4) Mkr, se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Förändring av marknadsvärde

Förändring av marknadsvärde uppgick till -25 (-58) Mkr och minskningen beror främst på en positiv marknadsvärdeförändring i ingångna ränteswapavtal.

Övrigt finansnetto

Övrigt finansnetto uppgick till -87 (-75) Mkr och avsåg främst olika finansiella avgifter.

Not 15. Lånekostnader

Aktivering av lånekostnader sker för investeringar som tar betydande tid i anspråk för färdigställande. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Lånekostnader har under året aktiverats till en räntesats om cirka 1,5 (2,0) procent.

	Under året aktiverade räntor		Totalt ackumulerat aktiverade räntor ingående i anskaffningsvärdet	
	2015	2014	2015	2014
Omsättningsfastigheter	194	205	234	189
Summa	194	205	234	189

Not 16. Inkomstskatter

Inkomstskatter redovisas i enlighet med IAS 12, Inkomstskatter. Se redovisnings- och värderingsprinciper not 1.

Skattekostnad

	2015	2014
Aktuell skatt	-1 003	-805
Uppskjutna skatteintäkter/kostnader från förändring av temporära skillnader	9	-112
Uppskjutna skattekostnader från förändring av förlustavdrag	-120	-250
Skatter i joint ventures	-71	-112
Summa	-1 185	-1 279

Skatteposter som redovisats i övrigt totalresultat

	2015	2014
Uppskjutna skatter hänförliga till kassaflödes-säkringar	-15	23
Uppskjutna skatter hänförliga till pensioner	-175	509
Summa	-190	532

Uppskjutna skatter hänförliga till kategorin finansiella tillgångar som kan säljas finns ej.

Sambandet mellan skatt beräknad efter sammanvägning av nominella skattesatser och redovisad skatt

Koncernens redovisade skatt uppgår till 20 (25) procent.

Koncernens sammanvägda nominella skattesats har beräknats till 23 (26) procent.

Genomsnittlig nominell skattesats för hemmamarknaderna i Europa uppgår till cirka 21 (21) procent och för USA till drygt 40 (40) procent, beroende på resultatets fördelning mellan de olika delstaterna.

Sambandet mellan skatt beräknad efter sammanvägning av nominella skattesatser 23 (26) procent och redovisad skatt 20 (25) procent belyses i nedanstående tabell.

	2015	2014
Resultat efter finansiella poster	5 976	5 129
Skatt enligt sammanvägning av nominella skattesatser, 23 (26) procent	-1 374	-1 333
Skatteeffekt av		
Fastighetsförsäljningar ¹⁾	353	391
Avyttring infrastrukturprojekt	85	0
Övrigt	-249	-337
Redovisad skattekostnad	-1 185	-1 279

1) I flera av de länder där Skanska är verksam är försäljning av fastighetsprojekt genom avyttring av bolag skattefria.

Årets betalda inkomstskatter uppgår till -804 (-996) Mkr.

Betalda inkomstskatter kan variera väsentligt mellan åren för de länder vari koncernen har verksamhet. Underlaget för inkomstbeskattning bestäms ofta efter andra principer än de som gäller för upprättande av koncernens resultaträkning. Om slutlig inkomstskatt understiger preliminärt uttagen skatt tidigare år kan årets betalda inkomstskatter bli väsentligt reducerade.

Not 16. Fortsättning

I nedanstående tabell visas hur betalda inkomstskatter fördelar sig mellan olika länder:

Land	2015	Land	2014
Sverige	480	USA	628
USA	161	Polen	237
Finland	102	Finland	87
Peru	48	Storbritannien	43
Norge	44	Chile	22
Övriga	-31	Övriga	-21
	804		996

Skattefordringar och skatteskulder

	31 dec 2015	31 dec 2014
Skattefordringar	691	929
Skatteskulder	560	504
Netto skattefordringar (+), skatteskulder (-)	131	425

Skattefordringar och skatteskulder avser skillnad mellan årets beräknade inkomstskatt och erlagd preliminär skatt samt ännu ej reglerade inkomstskatter för tidigare år.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder

	31 dec 2015	31 dec 2014
Uppskjutna skattefordringar enligt rapport över finansiell ställning	1 384	1 225
Uppskjutna skatteskulder enligt rapport över finansiell ställning	1 286	966
Netto uppskjutna skattefordringar (+), uppskjutna skatteskulder (-)	98	259
	31 dec 2015	31 dec 2014
Uppskjutna skattefordringar för förlustavdrag	101	228
Uppskjutna skattefordringar för andra tillgångar	447	470
Uppskjutna skattefordringar för avsättningar pensioner	910	1 032
Uppskjutna skattefordringar för pågående projekt	361	266
Andra uppskjutna skattefordringar	1 352	1 303
Summa före nettoredovisning	3 171	3 299
Nettoredovisning av kvittningsbara uppskjutna skattefordringar/skatteskulder	-1 787	-2 074
Uppskjutna skattefordringar enligt rapport över finansiell ställning	1 384	1 225
	31 dec 2015	31 dec 2014
Uppskjutna skatteskulder för långfristiga tillgångar	395	398
Uppskjutna skatteskulder för pågående projekt	1 518	1 717
Uppskjutna skatteskulder för andra kortfristiga tillgångar	127	124
Andra uppskjutna skatteskulder	1 033	801
Summa före nettoredovisning	3 073	3 040
Nettoredovisning av kvittningsbara uppskjutna skattefordringar/skatteskulder	-1 787	-2 074
Uppskjutna skatteskulder enligt rapport över finansiell ställning	1 286	966

Förändring av nettofordran (+), nettoskuld (-) uppskjutna skatter

	2015	2014
Nettofordran uppskjutna skatter vid årets början	259	57
Företagsförsäljningar	122	
Redovisat i övrigt totalresultat	-190	532
Uppskjutna skattekostnader	-111	-362
Omklassificeringar		-39
Kursdifferenser	18	71
Nettofordran uppskjutna skatter vid årets slut	98	259

Andra uppskjutna skattefordringar än för förlustavdrag avser temporära skillnader mellan skattemässiga värden och i rapporten över finansiell ställning redovisade värden. Dessa skillnader uppkommer bland annat när koncernens värderingsprincip avviker från den som tillämpas lokalt av koncernbolaget.

I huvudsak är dessa uppskjutna skattefordringar realiserade inom fem år.

Uppskjutna skattefordringar uppstår exempelvis när redovisad avskrivning / nedskrivning av tillgångar blir skattemässigt avdragsgill först en senare period, vid eliminering av internvinster, när avsättningar för förmånsbestämda pensioner skiljer mellan lokala regler och IAS 19, när erforderliga avsättningar blir skattemässigt avdragsgilla en senare period samt när förskottsbetalningar till pågående projekt beskattas enligt kontantprincipen.

Uppskjutna skatteskulder för andra tillgångar och andra uppskjutna skatteskulder avser temporära skillnader mellan skattemässiga värden och i rapporten över finansiell ställning redovisade värden. Dessa skillnader uppkommer bland annat när koncernens värderingsprincip avviker från den som tillämpas lokalt av koncernbolaget. I huvudsak bedöms dessa uppskjutna skatteskulder bli realiserade inom fem år.

Uppskjutna skatteskulder uppstår exempelvis när skattemässig avskrivning innevarande period är större än erforderlig ekonomisk avskrivning samt när upp- arbetade vinster i pågående projekt beskattas först när projektet är färdigställt.

Temporära skillnader som hänför sig till investeringar i koncernföretag, filialer, intresseföretag och joint ventures, för vilka uppskjutna skatteskulder inte redovisats uppgår till 0 (0) Mkr. I Sverige och flera andra länder gäller skattefrihet vid avyttring av andelar i aktiebolag under vissa förutsättningar varför temporära skillnader normalt ej finns på aktier ägda av koncernens bolag i dessa länder.

Temporära skillnader och förlustavdrag som inte redovisas som uppskjutna skattefordringar

	31 dec 2015	31 dec 2014
Förlustavdrag med förfallodag inom ett år		13
Förlustavdrag med förfallodag senare än ett år men inom tre år	6	
Förlustavdrag med förfallodag senare än tre år	1 633	1 252
Summa	1 639	1 265

Skanska har förlustavdrag i flera olika länder. I några av dessa länder har Skanska för närvarande ingen eller begränsad verksamhet. I vissa länder är nuvarande resultatgenerering på en sådan nivå att sannolikheten för utnyttjande är svår att bedöma. Det kan också finnas begränsningar i kvittningsrätten. I samtliga dessa fall redovisas ingen uppskjuten skattefordran för förlustavdragen.

Not 17. Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i enlighet med IAS 16, Materiella anläggningstillgångar, se not 1, redovisnings- och värderingsprinciper.

Som materiella anläggningstillgångar redovisas kontor och andra byggnader som används i koncernens rörelse. Maskiner och inventarier redovisas i en post.

Materiella anläggningstillgångar fördelat per tillgångslag

	2015	2014
Byggnader och mark	1 837	1 990
Maskiner och inventarier	4 582	5 038
Pågående nyanläggningar	85	94
Summa	6 504	7 122

Avskrivningar per tillgång och funktion på materiella anläggningstillgångar

	Produktion och förvaltning		Försäljning och administration		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Byggnader och mark	-58	-54	-38	-22	-96	-76
Maskiner och inventarier	-1 240	-1 319	-141	-129	-1 381	-1 448
Summa	-1 298	-1 373	-179	-151	-1 477	-1 524

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar på materiella anläggningstillgångar

Under året har nedskrivningar redovisats brutto med -11 (-10) Mkr. Nedskrivningarna under året har skett i USA, och under jämförelseåret i Tjeckien och Slovakien. Samtliga nedskrivningar/återföring av nedskrivningar har redovisats som kostnader för produktion och förvaltning.

	Byggnader och mark		Maskiner och inventarier		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar						
Nedskrivningar	-11	-2		-8	-11	-10
Återföring av nedskrivningar					0	0
Summa	-11	-2	0	-8	-11	-10

	Belopp för nedskrivningar/återföring av nedskrivningar baseras på					
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Verkligt värde efter avdrag för kostnader vid försäljning/utrangering	-11				-11	0
Nyttjandevärde		-2		-8		-10
Summa	-11	-2	0	-8	-11	-10

Uppgift om anskaffningsvärden, ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar

	Byggnader och mark		Maskiner och inventarier		Pågående nyanläggningar	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	3 567	3 415	20 772	19 699	94	33
Investeringar	73	51	1 333	1 229	97	132
Företagsförvärv				-5		
Avyttringar	-195	-126	-1 107	-1 117		-70
Omklassificeringar	23	9	85	6	-102	
Årets kursdifferenser	22	218	-61	960	-4	-1
	3 490	3 567	21 022	20 772	85	94
Ackumulerade avskrivningar enligt plan						
Vid årets början	-1 300	-1 169	-15 552	-14 081		
Avyttringar och utrangeringar	20		585	663		
Omklassificeringar				-14		
Årets avskrivningar	-96	-76	-1 381	-1 448		
Årets kursdifferenser	7	-55	88	-672		
	-1 369	-1 300	-16 260	-15 552		
Ackumulerade nedskrivningar						
Vid årets början	-277	-268	-182	-180		
Avyttringar	1			7		
Omklassificeringar						
Årets nedskrivningar/återföring av nedskrivningar	-11	-2		-8		
Årets kursdifferenser	3	-7	2	-1		
	-284	-277	-180	-182		
Redovisat värde vid årets slut	1 837	1 990	4 582	5 038	85	94
Redovisat värde vid årets början	1 990	1 978	5 038	5 438	94	33

Övrigt

Uppgift om aktiverade räntor redovisas i not 15, Lånekostnader.

Uppgifter om finansiell leasing se not 40, Leasing.

Skanska har åtaganden om förvärv av materiella anläggningstillgångar med 0 (0) Mkr.

Skanska har varken under året eller jämförelseåret erhållit någon väsentlig kompensation från tredje part för materiella anläggningstillgångar som skadats eller gått förlorade.

Not 18. Goodwill

Goodwill redovisas enligt IFRS 3, Rörelseförvärv. Se not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper. För kritiska bedömningar se not 2.

Goodwill uppgår till 5 256 (5 276) Mkr. Under året har goodwill minskat med 20 Mkr på grund av kursdifferenser. Under jämförelseåret ökade goodwill med 427 Mkr.

Goodwillvärden fördelade per kassagenererande enheter

	2015	2014	årets förändring	varav kursdifferens
Sverige	115	116	-1	-1
Norge	1 285	1 412	-127	-127
Finland	411	425	-14	-14
Polen	45	46	-1	-1
Tjeckien/Slovakien	513	517	-4	-4
Storbritannien	1 759	1 713	46	46
USA Building	341	316	25	25
USA Civil	787	731	56	56
Summa	5 256	5 276	-20	-20

Återvinningsvärdet för goodwill baseras uteslutande på nyttjandevärdet. Goodwillvärdet tillsammans med övriga värden på anläggningstillgångar, omsättningsfastigheter och netto rörelsekapital prövas årligen.

Förväntade kassaflöden baseras på prognoser för bygginvesteringarnas utveckling på varje delmarknad i de länder där koncernen är verksam. Basen för prognoserna är enheternas tvåårsprognoser och den femåriga fastställda affärsplanen. Den framtida makroekonomiska utvecklingen och ränteutvecklingen är också viktiga variabler. Prognosperioden omfattar 10 år, som är den period som används i modeller i värdering av andra typer av tillgångar, tex kommersiella projekt. Med 10 åriga modeller finns bättre förutsättningar att göra antaganden om cykler, och beroendet av residualvärden minskar.

Den tillväxttakt som används för att extrapolera kassaflödesprognoser bortom den period som täcks av de tioåriga prognoserna är för branschen normala i respektive land.

För varje affärsenhet används en unik diskonteringsfaktor baserad på WACC-ränta (vägd genomsnittlig kostnad för lånat och eget kapital). Parametrar som påverkar WACC-räntan är låneränta, marknadsrisker och förhållandet mellan lånat och eget kapital. WACC-räntan anges både före och efter skatt.

Följande tabell anger hur redovisat värde förhåller sig till återvinningsvärdet för respektive affärsenhet för Skanskas största goodwillposter. Återvinningsvärdet uttrycks som 100. Testerna baseras på bedömning av utvecklingen under den kommande tioårsperioden.

	Norge	Finland	Tjeckien	Storbritannien	USA Civil
Återvinningsvärde, 100	100	100	100	100	100
Redovisat värde ¹⁾	22	28	n.a	0	n.a
Räntesats, procent (WACC), före skatt	9	9	9	9	11
Räntesats, procent (WACC), efter skatt	7	7	7	7	7
Förväntad tillväxt, %	0	0	2	2	2
Räntesats, procent (WACC), föregående år (före skatt)	8	8	8	8	10
Förväntad tillväxt, %, föregående år	0	0	3	3	3
Redovisat värde i förhållande till återvinningsvärdet 100 vid en höjning av räntan med					
+ 1 procentenhet	28	32	n.a	0	n.a
+ 5 procentenheter ²⁾	48	55	n.a	1	n.a

1) För verksamheten i Tjeckien och USA är redovisat värde negativt till följd av ett negativt rörelsekapital som överstiger anläggningstillgångarnas värde.

2) Värde > 100 uttrycker att återvinningsvärde understiger redovisat värde och nedskrivningsbehov föreligger.

Nedskrivning av goodwill

Under året har ingen goodwill skrivits ner i koncernen. Under jämförelseåret skrevs ingen goodwill heller ner.

Not 19. Immateriella tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas enligt IAS 38, Immateriella tillgångar, se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Immateriella tillgångar med tillämpade nyttjandeperioder

	31 dec 2015	31 dec 2014	Tillämpade nyttjandeperioder
Immateriella tillgångar, internt upparbetade	349	53	3–7 år
Immateriella tillgångar, externt förvärvade	405	411	3–10 år
Summa	754	464	

De internt upparbetade immateriella tillgångarna består av affärssystem.

I externt förvärvade immateriella tillgångar ingår förvärvade servicekontrakt i Storbritannien, förvärvade kundkontrakt i Polen, nyttjanderätter för grus- och bergtäkter i Sverige. Affärssystem skrivs av på 3–7 år. Servicekontrakt skrivs av på 3–6 år, kundkontrakt i takt med upparbetning och patent skrivs av på 10 år. Nyttjanderätter för bergs- och grustäkter avskrivs i takt med substansuttag.

Avskrivningar per funktion på övriga immateriella tillgångar

Avskrivningar görs på samtliga immateriella tillgångar då dessa har en begränsad nyttjandeperiod.

Avskrivning per funktion	2015	2014
Produktion och förvaltning	-54	-40
Försäljning och administration	-48	-33
Summa	-102	-73

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar på övriga immateriella tillgångar

Under året har inga nedskrivningar/återföring av nedskrivningar på övriga immateriella tillgångar skett, ej heller under förra året.

Uppgift om anskaffningsvärden, ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar

	Immateriella tillgångar, externt förvärvade		Immateriella tillgångar, internt upparbetade ¹⁾	
	2015	2014	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	1 326	1 094	62	26
Övriga investeringar	192	147	197	36
Avyttringar	1	-10		
Omklassificeringar	-132		132	
Årets kursdifferenser	20	95		
	1 407	1 326	391	62
Ackumulerade avskrivningar				
Vid årets början	-862	-744	-9	-4
Avyttringar	2	10		
Årets avskrivningar	-73	-68	-29	-5
Omklassificeringar	4		-4	
Årets kursdifferenser	-19	-60		
	-948	-862	-42	-9
Ackumulerade nedskrivningar				
Vid årets början	-53	-26	0	0
Årets kursdifferenser	-1	-27		
	-54	-53	0	0
Redovisat värde vid årets slut	405	411	349	53
Redovisat värde vid årets början	411	324	53	22

1) De internt upparbetade immateriella tillgångarna utgörs av affärssystem.

Övrigt

Uppgift om aktiverade räntor redovisas i not 15, Lånekostnader.

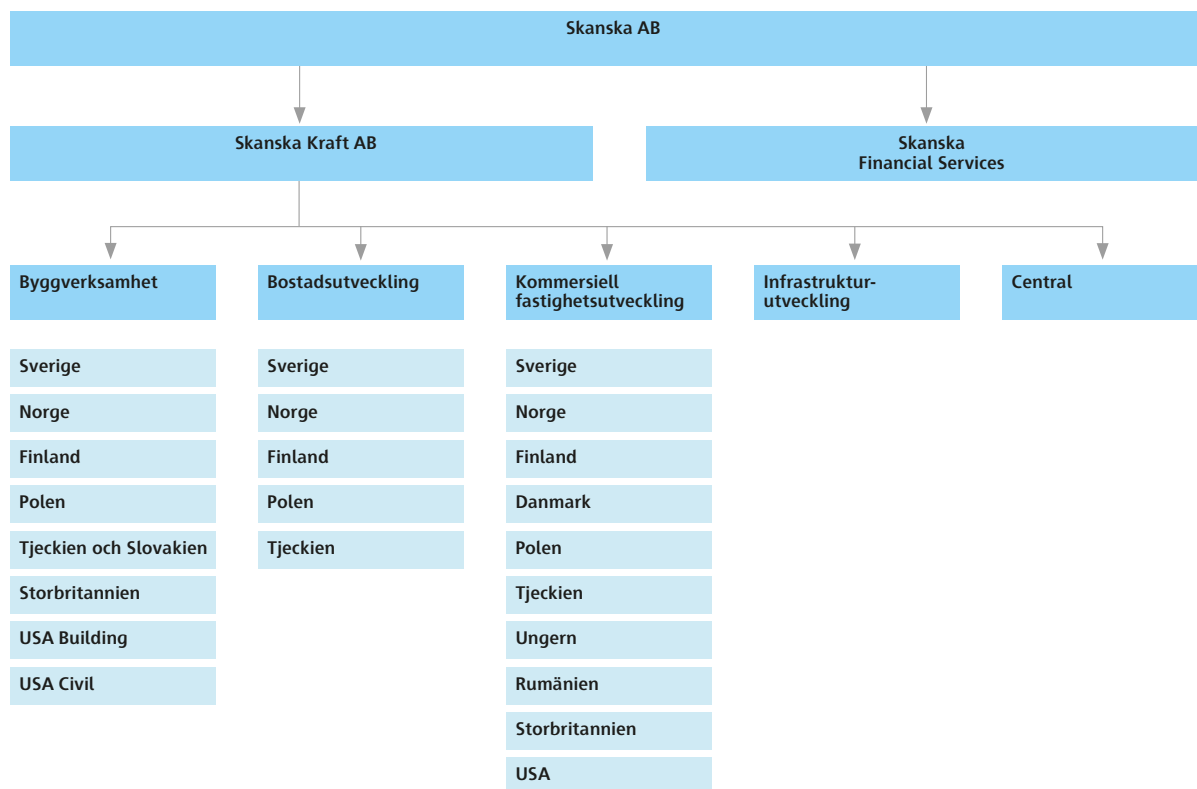
Direkta kostnader för forskning och utveckling uppgår till 210 (206) Mkr.

Not 20A. Dotterföretag

Moderföretaget Skanska AB äger 100% av aktierna i Skanska Financial Services AB och Skanska Kraft AB. Skanska Kraft AB äger i sin tur direkt eller indirekt dotterbolagen i de länder som Skanska har verksamhet i. Alla dotterföretag är

egna självständiga aktiebolag, handelsbolag eller motsvarande bolagsformer i respektive land. För bolagens säte, se not 52 i Moderbolagets noter, Andelar i koncernföretag.

Skanskas bolagsstruktur

Av vad som framgår av not 26 finns endast smärre intressen i innehav utan bestämmande inflytande.

Not 20B. Placeringar i joint ventures och intresseföretag

För alla samarbetsarrangemang sker en bedömning av dess legala form, avtal mellan delägarna och andra omständigheter. Samarbetsarrangemanget redovisas enligt IFRS 11 som ett joint venture om delägarna endast har rätt till nettotillgångarna. Se även not 1.

Placeringar i joint ventures och intresseföretag redovisas i enlighet med kapitalandelsmetoden. Resultat från joint ventures och intresseföretag redovisas på egen rad i rörelseresultatet. Resultatet utgörs av koncernens andel av joint ventures och intresseföretags resultat efter finansiella poster justerat för eventuell nedskrivning av koncernmässig goodwill och internvinster.

Resultat från joint ventures och intresseföretag framgår av följande tabell.

	2015	2014
Andel av joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden ¹⁾	850	766
Andel av intresseföretags resultat enligt kapitalandelsmetoden ¹⁾	2	0
Försäljning av joint ventures	434	96
Nedskrivning joint ventures	-16	-193
Summa	1 270	669

1) Vid beräkning av joint ventures och intresseföretags resultat enligt kapitalandelsmetoden redovisas koncernens andel av skatt på raden för skatter i resultaträkningen. Koncernens andel av joint ventures skatt uppgår till -71 (-112) Mkr och andelen av intresseföretags skatt uppgår till 0 (0) Mkr. Se även not 16, Inkomstskatter.

Redovisat värde enligt rapporten över finansiell ställning samt förändringen som skett framgår av följande tabell.

	2015			2014		
	Joint ventures	Intresseföretag	Summa	Joint ventures	Intresseföretag	Summa
Vid årets början	2 599	19	2 618	2 715	19	2 734
Nyanskaffningar	454		454	638		638
Avyttringar	-698		-698	-328		-328
Omklassificeringar	-39		-39	106		106
Årets kursdifferenser	31		31	218		218
Årets avsättning/återföring för internresultat på entreprenadarbeten	-11		-11			0
Förändring av verkligt värde på derivat	281		281	-748		-748
Årets nedskrivningar	-16		-16	-193		-193
Årets förändring genom andel i joint ventures och intresseföretags resultat efter avdrag för erhållen utdelning	232		232	191		191
Redovisat värde vid årets slut	2 833	19	2 852	2 599	19	2 618

Joint ventures

Joint ventures redovisas i enlighet med IFRS 11, Andelar i joint ventures. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Koncernen har andelar i joint ventures till ett redovisat värde om 2 833 (2 599) Mkr.

Inom Infrastrukturutveckling finns redovisade värden i joint ventures om 1 916 (1 658) Mkr.

Resultat från joint ventures

Andelar i joint ventures resultat exklusive skattekostnad redovisas i rörelseresultatet eftersom andelarna innehas som ett led i rörelsen.

Andel av joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden kommer huvudsakligen från verksamheten inom Infrastrukturutveckling.

Not 20B. Fortsättning

Infrastrukturutveckling

Infrastrukturutveckling inriktas på att identifiera, utveckla och investera i privatfinansierade infrastrukturprojekt, till exempel vägar, sjukhus och skolor. Verksamheten är fokuserad på att skapa nya projektmöjligheter främst på de marknader där koncernen har verksamhet.

Specifikation över större innehav i aktier och andelar i joint ventures

Bolag	Verksamhet	Land	Andel (%) av kapital	Andel (%) av röster	Koncernmässigt redovisat värde	
					31 dec 2015	31 dec 2014
Joint ventures inom Infrastrukturutveckling						
Bristol LEP Ltd ¹⁾	Undervisning	Storbritannien	80	80	8	8
Capital Hospitals (Holdings) Ltd ²⁾	Sjukvård	Storbritannien	38	38	-	562
Connect Plus Holdings Ltd	Motorväg	Storbritannien	40	40	316	31
Elizabeth River Crossings LLC	Motorväg/Tunnel	USA	50	50	0	0
Elizabeth River Crossings Holdco LLC	Motorväg/Tunnel	USA	50	50	562	355
Essex LEP Ltd ¹⁾	Undervisning	Storbritannien	70	70	14	14
Gdansk Transport Company S.A	Motorväg	Polen	30	30	414	462
I-4 Mobility Partners Holdco LLC	Motorväg	USA	50	50	0	0
Mullbergs Vindpark AB	Vindkraft	Sverige	50	50	96	93
NPH Healthcare (Holdings) Limited shares	Sjukvård	Storbritannien	50	50	0	-
Sjjsjka Vind AB	Vindkraft	Sverige	50	50	0	0
Swedish Hospital Partners Holding AB	Sjukvård	Sverige	50	50	375	65
Övrigt					131	68
Summa joint ventures inom Infrastrukturutveckling					1 916	1 658
AB Sydsten	Byggverksamhet	Sverige	50	50	96	89
Alley 111 Owner LLC	Kommersiell fastighetsutveckling	USA	20	20	59	55
SKPR 1350 Boylston LP	Kommersiell fastighetsutveckling	USA	50	50	96	-
SKPR Watermark Seaport Operating Company LLC	Kommersiell fastighetsutveckling	USA	50	50	170	158
Sundtkvartalet Holding AS	Kommersiell fastighetsutveckling	Norge	50	50	87	97
T-C/SK 400 Fairview Holding LLC	Kommersiell fastighetsutveckling	USA	10	10	123	-
Tiedemannsbyen DA	Bostadsutveckling	Norge	50	50	106	119
Västermalms Strand Holding AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	0	142
Övriga joint ventures					180	281
Summa joint ventures, koncernen					2 833	2 599

1) För bolagen Bristol LEP Ltd och Essex LEP Ltd finns aktieägaravtal med delägarna, där det framgår att bland annat centrala frågor som till exempel budget och investeringar måste beslutas gemensamt, vilket Skanska bedömt som att Skanska inte har bestämmande inflytande, trots hög andel av kapital och röster.

2) Innehavet har avyttrats under 2015. Se även not 39.

Beräknat värde på aktier och andelar i joint ventures i Infrastrukturutveckling

Mdr kr	31 dec 2015	31 dec 2014
Nuvärde av kassaflöde från projekt	6,1	6,5
Nuvärde av återstående investeringar	-1,3	-1,2
Nuvärde av projekt	4,8	5,3
Redovisat värde före kassaflödessäkringar	-3,1	-3,2
Orealiserad utvecklingsvinst	1,7	2,1
Kassaflödessäkring	1,6	1,8
Påverkan i realiserat eget kapital¹⁾	3,3	3,9

1) Skatteeffekter ej inkluderade.

Not 20B. Fortsättning

Uppgift om Skanskas väsentliga joint ventures

De väsentliga joint ventures återfinns alla inom Infrastrukturutveckling.

Nedan redovisas större joint ventures vari Skanska deltar. Beloppen avser 100% av respektive joint ventures resultaträkning och rapport över finansiell ställning.

	I4 Ultimate	Capital Hospitals (Holdings) Ltd	Connect Plus Holdings Ltd	Elizabeth River Crossings Holdings LLC	Gdansk Transport Company S.A.	Papworth Hospital	Swedish Hospital Partners Holdings AB	Övriga joint ventures	Totalt alla joint ventures
	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015
Resultaträkning									
Intäkter	3 768	840	1 811	2 967	413	543	2 215	1 307	13 864
Avskrivningar				-36				-24	-60
Övriga rörelsekostnader	-3 749	-811	-1 568	-2 569	-272	-522	-2 179	-1 129	-12 799
Rörelseresultat	19	29	243	362	141	21	36	154	1 005
Ränteintäkter		713	1 507		819		591	3	3 633
Räntekostnader	-21	-576	-1 080		-577	-15	-389	-28	-2 686
Finansiella poster	24	10	0			-3		-61	-30
Resultat efter finansiella poster¹⁾	22	176	670	362	383	3	238	68	1 922
Skatt		-16	-74		-74	-1	-32	7	-190
Årets resultat	22	160	596	362	309	2	206	75	1 732
Årets totalresultat	22	160	596	362	309	2	206	75	1 732

Rapport över finansiell ställning

Anläggningstillgångar	3 797		14 949	8 538	3 917	721	7 571	6 092	45 585
Omsättningstillgångar			1 790	302	511		442	2 235	5 280
Kassa och bank	212			1 266	176		97	334	2 085
Summa tillgångar	4 009	0	16 739	10 106	4 604	721	8 110	8 661	52 950
Eget kapital hänförligt till aktieägaren ²⁾	-83		791	1 124	1 379	-12	750	4 385	8 334
Långfristiga finansiella skulder	3 732		15 948	8 982	2 762	703	7 326	2 748	42 201
Andra långfristiga skulder								534	534
Kortfristiga finansiella skulder								478	478
Andra kortfristiga skulder	360				463	30	34	516	1 403
Summa eget kapital och skulder	4 009	0	16 739	10 106	4 604	721	8 110	8 661	52 950
Skanska har mottagit följande utdelning ³⁾		48	112		108			280	548

1) Beloppet inkluderar nedskrivningar på koncernnivå.

2) Eget kapital innehåller efterställda lån från ägarna.

3) Utdelning innehåller även betalda räntor på de efterställda lånen.

	I4 Ultimate	Capital Hospitals (Holdings) Ltd	Connect Plus Holdings Ltd	Elizabeth River Crossings Holdings LLC	Gdansk Transport Company S.A.	Papworth Hospital	Swedish Hospital Partners Holdings AB	Övriga joint ventures	Totalt alla joint ventures
	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015
Avstämning mot andelar i joint ventures									
Eget kapital hänförligt till andelsägarna i joint ventures	-83		791	1 124	1 379	-12	750	4 385	8 334
Avgår eget kapital hänförligt till andra delägare än Skanska	41		-475	-562	-965	6	-375	-3 146	-5 476
Skanskas andel av eget kapital i joint ventures justerat för övervärden och goodwill	-42	0	316	562	414	-6	375	1 239	2 858
+ Förluster som redovisas som avsättning	42					6		62	110
- Nedskrivningar								-16	-16
+ Eliminering intervinst								-119	-119
Redovisat värde på andelarna	0	0	316	562	414	0	375	1 166	2 833

Not 20B. Fortsättning

Uppgift om Skanskas väsentliga joint ventures

De väsentliga joint ventures återfinns alla inom Infrastrukturutveckling.

Nedan redovisas större joint ventures vari Skanska deltar. Beloppen avser 100% av respektive joint ventures resultaträkning och rapport över finansiell ställning.

	I4 Ultimate	Capital Hospitals (Holdings) Ltd	Connect Plus Holdings Ltd	Elizabeth River Crossings Holdings LLC	Gdansk Transport Company S.A.	Papworth Hospital	Swedish Hospital Partners Holdings AB	Övriga joint ventures	Totalt alla joint ventures
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014
Resultaträkning									
Intäkter		1 352	1 678	2 750	413		2 540	1 778	10 511
Avskrivningar				-10				-126	-136
Övriga rörelsekostnader		-1 328	-1 448	-2 288	-290		-2 508	-1 368	-9 230
Rörelseresultat	0	24	230	452	123	0	32	284	1 145
Ränteintäkter		828	1 315		980		458	8	3 589
Räntekostnader		-663	-950		-697		-298	-619	-3 227
Finansiella poster		-13	-67	-24	70			15	-19
Resultat efter finansiella poster¹⁾	0	176	528	428	476	0	192	-312	1 488
Skatt		-18	-70		-83		-24	-80	-275
Årets resultat	0	158	458	428	393	0	168	-392	1 213
Årets totalresultat	0	158	458	428	393	0	168	-392	1 213

Rapport över finansiell ställning

Anläggningstillgångar		14 570	14 618	5 810	15 247		5 870	3 914	60 029
Omsättningstillgångar		1 289		102	13		420	1 968	3 792
Kassa och bank		957	1 830	2 702	893		46	636	7 064
Summa tillgångar	0	16 816	16 448	8 614	16 153	0	6 336	6 518	70 885
Eget kapital hänförligt till aktieägaren ²⁾		1 478	78	710	1 540		130	2 064	6 000
Långfristiga finansiella skulder		15 338	16 067	7 560	13 603		5 926	3 558	62 052
Andra långfristiga skulder				12				78	90
Kortfristiga finansiella skulder								214	214
Andra kortfristiga skulder			303	332	1 010		280	604	2 529
Summa eget kapital och skulder	0	16 816	16 448	8 614	16 153	0	6 336	6 518	70 885
Skanska har mottagit följande utdelning ³⁾		38	223		129			72	462

1) Beloppet inkluderar nedskrivningar på koncernnivå.

2) Eget kapital innehåller efterställda lån från ägarna.

3) Utdelning innehåller även betalda räntor på de efterställda lånen.

	I4 Ultimate	Capital Hospitals (Holdings) Ltd	Connect Plus Holdings Ltd	Elizabeth River Crossings Holdings LLC	Gdansk Transport Company S.A.	Papworth Hospital	Swedish Hospital Partners Holdings AB	Övriga joint ventures	Totalt alla joint ventures
	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014
Avstämning mot andelar i joint ventures									
Eget kapital hänförligt till andelsägarna i joint ventures	0	1 478	78	710	1 540	0	130	2 064	6 000
Avgår eget kapital hänförligt till andra delägare än Skanska	0	-916	-47	-355	-1 078	0	-65	-1 032	-3 493
Skanskas andel av eget kapital i joint ventures justerat för övervärden och goodwill		562	31	355	462	0	65	1 032	2 507
+ Förluster som redovisas som avsättning	0							72	72
+ Eliminering intervinnt								20	20
Redovisat värde på andelarna		562	31	355	462	0	65	1 124	2 599

Not 20B. Fortsättning

Ställda säkerheter

Aktier i joint ventures som ställts som säkerhet för lån och andra förpliktelser uppgår till 212 (231) Mkr.

Övrigt

Skanskas joint ventures ägs av Skanska och andra investorer. Var och en av dem är kapitalintensiva projekt och finansiering sker delvis av kapital från ägarna, men majoriteten av dem finansieras via banker eller kreditinstitut. Säkerheten för skulderna är alla tillgångar i respektive joint venture. Enligt avtal med bankerna begränsas möjligheten att disponera bankmedel från dessa joint ventures.

I delägda joint ventures totala investeringsåtaganden uppgår Skanskas andel till 3 553 (4 328) Mkr, varav Skanska har återstående åtaganden om att investera 1 605 (1 780) Mkr i infrastrukturinvesteringar i form av andelar och lån. Övrig del förväntas finansieras främst i form av bankkrediter eller obligationslån i respektive joint venture samt i form av andelar och lån från andra delägare.

Eventualförpliktelser för joint ventures uppgår till 1 890 (1 211) Mkr.

Intrasseföretag

Intrasseföretag redovisas i enlighet med IAS 28, Intrasseföretag. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Redovisat värde på intrasseföretag uppgår till 19 (19) Mkr.

Uppgift om koncernens andel av intäkter, resultat, tillgångar, skulder och eget kapital i intrasseföretag

	2015	2014
Intäkter	24	13
Resultat	0	0
Tillgångar	25	23
Eget kapital ¹⁾	19	19
Skulder	6	4
	25	23

1) Avstämning mellan eget kapital och redovisat värde på andelarna enligt kapitalandelsmetoden.

	2015	2014
Eget kapital i intrassebolag	19	19
Justering för förluster som ej redovisats	0	0
Redovisat värde	19	19

Övrigt

I intrassebolagen finns inga skulder eller eventalförpliktelser som koncernen kan bli betalningsansvarig för. Det finns ej heller några åtaganden om framtida investeringar.

Not 20c. Gemensamma verksamheter

Skanska utför en del projekt med en gemensam part utan att ett speciellt legalt bolag bildas för ändamålet. Dessa projekt klassificeras då som en gemensam verksamhet enligt IFRS 11. Gemensamma verksamheter utan att ett speciellt bolag bildas återfinns främst i USA.

Skanska utför även en del projekt med en gemensam part där ett speciellt bolag bildas för ändamålet. Dessa projekt klassificeras som en gemensam verksamhet under förutsättning att övriga kriterier i IFRS 11 uppfylles. Gemensamma verksamheter där ett speciellt bolag bildats återfinns främst i Sverige.

Specifikation över större intressen i gemensamma verksamheter, efter omsättning innevarande år

Namn på den gemensamma verksamheten	Verksamhet	Land	Andel (%) av kapital	Andel (%) av röster
Morrison Skanska	Gas underhåll	UK	50	50
DPR Skanska	Forsknings- och utvecklingsanläggning	USA	50	50
Skanska Granit Lane	Motorväg/Bro	USA	40	40
Skanska Keiwi ECCO	Motorväg/Bro	USA	45	45
Skanska MAPP	Universitetssjukhus	USA	90	90
Skanska-Rado Expo 2	Spårvagnstrafik	USA	70	70
Skanska Shimmick Herzog	Kollektivtrafik	USA	45	45
SKW Constructors	Motorvägstunnel	USA	45	45
Skanska Tully	Vattenkraft	USA	80	80
Skanska Railworks	Kollektivtrafik	USA	75	75

Det finns ytterligare cirka 150 mindre gemensamma verksamheter i ovan nämnda länder, samt i Sverige, Tjeckien och Slovakien.

Not 21. Finansiella tillgångar

Som finansiella anläggningstillgångar redovisas finansiella placeringar, finansiella fordringar och aktieinnehav där ägandet understiger 20 procent och koncernen inte innehar betydande inflytande. Som finansiella omsättningstillgångar redovisas finansiella placeringar och finansiella fordringar. Se även not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhanteringring.

Finansiella anläggningstillgångar	31 dec 2015	31 dec 2014
Finansiella placeringar		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat	0	0
Derivat som säkringsredovisas	1	0
Finansiella tillgångar som kan säljas ¹⁾	61	35
	62	35
Finansiella fordringar, räntebärande		
Fordringar hos joint ventures	247	473
Likvida medel med restriktioner	764	565
Nettotillgångar i fonderade pensionsplaner	229	208
Övriga räntebärande fordringar	55	21
	1 295	1 267
Summa	1 357	1 302
varav räntebärande finansiella anläggningstillgångar	1 295	1 267
varav icke räntebärande finansiella anläggningstillgångar	62	35

Finansiella omsättningstillgångar	31 dec 2015	31 dec 2014
Finansiella placeringar		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat	108	59
Derivat som säkringsredovisas	12	105
Investeringar som hålles till förfall	1 604	1 378
	1 724	1 542
Finansiella fordringar, räntebärande		
Likvida medel med restriktioner	5 403	3 873
Fordringar hos joint ventures	142	153
Övriga räntebärande fordringar	227	271
	5 772	4 297
Summa	7 496	5 839
varav räntebärande finansiella omsättningstillgångar	7 376	5 675
varav icke räntebärande finansiella omsättningstillgångar	120	164
Totalt redovisat värde för finansiella tillgångar	8 853	7 141
varav finansiella tillgångar exklusive aktier	8 792	7 106

1) Aktier värderade till anskaffningsvärde ingår med 61 (35) Mkr.
Aktieinnehavet har under året påverkats av nedskrivning med 0 (0) Mkr.

Not 22. Omsättningsfastigheter/Projektutveckling

Omsättningsfastigheter redovisas enligt IAS 2, Varulager. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Balansposternas fördelning per verksamhetsgren framgår nedan.

Verksamhetsgren	31 dec 2015	31 dec 2014
Kommersiell fastighetsutveckling	16 650	14 956
Bostadsutveckling	10 370	11 159
Summa	27 020	26 115

För ytterligare beskrivning av verksamhetsgrenarna, se not 4, Rörelsesegment.

Som omsättningsfastigheter redovisas färdiga fastigheter, fastigheter under uppförande och exploateringsfastigheter.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar

Omsättningsfastigheter värderas enligt IAS 2, Varulager och värderas därmed till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärde. Justering till nettoförsäljningsvärde via en nedskrivning redovisas liksom återföring av gjorda nedskrivningar i resultaträkningen som produktions- och förvaltningskostnad. Nettoförsäljningsvärdet påverkas såväl av fastighetens typ och belägenhet som av marknadens avkastningskrav.

Av följande tabell framgår att det under året återförts nedskrivningar med ett belopp om 0 (100) Mkr.

	Nedskrivningar		Återföring av nedskrivningar		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Kommersiell fastighetsutveckling	-56	-51	0	94	-56	43
Bostadsutveckling	-19	-122	0	6	-19	-116
Summa	-75	-173	0	100	-75	-73

Redovisade värden

	Färdigställda fastigheter		Fastigheter under uppförande		Exploateringsfastigheter		Omsättningsfastigheter	
	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014
Kommersiell fastighetsutveckling	2 243	3 089	7 980	5 259	6 427	6 608	16 650	14 956
Bostadsutveckling	934	1 285	4 329	4 748	5 107	5 126	10 370	11 159
Summa	3 177	4 374	12 309	10 007	11 534	11 734	27 020	26 115

	Kommersiell fastighetsutveckling		Bostadsutveckling		Centralt		Summa omsättningsfastigheter	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Redovisat värde								
Vid årets början	14 956	13 700	11 159	11 257	0	800	26 115	25 757
Investeringar	8 719	6 614	6 645	6 858		14	15 364	13 486
Redovisat värde sålda fastigheter	-6 880	-6 189	-7 130	-7 743		-97	-14 010	-14 029
Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar	-56	43	-19	-116			-75	-73
Årets avsättning för internvinst på entreprenadarbeten	-247	-242	-36	-35			-283	-277
Omklassificeringar	174	-32	14	685		-717	188	-64
Årets kursdifferenser	-16	1 062	-263	253			-279	1 315
Vid årets slut	16 650	14 956	10 370	11 159	0	0	27 020	26 115

Redovisat värde för omsättningsfastigheter fördelas på fastigheter värderade efter anskaffningsvärde och fastigheter värderade enligt nettoförsäljningsvärde enligt följande tabell.

	Anskaffningsvärde		Nettoförsäljningsvärde		Summa	
	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2015	31 dec 2014
Kommersiell fastighetsutveckling	16 535	14 586	115	370	16 650	14 956
Bostadsutveckling	10 358	11 093	12	66	10 370	11 159
Summa	26 893	25 679	127	436	27 020	26 115

Not 22. Fortsättning

Skillnad mellan verkligt värde och redovisat värde på omsättningsfastigheterna

Mdr kronor	Övervärde	Övervärde
	31 dec 2015	31 dec 2014
Kommersiell fastighetsutveckling		
Färdigställda projekt	0,4	0,7
Råmark och exploateringsfastigheter	0,4	0,3
Pågående projekt ¹⁾	4,8	3,8
	5,6	4,9
Bostadsutveckling		
Råmark och exploateringsfastigheter	1,0	1,0
Summa	6,6	5,9

1) Bedömt marknadsvärde. Intern värdering med värdetidpunkt vid respektive färdigställande.

Ställda säkerheter

Omsättningsfastigheter som ställts som säkerhet för lån och andra förpliktelser uppgår till 0 (0) Mkr. Se not 33, Ställda säkerheter, eventalförpliktelser, och eventuelltillgångar.

Övrigt

Uppgift om aktiverade räntor redovisas i not 15, Lånekostnader. Skanska har åtaganden om att investera 1 053 (821) Mkr i omsättningsfastigheter.

Not 23. Material- och varulager

Material- och varulager redovisas enligt IAS 2, Varulager. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

	31 dec 2015	31 dec 2014
Råvaror och förnödenheter	409	436
Varor under tillverkning	55	102
Färdigvaror och handelsvaror	480	479
Summa	944	1 017

Det finns inga väsentliga skillnader mellan redovisat värde för varulagret och dess verkliga värde. Ingen del av varulagret har justerats till följd av att nettoförsäljningsvärdet har ökat. Inga varor har ställts som säkerhet för lån och andra förpliktelser.

Not 24. Övriga rörelsefordringar

Som övriga rörelsefordringar redovisas icke räntebärande fordringar i rörelsen. Rörelsefordringarna ingår i koncernens verksamhetscykel och redovisas som omsättningstillgångar.

	31 dec 2015	31 dec 2014
Kundfordringar hos joint ventures	163	249
Kundfordringar, övriga	20 475	20 256
Övriga rörelsefordringar	3 080	3 025
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 159	2 758
Summa	25 877	26 288
Varav finansiella instrument redovisat i not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering.		
Kundfordringar	20 638	20 505
Övriga rörelsefordringar inklusive upplupna ränteintäkter	28	572
	20 666	21 077
Varav icke finansiella instrument	5 211	5 211

Not 25. Kassa och bank

Kassa och bank består av kassa och disponibla medel på bank och motsvarande kreditinstitut. Kassa och bank uppgår till 11 840 (9 107) Mkr. Koncernen har ej några kortfristiga placeringar per balansdagen, ej heller per föregående års balansdag.

Not 26. Eget kapital/Resultat per aktie

Eget kapital i koncernen fördelas på eget kapital hänförligt till aktieägarna och innehav utan bestämmande inflytande. Innehav utan bestämmande inflytande utgör cirka en procent av totala egna kapitalet.

Eget kapital har under året förändrat sig enligt följande.

	2015	2014
Ingående balans	21 405	21 364
varav innehav utan bestämmande inflytande	154	187
Årets totalresultat		
Årets resultat hänförligt till		
Aktieägarna	4 780	3 843
Innehav utan bestämmande inflytande	11	7
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner ¹⁾	785	-2 299
Skatt hänförligt till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-175	509
Summa	610	-1 790
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna ²⁾	71	1 817
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	-3	6
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter ²⁾	-21	-325
Påverkan av kassaflödessäkringar ³⁾	335	-823
Skatt hänförligt till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-15	23
Summa	367	698
Årets övrigt totalresultat efter skatt	977	-1 092
Årets totalresultat	5 768	2 758
varav hänförligt till aktieägarna	5 760	2 745
varav hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	8	13
Övriga förändringar i eget kapital som ej ingår i årets totalresultat		
Utdelning till aktieägarna	-2 775	-2 568
Utdelning till innehav utan bestämmande inflytande	-35	-2
Förändring i koncernens sammansättning	0	-44
Påverkan av aktierelaterade ersättningar	259	264
Återköp aktier	-416	-367
Summa	-2 967	-2 717
Utgående eget kapital	24 206	21 405
varav innehav utan bestämmande inflytande	127	154

1) Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, 785 (-2 299) Mkr, tillsammans med skatt -175 (509) Mkr, totalt 610 (-1 790) Mkr utgör koncernens totala påverkan på övrigt totalresultat av omvärderingar pensioner redovisade enligt IAS 19 och redovisas i balanserade vinstmedel.

2) Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna, 71 (1 817) Mkr samt säkring av valutarisk i utlandsverksamheter, -21 (-325) Mkr, totalt 50 (1 492) Mkr, utgör koncernens förändring av omräkningsreserv.

3) Påverkan av kassaflödessäkringar 335 (-823) Mkr, tillsammans med skatt -15 (23) Mkr, totalt 320 (-800) Mkr utgör koncernens förändring av reserv för kassaflödessäkring.

Eget kapital hänförligt till aktieägarna fördelas på:

	31 dec 2015	31 dec 2014
Aktiekapital	1 260	1 260
Tillskjutet kapital	1 959	1 700
Reserver	-411	-781
Balanserat resultat	21 271	19 072
Summa	24 079	21 251

Tillskjutet kapital

Inbetalt kapital utöver kvotvärde vid historiska nyemissioner redovisas som tillskjutet kapital.

Förändringen under 2015 och 2014 hänför sig till aktierelaterade ersättningar och uppgår till 259 (264) Mkr.

	2015	2014
Reserver		
Omräkningsreserv	1 282	1 232
Reserv för kassaflödessäkring	-1 693	-2 013
Summa	-411	-781
Avstämning reserver	2015	2014
Omräkningsreserv		
Ingående omräkningsreserv	1 232	-260
Årets omräkningsdifferenser	71	1 817
Avgår säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	-21	-325
Utgående omräkningsreserv	1 282	1 232
Reserv för kassaflödessäkring		
Ingående säkringsreserv	-2 013	-1 213
Kassaflödessäkringar redovisade i övrigt totalresultat		
Årets säkringar	-181	-1 333
Upplöst mot resultaträkningen	516	510
Skatt hänförligt till årets säkringar	-15	23
Utgående säkringsreserv	-1 693	-2 013
Summa reserver	-411	-781

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven består av ackumulerade omräkningsdifferenser vid omräkning av finansiella rapporter för utländska verksamheter. I omräkningsreserven ingår även kursdifferenser som uppstått vid säkring av nettoinvesteringar i utländska verksamheter: Omräkningsreserven "nollställdes" vid övergången till IFRS redovisningen 1 januari 2004. Årets omräkningsdifferenser uppgår till 71 (1 817) Mkr och består av positiva omräkningsdifferenser i USD och GBP, och av negativa omräkningsdifferenser i de övriga valutor i vilka koncernen bedriver verksamhet.

(För förkortning av valutor, se not 34, Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser).

Omräkningsreserven har under året påverkats av kursdifferenser med -21 (-325) Mkr genom valutasäkringsåtgärder. Koncernen har valutasäkringar mot nettoinvesteringar främst i USD och EUR. Totalt uppgår ackumulerad omräkningsreserv till 1 282 (1 232) Mkr.

Reserv för kassaflödessäkring

Säkringsredovisning tillämpas huvudsakligen för Infrastrukturutveckling.

I reserven för kassaflödessäkring redovisas orealiserade vinster och förluster på säkringsinstrumenten.

Förändringen under året uppgår till 320 (-800) Mkr och utgående reserv uppgår till -1 693 (-2 013) Mkr.

Not 26. Fortsättning

Balanserat resultat

I balanserat resultat ingår årets resultat samt ej utdelade tidigare års intjänade vinstmedel i koncernen. Moderbolagets reservfond ingår i balanserat resultat tillsammans med omvärderingar av pensionskulder som enligt IAS 19 endast redovisas i övrigt totalresultat.

Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner

Eget kapital har under året påverkats av omvärderingar av förmånsbaserade planer med 610 (-1 790) Mkr efter hänsyn till sociala kostnader och skatt. Omvärderingar på pensionsförpliktelser under året uppgår till 741 (-2 789) Mkr och beror på nettot av förändrade antaganden och erfarenhetsbaserade förändringar. Omvärderingar av förvaltningstillgångar under året uppgår till -133 (765) Mkr vilket huvudsakligen beror på att avkastningen på räntebärande värdepapper under 2015 inte når upp till den beräknade intäkten, se även not 28, Pensioner.

	2015	2014
Omvärderingar pensionsförpliktelser	741	-2 789
Skillnad mellan beräknad och verklig avkastning på förvaltningstillgångar	-133	765
Sociala avgifter inklusive särskild löneskatt	177	-275
Skatt	-175	509
Summa	610	-1 790

IFRS 2, Aktierelaterade ersättningar

De aktiesparprogram som infördes 2011 och 2014 redovisas som aktierelaterade ersättningar som regleras med ett eget kapitalinstrument i enlighet med IFRS 2. Detta innebär att det verkliga värdet beräknas baserat på bedömd målpåfyllelse av uppställda resultatmål under mätperioden. Efter mätperiodens slut fastställs det verkliga värdet. Värdet fördelas över den treåriga intjänandeperioden. Någon omvärdering efter att det verkliga värdet fastställts sker ej under resterande intjänandeperiod förutom för förändringar av antalet aktier på grund av att villkoret om fortsatt anställning under intjänandeperioden ej längre uppfylls.

Utdelning

Efter balansdagen har styrelsen föreslagit en ordinarie utdelning med 7,50 (6,75) kronor per aktie för verksamhetsåret 2015. Årets utdelning beräknas uppgå till 3 083 (2 775) Mkr. För moderbolagets innehav av B-aktier utgår ingen utdelning. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämnings-tidpunkten, beroende på återköp av aktier och överföring av B-aktier till deltagarna i långsiktiga aktieincitamentsprogram. Utdelningen fastställs på årsstämman den 6 april 2016.

Aktier

Uppgift om antal aktier samt resultat respektive eget kapital per aktie framgår av tabell nedan.

	2015	2014
Antal aktier vid årets slut	419 903 072	419 903 072
varav A-aktier	19 859 200	19 901 355
varav B-aktier	400 043 872	400 001 717
Genomsnittskurs, återköpta aktier, kronor	121,02	113,81
varav under året återköpta	2 340 000	2 484 648
Antal B-aktier i eget förvar vid årets slut	8 866 223	9 113 814
Antal utestående aktier vid årets slut	411 036 849	410 789 258
Genomsnittligt antal utestående aktier	411 059 056	411 088 591
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	414 445 854	415 286 339
Genomsnittlig utspädning, procent	0,82	1,01
Resultat per aktie, kronor	11,63	9,35
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	11,53	9,25
Eget kapital per aktie, kronor	58,58	51,73
Förändring av antal aktier	2015	2014
Antal vid årets ingång	410 789 258	411 278 067
Antal återköpta B-aktier	-2 340 000	-2 484 648
Antal aktier tilldelade anställda	2 587 591	1 995 839
Antal vid årets utgång	411 036 849	410 789 258

Utspädningseffekt

För de aktiesparprogram som infördes 2011 och 2014 beräknas antalet potentiella stamaktier under mätperioden utifrån bedömt antal aktier som kommer att utges som en följd av uppfyllelse av uppställda mål. Efter mätperiodens slut fastställs det antal aktier som kan komma att utges förutsatt att villkoret om fortsatt anställning uppfylls. Sålunda framräknade antal potentiella stamaktier reduceras därefter för funktionen mellan det vederlag som Skanska förväntas erhålla och genomsnittlig börskurs under perioden.

Kostnaden exklusive sociala avgifter för båda aktiesparprogrammen bedöms uppgå till cirka 1 299 Mkr fördelad på de tre intjänandeåren, motsvarande 10 275 657 aktier. Maximal utspädning vid intjänandeperiodernas utgång beräknas till 1,37 procent. Årets kostnad för båda programmen uppgår till 259 Mkr exklusive sociala avgifter. Intjänade, ej ännu utdelade aktierätter till och med 2015 uppgår till 3 491 810 aktier. Utspädningseffekten till och med 2015 uppgår till 0,82 procent.

Kapitalhantering

Kapitalbehovet varierar mellan de olika verksamhetsgrenarna. Skanskas byggprojekt finansieras huvudsakligen av kunderna. Det leder till att bolaget inom byggverksamheten kan arbeta med ett negativt rörelsekapital. Behovet av eget kapital för ett byggföretag är dock betydande. Behovet är relaterat till den stora verksamhetsvolymen och till den inneboende risken i de olika typerna av bygguppdrag som genomförs. Hänsyn måste också tas till finansieringen av goodwill samt till utförandegarantier som är nödvändiga för offentligt upphandlade projekt på den amerikanska marknaden.

Det är styrelsens bedömning att koncernens eget kapital uppgår till ett rimligt belopp med hänsyn till de behov som Skanskas finansiella ställning och marknadsomständigheter erfordrar.

Not 27. Finansiella skulder

Finansiella skulder fördelas på långfristiga och kortfristiga skulder. I normalfallet gäller en förfallotidpunkt inom ett år om skulden skall behandlas som kortfristig. Detta gäller inte för diskonterade rörelseskulder, vilka tillhör verksamhetscykeln och därför redovisas som kortfristiga skulder oavsett förfallotidpunkt.

Beträffande finansiella risker och finanspolicies, se not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering.

Långfristiga finansiella skulder	31 dec 2015	31 dec 2014
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat	45	47
Derivat som säkringsredovisas	128	155
Andra finansiella skulder		
Skulder till kreditinstitut	1 218	2 524
Övriga skulder	2 483	4 386
Summa	3 874	7 112
varav räntebärande långfristiga finansiella skulder	3 701	6 910
varav icke räntebärande långfristiga finansiella skulder	173	202
Kortfristiga finansiella skulder		
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat	72	156
Derivat som säkringsredovisas	0	179
Andra finansiella skulder		
Byggnadskreditiv till bostadsrättsföreningar	3 761	3 211
Skulder till kreditinstitut	293	196
Certifikatlån		
Övriga skulder	2 429	344
Summa	6 555	4 086
varav räntebärande kortfristiga finansiella skulder	6 483	3 751
varav icke räntebärande kortfristiga finansiella skulder	72	335
Totalt redovisat värde för finansiella skulder	10 429	11 198

Not 28. Pensioner

Avsättningar för pensioner redovisas i enlighet med IAS 19, Ersättningar till anställda. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Pensionsskuld enligt rapport över finansiell ställning

Räntebärande pensionsskulder uppgår enligt rapporten över finansiell ställning till 3 969 (4 655) Mkr och räntebärande pensionsfordringar uppgår till 229 (208) Mkr. Räntebärande pensionsskulder och räntebärande pensionsfordringar uppgår netto till 3 740 (4 447) Mkr.

Skanska har förmånsbestämda planer för pensioner i Sverige, Norge och Storbritannien. Pensionen i dessa planer baseras huvudsakligen på slutlönen eller genomsnittligt intjänande under anställningsperioden. Planerna omfattar ett stort antal anställda men det förekommer även avgiftsbestämda planer i dessa länder. Koncernbolag i andra länder har pensionsplaner som redovisas som avgiftsbestämda planer.

Förmånsbestämda planer

Pensionsplanerna omfattar huvudsakligen ålderspension. Respektive arbetsgivare har vanligen ett åtagande att betala livsvarig pension. Intjänandet bygger på antalet anställningsår. Den anställde måste vara ansluten till planen ett visst antal år för att uppnå full rätt till ålderspension. För varje år tjänar den anställde i ökad rätt till pension vilket redovisas som pension intjänad under perioden samt ökning av pensionsåtagande.

Pensionsplanerna är fonderade genom att pensionsförpliktelserna tryggas av tillgångar i pensionsstiftelser och avsättningar i räknenskaperna.

Förvaltningstillgångarna i Sverige och Storbritannien understiger pensionsförpliktelserna varför mellanskillnaden redovisas som en skuld i rapport över finansiell ställning. Förvaltningstillgångarna i Norge överstiger pensionsförpliktelserna varför mellanskillnaden redovisas som en fordran. Den takregel som i vissa fall begränsar tillgångarnas värde i rapport över finansiell ställning är inte aktuell enligt befintliga stadgar i stiftelserna, förutom för en av de mindre planerna i Storbritannien.

Pensionsförpliktelsen per balansdagen uppgår till 19 646 (19 772) Mkr. Minskade åtaganden för pensioner beror huvudsakligen på omvärderingar av pensionsförpliktelser till följd av högre diskonteringsränta för pensionsplaner i Sverige. Omvärderingarna ingår i övrigt totalresultat och uppgår under 2015 till netto -741 (2 789) Mkr. Minskningen av pensionsförpliktelserna reduceras genom att kostnaderna för intjänade pensioner och räntekostnader överstiger utbetalda pensioner.

Förvaltningstillgångarna uppgår till 15 906 (15 325) Mkr. Förvaltningstillgångarnas ökade värde beror på att tillskjutna medel och verklig avkastning på förvaltningstillgångar överstiger betalda förmåner. Omvärderingar av förvaltningstillgångar över övrigt totalresultat under 2015 uppgår till -133 (765) Mkr vilket huvudsakligen beror på att avkastningen på räntebärande värdepapper under 2015 inte når upp till den beräknade intäkten.

I resultaträkningen redovisad intäkt på förvaltningstillgångarna uppgick till 504 (571) Mkr medan verklig avkastning uppgick till 371 (1 336) Mkr. Den lägre avkastningen är hänförlig främst till pensionsplanerna i Storbritannien. Förvaltningstillgångarna består huvudsakligen av aktier, räntebärande värdepapper, andelar i fonder samt investeringar i fastigheter och infrastrukturprojekt. Inga tillgångar används i rörelsen. Antalet direktägda aktier i Skanska AB uppgår till 370 000 (370 000) st B-aktier. Det finns också en obetydlig andel indirekt ägda aktier i Skanska AB via investeringar i olika slags fonder.

De risker som följer av bolagets förmånsbestämda pensionsplaner är av flera slag. Pensionsåtagandena påverkas huvudsakligen av aktuell diskonteringsränta, löneökningar, inflation samt livslängd. Risken i förvaltningstillgångarna utgörs huvudsakligen av marknadsrisk. Sammantaget kan effekten av dessa risker innebära volatilitet i bolagets egna kapital samt medföra ökade framtida kostnader för pensioner och högre pensionsutbetalningar än beräknat. Skanska följer löpande utvecklingen av pensionsåtagandena och uppdaterar antagandena minst en gång per år. Beräkning av pensionsåtagandena utföres av oberoende aktuarier. Bolaget har upprättat styrdokument för hantering av förvaltningstillgångarna i form av placeringsriktlinjer där tillåtna investeringar och allokeringsramar för dessa regleras. Härutöver använder bolaget externa investeringsrådgivare som löpande följer förvaltningstillgångarnas utveckling. Den långa

Not 28. Fortsättning

durationen i pensionsåtagandena matchas delvis genom långfristiga investeringar i infrastrukturprojekt och fastighetsinvesteringar samt placeringar i långfristiga räntebärande värdepapper.

Den största förmånsbestämda planen för Skanska i Sverige är ITP 2-planen där pensionen baseras på slutlön vid pensionstillfället. ITP 2 omfattar tjänstemän födda 1978 eller tidigare. Pensionsåtagandena säkras genom tillgångar i pensionsstiftelse samt genom försäkring hos PRI Pensionsgaranti. Pensionsåtagandet är livslångt och känsligt för ändringar av diskonteringsräntan, löneökningar, inflationen samt livslängden.

En mindre del av ITP 2 planen tryggs genom försäkring i Alecta. Denna försäkring omfattar flera arbetsgivare och det föreligger inte tillräcklig information för att redovisa dessa förpliktelser som en förmånsbestämd plan. Pension som tryggs genom försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Vid utgången av 2015 uppgick den kollektiva konsolideringsnivån för förmånsbestämd försäkring i Alecta till 153 (143) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av tillgångar i procent av försäkringstekniska åtaganden.

Inom Skanska Norge är den största förmånsbestämda pensionsplanen Skanska Norge Pensionskassa. Planen omfattar så gott som samtliga anställda inom Skanska i Norge och pensionen baseras på slutlön och antal år som anställd i Skanska. Pensionsåtagandena säkras genom tillgångar i pensionskassan. Pensionsåtagandet är livslångt och känsligt för ändringar av diskonteringsräntan, löneökningar, inflationen samt livslängden.

Den största av Skanskas förmånsbestämda pensionsplaner i Storbritannien är Skanska Pension Fund. Planen omfattar tjänstemän och baseras på genomsnittligt intjänad lön över anställningsperioden. Pensionen omvärderas efter ändringar i prisinflationsbeloppet. Pensionsåtagandena säkras genom tillgångar i pensionsfonden. Pensionsåtagandet är känsligt för ändringar av diskonteringsräntan, inflationen samt livslängden.

Nettoskuld avseende ersättningar till anställda, förmånsbestämda planer

	2015	2014
Pensionsförpliktelser fonderade planer, nuvärde per den 31 december	19 646	19 772
Förvaltningstillgångar, verkligt värde per den 31 december	-15 906	-15 325
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	3 740	4 447

Pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar per land

	Sverige	Norge	Storbritannien	Totalt
2015				
Pensionsförpliktelser	7 436	3 428	8 782	19 646
Förvaltningstillgångar	-4 094	-3 657	-8 155	-15 906
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	3 342	-229	627	3 740
2014				
Pensionsförpliktelser	8 016	3 562	8 194	19 772
Förvaltningstillgångar	-3 972	-3 770	-7 583	-15 325
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	4 044	-208	611	4 447

Räntebärande pensionsskuld, netto

	2015	2014
Ingående balans pensionsskuld, netto	4 447	2 900
Pensionskostnader	799	621
Betalda förmåner från arbetsgivare	-227	-244
Tillskjutna medel från arbetsgivare	-696	-475
Omvärderingar ¹⁾	-608	2 024
Reduceringar och regleringar	-13	-419
Kursdifferenser	38	40
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	3 740	4 447

1) Se även not 26 där skattedel och sociala kostnader som redovisas i övrigt totalresultat framgår.

Pensionsförpliktelser

	2015	2014
Ingående balans	19 772	15 895
Pensioner intjänade under perioden	716	559
Ränta på förpliktelser	597	640
Betalda förmåner från arbetsgivare	-227	-244
Betalda förmåner från förvaltningstillgångar	-332	-319
Omvärderingar:		
- Aktuariella vinster (-), förluster (+) förändrade finansiella antaganden	-877	2 636
- Aktuariella vinster (-), förluster (+) förändrade demografiska antaganden		-21
- Erfarenhetsbaserade förändringar	136	174
Reduceringar och regleringar ¹⁾	-13	-419
Kursdifferenser	-126	871
Pensionsförpliktelser, nuvärde	19 646	19 772

1) För 2015: avser reduceringar i Sverige och Norge. För 2014: avser reglering av Skanskas förvaltning av ITP 1 i Sverige.

Pensionsförpliktelsernas fördelning och genomsnittlig löptid per land

	Sverige	Norge	Storbritannien
2015			
Aktiva medlemmars del av förpliktelserna	36%	58%	44%
Vilande pensionsrättigheter	23%	4%	29%
Pensionärers del av förpliktelserna	41%	38%	27%
Vägd genomsnittlig löptid	18 år	20 år	23 år
2014			
Aktiva medlemmars del av förpliktelserna	38%	61%	43%
Vilande pensionsrättigheter	24%	2%	29%
Pensionärers del av förpliktelserna	38%	37%	28%
Vägd genomsnittlig löptid	19 år	20 år	22 år

Not 28. Fortsättning

Förvaltningstillgångar

	2015	2014
Ingående balans	15 325	12 995
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar	504	571
Tillskjutna medel från arbetsgivare	696	475
Tillskjutna medel från anställda	10	7
Betalda förmåner	-332	-319
Skillnad mellan verklig avkastning och beräknad avkastning	-133	765
Kursdifferenser	-164	831
Förvaltningstillgångar, verkligt värde	15 906	15 325

Tillskjutna medel förväntas uppgå till cirka 500 Mkr under 2016.

Förvaltningstillgångar och avkastning per land

	Sverige	Norge	Storbritannien
2015			
Aktier	24%	35%	30%
Räntebärande värdepapper	32%	43%	32%
Alternativa investeringar	44%	22%	38%
Beräknad avkastning	2,25%	2,75%	3,75%
Verklig avkastning	1,90%	2,90%	2,40%
2014			
Aktier	28%	39%	32%
Räntebärande värdepapper	34%	47%	40%
Alternativa investeringar	38%	14%	28%
Beräknad avkastning	3,50%	4,00%	4,75%
Verklig avkastning	9,10%	7,40%	11,10%

Totala förvaltningstillgångar fördelade på tillgångsklasser

	2015	2014
Aktier och fonder	4 709	4 909
Svenska aktier och fonder	321	425
Norska aktier och fonder	449	503
Brittiska aktier och fonder	1 317	1 254
Globala fonder	2 622	2 727
Summa aktier och fonder	4 709	4 909
Räntebärande värdepapper	5 506	6 193
Svenska obligationer	962	1 010
Norska obligationer	799	920
Brittiska obligationer	2 604	3 086
Obligationer i andra länder	1 141	1 177
Summa räntebärande värdepapper	5 506	6 193
Alternativa investeringar	5 691	4 223
Hedgefonder	1 022	864
Fastighetsinvesteringar	1 390	1 061
Infrastrukturprojekt	1 618	782
Övrigt	1 661	1 516
Summa alternativa investeringar	5 691	4 223
Totala förvaltningstillgångar	15 906	15 325

Aktier och fonder, räntebärande värdepapper samt hedgefonder har värderats till aktuella marknadspriser. Fastighetsinvesteringar och infrastrukturprojekt har värderats med diskontering av framtida kassaflöden. Av de totala förvaltningstillgångarna har cirka 80 procent ett noterat pris på en aktiv marknad.

Aktuariella antaganden

	Sverige	Norge	Storbritannien
2015			
Finansiella antaganden			
Diskonteringsränta, den 1 januari	2,25%	2,75%	3,75%
Diskonteringsränta, den 31 december	3,00%	2,75%	3,75%
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar, perioden	2,25%	2,75%	3,75%
Förväntad löneökning, den 31 december	3,00%	2,50%	3,50%
Förväntad inflation, den 31 december	1,50%	1,50%	3,00%

Demografiska antaganden

Förväntad livslängd efter 65 års ålder, män	23 år	21 år	24 år
Förväntad livslängd efter 65 års ålder, kvinnor	25 år	24 år	25 år
Livslängdstabell	PRI	K2013	S1

2014

Finansiella antaganden

Diskonteringsränta, den 1 januari	3,50%	4,00%	4,75%
Diskonteringsränta, den 31 december	2,25%	2,75%	3,75%
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar, perioden	3,50%	4,00%	4,75%
Förväntad löneökning, den 31 december	3,00%	2,75%	3,50%
Förväntad inflation, den 31 december	1,25%	1,50%	3,00%

Demografiska antaganden

Förväntad livslängd efter 65 års ålder, män	23 år	21 år	24 år
Förväntad livslängd efter 65 års ålder, kvinnor	25 år	24 år	25 år
Livslängdstabell	PRI	K2013	S1

Samtliga tre länder där Skanska har förmånsbestämda planer har en omfattande marknad för förstklassiga långfristiga företagsobligationer inklusive bostadsobligationer. Diskonteringsräntan fastställs med utgångspunkt från marknadsräntan på balansdagen för dessa obligationer.

Pensionsförpliktelseernas känslighet för ändrade antaganden

	Sverige	Norge	Storbritannien	Summa ¹⁾
Pensionsförpliktelser, den 31 december, 2015	7 436	3 428	8 782	19 646
Diskonteringsräntan ökar med 0,25%	-325	-175	-500	-1 000
Diskonteringsräntan reduceras med 0,25%	325	175	500	1 000
Förväntad löneökning ökar med 0,25%	100	50	0	150
Förväntad löneökning reduceras med 0,25%	-100	-50	0	-150
Förväntad inflation ökar med 0,25%	250	125	375	750
Förväntad inflation minskar med 0,25%	-250	-125	-375	-750
Förväntad livslängd ökar med 1 år	275	150	200	625

1) Beräknad förändring av pensionsförpliktelsen/pensionsskulden om antagandet ändras för samtliga tre länder. Om pensionsskulden ökar reduceras koncernens eget kapital med cirka 85 procent av den ökade pensionsskulden efter hänsyn tagen till uppskjuten skatt och sociala kostnader.

Not 28. Fortsättning

Förvaltningstillgångarnas känslighet för avvikelser från beräknad avkastning

	Sverige	Norge	Storbritannien	Summa ¹⁾
Förvaltningstillgångar, den 31 december, 2015	4 094	3 657	8 155	15 906
Avkastningen ökar 5%	210	180	410	800
Avkastningen reduceras 5%	-210	-180	-410	-800

1) Om verklig avkastning ökar i förhållande till den beräknade avkastningen med 5 procent förväntas vinsten vid omvärderingen uppgå till cirka 800 Mkr. Om verklig avkastning reduceras i förhållande till den beräknade avkastningen med 5 procent förväntas förlusten vid omvärderingen uppgå till cirka 800 Mkr.

Känslighetsanalyserna baseras på befintliga förhållanden, antaganden och populationer. Applicering på andra nivåer kan ge andra effekter av förändringar.

Avgiftsbestämda planer

Planerna omfattar huvudsakligen ålderspension, sjukpension och familjepension. Premierna betalas löpande under året av respektive koncernföretag till separata juridiska enheter, exempelvis försäkringsbolag. Storleken på premien baseras på lönen. Pensionskostnaden för perioden ingår i resultaträkningen.

Totala pensionskostnader i resultaträkningen för förmånsbestämda planer och avgiftsbestämda planer

	2015	2014
Pensioner förmånsbestämda planer intjänade under perioden	-716	-559
Avgår: Tillskjutna medel från anställda	10	7
Ränta på förpliktelse	-597	-640
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar	504	571
Reduceringar och regleringar	13	0
Pensionskostnader, förmånsbestämda planer	-786	-621
Pensionskostnader, avgiftsbestämda planer	-1 579	-1 306
Sociala kostnader, förmånsbestämda och avgiftsbestämda planer ¹⁾	-138	-109
Totala pensionskostnader	-2 503	-2 036

1) Avser särskild löneskatt i Sverige och arbetsgivaravgift i Norge.

Fördelning av pensionskostnader i resultaträkningen

	2015	2014
Kostnader för produktion och förvaltning	-1 903	-1 529
Försäljnings- och administrationskostnader	-507	-438
Finansnetto	-93	-69
Totala pensionskostnader	-2 503	-2 036

Not 29. Avsättningar

Avsättningar redovisas i enlighet med IAS 37, Avsättningar, eventalförpliktelser och eventuelltillgångar. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Avsättningar fördelas i rapporten över finansiell ställning på långfristiga skulder och kortfristiga skulder. Avsättningar är både räntebärande och icke räntebärande. Avsättningar som ingår i verksamhetscykeln redovisas som kortfristiga. Räntebärande avsättningar som förfaller inom ett år behandlas som kortfristiga.

	31 dec 2015	31 dec 2014
Kortfristiga avsättningar		
Räntebärande	41	35
Icke räntebärande	6 391	5 970
Summa	6 432	6 005

Förändring av avsättningar fördelat på tvistreserv, avsättning för garantier samt övrigt framgår av följande tabell.

	Tvistreserv		Avsättning för garantier		Övriga avsättningar		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Belopp vid årets ingång	1 185	1 083	2 467	2 312	2 353	2 256	6 005	5 651
Avyttrade					-10		-10	
Årets avsättningar	557	692	873	682	1 540	667	2 970	2 041
Ianspråktaga avsättningar	-343	-450	-359	-407	-635	-503	-1 337	-1 360
Outnyttjade belopp som återförts, värdeförändring	-275	-169	-309	-256	-376	-113	-960	-538
Kursdifferenser	-28	38	-19	111	-5	37	-52	186
Omklassificeringar	-11	-9	25	25	-198	9	-184	25
Belopp vid årets slut	1 085	1 185	2 678	2 467	2 669	2 353	6 432	6 005

Specifikation av övriga avsättningar

	2015	2014
Omstruktureringsåtgärder	421	64
Personalrelaterade avsättningar	331	658
Miljöåtaganden	118	104
Avsättning för sociala avgifter på pensioner	617	713
Tilläggsköpeskillningar ¹⁾	175	181
Avsättning för åtaganden i joint ventures	110	72
Andra avsättningar	897	561
Summa	2 669	2 353

1) varav 16 (33) Mkr kommer från förvärv av rörelse och 159 (148) Mkr från förvärv av omsättningsfastigheter. De redovisas som finansiella instrument, se not 6.

Normal omloppstid för övriga avsättningar är cirka 1-3 år.

Avsättningar för garantiåtaganden avser kostnader som kan uppstå under garantiperioden. Avsättningarna i Byggverksamhet baseras på individuell bedömning av aktuellt projekt alternativt på en erfarenhetsmässig genomsnittlig kostnad uttryckt som en procentandel av omsättningen under en femårsperiod. Kostnaderna belastar respektive projekt löpande. Avsättningar för garantiåtaganden inom övriga verksamhetsgrenar sker efter individuell bedömning av aktuellt projekt. Årets förändring avser huvudsakligen Byggverksamhet.

Avsättning för tvister avser avsättningar i Byggverksamhet för projekt som avslutats. Avsättningar för omstruktureringsåtgärder innehåller främst poster rörande nedläggningen i Latinamerika.

Personalrelaterade avsättningar innehåller poster som exempelvis kostnader för vinstandelar, vissa bonusprogram samt övriga personalåtaganden.

Som avsättning för miljöåtagande redovisas bl a återställningskostnader för grustag i den svenska verksamheten.

Not 30. Övriga rörelseskulder

Som övriga rörelseskulder redovisas icke räntebärande skulder i rörelsen. Rörelseskulder ingår i koncernens verksamhetscykel och redovisas som kortfristiga skulder.

	31 dec 2015	31 dec 2014
Leverantörsskulder	15 053	16 434
Andra rörelseskulder till joint ventures	0	1
Andra rörelseskulder ¹⁾	6 101	6 922
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13 810	10 139
Summa	34 964	33 496
Varav finansiella instrument redovisat i not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering		
Leverantörsskulder	15 053	16 434
Övriga rörelseskulder inklusive upplupna räntekostnader	727	888
	15 780	17 322
Varav ej finansiella instrument	19 184	16 174

1) I andra rörelseskulder ingår 532 (316) Mkr för utställda men ej inlösta checkar främst i USA. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1

Not 31. Specifikation av räntebärande nettofordran/nettoskuld per tillgång och skuld

I följande tabell fördelas finansiella omsättnings- och anläggningstillgångar samt skulder på räntebärande och icke räntebärande poster.

	31 dec 2015			31 dec 2014		
	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar		6 504	6 504		7 122	7 122
Goodwill		5 256	5 256		5 276	5 276
Övriga immateriella tillgångar		754	754		464	464
Placeringar i joint ventures och intresseföretag		2 852	2 852		2 618	2 618
Finansiella anläggningstillgångar	1 295	62	1 357	1 267	35	1 302
Uppskjutna skattefordringar		1 384	1 384		1 225	1 225
Summa anläggningstillgångar	1 295	16 812	18 107	1 267	16 740	18 007
Omsättningstillgångar						
Omsättningsfastigheter		27 020	27 020		26 115	26 115
Material och varulager		944	944		1 017	1 017
Finansiella omsättningstillgångar	7 376	120	7 496	5 675	164	5 839
Skattefordringar		691	691		929	929
Fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal		5 692	5 692		5 472	5 472
Övriga rörelsefordringar		25 877	25 877		26 288	26 288
Kassa och bank	11 840		11 840	9 107		9 107
Summa omsättningstillgångar	19 216	60 344	79 560	14 782	59 985	74 767
SUMMA TILLGÅNGAR	20 511	77 156	97 667	16 049	76 725	92 774
SKULDER						
Långfristiga skulder						
Finansiella långfristiga skulder	3 701	173	3 874	6 910	202	7 112
Pensioner	3 969		3 969	4 655		4 655
Uppskjutna skatteskulder		1 286	1 286		966	966
Summa långfristiga skulder	7 670	1 459	9 129	11 565	1 168	12 733
Kortfristiga skulder						
Finansiella kortfristiga skulder	6 483	72	6 555	3 751	335	4 086
Skatteskulder		560	560		504	504
Kortfristiga avsättningar	41	6 391	6 432	35	5 970	6 005
Skulder till beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal		15 821	15 821		14 545	14 545
Övriga rörelseskulder		34 964	34 964		33 496	33 496
Summa kortfristiga skulder	6 524	57 808	64 332	3 786	54 850	58 636
SUMMA SKULDER	14 194	59 267	73 461	15 351	56 018	71 369
Summa eget kapital			24 206			21 405
EGET KAPITAL OCH SKULDER			97 667			92 774
Räntebärande nettofordran/nettoskuld	6 317			698		

Not 32. Förväntade återvinningstider på tillgångar och skulder

Belopp som förväntas återvinnas	31 dec 2015			31 dec 2014		
	inom 12 månader	efter 12 månader	Summa	inom 12 månader	efter 12 månader	Summa
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar ¹⁾	1 580	4 924	6 504	1 600	5 522	7 122
Goodwill ¹⁾		5 256	5 256		5 276	5 276
Övriga immateriella tillgångar ¹⁾	100	654	754	70	394	464
Placeringar i joint ventures och intresseföretag ²⁾		2 852	2 852		2 618	2 618
Finansiella anläggningstillgångar		1 357	1 357		1 302	1 302
Uppskjutna skattefordringar ³⁾		1 384	1 384		1 225	1 225
Summa anläggningstillgångar	1 680	16 427	18 107	1 670	16 337	18 007
Omsättningstillgångar						
Omsättningsfastigheter ⁴⁾	14 000	13 020	27 020	13 000	13 115	26 115
Material och varulager	372	572	944	493	524	1 017
Finansiella omsättningstillgångar	7 496		7 496	5 839		5 839
Skattefordringar	691		691	929		929
Fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal ⁵⁾	4 993	699	5 692	5 155	317	5 472
Övriga rörelsefordringar ⁵⁾	24 320	1 557	25 877	24 210	2 078	26 288
Kassa och bank	11 840		11 840	9 107		9 107
Summa omsättningstillgångar	63 712	15 848	79 560	58 733	16 034	74 767
SUMMA TILLGÅNGAR	65 392	32 275	97 667	60 403	32 371	92 774
SKULDER						
Långfristiga skulder						
Finansiella långfristiga skulder	44	3 830	3 874	112	7 000	7 112
Pensioner ⁶⁾	264	3 705	3 969	257	4 398	4 655
Uppskjutna skatteskulder		1 286	1 286		966	966
Summa långfristiga skulder	308	8 821	9 129	369	12 364	12 733
Kortfristiga skulder						
Finansiella kortfristiga skulder	4 968	1 587	6 555	3 765	321	4 086
Skatteskulder	560		560	504		504
Kortfristiga avsättningar	2 762	3 670	6 432	2 827	3 178	6 005
Skulder till beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	13 120	2 701	15 821	11 946	2 599	14 545
Övriga rörelseskulder	34 348	616	34 964	32 679	817	33 496
Summa kortfristiga skulder	55 758	8 574	64 332	51 721	6 915	58 636
SUMMA SKULDER	56 066	17 395	73 461	52 090	19 279	71 369
Summa eget kapital			24 206			21 405
EGET KAPITAL OCH SKULDER			97 667			92 774

1) Med belopp som förväntas återvinnas inom tolv månader har förväntad årlig avskrivning redovisats.

2) Fördelningen kan ej uppskattas.

3) Uppskjutna skattefordringar förväntas i sin helhet återvinnas efter tolv månader.

4) Återvinning inom ett år av omsättningsfastigheter grundar sig på en historisk bedömning baserad på de senaste tre åren.

5) Kortfristiga fordringar som förfaller efter tolv månader ingår i verksamhetscykeln och redovisas som kortfristiga.

6) Inom 12 månader avser förväntade betalningar av förmåner (betalningar från fonderade medel ingår ej).

Not 33. Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och eventaltillgångar

Ställda säkerheter

	2015	2014
Fastighetsinteckningar, omsättningsfastigheter	422	4
Aktier och andelar	212	231
Fordringar	1 328	1 294
Summa	1 962	1 529

Pantsatta aktier och andelar avser aktier i joint ventures tillhörande Infrastrukturutveckling. Panterna har lämnats som säkerhet vid utomståendes kreditgivning till dessa joint ventures.

Ställda säkerheter för skuld

	Fastighets- inteckning		Aktier och fordringar		Summa	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Egna åtaganden						
Skuld till kreditinstitut	418		35	33	453	33
Andra skulder	4	4	1 293	1 261	1 297	1 265
Summa egna åtaganden	422	4	1 328	1 294	1 750	1 298
Övriga åtaganden			212	231	212	231
Summa	422	4	1 540	1 525	1 962	1 529

Ställda säkerheter för andra skulder, 1,3 (1,3) Mdr kronor, avser till allra största delen finansiella instrument lämnade som säkerhet till beställaren i samband med entreprenadarbeten i USA.

Eventalförpliktelser

Eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IAS 37, Avsättningar, eventalförpliktelser och eventaltillgångar. Se not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper.

	2015	2014
Eventalförpliktelser avseende gemensamma verksamheter i Byggverksamheten	43 073	40 661
Eventalförpliktelser avseende övriga gemensamma verksamheter	24	19
Eventalförpliktelser avseende joint ventures	1 890	1 211
Övriga eventalförpliktelser	1 239	287
Summa	46 226	42 178

Koncernens eventalförpliktelser som avser entreprenadarbeten som bedrivs gemensamt med andra entreprenörer uppgår totalt till 43,1 (40,7) Mdr kronor. Beloppet avser den del av solidariskt ansvar för respektive gemensam verksamhets åtaganden som belöper på övriga deltagare i den gemensamma verksamheten. Sådant ansvar är ofta ett krav från beställaren. I den mån det bedöms som sannolikt att Skanska kommer att utkrävas ansvar redovisas åtagandet som skuld.

Eventalförpliktelser avseende joint ventures avser huvudsakligen garantier lämnade för joint ventures tillhörande rörelsesegmenten Bostadsutveckling, Kommersiell Fastighetsutveckling och Infrastrukturutveckling.

I koncernens övriga eventalförpliktelser, drygt 1,2 (0,3) Mdr kronor avser huvudsakligen åtagande för bostadsprojekt.

I november 2013 meddelade tingsrätten i Helsingfors, Finland, dom i skadeståndsmålet rörande asfaltkartellen. Finska statens skadeståndsanspråk avvisades medan kommunerna till viss del fick sina anspråk beviljade. Enligt domstolsbeslutet ska de svarande tillsammans betala ett belopp som totalt motsvarade cirka 320 miljoner kronor i skadestånd. Kommunernas krav på Skanska motsvarade cirka 120 miljoner kronor, av vilket Skanska Asfaltti Oy dömdes att betala ett belopp som motsvarade cirka 18 miljoner kronor exklusive ränta och rättegångskostnader. Domen har överklagats till hovrätten i Helsingfors. Fler kommuner har sedan väckt talan om skadeståndsanspråk mot Skanska Asfaltti Oy.

Konkurrensmyndigheten i Tjeckien beslutade i december 2015 att bötfälla ett antal företag som deltagit vid anbudsgivningen i ett vägprojekt år 2007, där projektet vanns av ett joint venture i vilket Skanska inte ingick. Bötesbeloppet för Skanska uppgick till ca 200 miljoner kronor. Skanska har bestridit Konkurrensmyndighetens påståenden och begärt omprövning av beslutet.

Myndigheter i Brasilien utreder anklagelser som framställts mot Skanska Brasilien gällande den pågående utredningen kring Petrobras. Några krav har inte framställts mot Skanska.

Från tid till annan uppstår tvister med beställare om avtalsvillkor avseende både pågående och avslutade projekt. Utfallen är ofta svåra att bedöma. I den mån det är troligt att en tvist kommer att medföra en kostnad för koncernen beaktas detta i redovisningen.

Eventaltillgångar

Koncernen saknar eventaltillgångar av väsentlig betydelse för bedömningen av koncernens ställning.

Se not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper.

Not 34. Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser

Valutakurser hanteras i enlighet med IAS 21, Effekter av ändrade valutakurser. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Valutakurser

Valutakursen för svenska kronor har under året fluktuerat gentemot valutor i länder i vilka koncernen bedriver verksamhet.

Valuta	Land	Genomsnittskurs			Förändring, %	
		2015	2014	2013	2014-2015	2013-2014
ARS	Argentina	0,917	0,846	1,196	8	-29
BRL	Brasilien	2,572	2,919	3,039	-12	-4
CZK	Tjeckien	0,343	0,331	0,333	4	-1
DKK	Danmark	1,254	1,223	1,160	3	5
EUR	EU	9,357	9,120	8,652	3	5
GBP	Storbritannien	12,890	11,324	10,191	14	11
NOK	Norge	1,048	1,084	1,109	-3	-2
PLN	Polen	2,238	2,177	2,062	3	6
USD	USA	8,435	6,898	6,515	22	6

Valuta	Land	Balansdagskurs			Förändring, %	
		2015	2014	2013	2014-2015	2013-2014
ARS	Argentina	0,646	0,911	0,996	-29	-8
BRL	Brasilien	2,166	2,927	2,776	-26	5
CZK	Tjeckien	0,339	0,342	0,325	-1	5
DKK	Danmark	1,229	1,274	1,193	-4	7
EUR	EU	9,171	9,480	8,897	-3	7
GBP	Storbritannien	12,433	12,107	10,647	3	14
NOK	Norge	0,956	1,051	1,058	-9	-1
PLN	Polen	2,159	2,198	2,144	-2	3
USD	USA	8,395	7,794	6,465	8	21

Resultaträkningen

Genomsnittskursen under året för svenska kronan mot koncernens övriga valutor har förstärkts gentemot valutorna BRL och NOK och försvagats gentemot valutorna USD, EUR, PLN, GBP, CZK, ARS och DKK. Till följd av att koncernen får över 30 procent av sina intäkter i USD har kronförstärkningen inneburit en effekt på intäkterna med 10,9 Mdr kronor. Totalt blev valutapåverkan på koncernens intäkter 13 628 (3 838) Mkr vilket motsvarar 8,9 (2,7) procent. Totalt uppgick valutaeffekten på koncernens rörelseresultat till 344 (235) Mkr vilket motsvarar 5,5 (4,3) procent. Se vidare tabell nedan.

Valutaeffekt fördelad per valuta

2015	USD	EUR	GBP	NOK	CZK	PLN	Övriga	Summa
Intäkter	10 872	307	2 248	-454	200	273	182	13 628
Rörelseresultat	217	29	66	-18	5	12	33	344
Resultat efter finansnetto	138	27	66	-20	5	12	46	274
Periodens resultat	92	26	60	-16	3	9	42	216

2014	USD	EUR	GBP	NOK	CZK	PLN	Övriga	Summa
Intäkter	2 765	519	1 587	-329	-30	555	-1 229	3 838
Rörelseresultat	107	34	47	-13	0	25	35	235
Resultat efter finansnetto	93	30	49	-14	0	26	43	227
Periodens resultat	58	26	44	-10	0	19	51	188

Not 34. Fortsättning

Koncernens rapport över finansiell ställning fördelad per valuta

Koncernens balansomslutning har ökat med 4,9 Mdr kronor från 92,8 till 97,7 Mdr kronor. Effekten av valutakursförändringar har påverkat med + 0,9 Mdr kronor. Balansdagskursen för den svenska kronan förstärktes mot i princip alla koncernens valutor, förutom mot USD och GBP.

31 dec 2015, Mdr kronor	USD	GBP	EUR	NOK	CZK	PLN	DKK	Övriga utländska valutor ¹⁾	Säkringar av utländsk valuta ²⁾	SEK	Summa
Tillgångar											
Materiella anläggningstillgångar	2,2	0,2	0,4	0,8	0,5	0,3	0,0	0,1		2,0	6,5
Immateriella tillgångar	1,3	1,8	0,5	1,3	0,5	0,1		0,0		0,5	6,0
Aktier och andelar	1,0	0,5	0,4	0,3	0,1			0,0		0,6	2,9
Räntebärande fordringar	16,2	3,7	2,4	3,0	2,0	2,5	0,0	-22,2	-1,0	2,1	8,7
Omsättningsfastigheter	5,2	0,9	6,7	1,9	0,9	0,6	0,7	0,1		10,0	27,0
Icke räntebärande fordringar	15,4	4,6	1,8	2,9	1,1	2,2	0,1	0,5		6,2	34,8
Likvida medel	2,9	0,0	0,3	0,1	0,1	0,8		0,3		7,3	11,8
Summa	44,2	11,7	12,5	10,3	5,2	6,5	0,8	-21,2	-1,0	28,7	97,7
Eget kapital och Skulder											
Eget kapital hänförligt till aktieägarna ³⁾	9,4	1,6	3,7	3,3	2,5	2,3	0,5	0,2	-1,2	1,8	24,1
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0				0,1			0,0		0,0	0,1
Räntebärande skulder	12,2	3,0	4,1	1,5	0,0	0,8	0,0	-22,3	0,2	14,7	14,2
Räntefria skulder	22,6	7,1	4,7	5,5	2,6	3,4	0,3	0,9		12,2	59,3
Summa	44,2	11,7	12,5	10,3	5,2	6,5	0,8	-21,2	-1,0	28,7	97,7

31 dec 2014, Mdr kronor	USD	GBP	EUR	NOK	CZK	PLN	DKK	Övriga utländska valutor ¹⁾	Säkringar av utländsk valuta ²⁾	SEK	Summa
Tillgångar											
Materiella anläggningstillgångar	2,1	0,2	0,4	1,0	0,6	0,4	0,0	0,2		2,2	7,1
Immateriella tillgångar	1,1	1,8	0,5	1,4	0,5	0,1		0,0		0,3	5,7
Aktier och andelar	0,6	0,7	0,5	0,3	0,1			-0,1		0,5	2,6
Räntebärande fordringar	12,8	2,8	2,3	3,0	1,5	3,3	0,1	-19,4	-4,8	5,4	7,0
Omsättningsfastigheter	4,1	0,6	7,7	2,4	0,6	0,6	0,9	0,2		9,0	26,1
Icke räntebärande fordringar	13,5	3,6	2,3	3,9	1,8	2,4	0,1	1,6		6,0	35,2
Likvida medel	2,2	0,0	0,1	0,1	0,1	0,4		0,2		6,0	9,1
Summa	36,4	9,7	13,8	12,1	5,2	7,2	1,1	-17,3	-4,8	29,4	92,8
Eget kapital och Skulder											
Eget kapital hänförligt till aktieägarna ³⁾	8,0	1,6	6,1	3,6	2,5	2,3	0,3	0,7	-6,9	3,0	21,2
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0				0,1			0,0		0,0	0,1
Räntebärande skulder	9,1	2,5	3,7	2,3	0,0	0,8	0,6	-20,3	2,1	14,6	15,4
Räntefria skulder	19,3	5,6	4,0	6,2	2,6	4,1	0,2	2,3		11,8	56,1
Summa	36,4	9,7	13,8	12,1	5,2	7,2	1,1	-17,3	-4,8	29,4	92,8

1) Inklusive eliminering av interna fordringar och skulder.

2) Beloppen avser säkringar före avdrag för skatt. Nettoinvesteringar i utlandet valutasäkras till viss del genom valutalån och valutaterminskontrakt, se även not 6. Säkring av nettoinvesteringar genom valutalån i EUR och GBP uppgår till 0,2 (2,1) Mdr. Säkring av nettoinvesteringar genom valutaterminskontrakt uppgår till 1,0 (4,8) och fördelas på USD 0,7 (1,0), EUR 0,3 (0,3), CZK 0,0 (1,1), PLN 0,0 (0,5), NOK 0,0 (1,2), GBP 0,0 (0,5) och CLP 0,0 (0,2).

3) De respektive valutorna beräknas inklusive koncernmässig goodwill och nettot av koncernmässiga övervärden efter avdrag för uppskjuten skatt.

Påverkan på koncernen vid förändring av SEK mot övriga valutor samt förändring av USD mot SEK

Följande känslighetsanalys visar på koncernens känslighet, baserad på 2015 års resultaträkning och finansiella ställning, för ensidig förändring i SEK mot samtliga valutor med 10 procent samt ensidig förändring i USD mot SEK med 10 procent (+ innebär en försvagning av svenska kronan, - innebär en förstärkning av svenska kronan).

Mdr kronor	+/- 10%	varav USD +/- 10%
Intäkter	+/- 12,2	+/- 6,0
Rörelseresultat	+/- 0,4	+/- 0,1
Eget kapital	+/- 2,3	+/- 0,9
Nettfordran/nettoskuld	+/- 1,1	+/- 0,3

Övrigt

För uppgift om förändringen av omräkningsreserven i Eget kapital hänvisas till not 26, Eget kapital/Resultat per aktie.

Not 35. Kassaflödesanalys

Förutom kassaflödesanalysen som upprättas enligt IAS 7, Kassaflödesanalys, visas i Skanska en kassaflödesanalys som upprättats utifrån den verksamhet som de respektive verksamhetsgrenarna bedriver. Denna kassaflödesanalys benämns "Koncernens operativa kassaflödesanalys". Kopplingen mellan de respektive kassaflödesanalyserna framgår nedan.

Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet

	2015	2014
Av- och nedskrivningar samt återföring av nedskrivningar	1 681	1 873
Resultat sålda anläggningstillgångar och omsättningsfastigheter	-4 748	-3 378
Resultat efter finansnetto från joint ventures och intressebolag	-851	-766
Utdelning från joint ventures och intressebolag	548	462
Årets avsättning för internvinster på entreprenadarbeten	294	279
Kostnadsförda pensioner som ej avser betalningar	693	552
Utbetalda pensioner	-559	-563
Kostnad för aktiesparprogrammet Seop	259	264
Resultat sålda joint ventures	-437	-107
Övriga poster som ej påverkat kassaflödet från den löpande verksamheten	-93	-9
Summa	-3 213	-1 393

Betald skatt

Betald skatt är fördelat på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet.

Totalt betald skatt för koncernen under året uppgår till -804 (-996) Mkr.

Uppgift om räntor och utdelningar

	2015	2014
Erhållen intäktsränta under året	88	195
Betald kostnadsränta under året	-438	-388
Erhållen utdelning under året	580	462

Likvida medel

Likvida medel i kassaflödesanalysen består av kassa och bank samt kortfristiga placeringar. Definitionen av kassa och bank i rapporten över finansiell ställning framgår av not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper.

Samma regel som använts vid bestämmande av likvida medel i rapporten över finansiell ställning har använts vid bestämmandet av likvida medel enligt kassaflödesanalysen. Som kassa och bank redovisas endast belopp som kan användas utan restriktioner.

	2015	2014
Kassa och bank	11 840	9 107
Summa	11 840	9 107

Övrigt

Koncernens outnyttjade krediter uppgick vid årets slut till 5 497 (5 688) Mkr.

Uppgift om tillgångar och skulder i avyttrade koncernföretag/rörelser

	2015	2014
Tillgångar		
Materiella tillgångar	-289	
Räntebärande tillgångar	47	
Icke räntebärande tillgångar	-1 055	
Summa	-1 297	0
Skulder		
Räntebärande skulder	-73	
Icke räntebärande skulder	-974	
Summa	-1 047	0
Köpeskillning	479	
Likvida medel i de avyttrade företagen	-23	
Påverkan på likvida medel, avyttring	456	0

Sambandet mellan koncernens operativa kassaflödesanalys och koncernens kassaflödesanalys

Skillnaden mellan koncernens operativa kassaflödesanalys och koncernens kassaflödesanalys enligt IAS 7, Kassaflödesanalys, framgår av följande.

I koncernens kassaflödesanalys enligt IAS 7 redovisas kassaflödet fördelat på; Kassaflöde från löpande verksamhet
Kassaflöde från investeringsverksamhet
Kassaflöde från finansieringsverksamhet

I koncernens operativa kassaflödesanalys redovisas kassaflödet fördelat på; Kassaflöde från operativ verksamhet
Kassaflöde från finansieringsverksamhet
Kassaflöde från strategiska investeringar
Utdelning etc.
Förändring i räntebärande fordringar och skulder

I koncernens operativa kassaflödesanalys benämns löpande verksamhet som "operativ verksamhet". Till skillnad från kassaflödesanalysen enligt IAS 7 så innehåller den "operativa verksamheten" även nettoinvesteringar som anses vara ett led i den operativa verksamheten tillsammans med skattebetalningar på dessa. Sådana nettoinvesteringar är nettoinvesteringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar samt nettoinvesteringar i Infrastrukturutveckling.

Investeringar av strategisk karaktär redovisas i kassaflödet från strategiska investeringar.

I den operativa kassaflödesanalysen redovisas i kassaflödet från finansieringsverksamheten endast räntor och övrigt finansnetto samt betald skatt på dessa. Utdelning redovisas separat. Lämnade lån och återbetalning av lån redovisas också separat tillsammans med förändringen av de räntebärande fordringarna längst ner i den operativa kassaflödesanalysen, vilket ger en delsumma i analysen som visar kassaflödet före förändring i räntebärande fordringar och skulder.

Not 35. Fortsättning

Årets kassaflöde

	2015	2014
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter enligt operativt kassaflöde	8 040	3 666
Avgår nettoinvesteringar i materiella och immateriella tillgångar	475	1 054
Avgår skattebetalningar på sålda materiella och immateriella tillgångar samt försäljning av tillgångar i Infrastrukturutveckling	69	36
Kassaflöde från löpande verksamhet	8 584	4 756
Kassaflöde från strategiska investeringar enligt operativt kassaflöde	456	95
Nettoinvestering materiella och immateriella tillgångar	-475	-1 054
Ökning och minskning av räntebärande fordringar	-1 297	1 227
Betald skatt på sålda materiella och immateriella tillgångar samt tillgångar i Infrastrukturutveckling	-69	-36
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 385	232
Kassaflöde från finansieringsverksamheten enligt operativt kassaflöde, inklusive förändring i räntebärande fordringar och skulder	-2 615	553
Ökning och minskning i räntebärande skulder	1 297	-1 227
Utdelning etc ¹⁾	-3 226	-2 935
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-4 544	-3 609
Årets kassaflöde	2 655	1 379
1) Varav återköp aktier	-416	-367

Sambandet mellan koncernens investeringar i kassaflödesanalysen och investeringar i koncernens operativa kassaflödesanalys

Totala nettoinvesteringar redovisas i kassaflödesanalysen fördelade på löpande verksamhet och investeringsverksamheten med hänsyn taget till likvidreglering av investeringar och desinvesteringar.

I löpande verksamheten redovisas köp och försäljning av omsättningsfastigheter medan övriga nettoinvesteringar redovisas i investeringsverksamheten.

	2015	2014
Nettoinvesteringar i löpande verksamhet	3 092	3 857
Nettoinvesteringar i investeringsverksamheten	-19	-959
	3 073	2 898
Avgår justering för periodisering, kassapåverkan investeringar	68	-64
Totala nettoinvesteringar	3 141	2 834

I koncernens operativa kassaflödesanalys redovisas nettoinvesteringar fördelat på nettoinvesteringar i rörelsen och strategiska nettoinvesteringar enligt följande.

Investeringar/Desinvesteringar

	2015	2014
Rörelsen – Investeringar		
Immateriella tillgångar	-392	-176
Materiella anläggningstillgångar	-1 485	-1 412
Tillgångar i Infrastrukturutveckling	-234	-328
Aktier	-136	-310
Omsättningsfastigheter	-15 364	-13 486
varav Bostadsutveckling	-6 645	-6 872
varav Kommersiell fastighetsutveckling	-8 719	-6 614
	-17 611	-15 712
Rörelsen – Desinvesteringar		
Immateriella tillgångar	0	1
Materiella anläggningstillgångar	636	716
Tillgångar i Infrastrukturutveckling	1 114	419
Aktier	22	36
Omsättningsfastigheter	18 524	17 279
varav Bostadsutveckling	8 622	9 053
varav Kommersiell fastighetsutveckling	9 902	8 226
	20 296	18 451
Nettoinvesteringar i rörelsen	2 685	2 739
Strategiska desinvesteringar		
Försäljning av rörelse	456	95
	456	95
Netto strategiska investeringar	456	95
Totala nettoinvesteringar	3 141	2 834

Not 36. Personal

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2015	2014
Löner och ersättningar		
Styrelse, VD, vVD och övrig ledningsgrupp ¹⁾	514	511
varav rörliga ersättningar	187	191
Övriga anställda	23 068	22 293
Summa löner och ersättningar	23 582	22 804
Sociala kostnader	5 890	5 116
varav pensionskostnader	2 410	1 967

1) I belopp avseende styrelse, VD, vVD och övrig ledningsgrupp inkluderas ersättningar till tidigare styrelse, VD och vVD i samtliga koncernbolag under räkenskapsåret.

Av koncernens totala pensionskostnader avser 60 (50) Mkr styrelse, VD, vVD och övrig ledningsgrupp. I beloppet inkluderas ersättningar till tidigare styrelse, VD och vVD.

Medelantal anställda

Personal beräknas som genomsnittligt antal anställda. Se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

	2015	varav män	%	varav kvinnor	%	2014	varav män	%	varav kvinnor	%
Sverige	10 330	8 964	87	1 366	13	10 503	9 138	87	1 365	13
Norge	4 053	3 642	90	411	10	4 315	3 935	91	380	9
Danmark	17	10	59	7	41	18	12	67	6	33
Finland	2 031	1 742	86	289	14	2 231	1 957	88	274	12
Storbritannien	5 434	4 273	79	1 161	21	5 200	4 194	81	1 006	19
Polen	7 009	5 561	79	1 448	21	6 497	5 291	81	1 206	19
Tjeckien	3 180	2 708	85	472	15	3 403	2 899	85	504	15
Slovakien	745	638	86	107	14	708	608	86	100	14
USA	10 169	8 856	87	1 313	13	10 251	8 987	88	1 264	12
Argentina	9	6	67	3	33	4 336	4 175	96	161	4
Brasilien	1 485	1 386	93	99	7	4 512	4 243	94	269	6
Chile	29	25	86	4	14	1 524	1 473	97	51	3
Peru	3 157	2 980	94	177	6	3 423	3 231	94	192	6
Övriga länder	822	775	94	47	6	945	893	94	52	6
Summa	48 470	41 566	86	6 904	14	57 866	51 036	88	6 830	12

Antalet anställda vid årets slut uppgick till 43 122 (55 354).

Män och kvinnor per balansdagen i styrelse och ledning

	2015	varav män	varav kvinnor	2014	varav män	varav kvinnor
Antal styrelseledamöter	183	86%	14%	229	87%	13%
Antal verkställande direktörer och medlemmar i affärsenheternas ledningsgrupper	180	83%	17%	201	83%	17%

Övrigt

Inga lån, ställda säkerheter eller eventalförpliktelser har lämnats till förmån för styrelseledamot och verkställande direktör inom koncernen.

Not 37. Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter

I koncernledningen ingår verkställande direktören och samtliga åtta vice verkställande direktörer, "Senior Executive Team". Gruppen omfattar sammanlagt nio personer vid utgången av 2015.

Med ledande befattningshavare avses medlemmar i koncernledningen.

Berednings- och beslutsprocesser

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare fastställs årligen av årsstämman. Lön och övriga förmåner för verkställande direktören fastställs av Skanska AB:s styrelse efter förslag från styrelsens ersättningskommitté. Ersättningskommittén beslutar om löner, rörlig ersättning och övriga förmåner för övriga medlemmar i koncernledningen. Verkställande direktören informerar löpande ersättningskommittén om löner, rörlig ersättning och övriga förmåner för koncernstabschefer och affärsenhetschefer. I ersättningskommittén ingick under 2015 styrelseordförande Stuart Graham, styrelseledamoten Charlotte Strömberg och styrelseledamoten John Carrig. Ersättningskommittén sammanträdde sex gånger under året. Årsstämman beslutar om styrelsearvoden och ersättning för kommittéarbete efter förslag från valberedningen.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Ersättningsprinciper

Vid årsstämman 2015 godkändes följande riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare:

Ersättning till ledande befattningshavare i Skanska AB skall utgöras av fast lön, eventuell rörlig ersättning, övriga sedvanliga förmåner samt pension. Med ledande befattningshavare avses verkställande direktören och övriga medlemmar i koncernledningen ("Senior Executive Team").

Den sammanlagda ersättningen för varje ledande befattningshavare skall vara marknadsmässig och konkurrenskraftig på den arbetsmarknad där befattningshavaren är placerad och framstående prestationer skall reflekteras i den totala ersättningen.

Fast lön och rörlig ersättning skall vara relaterad till befattningshavarens ansvar och befogenhet. Den rörliga ersättningen skall kunna utges i kontanter och/eller aktier och den skall vara maximerad och relaterad till den fasta lönen. Tilldelning av aktier skall kräva tre års intjänandeperiod och skall ingå i ett långsiktigt incitamentsprogram. Den rörliga ersättningen skall baseras på utfallet i

förhållande till uppsatta mål och utformas så att ökad intressegemenskap uppnås mellan befattningshavaren och bolagets aktieägare. Villkor för rörlig ersättning bör utformas så att styrelsen, om exceptionella ekonomiska förhållanden råder, har möjlighet att begränsa eller underlåta att ge ut rörlig ersättning om ett sådant utgivande bedöms som orimligt och oförenligt med bolagets ansvar i övrigt gentemot aktieägare, anställda och andra intressenter. För årlig bonus bör det finnas möjlighet att begränsa eller underlåta att ge ut rörlig ersättning, om styrelsen bedömer att det är rimligt av andra skäl.

I den mån styrelseledamot utför arbete för bolagets räkning, vid sidan av styrelsearbetet, skall konsultarvode och annan ersättning för sådant arbete kunna utgå.

Vid uppsägning gäller normalt en uppsägningstid om 6 månader, i kombination med avgångsvederlag motsvarande högst 18 månaders fast lön eller, alternativt, en uppsägningstid motsvarande högst 24 månader.

Pensionsförmåner skall vara antingen förmåns- eller avgiftsbestämda, eller en kombination därav och ge befattningshavaren rätt att erhålla pension från 65 års ålder. Pensionsåldern kan dock i enskilda fall vara tidigast 60 år. För intjänande av förmånsbestämd pension förutsätts för fullt intjänande att anställningsförhållandet pågått under så lång tid som krävs enligt företagets generella pensionsplan i respektive land. Rörlig ersättning skall inte vara pensionsgrundande, med undantag för de fall där det följer av reglerna i en generell pensionsplan (till exempel den svenska ITP-planen).

Styrelsen får frånga dessa riktlinjer, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Frågor om lön och annan ersättning till verkställande direktören bereds av ersättningskommittén och beslutas av styrelsen. Frågor om lön och annan ersättning till andra ledande befattningshavare beslutas av ersättningskommittén.

Målsättning och prestation avseende rörliga ersättningar

Rörlig ersättning kan bestå av två delar, dels årlig rörlig ersättning som är kontantbaserad, dels aktieprogram som omfattar ersättning i form av aktier.

De långsiktiga aktieprogrammen beskrivs under avsnitten "Långsiktiga aktieprogram" samt "Tidigare långsiktiga aktieprogram" i denna not. I tabellen nedan anges, per verksamhetsgren, startpunkt och outperform för respektive mål som beslutades av styrelsen för den kontantbaserade rörliga ersättningen 2015.

Finansiella målsättningar för rörliga lönedelar 2015

	Vinstmätt	Startpunkt	Outperform	Utfall	Uppfyllandegrad ²⁾
Koncernen	Resultat efter finansiella poster, Mdr kr ¹⁾	4,6	6,2	6,2	100%
Byggverksamhet	Rörelseresultat, Mdr kr	4,1	5,4	3,9	33%
	Skanska Value Added, Mdr kr ³⁾	4,4	5,6	4,3	47%
Bostadsutveckling⁴⁾	Rörelseresultat, Mdr kr	0,5	0,7	1,2	73%
	Avkastning på sysselsatt kapital, %	7	9	16	91%
Kommersiell fastighetsutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	0,6	1,0	1,9	92%
	Avkastning på sysselsatt kapital, % ⁵⁾	7	11	16	95%
	Uthyrt, tusental, m ²	167	351	324	79%
Infrastrukturutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	0,5	0,6	0,9	100%
	Projektutveckling, % ⁶⁾	0	100	91	91%

1) Resultatet exkluderar eliminerings på koncernnivå. "Outperform"-målet på koncernnivå utgör 95 procent av verksamhetsgrenarnas totala "Outperform"-mål och Startpunktsmålet utgör 105% av verksamhetsgrenarnas totala Startpunktsmål.

2) Uppfyllandegraden baseras på utfallen i respektive affärsenhet som vägs samman.

3) Målet Skanska Value Added (SVA) motsvarar rörelseresultat efter avdrag för kapitalkostnad på sysselsatt kapital. Kapitalkostnaden avser den bedömda kostnaden för lånet och eget kapital före skatt.

4) Bostadsutveckling i Polen, Tjeckien och Slovakien samt BoKlok mäts även på antal sålda enheter. Hyresbostäder mäts även på antal startade enheter.

5) Inklusive orealiserade utvecklingsvinster och förändringar i marknadsvärde. Omfattar affärsenheterna Kommersiell fastighetsutveckling i Norden, Europa och USA.

6) Innehåller mål för projektutveckling i Europa och Amerika, samt tillgångsförvaltning och avyttringar.

Not 37. Fortsättning

I tillägg till ovan nämnda finansiella målsättningar har respektive person i koncernledningen icke-finansiella mål som kan reducera utfallet mätt enbart på de finansiella målen. De icke-finansiella målen gäller i huvudsak strategiska initiativ för lönsam tillväxt och ledarskapsutveckling. I de fall den verksamhet personen i fråga är ansvarig för inte har uppnått de icke-finansiella målen reduceras utfallet.

För koncernledningen, exklusive verkställande direktören, knyts årlig rörlig ersättning huvudsakligen till koncernmålen och/eller till de affärsenheter de är direkt ansvariga för. De icke-finansiella målen är kopplade till de affärsenheter och/eller verksamheter personerna i koncernledningen är ansvariga för. Det preliminära utfallet för övrig koncernledning blev i genomsnitt 80 procent av fast årslön. Beräkningen är preliminär såtillvida att eventuella avdrag som följd av de icke-finansiella målen ännu inte beaktats. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet av rörliga ersättningar efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2016.

Målsättning och prestation avseende rörlig ersättning för verkställande direktören

För verkställande direktören har de finansiella målen varit desamma som koncernmålen enligt tabellen ovan. Styrelsen har möjlighet att reducera utfallet av den rörliga ersättningen mätt enbart på de finansiella målen med maximalt 50 procent baserat på utfallet av de icke-finansiella målen i koncernen. Det preliminära utfallet av verkställande direktörens rörliga ersättning (det vill säga exklusive aktiesparprogrammet) visar på utfall om 100 procent av fast årslön baserat på finansiella mål med en måluppfyllelse på 100 procent. Beräkningen är preliminär såtillvida att eventuella avdrag som följd av de icke-finansiella målen ännu inte beaktats. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2016.

Pensionsförmåner

Pensionsåldern för personer i koncernledningen är 62–65 år och anställda i Sverige har rätt till pensionsförmån enligt ITP planen. ITP planen omfattar premiebestämd pension ITP1 samt förmånsbestämd pension ITP2. Anställda utanför Sverige omfattas av lokala pensionsplaner. Premien i ITP1 utgör 4,5 procent av kontant bruttolön upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent av kontant bruttolön därutöver. Den förmånsbestämda ITP2 garanterar livsvarig ålderspension från 55 års ålder. Pensionsbeloppet utgör viss procent av slutlönen och tjänstetid för full pension är 30 år. Pensionsrätten för lönedelar upp till 7,5 inkomstbasbelopp är 10 procent, för lönedelar mellan 7,5 och 20 inkomstbasbelopp är förmånen 65 procent och för lönedelar mellan 20 och 30 inkomstbasbelopp är förmånen 32,5 procent av lönen. För lönedelar överstigande 30 inkomstbasbelopp omfattas gruppen som deltar i ITP2 av en kompletterande pensionsrätt, med en premie om 20 procent.

Avgångsvederlag

För personer i koncernledningen gäller vid uppsägning från bolagets sida, en uppsägningstid om 6 månader med bibehållen fast lön och förmåner, exklusive rörlig ersättning. Efter uppsägningstiden utbetalas avgångsvederlag under 12–18 månader. Avgångsvederlag som utbetalas efter uppsägningstid är normalt förenad med avräkningskyldighet.

Mellan Skanska och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om 24 månader med bibehållen fast lön och förmåner, exklusive rörlig ersättning. Inget avgångsvederlag utgår vid uppsägning.

Kostnadsförda ersättningar och förmåner 2015

Styrelsearvoden

Årsstämman 2015 beslöt att arvoden skulle utgå till de stämموvalda ledamöterna, med undantag för verkställande direktören, med sammanlagt 8 200 Tkr inklusive ett särskilt anslag för kommittéarbete, se tabell nedan.

Tkr	Styrelsearvode	Revisionskommittén	Ersättningskommittén	Projektkommittén	Summa
Styrelsens ordförande					
Stuart Graham	1 950	125	100	200	2 375
Övrig styrelse					
John Carrig	650	125	100	200	1 075
Nina Linander	650	125	0	200	975
Fredrik Lundberg	650	0	0	200	850
Charlotte Strömberg	650	150	100	200	1 100
Pär Boman	650	125	0	200	975
Jayne McGivern	650	0	0	200	850
Styrelse	5 850	650	300	1 400	8 200

Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande Stuart Graham har under verksamhetsåret tillerkänts styrelsearvode med totalt 2 375 Tkr varav 425 Tkr avseende kommittéarbete.

Styrelseledamöter

Utöver ordinarie styrelsearvode och arvode för kommittéarbete har inga arvoden utbetalats till ledamöterna i deras roll som styrelseledamot.

För styrelseledamöter utsedda av de anställda redovisas inte uppgift om löner och ersättningar samt pensioner då de inte uppbär dessa i egenskap av styrelsemedlemmar. För styrelsemedlemmar som tidigare, före räkenskapsårets ingång, varit anställda i koncernen redovisas uppgift om pensionsförpliktelser i deras tidigare roll som anställda.

Not 37. Fortsättning

Koncernledning

Tkr	Årslön	Rörlig ersättning ¹⁾	Tilldelat värde aktiesparprogram ²⁾	Övriga ersättningar och förmåner	Pensionskostnad	Summa
Verkställande direktören						
Johan Karlström	12 000	12 000	6 557	72	6 000	36 629
Övrig koncernledning (8 personer)	39 210	26 525	17 392	880	12 016	96 022
Summa	51 210	38 525	23 949	952	18 016	132 651

1) Rörlig ersättning avseende verksamhetsåret 2015 är preliminär och fastställs slutgiltigt samt utbetalas efter uppföljning av utfallet i första kvartalet 2016. Beloppen som ingår i rubriken "Rörlig ersättning" i ovanstående uppställning avser verksamhetsåret 2015. I avtalen för rörlig ersättning ingår en allmän klausul som stipulerar att Styrelsen och Ersättningskommittén har rätt att helt eller delvis reducera den rörliga ersättningen vid brott mot Uppförandekoden.

2) Angivet värde avser preliminär tilldelning av matchningsaktier och prestationsaktier för 2015, med aktiekurs per 30 december 2015 (164,8 SEK). Koncernledningen beräknas erhålla 6 055 matchningsaktier och 139 264 prestationsaktier. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2016. För erhållande av matchningsaktierna och prestationsaktierna förutsätts ytterligare 3 års tjänstgöring. Kostnaden fördelas över tre år i enlighet med IFRS 2, se avsnitt "Långsiktiga aktieprogram". Verkställande direktören och delar av den övriga koncernledningen har erhållit ersättning relaterade till verksamhetsåret 2012. Verkställande direktören har, efter en treårig inläsningsperiod, inom det tidigare aktiesparprogrammet Seop 2 erhållit 27 638 aktier motsvarande 4 555 Tkr 2015, avseende tilldelade aktier under verksamhetsåret 2012. Övrig koncernledning har inom Seop 2, efter en treårig inläsningsperiod, under 2015 erhållit 70 627 Skanska B-aktier motsvarande 11 639 Tkr, avseende tilldelade aktier under verksamhetsåret 2012.

Verkställande direktören

Verkställande direktören, Johan Karlström, har under verksamhetsåret uppburet fast lön om 12 000 Tkr samt en beräknad rörlig lönedel om 12 000 Tkr baserad på finansiella mål med en målpuppfyllelse på 100 procent. Den rörliga ersättningen kan uppgå till högst 100 procent av den fasta årslönen. Utfallet för verkställande direktörens rörliga ersättning fastställs slutligen av styrelsen efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2016. Det preliminära utfallet motsvarade 100 procent av den fasta årslönen. Utbetalning sker normalt under maj månad året efter prestationsåret.

Vidare deltar verkställande direktören i koncernens pågående aktiesparprogram Seop 3 med tilldelning av matchningsaktier och prestationsaktier, se avsnitt "Långsiktiga aktieprogram" i denna not. Johan Karlström förvärvade, inom ramen för Seop 3, 6 631 Skanska B-aktier under 2015, vilket medförde tilldelning av 1 658 matchningsaktier motsvarande 273 Tkr. Antalet prestationsaktier som beräknas tilldelas är 38 130 med ett värde av 6 284 Tkr genom att "outperform"-målen preliminärt uppfylldes till 100 procent. Angivet värde avser aktiekurs per 30 december 2015 (164,8 kr). Tilldelning av prestationsaktier fastställs slutligen av styrelsen efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2016.

Verkställande direktören har rätt till pension från tidigare 62 år. Årliga pensionsavsättningar uppgår till 50 procent av den fasta årslönen. Kostnaden under året uppgick till 6 000 Tkr.

Övrig koncernledning

Under året har en ny person tillkommit i koncernledningen. Övrig koncernledning omfattar vid utgången av 2015 sammanlagt åtta personer.

Koncernledningen har fast årslön och en rörlig ersättning baserad på koncernens resultat och/eller resultatet i de affärsenheter de är direkt ansvariga för. Vidare omfattas ledande befattningshavare av koncernens pågående aktiesparprogram Seop 3 med tilldelning av matchningsaktier och prestationsaktier, se avsnitt "Långsiktiga aktieprogram" i denna not. Totalt förvärvades 17 588 Skanska B-aktier av övriga koncernledningsmedlemmar under 2015 inom ramen för Seop 3, vilket medförde 4 397 matchningsaktier motsvarande 725 Tkr. Antalet prestationsaktier som beräknas tilldelas är 101 134 med ett värde av 16 667 Tkr genom att "outperform"-målen preliminärt uppfylldes till 100 procent. Angivet värde avser aktiekurs per 30 december 2015 (164,8 kr). Rörlig ersättning samt utfallet av prestationsaktier för verksamhetsåret 2015 är preliminära och fastställs slutligen efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2016. Utbetalning av den kontantbaserade rörliga ersättningen sker normalt under maj månad året efter prestationsåret.

Samtliga ovan nämnda ersättningar och förmåner har belastat Skanska AB utom 27 524 Tkr till övrig koncernledning vilket har belastat andra koncernbolag.

Pensionsförpliktelser till nuvarande och tidigare ledande befattningshavare

Utestående pensionsförpliktelser till verkställande direktören och tidigare verkställande direktörer uppgår år 2015 till 180 260 Tkr. Till övrig koncernledning och tidigare övrig koncernledning uppgår utestående förpliktelser till 112 049 Tkr.

Långsiktiga aktieprogram

Aktiesparprogram – Skanska Employee Ownership Program, Seop 3 (2014–2016)

Vid årsstämman 2013 beslutades att för koncernens anställda införa det långsiktiga aktiesparprogrammet Seop 3, vilket huvudsakligen är en förlängning av det tidigare aktiesparprogrammet Seop 2, som löpte 2011-2013. Villkoren överensstämmer i allt väsentligt med villkoren i det tidigare programmet, Seop 2.

Programmet riktar sig till cirka 40 000 fast anställda inom Skanska koncernen varav cirka 2 000 nyckelanställda och cirka 300 chefer, inklusive verkställande direktören och övrig koncernledning.

Programmet innebär att anställda, nyckelanställda och chefer erbjuds möjlighet att, förutsatt en egen investering i aktier av serie B i Skanska under ett visst räkningsår, av Skanska, vederlagsfritt erhålla aktier av serie B i Skanska. Vid en egen investering av 4 så kallade sparaktier har den anställde rätt att, efter en treårig inläsningsperiod, vederlagsfritt erhålla 1 aktie av serie B i Skanska. Därutöver har den anställde möjligheten att, beroende på uppfyllande av vissa resultatbaserade prestationsvillkor under förvävsperioden, efter inläsningsperioden vederlagsfritt erhålla ytterligare aktier av serie B i Skanska.

Förvävsperioden täcker perioden 2014-2016 och inläsningsperioden löper under tre år från den månad sparaktien förvärvades. Anställda kan för varje 4 förvärvade sparaktier högst erhålla 3 prestationsaktier (utöver 1 matchningsaktie). Nyckelanställda kan för varje 4 förvärvade sparaktier högst erhålla 7 prestationsaktier (utöver 1 matchningsaktie). Chefer (vilka delas in i tre underkategorier) kan för varje 4 förvärvade sparaktier högst erhålla 15, 19 respektive 23 prestationsaktier (utöver 1 matchningsaktie). Det antal sparaktier som en deltagare i programmet högst får förvärva, genom månatligt sparande, är beroende av den anställdes lön och om den anställde deltar i programmet såsom anställd, nyckelanställd eller chef.

En förutsättning för att en deltagare skall ha möjlighet att erhålla matchnings- och prestationsaktier är att denne är anställd inom koncernen under hela inläsningsperioden och under denna inläsningsperiod, har behållit sparaktierna.

Programmet innefattar två kostnadstak. Det första är beroende av i vilken utsträckning de finansiella "Seop-specifika Outperform-målen" är uppfyllda, vilket begränsar Skanskas totala kostnad för respektive år till 208–655 miljoner kronor, relaterat till uppfyllelse av de finansiella "Seop-specifika Outperform-målen" på koncernnivå. Det första kostnadstaket justeras i enlighet med konsumentprisindex med basår 2013 för Seop 3. Det andra kostnadstaket innebär att Skanskas totala kostnad för respektive år inte får överstiga 15 procent av EBIT på koncernnivå. Det faktiska kostnadstaket är det lägsta av de båda kostnadstaken. Kostnaderna för tidigare års aktiesparutfall ingår i de resultatmål som fastställs årligen. Utöver kostnadstaken begränsas även det antal aktier som får återköpas inom ramen för det treåriga programmet till 13 500 000 aktier.

I nedanstående tabell visas målpuppfyllelsen i Seop 3 2015 för respektive verksamhetsgren.

Not 37. Fortsättning

Finansiella målsättningar för aktiesparprogrammet Seop 3, 2015¹⁾

	Vinstmätt	Startpunkt	Outperform	Utfall	Uppfyllandegrad ²⁾
Koncernen	Resultat per aktie, kr ³⁾	10,3	11,2	12,0	100%
Byggverksamhet	Rörelseresultat, Mdr kr	5,1	5,5	3,9	28%
Bostadsutveckling ⁴⁾	Rörelseresultat, Mdr kr	0,7	0,8	1,2	66%
Kommersiell fastighetsutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	0,8	1,0	1,9	92%
	Uthyrning, tusental, m ²	167	351	324	79%
Infrastrukturutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	0,6	0,6	0,9	100%
	Projektutveckling, %	0	100	91	91%

1) För ytterligare information se tabellen Finansiella målsättningar för rörliga lönedelar i not 37 på sidan 131.

2) Uppfyllandegraden baseras på utfallen i respektive affärsenhet som vägs samman.

3) Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier under året.

4) Enheterna för bostadsutveckling i Polen, Tjeckien och Slovakien samt BoKlok mäts även på avkastning på sysselsatt kapital. Hyresbostäder mäts även på antal startade enheter.

Inom Skanskakoncernen totalt deltog cirka 27 procent av tillsvidareanställda i programmet Seop 3 2015.

Kostnaden exklusive sociala avgifter gällande Seop 3 bedöms uppgå till cirka 498 Mkr varav årets kostnad uppgår till cirka 135 Mkr. Återstående kostnad för Seop 3 fram till och med 2019 bedöms till cirka 317 Mkr.

Utspädningseffekten till och med 2015 gällande Seop 3 för programmet 2015 beräknas till 1 158 476 aktier eller 0,27 procent av antalet utestående Skanska B-aktier. Maximal utspädning för programmet 2015 bedöms till 3 034 676 aktier eller 0,73 procent.

Antalet emitterade aktier kommer inte att förändras utan utskiftningen av matchings- och performanceaktier möts av återköpta aktier. Återköpen sprids jämnt över tiden. Därmed uppstår i praktiken ingen utspädningseffekt.

Tidigare långsiktiga aktieprogram

Aktiesparprogram – Skanska Employee Ownership Program, Seop 2 (2011–2013)

För det tidigare aktiesparprogrammet som löpte 2011–2013 har utskiftning av aktier skett under 2014 och 2015. Det avser aktier som är intjänade under 2011

och 2012, och som efter en treårig inläsningsperiod utskiftas till de som varit anställda inom koncernen under hela inläsningsperioden och under denna inläsningsperiod, har behållit sina sparaktier.

Den totala kostnaden, exklusive sociala avgifter, för Seop 2 bedöms uppgå till cirka 801 Mkr varav 637 Mkr har kostnadsförts 2011–2014, medan årets kostnad uppgår till cirka 124 Mkr. Återstående kostnad för Seop 2 fram till och med 2016 bedöms till cirka 40 Mkr.

Utspädningseffekten till och med 2015 för Seop 2 beräknas till 2 333 334 aktier eller 0,54 procent av antalet utestående Skanska B-aktier. Maximal utspädning för programmet vid intjänandeperiodens slut 2016 bedöms till 2 657 551 aktier eller 0,64 procent.

Lokala incitamentsprogram

Löner och andra ersättningar fastställs med hänsyn till vad som gäller i branschen i övrigt och vad som är gängse i respektive lokal marknad. Koncernen tillämpar en ersättningsmodell till berörda chefer med en fast årslön och en rörlig ersättning som baseras på uppnådda finansiella mål.

Not 38. Arvode och ersättningar till revisorer

	2015	2014
KPMG		
Revisionsuppdrag	52	51
Skatterådgivning	6	10
Övriga tjänster	8	8
Summa	66	69

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Med övriga tjänster avses rådgivning avseende redovisningsfrågor, rådgivning vid avyttring och förvärv av verksamheter samt rådgivning kring processer och intern kontroll.

Not 39. Upplysningar om närstående

Skanska säljer administrativa tjänster till pensionsstiftelser som förvaltar tillgångar avsedda att täcka koncernens pensionsförpliktelser.

Intresseföretag och joint ventures är närstående företag till Skanska. Uppgifter om transaktioner med dessa redovisas i följande tabeller.

Information om ersättningar och transaktioner med ledande befattningshavare finns i not 36, Personal, och not 37, Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter.

Transaktioner med joint ventures	2015	2014
Försäljning till joint ventures	6 381	6 735
Inköp från joint ventures	64	9
Utdelning från joint ventures	548	462
Fordringar hos joint ventures	552	875
Skulder till joint ventures	0	1
Eventualförpliktelser för joint ventures	1 890	1 211

Transaktioner med intressebolag	2015	2014
Inköp från intressebolag	0	0
Fordringar hos intressebolag	0	31
Skulder till intressebolag	0	0

Not 39. Fortsättning

L E Lundbergföretagen AB-koncernen har gett Skanska i uppdrag att utföra fyra byggtreprenader med en total kontraktssumma om 768 (510) Mkr.

Skanskas pensionsstiftelse direktäger 370 000 (370 000) aktier i Skanska, serie B. Det finns också en obetydlig andel indirekt ägda aktier via investeringar i olika fonder.

Under 2015 sålde Skanska sitt innehav i Capital Hospitals (Holdings) Ltd till Skanska Trean Allmän Pensionsstiftelse (Skanskas svenska pensionsstiftelse), Skanska Norge Konsernpensionskasse och Skanska Construction Services Trustee Ltd (Skanska UK's Pensionsstiftelse) för 1 031 Mkr.

Not 40. Leasing

Skanska är leasetagare till både finansiella och operationella leasingavtal.

Då Skanska är leasetagare redovisas de finansiella leasingtillgångarna som en anläggningstillgång i rapporten över finansiell ställning medan den framtida förpliktelsen till leasegivaren redovisas som en skuld i rapporten över finansiell ställning.

Skanska är ej leasegivare till finansiella leasingavtal.

Som operationell leasegivare bedriver Skanska uthyrning av fastigheter huvudsakligen i verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling

A. Skanska som leasetagare

Finansiella leasingavtal

Som finansiella leasingavtal i koncernen redovisas leasade materiella anläggningstillgångar, både byggnader och mark samt maskiner och inventarier.

Av beloppet för finansiella leasingavtal i rapporten över finansiell ställning avser huvuddelen leasing av bilar i Sverige. Avtalen med leasingföretagen i övriga länder utgör operationell leasing.

Finansiella leasingavtal, redovisat värde	2015	2014
Materiella anläggningstillgångar		
Byggnader och mark	0	10
Maskiner och inventarier	297	299
Summa	297	309
Anskaffningsvärden	1 058	1 058
Årets avskrivning	-83	-77
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-678	-672
Redovisat värde	297	309

Variabla avgifter för finansiella leasingkontrakt som ingår i årets resultat uppgår till 0 (0) Mkr. Inga leasingavtal har vidareuthyrts.

Framtida minimileaseavgifter och dessas nuvärden framgår av följande tabell.

Kostnader, förfallotidpunkt	Framtida minimileaseavgifter		Nuvärden av framtida minimileaseavgifter	
	2015	2014	2015	2014
Inom ett år	-109	-108	-101	-99
Senare än ett år men inom fem år	-186	-223	-171	-191
Senare än fem år	0	0	0	0
Summa	-295	-331	-272	-290
Avstämning framtida minimileaseavgifter och dessas nuvärden			2015	2014
Framtida minimileaseavgifter			-295	-331
Avgår räntebelastning			23	41
Nuvärde av framtida minimileaseavgifter			-272	-290

Not 40. Fortsättning

Operationella leasingavtal

Huvuddelen av beloppen från framtida minimileaseavgifter avser leasingbilar och kontorslokaler för verksamheten i Storbritannien, Polen och USA. Dessutom ingår tomträttsavtal, framförallt i Stockholm.

Koncernens leasingkostnader avseende operationella leasingavtal för året uppgår till -554 (-346) Mkr varav -512 (-309) Mkr avser minimileaseavgifter och -42 (-37) Mkr avser variabla avgifter. Koncernen har 11 (10) Mkr i leasingintäkter som avser vidareuthyrning av operationella leasingavtal.

Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal fördelar sig på förfallotidpunkter enligt följande;

Kostnader, förfallotidpunkt	2015	2014
Inom ett år	-541	-267
Senare än ett år men inom fem år	-1 321	-662
Senare än fem år	-1 097	-917
Summa	-2 959	-1 846

Av beloppet avser 12 (14) Mkr objekt som vidareuthyrts.

B. Skanska som leasegivare

Finansiella leasingavtal

Skanska är ej leasegivare till finansiella leasingavtal.

Operationella leasingavtal

Operationell leasing genom uthyrning av fastigheter bedrivs huvudsakligen inom verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling. Dessa fastigheter redovisas som omsättningstillgångar i rapporten över finansiell ställning, se not 4, Rörelsesegment.

Årets leasingintäkt för Kommersiell fastighetsutveckling uppgick till 515 (437) Mkr.

Koncernens variabla leasinginkomster avseende operationella leasingkontrakt uppgår för året till 0 (0) Mkr.

Framtida minimileaseavgifter som hänför sig till icke uppsägningsbara operationella leasingavtal fördelar sig på förfallotidpunkter enligt följande;

Intäkter, förfallotidpunkt	2015	2014
Inom ett år	93	165
Senare än ett år men inom fem år	68	827
Senare än fem år	309	619
Summa	470	1 611

Redovisat värde på omsättningsfastigheter i Kommersiell fastighetsutveckling uppgick till 16 650 (14 956) Mkr.

Not 41. Händelser efter rapportperioden

Den 19 januari tecknade Skanska ett tioårigt hyresavtal med Linnéuniversitetet i Kalmar, vilket medför ett byggtreprenadkontrakt på cirka 1 miljard kronor. Därtill har Skanska erhållit en order gällande om- och tillbyggnad av ytterligare lokaler på universitetsområdet med ett ordervärde på cirka 500 miljoner kronor. Entreprenadkontrakten kommer att inkluderas i orderingen för Skanska Sverige i det första kvartalet 2016.

Den 28 januari tecknade Skanska ett avtal med Generaldirektoratet för allmänna vägar och motorvägar i Polen för en utbyggnad av Riksväg 8. Avtalet är värt 335 miljoner zloty, cirka 750 miljoner kronor, vilket inkluderas i orderingen för Skanska Polen för det första kvartalet 2016.

Den 2 februari tecknade Skanska ett avtal med ARK Group om att bygga Irving Music Factory i Texas, USA. Kontraktet är värt USD 94 M, cirka 800 miljoner kronor, vilket inkluderas i orderingen för Skanska USA Building för det första kvartalet 2016.

Not 42. Koncernen kvartalsvis

Enligt IFRS	2015				2014			
	kv4	kv3	kv2	kv1	kv4	kv3	kv2	kv1
Orderingång	29 941	33 862	28 058	30 243	41 835	37 061	37 022	31 021
Resultat								
Intäkter	42 912	36 405	40 397	33 335	40 643	39 991	34 941	27 750
Kostnader för produktion och förvaltning	-37 969	-33 864	-36 689	-30 638	-36 688	-36 244	-31 884	-25 399
Bruttoresultat	4 943	2 541	3 708	2 697	3 955	3 747	3 057	2 351
Försäljnings- och administrationskostnader	-2 387	-2 010	-2 326	-2 146	-2 367	-1 949	-2 140	-1 914
Resultat från joint ventures och intresseföretag	568	240	224	238	132	179	173	185
Rörelseresultat	3 124	771	1 606	789	1 720	1 977	1 090	622
Räntetäkter	11	32	18	27	41	25	26	45
Räntekostnader	13	-79	-99	-61	-71	-66	-60	-60
Förändring av marknadsvärde	4	-13	-5	-11	-13	-13	-16	-16
Övrigt finansnetto	29	-66	-10	-104	-47	-14	-16	-25
Finansnetto	57	-126	-96	-149	-90	-68	-66	-56
Resultat efter finansiella poster	3 181	645	1 510	640	1 630	1 909	1 024	566
Skatter	-599	-91	-341	-154	-371	-511	-255	-142
Periodens resultat	2 582	554	1 169	486	1 259	1 398	769	424
Periodens resultat hänförligt till								
Aktieägarna	2 577	551	1 167	485	1 258	1 397	765	423
Innehav utan bestämmande inflytande	5	3	2	1	1	1	4	1
Övrigt totalresultat								
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat								
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	489	85	260	-49	-458	-860	-716	-265
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-111	-16	-60	12	101	193	160	55
	378	69	200	-37	-357	-667	-556	-210
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat								
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna	-360	20	-612	1 023	909	398	499	11
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	-3	1	0	-1	2	0	3	1
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	-24	-4	72	-65	-417	185	-63	-30
Påverkan av kassaflödessäkringar	228	-163	444	-174	-267	-346	-31	-179
Skatt hänförlig till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-1	-3	0	-11	0	31	-16	8
	-160	-149	-96	772	227	268	392	-189
Periodens övrigt totalresultat efter skatt	218	-80	104	735	-130	-399	-164	-399
Periodens totalresultat	2 800	474	1 273	1 221	1 129	999	605	25
Periodens totalresultat hänförligt till								
Aktieägarna	2 798	470	1 271	1 221	1 126	998	598	23
Innehav utan bestämmande inflytande	2	4	2	0	3	1	7	2
Orderstock	158 248	167 535	168 837	181 164	170 498	159 329	151 209	141 060
Sysselsatt kapital	38 400	36 305	36 338	37 476	36 756	36 696	34 851	35 556
Räntebärande nettofordran/nettoskuld	6 317	-3 376	-3 909	-1 328	698	-4 224	-5 277	-2 632
Skuldsättningsgrad	0,3	0,2	0,2	0,1	0,0	0,2	0,3	0,1
Avkastning sysselsatt kapital, %	17,4	13,6	16,9	15,7	15,5	14,8	13,6	14,0
Kassaflöde								
Kassaflöde från löpande verksamhet	8 676	752	1 025	-1 869	4 888	2 079	702	-2 913
Kassaflöde från investeringsverksamhet	986	-974	-531	-866	1 149	-444	-572	99
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-546	-487	-2 386	-1 125	-1 720	-228	-1 812	151
Periodens kassaflöde	9 116	-709	-1 892	-3 860	4 317	1 407	-1 682	-2 663

Not 42. Fortsättning

Verksamhetsgrenar

Enligt IFRS	2015				2014			
	kv4	kv3	kv2	kv1	kv4	kv3	kv2	kv1
Orderingång								
Byggverksamhet	29 941	33 862	28 058	30 243	41 835	37 061	37 022	31 021
Summa	29 941	33 862	28 058	30 243	41 835	37 061	37 022	31 021
Intäkter								
Byggverksamhet	37 979	35 764	36 204	30 701	37 022	35 320	31 077	25 244
Bostadsutveckling	1 764	1 453	3 132	2 375	2 914	1 793	2 815	1 674
Kommersiell fastighetsutveckling	6 435	1 060	2 011	982	1 949	3 974	1 490	1 269
Infrastrukturutveckling	29	23	22	32	29	99	18	17
Centralt och elimineringsar	-3 295	-1 895	-972	-755	-1 271	-1 195	-459	-454
Summa	42 912	36 405	40 397	33 335	40 643	39 991	34 941	27 750
Rörelseresultat								
Byggverksamhet	1 398	789	1 065	622	1 450	1 384	1 079	595
Bostadsutveckling	68	71	372	217	236	-7	254	39
Kommersiell fastighetsutveckling	1 575	138	359	128	282	778	308	157
Infrastrukturutveckling	458	153	99	153	102	166	96	99
Centralt	-391	-353	-284	-318	-337	-361	-671	-232
Elimineringar	16	-27	-5	-13	-13	17	24	-36
Summa	3 124	771	1 606	789	1 720	1 977	1 090	622

Not 43. Koncernen fem år i sammandrag

Resultaträkningar, enligt IFRS¹⁾

	2015	2014	2013	2012	2011
Intäkter	153 049	143 325	136 589	129 350	118 734
Kostnader för produktion och förvaltning	-139 160	-130 215	-124 161	-117 789	-107 410
Bruttoresultat	13 889	13 110	12 428	11 561	11 324
Försäljnings- och administrationskostnader	-8 869	-8 370	-7 681	-8 508	-7 853
Resultat från joint ventures och intresseföretag	1 270	669	813	965	4 942
Rörelseresultat	6 290	5 409	5 560	4 018	8 413
Finansnetto	-314	-280	-241	-234	12
Resultat efter finansiella poster	5 976	5 129	5 319	3 784	8 425
Skatter	-1 185	-1 279	-1 551	-923	-830
Årets resultat	4 791	3 850	3 768	2 861	7 595
Årets resultat hänförligt till					
Aktieägarna	4 780	3 843	3 765	2 853	7 589
Innehav utan bestämmande inflytande	11	7	3	8	6
Övrigt totalresultat					
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat					
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	785	-2 299	723	-130	-3 106
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-175	509	-183	-89	811
	610	-1 790	540	-219	-2 295
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat					
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna	71	1 817	-560	-444	-458
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	-3	6	-9	-4	-1
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	-21	-325	201	120	106
Påverkan av kassaflödessäkringar	335	-823	526	-42	-1 326
Skatt hänförlig till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-15	23	17	-1	57
	367	698	175	-371	-1 622
Årets övrigt totalresultat efter skatt	977	-1 092	715	-590	-3 917
Årets totalresultat	5 768	2 758	4 483	2 271	3 678
Årets totalresultat hänförligt till					
Aktieägarna	5 760	2 745	4 489	2 267	3 673
Innehav utan bestämmande inflytande	8	13	-6	4	5
Kassaflöde¹⁾					
Kassaflöde från löpande verksamhet	8 584	4 756	6 252	-91	245
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-1 385	238	-1 447	-1 193	918
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-4 544	-3 615	-3 238	1 872	-2 438
Årets kassaflöde	2 655	1 379	1 567	588	-1 275

1) Jämförelsesiffrorna 2010-2012 är inte justerade för effekterna av IFRS 10 och 11.

Not 43. Fortsättning

Resultaträkningar, enligt Segmentsredovisning¹⁾

	2015	2014	2013	2012	2011
Intäkter					
Byggverksamhet	140 648	128 663	118 976	124 509	114 972
Bostadsutveckling	12 298	9 558	9 234	8 682	8 550
Kommersiell fastighetsutveckling	9 034	10 228	6 206	6 742	5 633
Infrastrukturutveckling	106	163	87	242	286
Centralt och eliminerings	-7 151	-3 583	1 943	-8 244	-6 907
Koncernen	154 935	145 029	136 446	131 931	122 534
Rörelseresultat					
Byggverksamhet	3 874	4 508	3 880	3 474	3 467
Bostadsutveckling	1 174	683	573	-114	345
Kommersiell fastighetsutveckling	1 947	1 700	1 068	1 448	1 196
Infrastrukturutveckling	863	463	401	588	4 726
Centralt	-1 346	-1 604	-732	-723	-699
Elimineringar	-51	16	-46	-68	52
Rörelseresultat	6 461	5 766	5 144	4 605	9 087
Finansnetto	-313	-293	-241	-234	12
Resultat efter finansiella poster	6 148	5 473	4 903	4 371	9 099
Skatt	-1 219	-1 365	-1 430	-1 066	-970
Årets resultat	4 929	4 108	3 473	3 305	8 129
Resultat per aktie, segment, kronor	11,96	9,98	8,43	8,00	19,72
Resultat per aktie efter utspädning, segment, kronor	11,87	9,88	8,39	7,97	19,59

1) Jämförelsesiffrorna 2011 - 2012 är inte justerade för effekterna av IFRS 10 och 11.

Not 43. Fortsättning

Rapporter över finansiell ställning¹⁾

	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2013	1 jan 2013	31 dec 2012	31 dec 2011
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar	6 504	7 122	7 449	7 938	7 938	7 018
Goodwill	5 256	5 276	4 849	4 882	4 882	5 012
Immateriella tillgångar	754	464	346	186	186	158
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	2 852	2 618	2 734	1 931	2 417	2 526
Finansiella anläggningstillgångar ²⁾⁴⁾	1 357	1 302	1 892	1 842	1 842	2 108
Uppskjutna skattefordringar	1 384	1 225	1 059	1 255	1 255	1 671
Summa anläggningstillgångar	18 107	18 007	18 329	18 034	18 520	18 493
Omsättningstillgångar						
Omsättningsfastigheter ³⁾	27 020	26 115	25 757	27 621	26 904	23 411
Material och varulager	944	1 017	944	1 079	1 079	1 014
Finansiella omsättningstillgångar ⁴⁾	7 496	5 839	5 955	5 838	5 838	6 361
Skattefordringar	691	929	984	569	568	436
Fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	5 692	5 472	6 232	5 991	5 991	5 108
Övriga rörelsefordringar	25 877	26 288	22 227	23 510	23 565	22 638
Kassa och bank	11 840	9 107	7 303	5 807	5 770	5 309
Summa omsättningstillgångar	79 560	74 767	69 402	70 415	69 715	64 277
SUMMA TILLGÅNGAR	97 667	92 774	87 731	88 449	88 235	82 770
varav räntebärande	20 511	16 049	14 997	13 249	13 212	13 510
EGET KAPITAL						
Eget kapital hänförligt till aktieägarna	24 079	21 251	21 177	19 187	19 187	19 413
Innehav utan bestämmande inflytande	127	154	187	195	166	170
Summa Eget kapital	24 206	21 405	21 364	19 382	19 353	19 583
SKULDER						
Långfristiga skulder						
Finansiella långfristiga skulder ⁴⁾	3 874	7 112	6 556	4 828	4 820	1 335
Pensioner	3 969	4 655	3 411	4 093	4 093	3 757
Uppskjutna skatteskulder	1 286	966	1 002	572	572	927
Långfristiga avsättningar	0	0	2	12	12	17
Summa långfristiga skulder	9 129	12 733	10 971	9 505	9 497	6 036
Kortfristiga skulder						
Finansiella kortfristiga skulder ⁴⁾	6 555	4 086	4 118	6 414	6 283	5 563
Skatteskulder	560	504	622	240	240	263
Kortfristiga avsättningar	6 432	6 005	5 649	6 016	6 016	5 930
Skulder till beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	15 821	14 545	15 013	15 768	15 760	16 827
Övriga rörelseskulder	34 964	33 496	29 994	31 124	31 086	28 568
Summa kortfristiga skulder	64 332	58 636	55 396	59 562	59 385	57 151
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	97 667	92 774	87 731	88 449	88 235	82 770
varav räntebärande	14 194	15 351	14 025	15 263	15 124	10 581
1) Jämförelsesiffrorna 2010 – 2012 är inte justerade för effekterna av IFRS 10 och 11.						
2) Varav aktier	61	35	32	50	50	38
3) Omsättningsfastigheter						
Kommersiell fastighetsutveckling	16 650	14 956	13 700	14 081	14 081	11 066
Bostadsutveckling	10 370	11 159	11 257	11 756	11 370	12 345
Centralt	0	0	800	1 784	1 453	
Summa	27 020	26 115	25 757	27 621	26 904	23 411
4) Poster avseende icke räntebärande orealiserade värdeförändringar på derivat/värdepapper ingår i följande med:						
Finansiella anläggningstillgångar	1	0	6	0	0	0
Finansiella omsättningstillgångar	120	164	115	188	188	230
Finansiella långfristiga skulder	173	202	49	49	49	2
Finansiella kortfristiga skulder	72	335	55	88	88	137

Not 43. Fortsättning

Nyckeltal¹⁾⁵⁾

	31 dec 2015	31 dec 2014	31 dec 2013	1 jan 2013	31 dec 2012	31 dec 2011
Orderingång ⁶⁾	122 104	146 939	113 944		120 081	123 587
Orderstock ⁶⁾	158 248	170 498	134 532		146 681	155 698
Medelantal anställda	48 470	57 858	57 105		56 618	52 557
Ordinarie utdelning per aktie, kronor ⁷⁾	7,50	6,75	6,25		6,00	6,00
Resultat per aktie, kronor	11,63	9,35	9,14		6,92	18,43
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	11,53	9,25	9,11		6,90	18,31
Operativa finansiella tillgångar	13 818	8 356	6 718		4 563	9 514
Sysselsatt kapital	38 400	36 756	35 389	34 645	34 477	30 164
Räntebärande nettofordran/nettoskuld	6 317	698	972	-2 014	-1 912	2 929
Eget kapital per aktie, kronor	58,58	51,73	51,49		46,59	47,17
Soliditet, %	24,8	23,1	24,4		21,9	23,7
Skuldsättningsgrad	-0,3	0,0	0,0		0,1	-0,1
Räntetäckningsgrad	57,9	59,5	40,5		29,2	-325,7
Avkastning på eget kapital, %	21,9	18,8	18,8		15,2	38,0
Avkastning på sysselsatt kapital, %	17,4	15,5	16,1		13,0	30,6
Avkastning på eget kapital, segment, %	22,5	20,1	17,4		17,5	40,7
Avkastning på sysselsatt kapital i Projektutvecklingsenheterna, segment, %	14,9	10,4	10,1		8,6	8,8
Rörelsemarginal, %	4,1	3,8	4,1		3,1	7,1
Rörelsemarginal, Byggverksamheten, %	2,8	3,5	3,3		2,8	3,0
Kassaflöde per aktie, kronor	11,90	2,20	4,94		-11,53	-9,82
Antal aktier vid årets slut	419 903 072	419 903 072	419 903 072		419 903 072	419 903 072
varav A-aktier	19 859 200	19 901 355	19 923 597		19 947 643	19 975 523
varav B-aktier	400 043 872	400 001 717	399 979 475		399 955 429	399 927 549
Genomsnittskurs, återköpta aktier	121,02	113,81	107,85		105,53	104,79
Antal B-aktier återköpta under året	2 340 000	2 484 648	2 392 580		2 417 000	1 800 000
Antal B-aktier i eget förvar vid årets slut	8 866 223	9 113 814	8 625 005		8 066 894	8 323 103
Antal utestående aktier vid årets slut	411 036 849	410 789 258	411 278 067		411 836 178	411 579 969
Genomsnittligt antal utestående aktier	411 059 056	411 088 591	411 721 772		412 035 381	411 824 469
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	414 445 854	415 286 339	413 426 939		413 529 383	414 568 384
Genomsnittlig utspädning, %	0,82	1,01	0,41		0,36	0,66

1) Jämförelsesiffrorna 2011 - 2012 är inte justerade för effekterna av IFRS 10 och 11.

5) För definitioner se not 44.

6) Avser Byggverksamheten.

7) Styrelsens förslag: ordinarie utdelning om 7,50 kronor per aktie.

Not 44. Definitioner

Avkastning på eget kapital	Resultat hänförligt till aktieägarna i procent av genomsnittligt synligt eget kapital hänförligt till aktieägarna.
Avkastning på sysselsatt kapital, koncernen	Rörelseresultat och finansiella intäkter i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.
Avkastning på sysselsatt kapital, verksamhetsgrenar, marknader och affärsenheter/rapportenheter	Rörelseresultat, finansiella intäkter reducerat med ränteintäkter från Skanskas internbank och övriga finansiella poster i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. För segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade räntor avgår från rörelseresultatet, för att avkastningen ska avspegla avkastningen före belåning.
Avkastning på sysselsatt kapital i Projektutvecklingsenheterna, segment	Rörelseresultat, finansiella intäkter reducerat med ränteintäkter från Skanskas internbank och övriga finansiella poster i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. För segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade räntor avgår från rörelseresultatet, för att avkastningen ska avspegla avkastningen före belåning. För Kommersiell fastighetsutveckling och Infrastrukturutveckling justeras resultatet så att värdeförändringen i pågående projekt adderas samt skillnaden mellan ingående års marknadsvärde och försäljningspris adderas.
Eget kapital per aktie	Synligt eget kapital hänförligt till aktieägarna, dividerat med antal utestående aktier vid årets slut.
Genomsnittligt synligt eget kapital	Beräknas utifrån fem mätpunkter: hälften av eget kapital hänförligt till aktieägarna vid årets början plus eget kapital hänförligt till aktieägarna vid utgången av kvartal 1, kvartal 2 och kvartal 3 plus hälften av eget kapital hänförligt till aktieägarna vid årets slut, dividerat med fyra.
Genomsnittligt sysselsatt kapital	Beräknas utifrån fem mätpunkter: hälften av sysselsatt kapital vid årets början plus sysselsatt kapital vid utgången av kvartal 1, kvartal 2 och kvartal 3 plus hälften av sysselsatt kapital vid årets slut, dividerat med fyra.
Kassaflöde per aktie	Kassaflöde före förändring i räntebärande fordringar och skulder, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.
Koncernens operativa kassaflöde	I koncernens operativa kassaflödesanalys, vilken inkluderar betalda skatter, redovisas investeringar både i kassaflöde från löpande rörelse och i kassaflöde från strategiska investeringar. Se även not 35.
Negativt/fritt rörelsekapital	Icke räntebärande fordringar minus icke räntebärande skulder exkl skatter.
Operativt kassaflöde	Kassaflöde från verksamheten före skatt och före finansieringsverksamhet. Se även not 35.
Operativa finansiella tillgångar/skulder netto	Räntebärande nettofordran/skuld exklusive byggnadskreditiv till bostadsrättsföreningar och räntebärande pensions-skuld netto.
Orderingång	Entreprenaduppdrag: Vid skriftlig orderbekräftelse eller undertecknat kontrakt, då finansiering är ordnad samt att byggstart beräknas ske inom 12 månader. Om en tidigare erhållen order annulleras ett senare kvartal redovisas annulleringen som en avdragspost vid rapportering av orderingång för det kvartal annulleringen sker. Rapporterad orderingång inkluderar även order från Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling, vilket förutsätter att bygglov finns och att igångsättning beräknas ske inom tre månader. Service-tjänster: För fastprisarbeten; vid undertecknandet av kontrakt. Vid löpande räkningsarbeten; orderingången överensstämmer med intäkterna. För serviceavtal tas maximalt 24 månaders framtida intäkter med. För Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling rapporteras ingen orderingång.
Orderstock	Entreprenaduppdrag: Skillnaden mellan periodens orderingång och upparbetade intäkter (upparbetade projektkostnader plus upparbetade projektresultat justerat för förlustavsättningar) plus orderstocken vid periodens ingång. Service-tjänster: Skillnaden mellan periodens orderingång och upparbetade intäkter plus orderstocken vid periodens ingång.
Resultat per aktie	Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.
Resultat per aktie efter utspädning	Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning.
Räntebärande nettofordran/nettoskuld	Räntebärande tillgångar minus räntebärande skulder.
Räntetäckningsgrad	Rörelseresultat och finansiella intäkter plus avskrivningar dividerat med räntenetto.
Skuldsättningsgrad	Räntebärande nettoskuld dividerat med synligt eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande.
Soliditet	Synligt eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande i procent av balansomslutningen.
Sysselsatt kapital, koncernen	Totala tillgångar minus icke räntebärande skulder.
Sysselsatt kapital, verksamhetsgrenar, marknader och affärsenheter/rapportenheter	Totala tillgångar reducerade med skattefordringar och fordringar på Skanskas internbank minus icke räntebärande skulder exklusive skatteskulder. För segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade ränteutgifter avgår från totala tillgångar.
Totalresultat	Förändring i eget kapital som ej hänför sig till transaktioner med ägarna.
Övrigt totalresultat	Totalresultat minus resultat enligt resultaträkningen. I posten ingår omräkningsdifferenser, säkring av valutarisk i utlandsverksamheter, omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, påverkan av kassaflödessäkningar samt skatt hänförligt till övrigt totalresultat.

Moderbolagets noter

Not 45. Finansiella instrument, moderbolaget

Finansiella instrument presenteras enligt IFRS 7, Finansiella instrument, upplysningar. Denna not innehåller moderbolagets finansiella instrument i siffror. Se även koncernens not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper, samt not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering.

Finansiella instrument i balansräkningen

	2015	2014
Tillgångar		
Långfristiga fordringar hos koncernföretag	216	212
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	20	45
Summa finansiella instrument, tillgångar	236	257
Skulder		
Långfristiga skulder till koncernföretag	4 769	4 282
Leverantörsskulder och kortfristiga skulder till koncernföretag	42	32
Summa finansiella instrument, skulder	4 811	4 314

Verkligt värde på moderbolagets finansiella instrument avviker inte väsentligt i något fall från redovisat värde. Samtliga tillgångar tillhör kategorin låne- och kundfordringar. Inga tillgångar har värderats till verkligt värde via resultaträkningen. Samtliga finansiella skulder tillhör kategorin "värderade till upplupet anskaffningsvärde".

Avstämning mot balansräkningen	2015	2014
Tillgångar		
Finansiella instrument	236	257
Övriga tillgångar		
Materiella och immateriella tillgångar	4	5
Andelar i koncernföretag, joint ventures och andra värdepapper	11 051	10 992
Andra långfristiga fordringar	153	133
Skattefordringar	89	79
Övriga kortfristiga fordringar och interimfordringar	142	162
Summa tillgångar	11 675	11 628
Eget kapital och skulder		
Finansiella instrument	4 811	4 314
Övriga skulder		
Eget kapital	6 474	6 938
Avsättningar	310	304
Övriga kortfristiga skulder och interimsskulder	80	72
Summa eget kapital och skulder	11 675	11 628

Finansiella instruments påverkan på moderbolagets resultaträkning

Finansiella intäkter och kostnader redovisade i finansnettot	2015	2014
Ränteintäkter på fordringar	1	2
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-64	-92
Summa	-63	-90

Moderbolaget har inga intäkter eller kostnader från finansiella instrument som redovisas direkt i eget kapital.

Risker som härrör från de finansiella instrumenten

Moderbolaget innehar nästan uteslutande finansiella instrument i form av interna fordringar och skulder. All extern hantering av utlåning, upplåning, räntor och valutor sköts av koncernens internbank, dotterbolaget Skanska Financial Services AB. Se vidare koncernens not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering.

Kreditrisk

Redovisat värde på finansiella instrument, tillgångar, motsvarar den maximala kreditexponeringen på balansdagen. Inga finansiella instrument har skrivits ned per balansdagen.

Not 46. Intäkter, moderbolaget

Moderbolagets nettoomsättning utgörs av debiteringar på koncernbolag. I beloppet ingår försäljning till dotterbolag med 675 (618) Mkr. För övriga transaktioner med närstående, se not 63, Upplysningar om närstående.

Not 47. Finansnetto, moderbolaget

	Resultat från andelar i koncernföretag	Resultat från övriga finansiella anläggnings-tillgångar	Räntekostnader och liknande resultat poster	Summa
2015				
Utdelning	2 538			2 538
Ränteintäkter		1		1
Räntekostnader			-64	-64
Summa	2 538	1	-64	2 475
2014				
Utdelning	2 572			2 572
Ränteintäkter		2		2
Räntekostnader			-92	-92
Summa	2 572	2	-92	2 482

Utdelningar

Beloppet för utdelningar består av utdelningar enligt årsstämmbeslut, 2 500 (2 500) Mkr och mottaget koncernbidrag 38 (72) Mkr.

Räntenetto

Av ränteintäkterna avser 1 (2) Mkr koncernföretag. Av räntekostnaderna avser -64 (-92) Mkr koncernföretag.

Not 48. Inkomstskatter, moderbolaget

	2015	2014
Aktuell skatt	-1	0
Uppskjuten skattekostnad/intäkt från förändring av temporära skillnader	10	5
Summa	9	5

Sambandet mellan den svenska skattesatsen om 22,0 procent och redovisad skatt belyses i nedanstående tabell.

	2015	2014
Resultat efter finansiella poster	2 381	2 464
Skatt med skattesatsen 22,0 (22,0) procent	-524	-542
Skatteeffekt av		
Utdelning från dotterföretag	550	550
Övriga ej avdragsgilla kostnader	-17	-3
Redovisad skattekostnad/ intäkt	9	5

Ej avdragsgilla kostnader avser huvudsakligen kostnader relaterade till koncernens utländska verksamhet.

Uppskjutna skattefordringar

	2015	2014
Uppskjutna skattefordringar för personalrelaterade avsättningar	76	66
Avgår uppskjutna skatteskulder för andelar	-1	-1
Summa	75	65

Förändring av uppskjutna skatter i balansräkningen

	2015	2014
Uppskjutna skattefordringar vid årets början	65	60
Uppskjuten skattekostnad/intäkt	10	5
Uppskjutna skattefordringar vid årets slut	75	65

Uppskjutna skattefordringar beräknas kunna utnyttjas mot koncernbidrag från rörelsedrivande svenska dotterföretag.

Not 49. Immateriella tillgångar, moderbolaget

Immateriella anläggningstillgångar redovisas enligt IAS 38, Immateriella tillgångar. Se not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper.

För immateriella tillgångar uppgår årets avskrivningar enligt plan till -1 (-3) Mkr och ingår i försäljnings- och administrationskostnader.

Vid bedömning av avskrivningsbelopp har hänsyn särskilt tagits till beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut.

	Immateriella tillgångar	
	2015	2014
Accumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	13	13
Anskaffningar	0	0
Utrangeringar	0	0
	13	13
Accumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-11	-8
Årets avskrivningar	-1	-3
Årets uttrangeringar	0	0
	-12	-11
Accumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	0	0
	0	0
Redovisat värde vid årets slut	1	2
Redovisat värde vid årets början	2	5

Not 50. Materiella anläggningstillgångar, moderbolaget

Materiella anläggningstillgångar redovisas i enlighet med IAS 16, Materiella anläggningstillgångar. Se not 1.

Som materiella anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som ägs av moderbolaget.

För materiella anläggningstillgångar uppgår årets avskrivningar enligt plan till 0 (0) Mkr.

	Maskiner och inventarier	
	2015	2014
Accumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	7	5
Nyanskaffningar	0	2
Utrangeringar	0	0
	7	7
Accumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-4	-4
Årets avskrivningar	0	0
Årets uttrangeringar		
	-4	-4
Redovisat värde vid årets slut	3	3
Redovisat värde vid årets början	3	1

Not 51. Finansiella anläggningstillgångar, moderbolaget

Som finansiella anläggningstillgångar redovisas andelar och fordringar. Andelar fördelas på andelar i koncernföretag och samarbetsarrangemang. Se not 52, Andelar i koncernföretag, och not 53, Andelar i samarbetsarrangemang. Fordringar fördelas på fordringar hos koncernföretag, uppskjutna skattefordringar och andra långfristiga fordringar. Skattefordringar beskrivs i not 48, Inkomstskatter. Samtliga fordringar förutom uppskjutna skattefordringar är räntebärande.

Andelar	Andelar i koncernföretag		Andelar i samarbetsarrangemang		Andra långfristiga värdepappersinnehav	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	10 990	10 891	2	2	0	0
Aktierelaterad ersättning till anställda i dotterföretag ¹⁾	59	99				
Andel i resultat	0	0	0	0		
	11 049	10 990	2	2	0	0
Redovisat värde vid årets slut	11 049	10 990	2	2	0	0
Redovisat värde vid årets början	10 990	10 891	2	2	0	0

1) Motsvarar den del av koncernens kostnad för Seop 2 och Seop 3 som avser anställda i dotterföretag och bokförs hos moderbolaget som ökning av redovisat värde på andelar i koncernföretag och ökning av eget kapital. Om beslut senare fattas att dotterföretaget skall ersätta moderbolaget för värdet av utgivna aktier så sker omföring till fordringar på koncernföretag. Beloppet för 2015 har sålunda reducerats med 177 (146) Mkr.

Fordringar	Fordringar hos koncernföretag		Andra långfristiga fordringar och uppskjutna skattefordringar	
	2015	2014	2015	2014
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	212	253	198	177
Tillkommande/reglerade fordringar	4	-41	30	21
	216	212	228	198
Redovisat värde vid årets slut	216	212	228	198
Redovisat värde vid årets början	212	253	198	177

Not 52. Andelar i koncernföretag, moderbolaget

Skanska AB äger aktier i två dotterbolag. Dotterbolaget Skanska Kraft AB är ett holdingbolag och det bolag som äger koncernens innehav av aktier i koncernens rörelsedrivande bolag. Skanska Financial Services AB utgör koncernens internbank.

Bolag	Organisationsnummer	Säte	Antal andelar	Redovisat värde	
				2015	2014
Svenska dotterbolag					
Skanska Financial Services AB	556106-3834	Stockholm	500 000	68	67
Skanska Kraft AB	556118-0943	Stockholm	4 000 000	10 981	10 923
Summa				11 049	10 990

Båda dotterbolagen ägs till 100 procent av moderbolaget.

Not 53. Andel i samarbetsarrangemang, moderbolaget

Andelar i samarbetsarrangemang redovisas i enlighet med IFRS 11, Samarbetsarrangemang. Se not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper.

Bolag	Organisationsnummer	Säte	Andel (%) av kapital och röster	Redovisat värde	
				2015	2014
Svenskt Samarbetsarrangemang					
Sundlink Contractors HB	969620-7134	Malmö	37	2	2
Summa				2	2

Bolaget bedriver ingen verksamhet förutom uppfyllande av garantiåtaganden.

Not 54. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, moderbolaget

Moderbolaget har förutbetalda kostnader och upplupna intäkter med 10 (9) Mkr. Beloppet utgörs av förutbetalda försäkringspremier med 2 (3) Mkr samt övriga interimisfordringar med 8 (6) Mkr.

Not 55. Eget kapital, moderbolaget

Bundet och fritt kapital

Eget kapital skall enligt svensk lag fördelas mellan bundna respektive fria medel. Aktiekapital och reservfond utgör bundet eget kapital.

Fria medel utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat.

Moderbolagets egna kapital fördelas med 1 260 (1 260) Mkr på aktiekapital, 598 (598) Mkr på reservfond, 2 226 (2 611) Mkr på balanserad vinst och 2 390 (2 469) Mkr på årets resultat.

Styrelsen föreslår en utdelning för 2015 om 7,50 (6,75) kronor per aktie för verksamhetsåret 2015.

Årets utdelning beräknas uppgå till totalt 3 083 (2 775) Mkr.

För moderbolagets innehav av B-aktier utgår ingen utdelning. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningstidpunkten, beroende på återköp av aktier och överföring av B-aktier till deltagarna i Skanskas aktiesparprogram.

Antal aktier

	2015	2014
Genomsnittligt antal utestående aktier efter återköp och konvertering	411 059 056	411 088 591
efter återköp, konvertering och utspädning	414 445 854	415 286 339
Totalt antal aktier	419 903 072	419 903 072

Antalet aktier uppgår till 419 903 072 (419 903 072) st, fördelat på 19 859 200 (19 901 355) st aktier av serie A och 400 043 872 (400 001 717) st av serie B.

Under året har 42 155 (22 242) st aktier av serie A konverterats mot motsvarande antal av serie B.

2 340 000 (2 484 648) st B-aktier har återköpts. Efter utskiftning av 2 587 591 (1 995 839) st fanns 8 866 223 (9 113 814) st B-aktier i eget förvar.

Kvotvärdet per aktie uppgår till 3,00 (3,00) kronor. Samtliga aktier är fullt betalda.

En A-aktie har 10 röster och en B-aktier har 1 röst. B-aktien är noterad på Nasdaq Stockholm.

Aktiekapitalet får enligt bolagsordningen lägst uppgå till 1 200 Mkr och högst till 4 800 Mkr.

Not 56. Avsättningar, moderbolaget

Avsättningar redovisas i enlighet med IAS 37, Avsättningar, eventualförpliktelser och eventuelltillgångar.

Se not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper.

	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		Övriga avsättningar	
	2015	2014	2015	2014
Belopp vid årets ingång	203	271	101	95
Årets avsättningar	45	30	65	85
lanspråktaga avsättningar	-24	-98	-80	-79
Belopp vid årets slut	224	203	86	101

Övriga avsättningar utgörs av personalrelaterade avsättningar.

Normal omloppstid för övriga avsättningar är cirka 1–3 år.

Personalrelaterade avsättningar innehåller poster som sociala kostnader för aktiesparprogram, bonusprogram samt övriga personalåtaganden.

Not 57. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser, moderbolaget

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser redovisas i enlighet med Tryggandelagen.

Pensionsskuld enligt balansräkningen

	2015	2014
Räntebärande pensionsskuld ¹⁾	168	152
Övriga pensionsåtaganden	56	51
Summa	224	203

1) Skuld i enlighet med Tryggandelagen.

	2015	2014
Bolagets sammanlagda pensionsåtaganden	1 042	1 062
Avgår pensionsåtaganden tryggade genom pensionsstiftelser	-818	-859
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser¹⁾	224	203

1) Härav är 16 (19) Mkr kreditförsäkrade. Övriga pensionsåtaganden är till större delen säkrade genom pantsatta kapitalförsäkringar.

Av bolagets sammanlagda pensionsåtaganden avser 728 (761) Mkr ITP. Under 2016 beräknas inga utbetalningar till pensionsstiftelse ske.

Avstämning avsatt till pensioner

	2015	2014
Ingående balans	152	227
Pensionskostnader	21	5
Betalda förmåner	-5	-80
Avsatt till pensioner enligt balansräkning	168	152

Not 58. Skulder, moderbolaget

Skulder fördelas på långfristiga och kortfristiga enligt IAS 1, Utformning av finansiella rapporter. Se not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Moderbolaget har upplupna kostnader och förutbetalda intäkter med 69 (65) Mkr. Detta avser upplupna semesterlöner 28 (29) Mkr, upplupen löneskatt på pension 22 (16) Mkr, upplupna sociala avgifter 9 (9) Mkr samt övriga upplupna kostnader 10 (11) Mkr.

Not 59. Förväntade återvinningstider på tillgångar, avsättningar och skulder, moderbolaget

Belopp som förväntas återvinnas	2015				2014			
	inom 12 månader	efter 12 månader	efter fem år (skulder)	Totalt	inom 12 månader	efter 12 månader	efter fem år (skulder)	Totalt
Immateriella anläggningstillgångar¹⁾	1			1	1	1		2
Materiella anläggningstillgångar¹⁾		3		3		3		3
Finansiella anläggningstillgångar								
Andelar i koncernföretag och samarbetsarrangemang ²⁾		11 051		11 051		10 992		10 992
Fordringar hos koncernföretag ³⁾		216		216		212		212
Andra långfristiga fordringar		153		153		133		133
Uppskjutna skattefordringar		75		75		65		65
		11 495		11 495		11 402		11 402
Kortfristiga fordringar								
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	20			20	45			45
Skattefordringar	14			14	14			14
Övriga kortfristiga fordringar	132			132	153			153
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10			10	9			9
	176	0		176	221	0		221
Summa tillgångar	177	11 498		11 675	222	11 406		11 628

Belopp som förväntas betalas	2015				2014			
	inom 12 månader	efter 12 månader	efter fem år (skulder)	Totalt	inom 12 månader	efter 12 månader	efter fem år (skulder)	Totalt
Avsättningar								
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	24	200		224	9	194		203
Övriga avsättningar	65	21		86	79	22		101
	89	221		310	88	216		304
Skulder								
Långfristiga skulder								
Skulder till koncernföretag ⁴⁾			4 769	4 769			4 282	4 282
	0	0	4 769	4 769	0	0	4 282	4 282
Kortfristiga skulder								
Leverantörsskulder	33			33	15			15
Skulder till koncernföretag	9			9	17			17
Skatteskulder	0			0	0			0
Övriga skulder	11			11	7			7
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	69			69	65			65
	122	0	0	122	104	0	0	104
Summa skulder och avsättningar	211	221	4 769	5 201	192	216	4 282	4 690
Summa eget kapital				6 474				6 938
Eget kapital och skulder				11 675				11 628

1) Med belopp som förväntas återvinnas inom tolv månader har förväntad avskrivning redovisats.

2) Ingen del av beloppet förväntas återvinnas inom tolv månader.

3) Ingen del av beloppet förväntas återvinnas inom tolv månader då utlåningen behandlas som långfristig.

4) Interna långfristiga räntebärande skulder behandlas som om de förfaller senare än fem år från balansdagen.

Not 60. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser, moderbolaget

Ställda säkerheter

Moderbolaget har ställt ut säkerheter bokförda till 153 (133) Mkr, som avser tillgångar i form av långfristiga fordringar. Säkerheterna har ställts för några av moderbolagets pensionsförpliktelser.

Eventalförpliktelser

Eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IAS 37, Avsättningar, eventalförpliktelser och eventuelltillgångar. I not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper, avsnittet IAS 37, lämnas redogörelse för redovisningsprinciperna.

	2015	2014
Eventalförpliktelser till förmån för koncernbolag	101 700	94 247
Övriga eventalförpliktelser	20 843	10 079
	122 543	104 326

Av moderbolagets eventalförpliktelser till förmån för koncernbolag avser nära 87 (82) Mdr kronor entreprenadåtaganden, som ingåtts av koncernbolag. Resterande eventalförpliktelser för koncernbolag avser bland annat garantier för koncernbolags upplåning hos kreditinstitut, garantier i samband med koncernbolags försäljningar av fastigheter, garantier för koncernbolags åtaganden att tillskjuta kapital till sina joint ventures samt garantier för koncernbolags pensionsåtaganden.

Av övriga eventalförpliktelser avser 14,0 (4,3) Mdr kronor ansvar för utomståendes del i i pågående entreprenadarbeten. Av resterande 6,8 (5,7) Mdr kronor härrör nära 1,8 (1,3) Mdr kronor från garantier lämnade vid finansiering av samarbetsarrangemang vari koncernbolag är delägare och 5,0 (4,5) Mdr kronor från garantier vid finansiering av bostadsprojekt i Sverige.

I beloppen i tabellen ovan ingår moderbolagets eventalförpliktelser avseende solidariskt ansvar för handelsbolags åtaganden med 1 (1) Mkr. Bolagets eventalförpliktelser avser helt ansvarsförbindelser härrörande från lämnade borgensförbindelser eller ansvar såsom delägare i bolag.

Not 61. Kassaflödesanalys, moderbolaget

Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet

	2015	2014
Avskrivningar	1	3
Kostnad för aktiesparprogrammet Seop	23	19
Summa	24	22

Betald skatt

Totalt betald skatt för moderbolaget under året uppgår till -1 (0) Mkr.

Uppgift om räntor och utdelningar

	2015	2014
Erhållen intäktsränta under året	1	2
Betald kostnadsränta under året	64	-92

Not 62. Personal, moderbolaget

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Mkr	2015		2014	
	Löner och ersättningar	Pensionskostnader	Löner och ersättningar	Pensionskostnader
Summa löner och ersättningar, styrelse, VD och andra ledande befattningshavare	86,8	17,8	83,7	15,3
varav rörliga ersättningar	24,0		26,9	
Övriga anställda	95,9	105,2	111,8	105,7
Avgår gottgörelse från pensionsstiftelse		-102,0		-116,0
Summa	182,7	21,0	195,5	5,0
Sociala kostnader		93,0		84,0
varav pensionskostnader		21,0		5,0

För uppgifter om individuella ersättningar till var och en av styrelseledamöterna och VD, se not 37, Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter.

För styrelseledamöter utsedda av de anställda redovisas ej uppgift om löner och ersättningar samt pensioner då de ej uppbär dessa i egenskap av styrelsemedlemmar. För styrelsemedlemmar som tidigare, före räkenskapsårets ingång, varit anställda i bolaget redovisas uppgift om pensionsförpliktelser i deras tidigare roll som anställda.

Under 2015 uppgår utbetald bonus till VD och andra ledande befattningshavare till 25,7 (23,4) Mkr.

Under 2015 har tilldelning av aktier enligt aktiesparprogrammet Seop 2 skett. Värdet av tilldelade aktier uppgår till 27,8 (18,3) Mkr, varav 13,4 (10,8) Mkr avser gruppen styrelse, VD och andra ledande befattningshavare.

Moderbolagets pensionskostnader är beräknade enligt Tryggandelagen.

För 2015 har gottgörelse lämnats från Skanskas svenska pensionsstiftelser till Skanska AB om ca 102 (116) Mkr.

Företagets utestående pensionsförpliktelser till verkställande direktörer inklusive tidigare verkställande direktörer uppgår till 182,0 (155,2) Mkr. Till vice verkställande direktörer och tidigare vice verkställande direktörer uppgår företagets utestående pensionsförpliktelser till 91,6 (88,2) Mkr.

Årets kostnad för avgiftsbestämda pensionsplaner uppgår till 39,2 (36,9) Mkr exklusive gottgörelse.

Medelantal anställda

Personal beräknas som genomsnittligt antal anställda. Se not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper.

	2015	varav män	varav kvinnor	2014	varav män	varav kvinnor
Sverige	108	48	60	110	50	60

Män och kvinnor per balansdagen i styrelse och ledning

	2015	varav män	varav kvinnor	2014	varav män	varav kvinnor
Antal styrelseledamöter och suppleanter	14	79%	21%	16	88%	12%
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare	9	78%	22%	9	78%	22%

Not 63. Upplysningar om närstående, moderbolaget

AB Industrivärden har genom ägande och röstandel ett betydande inflytande, såsom det definieras enligt IAS 24, Upplysningar om närstående. Alla transaktioner har skett på marknadsmässiga villkor.

Information om personalkostnader finns i not 62, Personal. För transaktioner med ledande befattningshavare se not 37, Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter.

	2015	2014
Försäljning till koncernföretag	675	618
Inköp från koncernföretag	-204	-192
Ränteintäkter från koncernföretag	1	2
Räntekostnader till koncernföretag	-64	-92
Utdelning från koncernföretag	2 538	2 572
Långfristiga fordringar hos koncernföretag	216	212
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	20	45
Långfristiga skulder till koncernföretag	4 769	4 282
Kortfristiga skulder till koncernföretag	9	17
Eventualförpliktelser till förmån för koncernföretag	101 700	94 247

Not 65. Kompletterande upplysningar, moderbolaget

Skanska AB (publ), organisationsnummer 556000-4615, är moderbolag i koncernen.

Bolaget har sitt säte i Stockholm, Stockholms län och är aktiebolag enligt svensk lagstiftning.

Huvudkontoret ligger i Stockholm, Stockholms län.

Adress:

Skanska AB
112 74 STOCKHOLM
Tel: +46-10-448 00 00
www.skanska.com

Frågor beträffande finansiell information, kontakta
Skanska AB, Investor Relations, 112 74 STOCKHOLM
Tel: +46-10-448 00 00
E-post: investor.relations@skanska.se

Not 64. Upplysningar enligt Årsredovisningslagens 6 kapitel 2 a §, moderbolaget

Med anledning av kraven i Årsredovisningslagens 6 kapitel 2 a § beträffande uppgifter om vissa förhållanden som kan påverka möjligheterna att ta över bolaget genom ett offentligt uppköpserbud avseende aktierna i bolaget lämnas härmed följande upplysningar.

1. Det totala antalet aktier i bolaget utgjorde per 31 december 2015, 419 903 072, fördelat på 19 859 200 aktier av serie A med 10 röster vardera, 400 043 872 aktier av serie B med en röst vardera.
2. Det finns inte några begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelse i lag eller bolagsordningen.
3. Av bolagets aktieägare har endast AB Industrivärden samt Lundbergs direkt eller indirekt ett aktieinnehav, som representerar minst en tiondel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. AB Industrivärdens innehav uppgår per 31 december 2015 till 24,1 procent av det totala röstetalet i bolaget och Lundbergs 12,1 procent av det totala röstetalet i bolaget.
4. Skanska pensionsstiftelse direktäger 370 000 aktier i Skanska, serie B. Det finns också en obetydlig andel indirekt ägda aktier via investeringar i olika fonder.
5. Det finns inga begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma.
6. Bolaget har ingen kännedom om avtal mellan aktieägare, som kan medföra begränsningar i rätten att överlåta aktierna.
7. I bolagsordningen föreskrivs att tillsättande av styrelseledamöter skall ske vid årsstämma i bolaget. Bolagsordningen innehåller inte några bestämmelser om entledigande av styrelseledamöter eller om ändring av bolagsordningen.
8. Årsstämman 2015 beslöt att ge styrelsen i bolaget bemyndigande att besluta om förvärv av egna aktier av serie B över en reglerad marknad på följande villkor:
 - A. Förvärv av aktier av serie B i Skanska får endast ske på NASDAQ OMX Stockholm.
 - B. Bemyndigandet får utnyttjas vid ett eller flera tillfällen, dock längst intill årsstämman 2016.
 - C. Högst 4 500 000 aktier av serie B i Skanska får förvärfvas för säkerställande av leverans av aktier till deltagarna i aktiesparprogrammet Seop 3 och för efterföljande överlåtelser på en reglerad marknad för att täcka vissa kostnader förenade med Seop 3, huvudsakligen sociala avgifter.
 - D. Förvärv av aktier av serie B i Skanska på NASDAQ OMX Stockholm får endast ske till ett pris inom det på NASDAQ OMX Stockholm vid var tid gällande kursintervallet, varmed avses intervallet mellan högsta köpkurs och lägsta säljkurs.
9. Skanska AB eller dess koncernbolag är inte part i något väsentligt avtal som får verkan, eller ändras eller upphör att gälla om kontrollen över bolaget eller koncernbolag förändras som en följd av ett offentligt uppköpserbudande.
10. Mellan Skanska AB eller dess koncernbolag och anställda finns avtal som föreskriver ersättningar om den anställda sägs upp utan skäl原因. Sådan ersättning kan motsvara högst 18 månaders fast lön efter uppsägningstidens utgång eller, så vitt avser verkställande direktören, högst 24 månaders uppsägninglönen. Det finns inga avtal som föreskriver att anställning upphör som en följd av ett offentligt uppköpserbudande avseende aktier i bolaget.

Vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att 2015 års vinst, 2 389 931 274 kronor, jämte balanserade vinstmedel 2 226 231 529 kronor, tillsammans 4 616 162 803 kronor disponeras på följande sätt

Till aktieägarna utdelas ¹⁾	7,50 kronor per aktie	3 082 776 368
I ny räkning föres		1 533 386 435
Totalt		4 616 162 803

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 3 februari 2016

Stuart Graham
Styrelseordförande

Pär Boman
Styrelseledamot

Charlotte Strömberg
Styrelseledamot

Fredrik Lundberg
Styrelseledamot

Jane McGivern
Styrelseledamot

John Carrig
Styrelseledamot

Nina Linander
Styrelseledamot

Richard Hörstedt
Styrelseledamot

Lennart Karlsson
Styrelseledamot

Gunnar Larsson
Styrelseledamot

Johan Karlström
Verkställande direktör och Koncernchef, Styrelseledamot

1) Baserat på det totala antalet utestående aktier per den 31 december 2015. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av aktier och överföring av aktier till deltagare i långsiktiga aktiesparprogram.

Vår revisionsberättelse har lämnats den 4 mars 2016
KPMG AB

George Petterson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Skanska AB (publ), org. nr 556000–4615

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Skanska AB (publ) för år 2015. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 45–151.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards (IFRS) såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt årsredovisningslagen. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt resultaträkningen och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Skanska AB (publ) för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 4 mars 2016
KPMG AB

George Pettersson
Auktoriserad revisor

Hallandsåstunnlarna

Hallandsåstunnlarna är klara för trafik. Genom Sveriges längsta järnvägstunnlar går nu gods-, fjärr- och lokaltåg raka spåret i stället för att slingra sig fram över åsen. Tågen går oftare och tågseten är längre och tyngre. Väst kustbanan är en viktig länk mellan Oslo och Köpenhamn och vidare ut i Europa.

Resan har varit lång och hela projektet hade så när stoppats 1997 av läckande vatten och tättningsmedlet Rhoca Gil. Skanska backade inte för ansvaret utan satte till stora resurser för att rädda miljön, projektet och förtroendet

för företaget. Miljöolyckan blev startskottet för ett fokuserat hållbarhetsarbete.

Skanskas Robert Sturk, som är doktor i jord- och bergmekanik vid KTH, summerar:

– Det går att bygga tunnlar som är täta och som uppfyller strikta miljökrav även i svåra bergförhållanden. Det är lärdomar som hela tunnelvärlden får del av.

– Men det krävs hängivenhet och gott samarbete från alla parter för att klara så här komplexa projekt. Självklart handlar det också om att göra rätt metodval utifrån den besvärliga geologin.

Koncernledning

	Johan Karlström	Richard Cavallaro	Anders Danielsson	Claes Larsson
Befattning	VD och Koncernchef Ansvar koncernstab/ supportenhet – Juridik – Kommunikation	vVD Ansvar affärsenheter – Skanska USA Building – Skanska USA Civil	vVD Ansvar affärsenheter – Skanska Finland – Skanska Norge – Skanska Sverige – BoKlok Housing – Skanska Hyresbostäder Ansvar koncernstab/ supportenhet – Nordic Procurement Unit	vVD Ansvar affärsenheter – Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Norden, Europa samt USA – Skanska Bostadsutveckling Europa
Född	1957	1961	1966	1965
Anställd i Skanska	1983–95, 2001	1996	1991	1990
Aktieinnehav i Skanska 31 december 2015	320 104 B-aktier	43 637 B-aktier	63 176 B-aktier	111 893 B-aktier
Styrelseuppdrag	– Sandvik AB, ledamot – Skanska AB, ledamot – Stockholms handelskammare, ledamot	– American Road & Transportation Builders Association – New York Building Congress – Family and Children's Association – New York Building Congress, ordförande	–	– Handelsbankens regionbankstyrelse i Västra Sverige, ledamot
Utbildning	– Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm – Advanced Management Program, Harvard, Boston MA, USA	– BEME – Mechanical Engineering, CCNY	– Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm – Advanced Management Program, Harvard, Boston MA, USA	– Civilingenjör, Chalmers Tekniska Högskola – MBA, Chalmers Tekniska Högskola och Göteborgs universitet
Arbetslivserfarenhet	– Regionchef, Skanska Norrland – VD, BPA (nuvarande Bravida) – Vice VD, Skanska AB, ansvarig för byggverksamheten i Norden – Vice VD, Skanska AB, ansvarig för byggverksamheten i USA	– Airport Engineer, Port Authority of New York & New Jersey – Senior Estimator, Skanska – Vice President Design Build Skanska USA Civil – Chief Operating Officer, Skanska USA Civil – VD, Skanska USA Civil – VD, Skanska USA	– VD, Skanska Norge – VD, Skanska Sverige	– VD, Skanska Fastigheter Göteborg – VD, Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Norden

Verkställande direktörer, affärsenheter

Krzysztof Andrulewicz	Skanska Poland
Michael Cobelli	Skanska USA Civil
William Flemming	Skanska USA Building
Shawn Hurley ¹⁾	Skanska Kommersiell fastighetsutveckling USA
Katarzyna Zawodna ¹⁾	Skanska Kommersiell fastighetsutveckling Europa
Mikael Matts	Skanska Bostadsutveckling Europa
Jan Odelstam	Skanska Kommersiell fastighetsutveckling Norden
Pierre Olofsson	Skanska Sverige
Mike Putnam	Skanska UK
Ståle Rød	Skanska Norge
Steve Sams	Skanska Infrastrukturutveckling
Jonas Spangenberg	BoKlok Housing
Tuomas Särkilahti	Skanska Finland
Roman Wiecezorek	Skanska Czech Republic and Slovakia

¹⁾ Från och med 1 januari 2016.

Veronica Rörsgård

vVD och Personaldirektör
Ansvar koncernstab/
supportenhet
– Personal
– Information Technology

1974

2009

29 023 B-aktier

– Aditro AB, ledamot

– Civilekonom,
Mälardalens Högskola
– Université Jean Moulin Lyon III

– Kundansvarig, IBM
– VD, Propell
– VD, Alumni Sweden

Peter Wallin

vVD och Ekonomi-
och finansdirektör
Ansvar koncernstab/
supportenhet
– Skanska Financial Services
– Controlling
– Ekonomi
– Internrevision
– Investor Relations

1967

2000

50 791 B-aktier

–

– Civilekonom,
Uppsala Universitet

– Aktieförvaltare/Analytiker,
Trygg Hansa/SEB
– Aktieanalytiker, Hagströmer
& Qviberg
– Direktör Investor Relations,
Skanska AB
– Ekonomi- och finanschef,
Skanska Infrastruktur-
utveckling
– Ekonomi- och finanschef,
Skanska Sverige

Roman Wiczorek

vVD
Ansvar affärsenheter
– Skanska Czech Republic
and Slovakia
– Skanska Poland

1957

1998

113 993 B-aktier

–

– Master of Law and
Administration, Adam
Mickiewicz University
in Poznań, Polen
– Legal Counsel title

– Divisionschef, Skanska
Polen
– VD, Skanska Polen

Mats Williamson

vVD
Ansvar affärsenheter
– Skanska UK
– Skanska Latinamerika
– Skanska Infrastruktur-
utveckling
Ansvar koncernstab/
supportenhet:
– Arbetsmiljö
– Forskning & Innovation

1958

1981–87, 1989

147 665 B-aktier

– Kungliga Tekniska
Högskolan KTH, ledamot

– Civilingenjör,
Lunds Tekniska Högskola
– Advanced Management
Program, Harvard,
Boston, MA, USA

– Projektchef,
Skanska Öresundsbron
– VD, Skanska International
Projects
– VD, Skanska Sverige
– VD, Skanska UK

Christel Åkerman

vVD
Ansvar koncernstab/
supportenhet
– Risk Management
– Etik
– Grönt byggande och
Samhällsinvesteringar

1965

1994

7 270 B-aktier

–

– Jur. kand.,
Lunds Universitet

– Bolagsjurist,
Lindahl Advokatbyrå
– Kontraktshantering i
Colombia, Lettland, Litauen,
Sverige, Malta och Polen
– Chefsjurist Skanska Polen
– Etik, Skanska AB
– Direktör Riskhantering,
Skanska AB

**Verkställande direktör,
supportenhet**

Therese Tegner

Skanska Financial Services

Direktörer, koncernstab

George Fadool	Etik
Katarina Bylund	Ekonomi
Katarina Grönwall	Kommunikation
Anders Göransson	Internrevision
Ann-Marie Hedbeck	Juridik
Thomas Henriksson	Controlling
Kevin Hutchinson	Information Technology (IT)
Neil Moore	Arbetsmiljö
Jennifer Clark	Grönt byggande och Samhällsinvesteringar
André Löfgren ¹⁾	Investor Relations
Veronica Rörsgård	Personal
Mark Lemon	Risk Management

1) Från och med 17 februari 2016.

Styrelse

	Stuart E. Graham	Pär Boman	John Carrig	Johan Karlström
Befattning	Styrelseordförande	Styrelsemedlem	Styrelsemedlem	Styrelsemedlem
Född	USA, 1946	Sverige, 1961	USA, 1952	Sverige, 1957
Invald	2009	2015	2014	2008
Aktieinnehav i Skanska 31 december 2015	99 135 B-aktier	1 000 B-aktier	8 000 B-aktier	320 104 B-aktier
Övriga styrelseuppdrag	<ul style="list-style-type: none"> – Talen Energy Corporation, Ordförande – Harsco Corporation, ledamot – Brand Energy and Infrastructure Services, ledamot 	<ul style="list-style-type: none"> – Svenska Handelsbanken, ordförande – Industrivärden, vice ordförande – SCA, ordförande 	<ul style="list-style-type: none"> – Forum Energy Technologies Inc. – TRC Companies Inc. – WPX Energy Inc. – Alley Theatre in Houston – The British American Foundation of Texas – United Way of Greater Houston – Jones Graduate School of Business, Rice University 	<ul style="list-style-type: none"> – Sandvik AB, ledamot – Stockholms handelskammare, ledamot
Utbildning	<ul style="list-style-type: none"> – Bachelor of Science in Economics, USA – Honorary Doctorate, Czech Technical University 	<ul style="list-style-type: none"> – Ingenjör- och ekonomexamen – Ekonomie doktor h c 	<ul style="list-style-type: none"> – Law Degree, Temple University, Philadelphia – Advanced degree in Tax Law, New York University School of Law 	<ul style="list-style-type: none"> – Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm – Advanced Management Program, Harvard, Boston MA, USA
Arbetslivserfarenhet	<ul style="list-style-type: none"> – VD, Sordoni Construction Company, USA – VD, Sordoni Skanska, USA – VD, Skanska USA Civil – VD, Skanska (USA) Inc., USA – Vice VD, Skanska AB – VD och Koncernchef, Skanska AB, 2002–2008 	<ul style="list-style-type: none"> – VD och koncernchef, Handelsbanken 	<ul style="list-style-type: none"> – Chief Operating Officer, ConocoPhillips 	<ul style="list-style-type: none"> – Regionchef, Skanska Norrland – VD, BPA (nuvarande Bravida) – Vice VD, Skanska AB ansvarig för verksamheten i Norden – Vice VD, Skanska AB ansvarig för byggverksamheten i USA – VD och koncernchef, Skanska AB
Beroende-förhållanden enligt bolagsstyrningskoden	<ul style="list-style-type: none"> – Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare 	<ul style="list-style-type: none"> – Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Beroende i förhållande till större aktieägare 	<ul style="list-style-type: none"> – Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare 	<ul style="list-style-type: none"> – Beroende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare

Richard Hörstedt
Helsingborg, född 1963
Byggnads, utsedd 2007
Styrelsemedlem
Aktieinnehav i Skanska
0 aktier

Pär-Olov Johansson
Stockholm, född 1954
Region Hus Stockholm Nord
Byggnads, utsedd 2014
Suppleant
Aktieinnehav i Skanska
2 946 aktier

Roger Karlström
Härnösand, född 1949
SEKO, utsedd 2008
Styrelsemedlem
Aktieinnehav i Skanska
1 614 B-aktier

Ersatt av Lennart Karlsson
per 1 januari, 2016.

Nina Linander	Fredrik Lundberg	Jayne McGivern	Charlotte Strömberg
Styrelsemedlem	Styrelsemedlem	Styrelsemedlem	Styrelsemedlem
Sverige, 1959	Sverige, 1951	Storbritannien, 1960	Sverige, 1959
2014	2011	2015	2010
3 000 B-aktier eget 2 600 B-aktier närstående	6 032 000 A-aktier och 10 550 000 B-aktier genom L E Lundbergföretagen AB (publ) 1 000 000 B-aktier via privat företag 5 376 A-aktier och 500 000 B-aktier privat	0 aktier	3 900 B-aktier eget 900 B-aktier närstående
<ul style="list-style-type: none"> – TeliaSonera AB, ledamot – Awapatent AB, ledamot – Specialfastigheter Sverige AB, vice ordförande – AB Industrivärden, ledamot – Castellum AB, ledamot 	<ul style="list-style-type: none"> – AB Industrivärden, ordförande – Holmen AB, ordförande – Hufvudstaden, ordförande – Indutrade AB, ordförande – Svenska Handelsbanken, vice ordförande – L E Lundbergföretagen AB, ledamot 	<ul style="list-style-type: none"> – DIO (tidigare Defence Estates), Ministry of Defence, ordförande – London Legacy Development Company 	<ul style="list-style-type: none"> – Bonnier Holding AB, ledamot – Intrum Justitia AB, ledamot – Castellum AB, ordförande – Karolinska Institutet, ledamot – Ratos AB (publ), ledamot – Rezidor Hotel Group (publ), ledamot – Aktiemarknadsnämnden, ledamot
<ul style="list-style-type: none"> – MBA, IMEDE, Schweiz – Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm 	<ul style="list-style-type: none"> – Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm – Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm – Ekonomie doktor h c, Handelshögskolan, Stockholm – Teknologie doktor h c, Linköpings Universitet 	<ul style="list-style-type: none"> – Harrogate Ladies College – Fellow of the Royal Institution of Chartered Surveyors 	<ul style="list-style-type: none"> – Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm
<ul style="list-style-type: none"> – Vattenfall AB – AB Electrolux – Stanton Chase International AB 	<ul style="list-style-type: none"> – Verkställande direktör och koncernchef, L E Lundbergföretagen AB 	<ul style="list-style-type: none"> – Red Grouse Properties – Multiplex plc (Europe), Chief Executive Officer – Anschutz Entertainment Group, Managing Director UK – MWB Group Holdings plc, Group Development Director – Redrow plc, Divisional Managing Director 	<ul style="list-style-type: none"> – Senior Project & Account Manager, Alfred Berg, ABN AMRO, Stockholm – Chef för Investment Banking, Carnegie Investment Bank – VD, Jones Lang LaSalle Norden
<ul style="list-style-type: none"> – Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Beroende i förhållande till större aktieägare 	<ul style="list-style-type: none"> – Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Beroende i förhållande till större aktieägare 	<ul style="list-style-type: none"> – Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare 	<ul style="list-style-type: none"> – Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare

Gunnar Larsson
Kalix, född 1953
Asfalt och Betong Norr
Ledarna, utsedd 2014
Styrelsemedlem
Aktieinnehav i Skanska
3 060 B-aktier

Thomas Larsson
Täby, född 1969
Unionen, utsedd 2011
Suppleant
Aktieinnehav i Skanska
0 aktier

Gerardo Vergara
Strängnäs, född 1963
IF Metall, utsedd 2012
Suppleant
Aktieinnehav i Skanska
446 B-aktier
Uppdrag avsagt 5 februari,
2016

Revisor
KPMG AB
Huvudansvarig revisor
sedan 2009 är
George Pettersson,
Stockholm,
född 1964,
auktorerad revisor.

Större orderbokningar, investeringar och försäljningar

Orderbokningar

Januari

Skanska bygger kontorshus med parkeringsgarage i Hövik, Norge, för 320 Mkr.

Skanska förbättrar motorväg i Kalifornien, USA, för 640 Mkr.

Februari

Skanska genomför förbättringsprogram för infrastruktur i Storbritannien för 1,3 Mdr kr.

Skanska bygger forsknings- och utvecklingsenhet samt huvudkontor åt AstraZeneca i Storbritannien för 3,7 Mdr kr.

Mars

Skanska bygger om delar av Urban Escape-kvarteret i Stockholm för 600 Mkr.

April

Skanska bokar tilläggsorder för pågående projekt i New York, USA, värt 480 Mkr.

Skanska bygger om tre tunnelbanestationer i Brooklyn, USA, för 670 Mkr.

Skanska tecknar underhållskontrakt i Argentina värt 1,2 Mdr kr.

Skanska bygger kommersiell fastighet i Jessheim, Norge, för 340 Mkr.

Maj

Skanska bygger andra etappen av avancerad forskningsanläggning i Lund för 1,2 Mdr kr.

Juni

Skanska bygger lokaler till högskola i Trondheim, Norge, för 300 Mkr.

Skanska bygger helikopterhangar i Kallinge för 310 Mkr.

Skanska bygger motorväg i Tjeckien för 920 Mkr.

Skanska bygger skolor i Fairfield, Ohio, för 390 Mkr.

Skanska renoverar och bygger ut flygplatsen Tampa International i Florida, USA, för 500 Mkr.

Juli

Skanska bygger ut sjukhus i New York, USA, för 510 Mkr.

Skanska bygger målningsanläggning åt Boeing i USA, för 730 Mkr.

Skanska bygger kraftverk i New York, USA, för 2,1 Mdr kr.

Skanska bygger tunnel i Förbifart Stockholm för 1,3 Mdr kr.

September

Skanska bygger om Slussen i Stockholm för 2 Mdr kr.

Skanska renoverar tunnel i Oslo för 620 Mkr.

Skanska bygger nya Tahoma High School i Maple Valley, USA, för 750 Mkr.

Skanska förbättrar riksväg 6 i Finland, för 630 Mkr.

September, forts

Skanska bygger hotell och kontor i Haga-staden, Stockholm, för 440 Mkr.

Oktober

Skanska bygger tunnel i Troms, Norge, för 460 Mkr.

Skanska bygger nya Alderwood Middle School i Lynnwood, USA, för 330 Mkr.

Skanska bygger färjelägen i New York City, USA, för 380 Mkr.

Skanska bygger forskningsanläggning i New York City, USA, för 570 Mkr.

Skanska bygger 392 lägenheter i centrala Norrköping för 560 Mkr.

Skanska bygger kontor i Oslo, Norge, för 360 Mkr.

November

Skanska bygger kommersiell fastighet i Kristiansand, Norge, för 410 Mkr.

Skanska bygger trafikplatser på väg 73, söder om Stockholm, för 300 Mkr.

Skanska moderniserar järnvägsstation i Tjeckien för 340 Mkr.

Skanska bygger hotell i Portland, USA, för 470 Mkr.

December

Skanska bygger hyresrätter åt Uppsala-hem i Uppsala för 300 Mkr.

Skanska bygger hyresrätter i Helsingborg för 350 Mkr.

Skanska bokar tilläggsorder värd 530 Mkr för pågående projekt i New York City, USA.

Skanska bygger om massafabrik åt SCA i Timrå för 360 Mkr.

Investeringar

Juli

Skanska investerar 2,4 Mdr kr i ny kontorsfastighet i Boston, USA.

Skanska investerar cirka 970 Mkr i ny kontorsfastighet i Washington, DC, USA.

Oktober

Skanska investerar 220 Mkr i nytt flerfamiljshus i Boston, USA.

Skanska investerar 1,1 Mdr kr i ny kontorsfastighet i Washington, DC, USA.

November

Skanska investerar 330 Mkr i kontorsprojekt i Wrocław, Polen.

Skanska investerar 510 Mkr i första etappen av kontorsprojekt i Warszawa, Polen.

Försäljningar

Januari

Skanska säljer två kommersiella projekt i Köpenhamn, Danmark, för 670 Mkr.

April

Skanska säljer kontorsfastighet i Malmö för 330 Mkr.

Juni

Skanska säljer kommersiell fastighet i Bristol, Storbritannien, för 420 Mkr.

Skanska säljer Park49 i Göteborg för 418 Mkr.

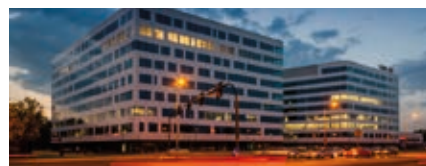
Juli

Skanska säljer bostadshus i Köpenhamn, Danmark, för 285 Mkr.

September

Skanska säljer kontorsprojekt i Poznan, Polen, för 320 Mkr.

Oktober

Skanska säljer kontorsportfölj i Polen, för 1,5 Mdr kr.

November

Skanska säljer kontorsfastighet i Tjeckien för 520 Mkr.

Skanska säljer kontorsfastighet i Bukarest, Rumänien, för 440 Mkr.

December

Skanska säljer sin investering i de brittiska sjukhusen St Bartholomew Hospital och Royal London Hospital, båda i London, Storbritannien, för 1 Mdr kr.

Skanska säljer en andel om 90 procent i projektet 400 Fairview i Seattle, USA, för 2,0 Mdr kr, till TIAA-CREF, ett ledande bolag inom finansiella tjänster.

Årsstämma

Årsstämma i Skanska AB (publ) hålls onsdagen den 6 april 2016 kl 16.00 på Stockholm City Conference Center, Barnhusgatan 12-14, Stockholm.

Anmälan och registrering

Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken torsdagen den 31 mars 2016, samt anmäla sitt deltagande till Skanska senast den 31 mars 2016, helst före kl 12.00.

Aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade måste, för att ha rätt att delta i stämman, omregistrera aktierna i eget namn hos Euroclear Sweden AB. En sådan omregistrering som kan vara tillfällig bör begäras i god tid före torsdagen den 31 mars 2016 hos den bank eller fondhandlare som förvaltar aktierna.

Anmälan kan ske till:

Skanska AB, Koncernstab Juridik
112 74 Stockholm
Telefon: 08-402 92 81
Webbplats: www.skanska.com

Vid anmälan ska aktieägaren alltid uppge namn, personnummer/organisationsnummer samt adress och telefonnummer. Om deltagande sker med stöd av fullmakt bör denna skickas till bolaget före årsstämman. Anmälda stämmodeltagare kommer att erhålla ett inträdeskort som visas upp vid ingången till stämmolokalen.

Utdelning

Styrelsen gör bedömningen att koncernens finansiella ställning motiverar en höjd utdelning och föreslår en utdelning om 7,50 (6,75) kronor per aktie. Förslaget motsvarar en utdelning om totalt 3 083 (2 775) Mkr. Avstämningsdag för utdelningen föreslås till den 8 april, och beslutar stämman enligt förslaget beräknas utdelningen utsändas av Euroclear AB den 13 april 2016.

Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av aktier och överföring av aktier till deltagare i bolagets långsiktiga aktieincitamentsprogram.

Investerar

Kalendarium

Koncernens delårsrapporter kommer att publiceras följande datum:

Första kvartalet

12 maj 2016

Andra kvartalet

22 juli 2016

Tredje kvartalet

28 oktober 2016

Bokslutskommuniké

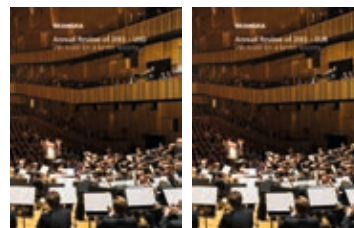
3 februari 2017

Distribution och övrig information

Skansas delårsrapporter och årsredovisningar kan läsas eller laddas ned på Skansas webbplats www.skanska.com/investerar

Den som vill beställa den tryckta årsredovisningen kan med fördel använda beställningsformuläret som finns på ovan adress alternativt kontakta Skanska AB, Investor Relations.

På webbplatsen återfinns även ett arkiv med delårsrapporter respektive årsredovisningar, samt årsredovisningar på engelska denominerade i USD och EUR.

 www.facebook.com/skanska

 www.linkedin.com/company/skanska

 www.twitter.com/skanskgroup

Vid frågor kontakta:

Skanska AB, Investor Relations

112 74 Stockholm

Telefon: 010-448 00 00

E-post: investor.relations@skanska.se

Adresser

Skanska AB (publ)

112 74 Stockholm
Sverige
Besöksadress: Warfvinges väg 25
Tel: 010-448 00 00
www.skanska.com

Skanska Sverige

112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
Kundtjänst: 020-30 30 40
www.skanska.se

Skanska Norge

Postboks 1175 Sentrum
NO-0107 Oslo
Norge
Tel: +47 40 00 64 00
www.skanska.no

Skanska Finland

P.O. Box 114
FI-00101 Helsingfors
Finland
Tel: +35 8 20 719 211
www.skanska.fi

Skanska Poland

ul. Gen. J. Zajaczką 9
PL-01 518 Warszawa
Polen
Tel: +48 22 561 30 00
www.skanska.pl

Skanska Czech Republic and Slovakia

Libalova 1/2348
149 00 Prag 4
Tjeckien
Tel: +420 267 095 111
www.skanska.cz
www.skanska.sk

Skanska UK

Maple Cross House, Maple Cross
Rickmansworth WD3 9SW
Storbritannien
Tel: +44 1923 776 666
www.skanska.co.uk

Skanska USA

Empire State Building
350 Fifth Avenue, 32nd floor
New York
New York 10118
USA
Tel: +1 917 438 4500
www.usa.skanska.com

Skanska USA Building

389 Interpace Parkway, 5th floor
Parsippany, NJ 07054
USA
Tel: +1 973 753 3500
www.usa.skanska.com

Skanska USA Civil

75–20 Astoria Boulevard
Suite 200
Queens, New York, N.Y. 11370
USA
Tel: +1 718 340 07 77
www.usa.skanska.com

Skanska Kommersiell fastighetsutveckling Norden

112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
www.skanska.com/property

Skanska Kommersiell fastighetsutveckling Europa

112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
www.skanska.com/property

Skanska Kommersiell fastighetsutveckling USA

Empire State Building
350 Fifth Avenue, 32nd floor
New York
New York 10118
USA
Tel: +1 917 438 4514
www.usa.skanska.com

Skanska Infrastrukturutveckling

112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
www.skanska.com/id

Skanska Financial Services

112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
www.skanska.com

För övriga adresser:

www.skanska.com

Mer information om Skanska finns på
www.skanska.com

Vi som varit med och gjort årsredovisningen är:
Skanska AB i samarbete med Addira
Form: Paulin Art Direction & Design
Texter: Skanska AB
Tryck: Larsson Offsettryck Linköping
Foto: Skanska
Staffan Andersson / Malmö Live, omslagets insida
Karin Alfredsson / BoKlok Kiruna, sid 4–5
Live Nation / Nashville Arena, sid 10–11
Christer Edling / Kviberg i Göteborg, sid 30–31
Åke E:son Lindman / FN, sid 42–43

SKANSKA

Skanska AB
www.skanska.com

Warfvinges väg 25
112 74 Stockholm
Tel: 010-448 00 00

